GDAŃSK 2010–2015

Oblicza architektoniczne miasta

25 LAT SAMORZĄDNOŚCI GDAŃSKIEJ

GDAŃSK 2010–2015

Oblicza architektoniczne miasta

URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU
WYDZIAŁ URBANISTYKI, ARCHITEKTURY I OCHRONY ZABYTKÓW

GDAŃSK 2010–2015 **Oblicza architektoniczne miasta**

Wydawca: **URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU**
ul. Nowe Ogrody 8/12, 80-803 Gdańsk
tel. 58 3236451
www.gdansk.pl

Druk: Wydawnictwo Bernardinum sp. z o.o., Pelplin
Wydanie I w nakładzie 4 000 egz.
Oddano do druku 4 maja 2015 r.

ISBN 978-83-925328-6-6

Przygotowanie publikacji: WYDZIAŁ URBANISTYKI, ARCHITEKTURY I OCHRONY ZABYTKÓW
URZĘDU MIEJSKIEGO W GDAŃSKU
Referat Planów i Marketingu

DYREKTOR WYDZIAŁU: Andrzej Duch
KIEROWNIK REFERATU: Barbara Szczerbowska

Zespół autorski opracowania: **KOORDYNACJA PROJEKTU:** Barbara Szczerbowska
REDAKCJA: Joanna Sidorczak-Heinsohn
OPRACOWANIE GRAFICZNE: Jarosław Zulewski
SKŁAD I INFOGRAFIKI: Jacek Herman
ZDJĘCIA: lista autorów na s. 242

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:
Anna Gronowicz-Bhandari, Jacek Herman, Maria Jakutowicz, Joanna Sidorczak-Heinsohn, Barbara Szczerbowska, Maria Szymańska, Lidia Urbańska, Monika Włoch, Jarosław Zulewski, rewitalizacja dzielnic Gdańska: Grzegorz Lechman

KOREKTA: Beata Milianowska

TŁUMACZENIE: Ewa Nanowska

Współpraca: **BIURO ROZWOJU GDAŃSKA:** Maciej Rogocz, Bożena Tisler, Mateusz Żuk **BIURO PROJEKTÓW BUDOWNICTWA KOMUNALNEGO:** Jan Kosiedowski **DYREKCJA ROZBUDOWY MIASTA GDAŃSKA**: Agnieszka Zakrzacka **GDAŃSKIE INWESTYCJE KOMUNALNE:** Magdalena Skorupka-Kaczmarek **GDAŃSKIE MELIORACJE:** Wiesław Czaja, Leszek Zakrzewski **GENERALNA DYREKCJA DRÓG KRAJOWYCH I AUTOSTRAD:** Piotr Michalski **GDAŃSKA INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWO-KANALIZACYJNA:** Anna Nawała **NADBAŁTYCKIE CENTRUM KULTURY:** Iwona Berent **POMORSKA KOLEJ METROPOLITALNA:** Tomasz Konopacki **ZARZĄD DRÓG I ZIELENI:** Anna Bobrowska, Ewelina Latoszewska **URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU, WYDZIAŁ GOSPODARKI KOMUNALNEJ:** Remigiusz Kitliński, Łukasz Witczak **WYDZIAŁ PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH:** Emilia Krzyczkowska, Paweł Łukasiak, Lech Makara, Agnieszka Niemczyk, Alicja Parafiniuk **WYDZIAŁ ŚRODOWISKA:** Maryla Jezierska **WYDZIAŁ URBANISTYKI, ARCHITEKTURY I OCHRONY ZABYTKÓW:** Anna Białecka, Marzenna Dzięcielska-Sojka, Rafał Imbierowicz, Izabela Jagodzińska, Monika Machalska, Katarzyna Nowicka, Sylwester Przelicki, Bogusław Rutecki, Marianna Szynkowska, Hanna Zadurska

www.gdansk.pl

SPIS TREŚCI
Table of Contents

7 Przedmowa Prezydenta Miasta Gdańska
8 Od redakcji
11 Skok do pierwszej ligi europejskich miast
Magdalena Kuczyńska
15 Rozwój układu drogowo-transportowego w Gdańsku w latach 2010–2015
Marcin Dawidowski
21 Kultura dwadzieścia pięć lat później: sztuka i rewitalizacja
Jadwiga Charzyńska
30 Mapa lokalizacji obiektów

Mieszkanie
34 Rozwój do wewnątrz. Renesans dolnego tarasu
37 Aura
38 Chmielna Park | budynek I
40 Waterlane
42 Stara Winiarnia
43 Kamienica Tobiasza
44 Sadowa
45 Kamienice Malczewskiego
46 Browar Gdański
47 Kwartał Tartaczna-Panieńska
48 Copernicus
49 Apartamenty Jaśkowa Dolina
50 Quattro Towers
52 Garnizon
58 Nadmorski Dwór
60 City Park
62 Awiator
64 Trzy Żagle
65 Czwarty Żagiel
66 Cztery oceany | etap I i II
67 Futura Apartamenty
68 Centralpark
70 Sea Apartments
71 Gardenia
72 Wróbla Staw Domy
73 Jabłoniowy Sad
74 Azaliowa I i II
75 Osiedle Jabłoniowa II
76 Osiedle Willa Kiełpino
77 Wiszące Ogrody

Biura i usługi
81 Olivia Business Centre
84 Alchemia
87 Centrum Biurowe Neptun
89 Opera Office
90 UNIMOR B-6
91 Tryton Business House
92 AmberExpo
94 Adaptacja zabytkowej fabryki na biura LPP
96 Hynka 65
97 Centrum Kuźniczki
98 Dwór Saltzmanna
100 Siedziba WFOŚiGW
101 Skwer Morena
102 Centrum administracyjno-usługowe KOGA
103 City Office
104 BPH Office Park
105 Bałtyckie Centrum Biznesu
106 ALLCON@park3
107 ALLCON@park4&5
108 Hotel Hampton by Hilton
109 Puro Hotel Gdańsk
110 Hotel Grand Cru
111 Hotel Admirał
112 Hotel Fahrenheit
113 Baszta Gotycka

Nauka i edukacja
116 Budynek Wydziału Chemii UG
119 Budynek Wydziału Biologii UG
120 Budynek Neofilologii oraz budynek administracji centralnej UG
121 Budynek Instytutu Biotechnologii
122 LINTE^2
124 Centrum Nanotechnologii | Budynek A
125 Centrum Nanotechnologii | Budynek B
126 Rekonstrukcja wieży zegarowej na Gmachu Głównym PG
128 Modernizacja budynku Akademii Sztuk Pięknych
130 Żłobek modułowy „Dzwoneczek"
131 Pozytywna Szkoła Podstawowa

Kultura i przestrzeń publiczna
135 Gdański Teatr Szekspirowski
143 Europejskie Centrum Solidarności
151 Stadion PGE Arena Gdańsk
158 Ośrodek Kultury Morskiej w Gdańsku
160 Piwnica Romańska
162 Adaptacja Bramy Wyżynnej na Centrum Informacji Turystycznej
164 Centrum św. Jana
167 Fontanna im. Jana Heweliusza
168 Tereny zieleni miejskiej
169 Rozbudowa części botanicznej Parku Oliwskiego
170 Rewaloryzacja i rozbudowa Parku Oruńskiego
171 Nowy park w pasie nadmorskim
172 Zieleniec wokół zbiornika retencyjnego Wileńska
173 Zagospodarowanie zieleni przy ul. Chirona
174 Dźwig wieżowy na estakadzie
176 Muzeum II Wojny Światowej

Rewitalizacja
180 Gdański Program Rewitalizacji
182 Rewitalizacja dzielnicy Letnica
186 Rewitalizacja dzielnicy Nowy Port
190 Rewitalizacja dzielnicy Dolny Wrzeszcz
192 Rewitalizacja dzielnicy Dolne Miasto
196 Ogarna 2.0
198 Nowa Szeroka

Transport i infrastruktura
202 Przebudowa układu drogowego Gdańska
205 Trasa W-Z | odcinek końcowy i węzeł Karczemki
206 Budowa Drogi Zielonej | etapy I-III
207 Trasa Sucharskiego
208 Trasa Słowackiego
210 Tunel pod Martwą Wisłą
212 Południowa Obwodnica Gdańska
216 Nowa Wałowa | Etap I
218 Pomorska Kolej Metropolitalna
223 Nowy Terminal Portu Lotniczego
228 Trasy rowerowe
230 Nabrzeża Motławy i Martwej Wisły
232 Tramwaje wodne i przystanie
234 Ochrona przeciwpowodziowa
240 Wieża ciśnień na Wyspie Sobieszewskiej
241 Most zwodzony w Przegalinie

242 Autorzy zdjęć

Mam przyjemność przedstawić Państwu kolejny album „Gdańsk. Oblicza architektoniczne miasta", który ukazuje zmiany architektury i przestrzeni miejskiej Gdańska w latach 2010–2015. Wydanie albumu zbiega się z 25-leciem reformy samorządowej w Polsce. Prężna działalność samorządu i fundusze Unii Europejskiej okazały się wielką szansą dla polskich miast. Widać to w nowych i odnawianych budynkach, budowlach, parkach, drogach i instytucjach.

Proces przemian przestrzeni miejskiej Gdańska w minionym pięcioleciu to również wynik dynamicznego postępu technologicznego, procesów globalizacyjnych, wzrostu aspiracji mieszkańców. Czynniki te sprzyjają nowym ambitnym przedsięwzięciom inwestorów.

W jaki sposób potrafiliśmy wykorzystać minione pięć lat, widać w architekturze i krajobrazie miasta. To widać na każdym kroku.

Spójrzmy.

It is a true pleasure to present another album, 'Gdańsk. The Architectural Face of the City' to you. The album portrays the changes in the architecture and urban space of Gdańsk in the years 2010–2015. Publication of the album coincides with the 25 anniversary of the local government reform in Poland. Combined dynamism of the local authorities and the EU funds have created a major chance for the Polish cities. This is apparent in new and renovated buildings, facilities, parks, roads, and institutions.

The process of transforming the urban space of Gdańsk over the recent five years has also been driven by the dynamic technological progress, globalisation processes, and growing aspirations of the residents. These factors favour new ambitious projects undertaken by the investors.

The way we have used those five years shows in the city's architecture and landscape. The results are apparent wherever you go.

Let us have a look.

Paweł Adamowicz

PREZYDENT MIASTA GDAŃSKA

Od redakcji

Album *Gdańsk 2010–2015. Oblicza architektoniczne miasta* jest kontynuacją albumu wydanego w roku 2010.

Część pierwsza albumu opisuje najważniejsze zmiany w miejskiej przestrzeni z ostatnich pięciu lat. Artykuł Magdaleny Kuczyńskiej, pracownika Biura Prasowego Urzędu Miejskiego *Skok do pierwszej ligi europejskich miast,* podsumowuje korzyści wynikające ze współorganizacji przez miasto Gdańsk mistrzostw Europy w piłce nożnej UEFA EURO 2012™. Następny artykuł *Rozwój układu drogowo-transportowego w gdańsku 2010–2015*, autorstwa Marcina Dawidowskiego, dyrektora Wydziału Programów Rozwojowych Urzędu Miejskiego, dotyczy rozwoju układu komunikacyjnego mającego na celu usprawnienie przemieszczania się w mieście, nierozerwalnie związanego z organizacją mistrzostw. Jadwiga Charzyńska, dyrektor Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia, w artykule *Kultura dwadzieścia pięć lat później: sztuka i rewitalizacja* omawia w jaki sposób od 25 lat sztuka towarzyszy kompleksowemu rozwiązywaniu problemów społecznych w zaniedbanych dzielnicach Gdańska.

Część druga albumu ma charakter dokumentacyjny. W poszukiwaniu materiałów ilustrujących zmiany w krajobrazie miasta sięgnięto ponownie do archiwum Wydziału Urbanistyki Architektury i Ochrony Zabytków, zwrócono się też o pomoc do inwestorów i projektantów. Mimo że ostatnie pięć lat wydawały się krótkim czasem w porównaniu do dwudziestoletniego okresu obejmującego poprzedni tom wydania, to i tym razem należało dokonać trudnego wyboru wśród wielu ciekawych inwestycji. Kilka z nich, opisanych już w roku 2010, zostało powtórnie zaprezentowanych w formie ukończonej. Dotyczy to przede wszystkim stadionu piłkarskiego, budynku Europejskiego Centrum Solidarności i budynku Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego. W tym wydaniu zamieszczono również kilka obiecujących inwestycji pozostających w trakcie realizacji, w tym projekt Muzeum II Wojny Światowej, który ma szansę dołączyć do grupy najbardziej rozpoznawalnych współczesnych budynków.

Materiał opisowy został zebrany i opracowany przez pracowników Referatu Planów i Marketingu, Wydziału Urbanistyki, Architektury i Ochrony Zabytków przy udziale wielu osób zaangażowanych w realizację projektów na różnych etapach.

Redakcja dziękuje za pomoc w wydaniu albumu Wydziałowi Programów Rozwojowych, Wydziałowi Środowiska, Biuru Prasowemu, Biuru Zamówień Publicznych, jednostkom budżetowym miasta: Biuru Rozwoju Gdańska, Dyrekcji Rozbudowy Miasta Gdańska, Zarządowi Dróg i Zieleni, Gdańskim Inwestycjom Komunalnym, Gdańskim Inwestycjom Wodociągowo-Kanalizacyjnym, Gdańskim Melioracjom, instytucjom, inwestorom, biurom projektowym i wszystkim życzliwym osobom, które wsparły pomysł wydania albumu na 25-lecie reformy samorządowej w Polsce.

Zespół Redakcyjny

From the Editors

This album: Gdańsk 2010–2015. The Architectural Face of the City, continues the publication issued in 2010.

Part One of the album portrays the major changes in the urban space of the recent five years. The article A Leap to the First League of the European Cities, by Magdalena Kuczyńska, staff member of the City Hall Press Office, gives a summary of the benefits which accompanied the City's engagement in co-organisation of the European football championships UEFA EURO 2012™. Another article, Development of the Road and Transport System in Gdańsk, 2010–2015, authored by Marcin Dawidowski, Director of the Department for Development Programmes, City Hall, outlines the development of the transport network; the venture pursued to facilitate moving about the city and inseparably linked to the organisation of the championship event. Jadwiga Charzyńska, Director of the Laznia Centre for Contemporary Art, has contributed the article entitled Culture – Twenty-Five Years Later: Revitalisation and Art which provides an insight into the ways in which art pertains to working out comprehensive solutions to social problems in the neglected districts of Gdańsk.

Part two of the album is documentary in nature.

In search of the materials that would illustrate the changes in the city landscape the authors once more sourced the archives of the Department of Urban Planning, Architecture, and Historic Site Conservation and consulted the investors and designers. Even though the recent five years seemed but a moment compared to the twenty-year time span covered in the previous edition of this publication, the job once again involved tough decisions when sieving through the numerous interesting ventures. Several projects, already described in the 2010 volume, are presented anew, this time in their final shape. This is the case with the football stadium, the European Solidary Centre, and the Gdańsk Shakespeare Theatre. The present edition also introduces to several promising projects still under construction, to name e.g. the Museum of the Second World War which stands a chance of joining the elite of the hallmark contemporary structures.

The team of the Plan and Marketing Section, Department of Urban Planning, Architecture, and Historic Site Conservation, compiled and collated the narratives assisted by many other people engaged in the projects at various stages.

The editors wish to express their gratitude for the assistance they received when working on the album from the Department for Development Programmes, Department of Environment, Press Office, Public Procurement Office, and the city's budgetary units: Gdańsk Development Bureau, Gdańsk City Development Directorate, Administration of Roads and Green Areas, Gdańsk Municipal Investments, Gdańsk Water Infrastructure, as well as institutions, architectural studios, and all generous individuals who supported the idea of publishing this album to mark 25 years of the local government reform in Poland.

The Editors

ODLOTY
DEPARTURES
ODLOTY TERMINAL
TERMINAL 1,2

SKOK DO PIERWSZEJ LIGI
europejskich miast

Magdalena Kuczyńska
BIURO PRASOWE UMG

Wydaje się, jakby to było wczoraj, kiedy ulice Gdańska zmieniły się w jeden wielki, rozśpiewany, barwny, wielojęzyczny tłum kibiców. To było święto, nie tylko europejskiej piłki nożnej. UEFA EURO 2012™ sprawiło, że to było święto każdej gdańszczanki i każdego gdańszczanina, którzy wcielili się w gospodarzy mistrzostw. W dniu 10 czerwca 2012 r., jeszcze przed pierwszym gwizdkiem na stadionie PGE ARENA w meczu pomiędzy drużynami Hiszpanii i Włoch wiadomo było, że jesteśmy świadkami czegoś wyjątkowego w dziejach miasta. Historii tak unikalnej, która może już nigdy się nie powtórzy. A zatem co dało UEFA EURO 2012™ naszemu miastu? Odpowiedź jest równie prosta, co skomplikowana. Pewne sfery, choć kompletnie niewymierne i niepoliczalne, sprawiają, że nikt nie ma wątpliwości, że EURO było kołem zamachowym rozwoju miasta w latach 2010–2015, i to nie tylko rozwoju infrastrukturalnego, ale wzrostu dumy mieszkańców i upowszechnieniem się w Europie marki Gdańsk historycznie kojarzonej dotąd przede wszystkim z Wolnym Miastem Gdańsk, a w latach 70. i 80. z Lechem Wałęsą i Solidarnością.

Duma gospodarzy

W listopadzie roku 2012 firma doradcza Deloitte zaprezentowała wyniki badań raportu *Podsumowanie kosztów i oszacowanie korzyści z organizacji turnieju UEFA EURO 2012 w Gdańsku*. Oszacowano, że w czasie trwania Mistrzostw Gdańsk odwiedziło 310 tysięcy osób — z tego 160 tys. stanowili kibice zagraniczni pochodzący gównie z Niemiec, Hiszpanii, Irlandii i Chorwacji. Na podstawie przeprowadzonych badań okazało się, że aż 91% mieszkańców było zadowolonych z faktu, że to właśnie Gdańsk był jednym z gospodarzy UEFA EURO 2012™. Aż 97% ankietowanych uznało, że Gdańsk sprawdził się w roli gospodarza. Mieszkańcy najwyżej ocenili atmosferę panującą w mieście oraz kwestie związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i organizacją Strefy Kibica.

Wyniki tych badań można uznać za przełom w myśleniu o sobie mieszkańców Gdańska. Okazało się bowiem, że jesteśmy w stanie zorganizować nie tylko turniej na światowym poziomie, ale także zapewnić przyjezdnym gościom odpowiednie warunki do: przeżywania sportowych emocji (stadion PGE Arena Gdańsk, Strefa Kibica), noclegu, transportu publicznego na dobrym poziomie, poczucia bezpieczeństwa. Należy podkreślić, że podczas turnieju odbywającego się w Gdańsku nie doszło do ani jednego incydentu, w którym konieczna była interwencja Policji, czy innych służb porządkowych.

Warto podkreślić, że gdańska gościnność szerokim echem odbiła się za granicą, w państwach, których reprezentacje rozgrywały w Gdańsku swoje mecze. Fora internetowe, media społecznościowe były wypełnione wpisami na temat wspaniałej atmosfery wytworzonej w grodzie nad Motławą. W okresie turnieju odnotowano dziesięciokrotny wzrost obecności Gdańska na portalach społecznościowych w porównaniu do czerwca roku 2011. Łącznie opublikowano kilkadziesiąt tysięcy zdjęć i ponad 2 tysiące filmów z Gdańska, a na blogach zamieszczono setki relacji. Aż 95% z nich miało wydźwięk pozytywny bądź neutralny. Informacje te zamieszczano w ponad 30 językach, co dodatkowo wzmocniło efekt promocji w tym kanale.

NA SĄSIEDNIEJ STRONIE:
Terminal 2, Gdański Port Lotniczy

OBOK:
PGE Arena, czerwiec 2012

A LEAP TO THE FIRST LEAGUE of the European cities

ABSTRACT

UEFA EURO 2012™ enabled Gdańsk to accelerate completion of numerous investments. Many of them, planned much earlier, were awaiting implementation until the city budget would allow.

In February 2012, the list of the EURO 2012 projects published in the Ordinance of the Council of Ministers, dated 29 December 2009, was made up of 136 investments related to the organisation of the EURO 2012 tournament. Gdańsk managed to have 13 items included in the list. These were: the construction of the stadium then called the Baltic Arena, and 12 infrastructural projects including numerous investments in modernisation of the transport infrastructure in the city such as expansion of the Lech Wałęsa Airport or road investments: the East-West Route, Słowacki Route, and Gdańsk Urban Transport Investment Project, stage III a.

The investments were co-financed from the funds provided by the European Union, Poland's central government, and the city budget. Speaking of the investment expenditure in Gdańsk, the size of the investments went up steadily as of the year 2007 to reach nearly 1.2 billion zlotys in 2012!

Today, we have no doubt that the EURO event was the engine of the city's development in 2010-2015. The process went far beyond the infrastructure itself and entailed the growing pride of the inhabitants and promotion of the city's brand name in Europe where Gdańsk had previously been associated with history, the Free City of Gdańsk in particular, and with Lech Wałęsa and Solidarity of the nineteen seventies and eighties. →

→

In November 2012, the Deloiotte advisors presented their findings in the report entitled: 'Summary of the cost-benefit analysis of the UEFA EURO 2012 TM in Gdańsk'. The surveys they had held revealed that as many as 91% of the inhabitants were satisfied with the fact that Gdańsk found itself among the hosts of the UEFA EURO 2012 TM. 97% of the surveyed were of the opinion that Gdańsk passed the test of being a host flying colours. The survey results may be viewed as a breakthrough in self-perception of the Gdańsk inhabitants. This is because it turned out that we were not only able to arrange a world class tournament, but also make sure our visitors could indulge in the emotional sports event (PGE Arena Gdańsk stadium, Fan Zone), have a decent bed, use decent public transport, and have their safety properly seen to.

Pozytywny wizerunek miasta-gospodarza turnieju budowała także jego obecność w środkach masowego przekazu w kontekście wydarzenia sportowego o takiej skali. Wartość wygenerowanego z tego tytułu ekwiwalentu reklamowego w mediach krajowych w roku 2012 szacowano na poziomie 400 mln zł (uwzględniając publikacje w latach 2007–2012) i 200 mln zł w mediach hiszpańskich (w okresie dwóch miesięcy — od dnia 15 maja do dnia 17 lipca 2012 r.). Ekwiwalent reklamowy jest wskaźnikiem wyrażającym sumę pieniędzy, którą należałoby wydać na publikację lub emisję danego przekazu, gdyby był on reklamą. Zatem, gdyby Gdańsk chciał wykupić reklamę miasta, której równowartość wyrażałaby liczbę publikacji i emisji dotyczącej UEFA EURO 2012™ musiałby wydać na ten cel 600 mln zł!

Turystyczny boom

W roku 1992 Igrzyska Olimpijskie odbywały się w Barcelonie. Dzięki dobrej organizacji i świetnej promocji imprezy stolica Katalonii stała się rozpoznawalna na całym świecie, będąc przez kolejne lata celem podróży nie tylko ludzi biznesu, ale — przede wszystkim — turystów. Zjawisko to było tak wyraziste, iż nazwano je efektem barcelońskim. Tego właśnie efektu miasta-gospodarze UEFA EURO 2012™ spodziewały się już po zakończeniu mistrzostw. W pewnej mierze udało się osiągnąć spodziewany efekt, o czym świadczą liczby dotyczące ruchu turystycznego w Gdańsku.

W roku 2012 oszacowana liczba turystów, którzy odwiedzili Gdańsk wyniosła 7 mln 43 tys. osób. Przy czym liczba turystów krajowych wyniosła prawie 5,7 mln osób, a liczba turystów zagranicznych 1 mln 351 tys. osób i była wyższa o 171 tys. osób w porównaniu do roku 2011. W tej ostatniej liczbie zawiera się za pewne liczba turystów zagranicznych oszacowana we wspomnianym już raporcie Deloitte. Z kolei, mimo nieznacznego spadku liczby turystów ogółem, znaczny wzrost turystów zagranicznych zanotował Gdańsk w roku 2013, kiedy liczba odwiedzających osób z za granicy wyniosła prawie 3 mln osób. W roku 2013 największą liczbę turystów zagranicznych stanowili Niemcy, Rosjanie, Szwedzi, Anglicy i Hiszpanie, którzy po raz pierwszy pojawili się w badaniach dotyczących struktury ruchu turystycznego. Należy podkreślić, że Hiszpania rozegrała w Gdańsku trzy spotkania podczas UEFA EURO 2012™. Z kolei w roku 2014 wśród nacji najczęściej odwiedzających Gdańsk znaleźli się Niemcy, Anglicy, Rosjanie, Hiszpanie, Norwegowie. Przy czym udział turystów hiszpańskich to ponad 10% turystów zagranicznych ogółem.

Czas wielkich inwestycji

UEFA EURO 2012™ pozwoliło Gdańskowi na szybsze zrealizowanie wielu inwestycji. Niektóre z nich — planowane wcześniej, oczekiwały na realizację w ramach dostępnych możliwości budżetowych miasta. Zgodnie z wykazem przedsięwzięć EURO 2012 ustalonym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r. (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1345), w lutym roku 2012 znajdowało się 136 inwestycji związanych z organizacją turnieju EURO 2012. Gdańskowi udało się wpisać na tę listę 13 pozycji: budowę stadionu, który wówczas nazywano Areną Bałtycką (Baltic Arena), oraz 12 przedsięwzięć infrastrukturalnych, do których zaliczono liczne projekty z zakresu modernizacji infrastruktury transportowej w mieście, tj. rozbudowę Portu Lotniczego im. Lecha Wałęsy realizację inwestycji drogowych: Trasę W-Z, Trasę Słowackiego, Trasę Sucharskiego, realizację Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej etap IIIa. Inwestycje te były finansowane ze środków unijnych, centralnych oraz oczywiście z wykorzystaniem środków budżetu miasta. Natomiast wydatki inwestycyjne Gdańska od roku 2007 systematycznie rosły, by w roku 2012 osiągnąć prawie 1,2 miliarda złotych!

Liczba turystów odwiedzających Gdańsk w ciągu roku (w tys. osób)

	2010	2011	2012	2013	2014
Krajowi	4878	5116	5692	4070	4640
Zagraniczni	1071	1180	1351	2960	2360
Ogółem	5949	6296	7043	7030	7000

Ulica Piwna, czerwiec 2012

Montaż podwieszonego wiaduktu łukowego obok stadionu PGE Arena Gdańsk

Wydatki majątkowe Gdańska w latach 2007–2015

Lata	Kwota [mln zł]	Udział w budżecie
2007	406,6	24,76%
2008	434,5	24,07%
2009	447,9	22,65%
2010	559,9	25,86%
2011	900,7	35,42%
2012	1180,1	39,72%
2013	796,8	30,47%
2014	873,2	31,37%
2015 (projekt)	670,4	25,56%

Źródło: opracowanie własne

Do najważniejszych inwestycji związanych z EURO 2012, które trwale zmieniły krajobraz Gdańska należy zaliczyć:

Stadion PGE Arena
Wybudowany na EURO 2012 stał się współczesnym symbolem Gdańska, a w roku 2015 pojawił się m.in. w czołówce „Wiadomości" emitowanych w programie pierwszym Telewizji Polskiej. Bryła przypominająca bursztyn, została uznana przez internautów za jeden z najpiękniejszych tego typu obiektów na świecie.
Więcej na s. 151.

Przystanek SKM Gdańsk Stadion-Expo
W pobliżu PGE ARENA Gdańsk i siedziby Międzynarodowych Targów Gdańskich — Amber Expo powstał przystanek Szybkiej Kolei Miejskiej. Dzięki inwestycji możliwy jest ruch (zawieszony w roku 2005) pociągów pasażerskich na trasie z Gdańska Głównego do Nowego Portu. Aktualnie linia funkcjonuje w dniach imprez sportowych, imprez masowych oraz koncertów. SKM to najszybszy sposób dotarcia na stadion. Podróż kolejką trwa zaledwie 6 minut.
Koszt: 2,1 mln zł

Trasa Słowackiego
Jest jednym z najważniejszych dla miasta i regionu projektem drogowym, który poprawia dostęp lądowy do portów: morskiego i lotniczego w Gdańsku. W ramach inwestycji powstał tunel pod Martwą Wisłą — pierwszy w Polsce tunel wykonany metodą drążoną przy pomocy maszyny TBM.
Więcej na s. 208.

Rozbudowa portu lotniczego im. Lecha Wałęsy
Zakończenie przed EURO 2012 budowy: nowego terminala pasażerskiego T2, drogi kołowania, przedterminalowej płyty postojowej oraz wielu innych zadań pozwoliło zwiększyć przepustowość lotniska z 2,5 mln pasażerów do 5 mln. W dniach 4–24 czerwca 2012 r. przyleciało do Gdańska 360 samolotów.
Więcej na s. 223.

Trasa W-Z: odcinek Kartuska — Otomińska
Wybudowany odcinek domknął Trasę W-Z — najważniejszą arterię łączącą miasto z autostradą A1.
Więcej na s. 205.

Gdański projekt komunikacji miejskiej etap IIIa
Modernizacja istniejących torowisk, budowa nowych linii tramwajowych, zakup nowoczesnego taboru, to główne założenia Gdańskiego Projektu Komunikacji Miejskiej. Koszt: 671 mln zł
Więcej na s. 15.

Rewitalizacja Letnicy
Organizacja UEFA EURO 2012™ na zawsze zmieniła życie mieszkańców Letnicy. Kosztem 48,3 mln zł dzielnica zmieniła się nie do poznania.
Więcej na s. 182.

Boiska w ramach programu
Junior Gdańsk 2012
Program „Junior Gdańsk 2012" został zainicjowany w maju roku 2007. Jego pomysłodawcą był prezydent Gdańska Paweł Adamowicz, który zaprosił do współpracy pomorskich przedsiębiorców. Powołano Społeczny Komitet Wsparcia Gdańsk 2012. Najważniejszym celem SKWE była budowa sieci boisk przyszkolnych w Gdańsku, finansowanych ze środków prywatnych i współfinansowanych przez Miasto. Docelowo projekt „Junior Gdańsk 2012" zakładał budowę 16 obiektów — tyle bowiem drużyn wystąpiło w finałowym turnieju EURO 2012. Powstały boiska wielofunkcyjne o nawierzchni z „trawy syntetycznej", według typowej koncepcji, o wymiarach 27 m x 45 m, wraz z wyposażeniem i ogrodzeniem. Boiska służą wszystkim mieszkańcom, a starsi i młodsi mogą na nich aktywnie i zdrowo spędzać wolny czas.
Koszt: 5 mln zł

SELGROS
IKEA

Rozwój układu drogowo-transportowego w Gdańsku w latach 2010–2015

Marcin Dawidowski
DYREKTOR WYDZIAŁU PROGRAMÓW ROZWOJOWYCH UMG

Gdańsk od lat jest ukierunkowany na konsekwentny i zrównoważony rozwój urbanistyczny zarówno w sferze zagospodarowania przestrzeni miejskiej, jak również wdrażania funkcjonalnych rozwiązań drogowo-transportowych, skutkujących sukcesywną poprawą warunków życia mieszkańców. Każdego roku miasto oddaje do użytku cały szereg inwestycji infrastrukturalnych, poczynając od tworzenia przyjaznej i funkcjonalnej przestrzeni publicznej, obiektów małej architektury, modernizacji i budowy chodników, przez modernizację istniejących i budowę nowych obiektów kulturalnych i sportowych, rewitalizację dzielnic, na ciągłej rozbudowie sieci transportowej kończąc. Od roku 2000 sukcesywnie jest realizowany program mający na celu usprawnienie komunikacji w mieście, obejmujący modernizację istniejących oraz budowę nowych dróg i szlaków komunikacyjnych, modernizację i rozbudowę infrastruktury tramwajowej oraz odnowienie taboru tramwajowego i autobusowego.

Gdańsk często korzystał z różnego rodzaju źródeł finansowania inwestycji, jak choćby ze wsparcia Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju, rozpoczynając realizowany do dzisiaj Gdański Projekt Komunikacji Miejskiej (zwany dalej GPKM). Jednak kumulacja przedsięwzięć i środków na inwestycje nastąpiła po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Dzięki wsparciu finansowemu z funduszy unijnych rozwój urbanistyczny naszego miasta mógł osiągnąć obserwowany obecnie rozmach. Tylko w ostatnich latach 2010–2015 w Gdańsku zmodernizowano 54,5 km oraz wybudowano 32,7 km nowych dróg, przy których zamontowano 11,6 kmb ekranów akustycznych, dbając o komfort sąsiadujących z nimi domostw. Stawiając na priorytetyzację transportu zbiorowego zostało zmodernizowanych 18,4 km linii tramwajowych, a trakcja została uzupełniona o 7,6 km nowo wybudowanych odcinków. Umożliwiając mieszkańcom komfortowy dostęp do ciągle powiększającej się sieci transportu publicznego oraz dbając o komfort podróżnych powstało 71 nowych przystanków komunikacji publicznej. Ponadto, stawiając na promowanie aktywnego sposobu poruszania się po mieście w życiu codziennym Gdańsk staje się liderem w posiadanej i udostępnionej mieszkańcom sieci tras rowerowych. W ostatnim pięcioleciu powstało ich około 47 km.

Rozwój i rozbudowa sieci transportowej wpływa pozytywnie na zmiany w zagospodarowaniu przestrzeni miejskiej i daje podłoże dla tworzenia tzw. miasta kompaktowego, którego kluczowym założeniem jest duża gęstość i funkcjonalność zabudowy przy jednoczesnym wykorzystaniu terenów naturalnych z dbałością o synergię przestrzeni użytkowej z rekreacyjną. Sprawna i dobrze zorganizowana komunikacja ułatwia dostęp do centrum życia miasta i jego obszarów strategicznych wszystkim mieszkańcom, dając efekt „skracania się" odległości. Efekt ten jest możliwy do uzyskania dzięki integracji różnych form mobilności, takich jak: wspólne przystanki autobusowe, tramwajowe, kolejowe, węzły przesiadkowe tzw. parkingi park&ride i bike&ride, drogi rowerowe, priorytet dla rozwoju transportu zbiorowego, wyprowadzenie tranzytu z centrum miasta, drobne usprawnienia drogowe, tj. prawo- i lewoskręty, czy zaangażowanie finansowe inwestorów prywatnych (uregulowane zasady partycypacji wynikającej z art. 16 ustawy o drogach publicznych). Ponadto od roku

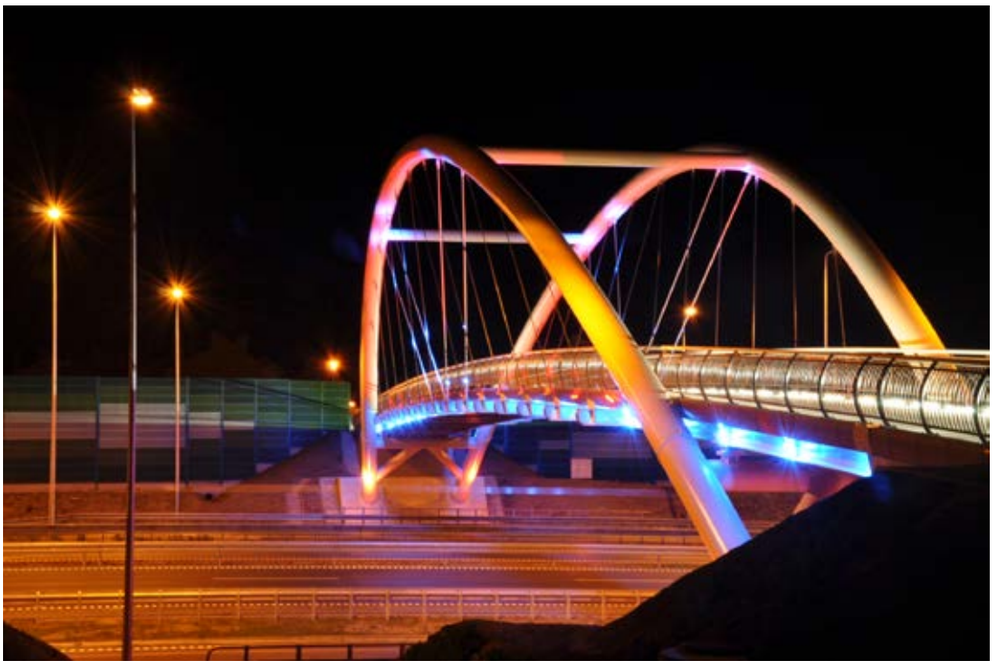

NA SĄSIEDNIEJ STRONIE:
Obwodnica Zachodnia

OBOK:
Kładka pieszo-rowerowa, Węzeł Karczemki

Development of the Road and Transport System in Gdańsk, 2010–2015

ABSTRACT

Gdańsk has for years focused on the city's consequent and sustainable development in the spheres of both managing urban space, and implementing functional road and transport solutions. The city has, since the year 2000, steadily pursued the programme aimed at improving efficiency of transport in the city and comprising modernisation of the existing roads and transport routes, modernisation and expansion of the tram infrastructure, and renewal of the tram and bus rolling stock.

Investment projects and the funds to pursue them built up after Poland had acceded the European Union. Thanks to financial support from the EU funds, urban development of our city could reach the scale and momentum we observe today. In years 2010 - 2015 alone, Gdańsk modernised 54.5 km of roads and built 32.7 km of new ones. These were lined with 11.6 km of acoustic screens to ensure comfort of the dwellers of the adjacent housing areas. With public transport given priority, 18.4 km of tramlines were modernised, and the traction system complemented with 7.6 km of newly built sections. To enable the inhabitants' access to the growing public transport network, 71 new stops were erected. Moreover, with the emphasis lain on promoting active means of day-to-day travelling around the city, Gdańsk is becoming the leader in terms of the network of the existing cycling tracks available to the residents. The last five years recorded about 47 km of such trails built.

→

2014 miasto inwestuje w kompleksową modernizację i budowę chodników, szczególnie tych, które wiodą do przystanków, popularyzując ruch pieszy zintegrowany z transportem zbiorowym. Tylko w roku 2014 szacowana liczba mieszkańców, którzy wybrali zintegrowany transport publiczny wyniosła około 170 mln osób.

Konkretyzując, dla poprawy funkcjonalności komunikacyjnej miasta w Gdańsku postawiono na następujące rozwiązania:

- Udrożnienie układu komunikacyjnego w kierunku Obwodnicy Zachodniej Trójmiasta – budowa kolejnego etapu Trasy W-Z (przy równoległej rozbudowie Węzła Drogowego Karczemki prowadzonej przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad) oraz budowa kolejnych etapów Trasy Słowackiego;
- Budowa tzw. ramy komunikacyjnej wyprowadzającej ruch tranzytowy z centrum miasta — szczególnie budowa Trasy Sucharskiego kom-

Obwodnica Południowa, most nad Motławą

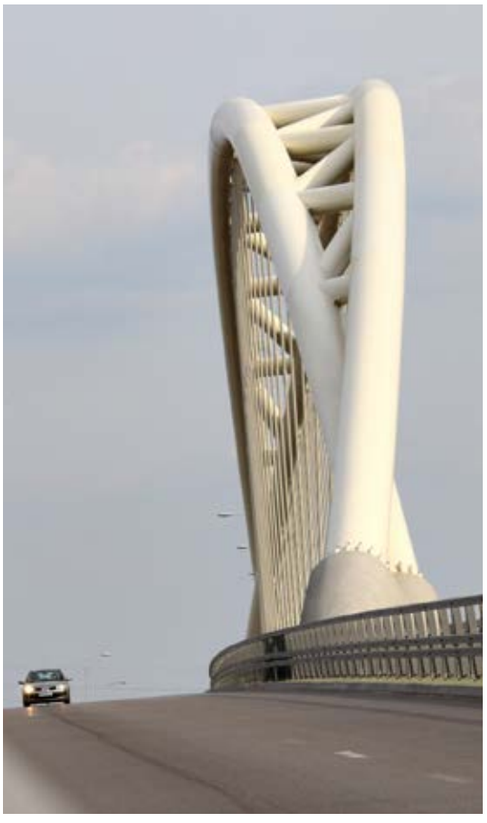

PO LEWEJ:
Obwodnica Południowa, Węzeł Lipce

OBOK:
Podwieszony wiadukt łukowy obok stadionu PGE Arena Gdańsk

plementarnej do wybudowanej w tym samym czasie przez GDDKiA Obwodnicy Południowej Trójmiasta oraz budowa tunelu pod Martwą Wisłą, który umożliwi bezkolizyjny wyjazd z Portu Morskiego Gdańsk w kierunku Łodzi i Warszawy z pominięciem Śródmieścia;

- Modernizacja infrastruktury tramwajowej oraz wybudowanie nowych odcinków tras tramwajowych z węzłami integracyjnymi w intensywnie rozwijających się mieszkaniowo południowych dzielnicach Gdańska (projekty GPKM I, GPKM II, GPKM IIIA, GPKM IIIB, GPKM IIIC), jak i inwestycje miejskiej spółki ZKM Sp. z o.o. w odnowienie taboru tramwajowego i autobusowego;
- Budowa dróg rowerowych wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych;
- Budowa „Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ruchem TRISTAR" będącego inwestycją wspomagającą wymienione wyżej główne inwestycje drogowe. Jest to wspólne przedsięwzięcie

Śluza rowerowa, ul. Wita Stwosza

Gdańska, Sopotu i Gdyni, które bezpośrednio wpłynie na poprawę przepustowości i stanu bezpieczeństwa komunikacyjnego na głównych arteriach Trójmiasta;

- Planowana jest także rozbudowa układu drogowego w południowych dzielnicach Gdańska.

Dużą nadzieją na kolejną poprawę warunków poruszania się po mieście jest planowane w roku 2015 uruchomienie Pomorskiej Kolei Metropolitalnej (PKM) — zadania realizowanego na poziomie Samorządu Wojewódzkiego. Gdańsk włączył się do projektu poprzez finansowanie dwóch zadań komplementarnych w ramach projektów GPKM IIIB i GPKM IIIC — budowa nowej linii tramwajowej ze wspólnym przystankiem z PKM (GPKM IIIB) oraz budowa dojazdów z węzłami integracyjnymi (GPKM IIIC) do przystanków PKM.

Przystanek Strzyża Pomorskiej Kolei Metropolitalnej

Nowe tramwaje Pesa Jazz Duo. 76% gdańskiego taboru tramwajowego stanowią pojazdy niskopodłogowe

→

Efficient and well organised transport facilitates access to the city centre and its strategic areas. To attain the effect, one needs to integrate various forms of mobility, to name e.g. transport nodes combining bus, tram, and railway stops, change nodes of the so-called park&ride and bike&ride parking facilities, cycling tracks, priority development of public transport, and moving the transit traffic out of the city centre.

High hopes of achieving further improvement in the conditions of moving about the city accompany the launching of the Pomeranian Metropolitan Railway (PKM) scheduled for this year. The project is pursued at the level of the Voivodship Government. Gdańsk joined in the venture with financing two complementary tasks under the GPKM IIIB and GPKM IIIC projects – construction of a new tramline with a combined tram-PKM stop (GPKM IIIB), and construction of approaches to the PKM stops, including integration nodes (GPKM IIIC).

Nowy przystanek SKM Gdańsk Śródmieście

Kultura dwadzieścia pięć lat później: SZTUKA I REWITALIZACJA

Jadwiga Charzyńska
DYREKTOR CENTRUM SZTUKI WSPÓŁCZESNEJ ŁAŹNIA W GDAŃSKU

Sfera publiczna, przestrzeń publiczna i społeczeństwo obywatelskie: trzy kluczowe i znaczące pojęcia opisujące dokładnie te rzeczy, z którymi krytyczna, lecz konstruktywna refleksja ma nas zmierzyć; opisują one jednocześnie nasze serca i nasze umysły[1] — napisał w *Imaginariach społecznych* Mikko Hannula. W Gdańsku możemy znaleźć wiele przykładów obrazujących stan naszych serc i umysłów poprzez to jak zmienia się miasto i przeobraża się w silną metropolię.

Od działań prekursorskich po spójną koncepcję

Przestrzeń publiczna to pojęcie wieloznaczne. Dotyczy zarówno zbioru ulic i domów, jak i budynków publicznych, uczelni, instytucji kultury. Obecnie znajduje się w sferze zainteresowań środowisk twórczych. Budynki są postrzegane jako dzieło artystyczne, które mają wkomponowywać się w otoczenie. W Gdańsku pojawiło się kilka efektownych adaptacji starych budowli i zupełnie nowych, unikalnych rozwiązań. Pierwszymi realizacjami na potrzeby kultury były renowacja i adaptacja kompleksu pokoszarowego z przełomu XIX i XX wieku znajdującego się na Dolnym Mieście na potrzeby Akademii Muzycznej, a następnie — w bliskim sąsiedztwie — powstanie Polskiej Filharmonii Bałtyckiej w starej elektrociepłowni na Ołowiance, wyspie otoczonej wodami Motławy, gdzie w dawnych spichlerzach jest również Centralne Muzeum Morskie. Charakter tej części miasta zaczął ulegać zmianie również na skutek aktywności Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia (dalej: CSW Łaźnia) obecnie zaliczanego do czołówki najlepszych galerii sztuki współczesnej w Polsce. W roku 2005 rozstrzygnięto pierwszą edycję Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska — opisaną w dalszej części tekstu — tym samym galeria rozpoczęła dyskusję nad przyszłym kształtem Dolnego Miasta. Częścią działań w zakresie rewitalizacji są prace remontowe głównej siedziby tej instytucji. Obecnie rewaloryzowana jest także ul. Łąkowa. Zwieńczeniem tej inwestycji będzie realizacja dwóch kolejnych projektów z cyklu Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska: *Zapach koloru* Carmen Einfinger i *Wódz-huśtawka* autorstwa Fernando Sancheza Castillo.

Górujące nad śródmieściem Gdańska, odrestaurowane ponapoleońskie forty i fortyfikacje, były prekursorskim projektem rewitalizacyjnym. W roku 2007 powstało Centrum Nauki Hewelianum ulokowane w zespole pofortecznym na Górze Gradowej, w tym w najsłynniejszej, datowanej na rok 1812, Reditcie Napoleońskiej[2]. Wpisanie w surową architekturę militarną sal konferencyjnych, wystawowych oraz laboratoriów stworzyło niepowtarzalne miejsce. Zostało to docenione w roku 2009 nagrodą w drugiej edycji konkursu *Polska Pięknieje — 7 Cudów Funduszy Europejskich*[3]. Teren Góry Gradowej to jeden z najbardziej popularnych punktów widokowych Gdańska. Planowana budowa pierwszego w Polsce podziemnego planetarium stanie się wkrótce nową atrakcją.

Nadbałtyckie Centrum Kultury wspólnie z Archidiecezją Gdańską przeprowadziło renowację Kościoła św. Jana, który nie przestając pełnić funkcji sakralnych, został przystosowany do potrzeb instytucji kultury jako Centrum św. Jana. Artystyczne otwarcie nastąpiło w czerwcu roku 2011. Podczas koncertu Basi Trzetrzelewskiej zostały zaprezentowane słuchaczom akustyczne walory tego niezwykłego miejsca.

W kościele św. Katarzyny u Karmelitów, od ponad dwóch dekad działa Muzeum Zegarów Wieżowych jako jeden z oddziałów Muzeum Historycznego Miasta Gdańska. W tym samym kościele znajduje się największy w Europie Środkowej carillon koncertowy. Zespół przedbramia rozpoczynający Trakt Królewski, przy Bramie Długoulicznej zwanej po ostatniej wojnie Złotą, został zaadaptowany w roku 2006 na potrzeby Muzeum Bursztynu i Centrum Informacji Turystycznej. Nasycenie śródmieścia instytucjami kultury i zabytkami włącznie z siedzibą Akademii Sztuk Pięknych czyni je wyjątkowo prestiżowym, predystynowanym do organizacji najważniejszych uroczystości.

Zapach koloru, projekt Carmen Einfinger,
I nagroda III edycji GZMG; w przygotowaniu do realizacji

NA SĄSIEDNIEJ STRONIE:
Krople bursztynu, autorzy: Fred Hatt & Daniel Schlaepfer, wyróżnienie w III edycji GZMG, zrealizowane w 2011

Culture – Twenty-Five Years Later: ART AND REVITALISATION

ABSTRACT

Public sphere, public space, and civic society – these are the three key notions of significance which capture the aspects we need to face in critical but constructive reflection. The notions describe simultaneously our hearts and our minds – Mika Hannula wrote in his Social Imaginaries. In Gdańsk, one can find many examples which portray the state of our hearts and minds: the way the city is changing and transforming into a strong metropolis.

Revitalisation of individual buildings and comprising whole districts is accompanied with artistic activity. The city is clearly divided into the historic quarters and multi-family 'bedroom' estates. The districts historic in nature, i.e. Nowy Port, Letnica, Lower Wrzeszcz, and Lower City, are qualified for revitalisation. The younger housing block estates are the scene of activities taken in the public space, mainly artistic in nature.

The title of the precursors of the approach in Gdańsk should go to the Laznia Centre for Contemporary Art in the Lower City, today ranking one of the top galleries of contemporary art in Poland. Together with the resolution of the 2005 first edition of the Outdoor Gallery of the City of Gdańsk, the institution initiated a discussion on the future shape of the Lower City.

Another major example can be found in the artists' actions taken within the space of the residential block estates. The year 2009 marked the establishment of the Monumental Art Festival. Several editions onwards, an eye-catching Monumental Painting Collection adorning the blocks in

→

1 *Imaginaria społeczne*, Mika Hannula w: *Problematyczna, niewygodna, niejasna rola sztuki w przestrzeni publicznej. W poszukiwaniu możliwego paradygmatu*, red. J. Draganovic, A. Szynwelska, wyd. CSW Łaźnia 2013
2 http://www.hewelianum.pl/historia-i-architektura/obiekty_i_miejsca/redita_napoleonska
3 http://www.trojmiasto.pl/wiadomosci/Centrum-Hewelianum-zachwycilo-Unie-n32766.html#tri

Koncert z cyklu *Młoda Filharmonia*, kościół Św. Jana

→

the district of Zaspa came into being. Today, the collection has grown to become one of the tourist attractions whilst being a step towards satisfying the inhabitants' desire to escape the grey around. Artistic benches on the fast urban train platform, or cranes in a V formation painted in the former runway of Zaspa under the City Signs of Culture can be mentioned as examples of injecting a human touch into the quarters which the original builders perceived as nothing more but an engineering job. Following steps of the Laznia [Baths] of the Lower City and its success, the previous city baths in the district of Nowy Port have been redeveloped to accommodate the Centre for Contemporary Art. The renovation of the building found appreciation in 2013 in the Best Well-Kept Monument or Site competition in the category of adaptation of historic buildings. The project was distinguished for: exemplary conservation works carried out to introduce a new function important for the local community, and for introduction of the museum function in respect for the site vicinities.

Another line of action consists in renovation of historic structures and their inclusion in the trail of cultural institutions broadening the list of tourist attractions. Perfect examples of this effort come with the Wisłoujście Fortress [Vistula Mouth Fortress], Hewelianum Centre of Science located in the former fortification complex of Góra Gradowa [Hail Hill], and St John's Church.

Gdańsk has been the venue of many projects of the type in the recent years. Clear too, is the tendency to view architecture as work of art.

Now, wherever individualism is noticed, one must also notice the people who build the shape and spirit of the city through their views and perception of the world. To quote after Mika Hannula, the novels by Paweł Huelle and Stefan Chwil are as important as the contemporary investments in describing the state of our hearts and minds.

Szlaki wodne łączą wiele instytucji kultury. Ze śródmieścia jest to jedna z najprostszych dróg do Twierdzy Wisłoujście, bramy do gdańskiego portu, niezwykłego zabytku fortyfikacyjnego oraz wspaniałej atrakcji turystycznej udostępnionej częściowo zwiedzającym w roku 2012. Waldemar Rekść, członek zarządu gdańskiego oddziału Towarzystwa Opieki nad Zabytkami, podkreślając zasługi Adama Koperkiewicza, dyrektora Muzeum Historycznego Miasta Gdańska w sukcesywnej odbudowie tego zabytku zauważa, że *powstanie unikatowy w całym świecie ciąg muzealno-dydaktyczno-rekreacyjny: Westerplatte-Wisłoujście-Muzeum II Wojny Światowej-Poczta Polska i Centrum „Solidarności". Powyższe stwierdzenie stanowi kapitalny wykład historyczny mający też i ważny polityczny wymiar oraz turystyczną atrakcję najwyższej światowej miary* [4]. Jednym z pomysłów Muzeum Historycznego Miasta Gdańska na przyciągnięcie gości do tej niezwykłej budowli jest organizowana od kilku lat plenerowa inscenizacja luźno oparta na wydarzeniach towarzyszących oblężeniu Gdańska przez wojska napoleońskie w roku 1807 *Bitwa Morska. Obrona Twierdzy Wisłoujście*[5]. Inscenizacja została uznana w roku 2011 za Gdański Produkt Turystyczny, a rok później doceniona w ogólnopolskim Plebiscycie na Wydarzenie Historyczne Roku.

W pobliskim Nowym Porcie, w roku 2012 zakończono przebudowę dawnej łaźni miejskiej na potrzeby CSW Łaźnia. Podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Ochrony Zabytków w roku 2013, zwracając uwagę na dizajnerskie potraktowanie wnętrza łaźni przez zespół Jacka Dominiczaka, profesora gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych, doceniono renowację budynku w konkursie Zadbany Zabytek w kategorii adaptacja obiektów zabytkowych wyróżniając go za: wzorowe prace konserwatorskie przeprowadzone w celach nadania nowej funkcji ważnej dla społeczności lokalnej oraz za wprowadzenie funkcji muzealnej z poszanowaniem otoczenia obiektu.

Rewitalizacja wkroczyła także do Letnicy. Oprócz gruntownej renowacji budynków mieszkalnych i związanej z nimi infrastruktury, przekształcono dawną szkołę w Dom Sąsiedzki, urządzano sale muzyczne i teatralną, umożliwiając organizacjom pozarządowym przygotowywanie projektów wychodzących naprzeciw potrzebom mieszkańców. W krajobrazie tej okolicy dominuje powstała w roku 2012 PGE Arena projektu Wojciecha Grabianowskiego. Jeden z najpiękniejszych stadionów w Europie wprowadza w ten rejon nowoczesną architekturę. W całej dzielnicy powstaje szereg komercyjnych inwestycji, zajmując tereny dawnych ogródków działkowych.

Inscenizacja *Bitwa Morska. Obrona Twierdzy Wisłoujście*, 2014

4 http://www.wolneforumgdansk.pl/viewtopic.php?p=12010
5 http://www.mhmg.pl/pl/wydarzenia/wydarzenie/592/bitwa-morska-obrona-twierdzy-wisloujscie

Z LEWEJ: Wernisaż wystawy *54⁰ 24 min. Thorsten Goldberg*, Łaźnia 2, 2013

Z PRAWEJ: Budynek Łaźni 2 po remoncie

Za sprawą międzynarodowych konkursów nowoczesna myśl architektoniczna wkroczyła do Śródmieścia. Pojawiły się dwie nowe budowle, obydwie oddane do użytku w roku 2014. Europejskie Centrum Solidarności zaprojektowane przez pracownię FORT z Gdańska, które jest powiązane z wyróżnionym Znakiem Dziedzictwa Europejskiego[6] historycznym zespołem obiektów przy placu Solidarności. Drugi budynek, to Gdański Teatr Szekspirowski dzieło weneckiego architekta Renato Rizziego oraz efekt determinacji Jerzego Limona, profesora Uniwersytetu Gdańskiego. Niedaleko Europejskiego Centrum Solidarności trwa budowa Muzeum II Wojny Światowej zaprojektowanego przez gdyńskie Studio Architektoniczne Kwadrat[7].

Gdańsk współczesny: sztuka w dzielnicach mieszkalnych

W Gdańsku istnieje wyraźny podział na dzielnice historyczne i osiedla-blokowiska. Nowy Port, Letnicę, Dolny Wrzeszcz i Dolne Miasto, czyli tereny o charakterze zabytkowym objęto rewitalizacją. Natomiast budynki z wielkiej płyty będące w większości pod zarządem spółdzielni mieszkaniowych rozpoczęły remonty elewacji związane z docieplaniem domów. Estetyczne upodobania mieszkańców są przekładane na ostateczne decyzje związane z kolorowaniem osiedli z wielkiej płyty w trakcie termomodernizacji, z pominięciem takich zasad, jak spójność i harmonia. Ta pełna dowolność w przypadku tak złożonej i dominującej w krajobrazie struktury urbanistycznej, którą jest prefabrykowane budownictwo masowe, powoduje trwałą degradację krajobrazu. Przy okazji zrealizowanego w roku 2013 projektu Kamili Szejnoch Falowiec Colour System (poruszającego temat kolorów architektury, którego punktem wyjścia był nowoporcki falowiec, mniejszy klon najbardziej znanego falowca z gdańskiego Przymorza), autorka przyznaje, że *„kolorowanie" miast w Polsce jest po prostu trudne, ze względu na m.in. uwarunkowania klimatyczne, zanieczyszczenia, brak wytycznych kolorystycznych uwzględniających aspekty pogodowe, tonacyjne czy historyczne. Skodyfikowana księga koloru dla danego obszaru pomogłaby zharmonizować kolorystycznie nie tylko blokowiska, ale i całe miasta. (...) Rozwiązania tego typu z powodzeniem funkcjonują m.in. w Szwecji czy metropoliach, takich jak: Londyn i Moskwa, w których opracowana mapa kolorystyczna stanowi jedną z wytycznych warunków zabudowy i założeń rewitalizacyjnych*[8].

W trakcie starań Gdańska o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury 2016 powołano do życia w roku 2009 Festiwal Malarstwa Monumentalnego *Monumental Art*. W efekcie, po kilku edycjach, powstała efektowna Kolekcja Malarstwa Monumentalnego zdobiąca bloki na osiedlu Zaspa. Dziś jest to jedna z atrakcji turystycznych, a także wyjście naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców związanych z potrzebą ucieczki od szarzyzny.

Falowiec Colour System Kamili Szejnoch efekt pracy z lokalną społecznością, 2013

6 http://www.ecs.gda.pl/title,Znak_Dziedzictwa_Europejskiego,pid,8,oid,62,cid,73.html
7 http://www.urbanity.pl/pomorskie/gdansk/muzeum-ii-wojny-swiatowej,b4025
8 http://laznia.pl/aktualnosciart,755,2013_kamila_szejnoch_falowiec_colour_system.html

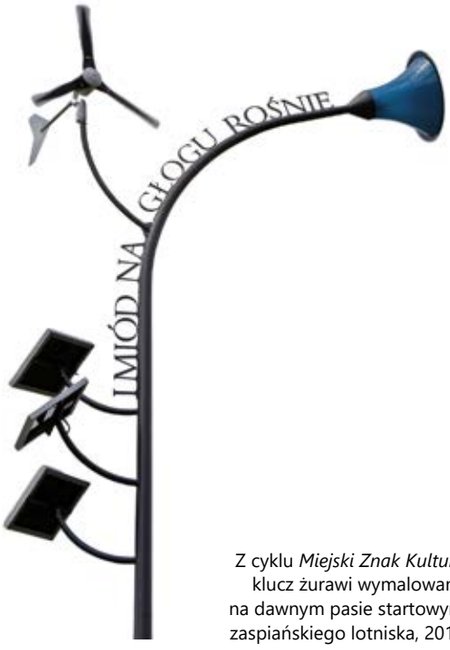

Z cyklu *Miejski Znak Kultury* klucz żurawi wymalowany na dawnym pasie startowym zaspiańskiego lotniska, 2010

Należy pamiętać, że w roku 2000 ekipa z Integracyjnego Klubu Artystycznego Winda, gdy rozpoczynała organizację festiwalu murali Węzeł Kliniczna, wniosła w przestrzeń miasta posmak świeżości i unikatowości. Warto także zwrócić uwagę na kontynuację tej aktywności przez *Windę*, choćby poprzez przedsięwzięcie nazwane Miejski Znak Kultury, którego najnowszymi projektami są Żurawie i Port Wrzeszcz. Projekt ten — według definicji jego pomysłodawcy, Szymona Wróblewskiego — *to próba odświeżenia i uporządkowania przestrzeni publicznej (...), odnalezienia „języka miasta" — uniwersalnego kodu, który, z jednej strony, pozwoli artyście wypowiedzieć się, z drugiej zaś, doda miastu świeżości, nie zaburzając jego naturalnej struktury, pozostając zrozumianym i zaakceptowanym przez wszystkich użytkowników przestrzeni publicznej*.

Wszystkie te próby odświeżania miasta zmieniły osiedle Zaspa w galerię. Odnawiane domy są malowane przez znanych artystów. Towarzyszą temu imprezy, w których uczestniczą mieszkańcy, co na osiedlach-sypialniach jest ważnym elementem uczestnictwa w wydarzeniach artystycznych, bez konieczności podróżowania do bardziej prestiżowych czy turystycznych części miasta. Artystyczne ławki na peronie SKM czy klucz żurawi wymalowany na terenie zaspiańskiego pasa startowego powstałe w ramach Miejskiego Znaku Kultury, to kolejne przykłady humanizowania miejsc, które budowniczy potraktowali jedynie jako zadanie inżynierskie.

Współczesna rzeźba i jej znaczenie w miejskiej przestrzeni

Spacerując po mieście trafiamy na rzeźby upamiętniające ważne wydarzenia oraz instalacje i obiekty, których głównym celem jest przekaz artystyczny. Czasem sztuka jest łączona z badaniami naukowymi, jak w przypadku instalacji I MIÓD NA GŁOGU ROŚNIE, autorstwa Thorstena Goldberga, powstałej w roku 2013 w ramach międzynarodowego projektu, w Polsce prowadzonego przez naukowców z Instytutu Elektrotechniki Politechniki Gdańskiej. Jednym z jego celów było stworzenie obiektów artystycznych promujących energetykę wiatrową w trzech miastach: Kalmarze, Rostoku i Gdańsku. Rzeźbę można podziwiać w Parku Nadmorskim im. Ronalda Reagana. Podobne zamierzenia wiążą się z realizacją *Kropli bursztynu* powstałych w ramach Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska. Inna historia dotyczy rzeźby Güntera Grassa *Turbot pochwycony*[9], która jest trwałym śladem jednej z ostatnich edycji festiwalu Grassomania.

W roku 2009 przy Dworcu Głównym w Gdańsku pojawiła się naturalistycznie zaaranżowana grupa rzeźbiarska — upamiętnienie *Kindertransporte*[10], wojennej traumy żydowskich dzieci wysyłanych przez rodziców do bezpieczniejszych miejsc w Europie. Twórcą pomnika wykonanego z brązu jest Frank Meisler, rzeźbiarz urodzony w Gdańsku, który był uczestnikiem jednego z dziecięcych transportów i właśnie przy Dworcu Głównym w Gdańsku ostatni raz widział swoich rodziców.

Przedsięwzięcia długofalowe, jak Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska czy Festiwal Rozdroża Wolności kierują się nieco innymi zasadami.

Festiwal Rozdroża Wolności jest organizowany od roku 2009 przez Fundację Wspólnota Gdańska w zasadzie dzięki staraniom jednego człowieka, a mianowicie Andrzeja Stelmasiewicza. Rzeźby powstające w ramach Festiwalu pojawiają się w różnych miejscach miasta, często można je oglądać zaledwie przez kilka tygodni, inne pozostają na dłużej, wtapiając się np. w krajobraz Parku Nadmorskiego im. Ronalda Reagana. Tak powstaje Gdańska Plenerowa Galeria Rzeźby. Fundacja intensywnie działa także w Oliwie, czy na Stogach, na co chciałabym zwrócić szczególną uwagę, bowiem imprezy sezonowe cieszą się dużym zainteresowaniem lokalnej społeczności i ożywczo wpływają na miejsca, w których się odbywają. W Oliwie od lat jest organizowane *Parkowanie*. Celem imprezy przygotowywanej przez a KuKu Sztuka jest promowanie Parku Oliw-

9 http://www.dziennikbaltycki.pl/artykul/3597951,festiwal-grassomania-2014-w-gdansku-gunter-grass-odslonil-rzezbe-turbot-pochwycony-zdjecia,id,t.html

10 http://m.gdansk.pl/mobile,512,11944.html

skiego, w którym wiosną roku 1976 z inicjatywy lokalnych rzeźbiarzy zaczęła działać, dziś nieco zapomniana, Galeria Współczesnej Rzeźby Gdańskiej Muzeum Narodowego. Program *Parkowania*, promując jeden z najpiękniejszych polskich parków, przypomina także dawne inicjatywy, ale przede wszystkim corocznie przygotowuje listę nowych atrakcji dla mieszkańców.

Fenomen Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska

Ideą przyświecającą prowadzonej od roku 2005 przez Centrum Sztuki Współczesnej *Łaźnia* Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska (dalej jako: GZMG) jest trwała sukcesywna zmiana wizerunku, objętej programem rewitalizacji, zaniedbanej dzielnicy Dolne Miasto. Powstała koncepcja jest powiązana programem rewitalizacyjnym, a we wskazywanych miejscach realizacji zwycięskiego dzieła, są także przeprowadzane, ważne dla użytkowników, naprawy i ulepszenia. W dyskusjach międzynarodowego zespołu kuratorów, tworzącego jury konkursu, jedna myśl jest regularnie podnoszona: dzieła mają harmonijnie wpisywać się w istniejącą architekturę i charakteryzować się różnorodnością. Taka postawa jest ponadto poparta odpowiednim dokumentem wystosowanym przez służby konserwatorskie.

Sukcesem tego przedsięwzięcia — na co zwraca uwagę jeden z jurorów, Enrico Lounghi, dyrektor luksemburskiego Mudam Museum — jest także stały zespół jurorów wracających do Gdańska regularnie, utożsamiających się z miejscem. Do projektu został wprowadzany międzynarodowy dyskurs ludzi zaangażowanych twórczo na całym świecie: Juli Draganovic — obecnie szefa Kunstahalle w Osnabrucku, Norberta Webera osiadłego w okolicach Kolonii, należącego do międzynarodowej komisji eksperckiej Łotewskiego Muzeum Sztuki Współczesnej w Estonii, Adama Budaka obecnie pracującego w Narodowej Galerii w Pradze, Bettiny Steinbruegge związanej z Belvedere w Wiedniu, Jacka Dominiczaka — i autorki niniejszego tekstu — reprezentujących Gdańsk. Widać to po obejrzeniu zwycięskich projektów kolejnych edycji. Gotowe realizacje z I edycji GZMG to studio LKW Gallery zaprojektowane przez Lexa Rijkersa i Daniela Milohnica, powstałe jako pierwsze w roku 2008, którego istotnym elementem jest interakcja społeczna i *Niewidzialna Brama*, autorstwa Front Studio z Nowego Jorku, niwelująca barierę architektoniczną.

Zadaszenia przystanków przy ul. Łąkowej zostały uporządkowane przez monochromatyczną op-artową kompozycję autorstwa Esther Stocker, która swój konceptualny projekt uzasadnia następująco: *Myślałam o znaku, który nadałby tej przestrzeni indywidualny kształt. To pomysł malarski zewnętrznego „oblicza" dwóch głównych wejść do podziemnego przejścia w czarnej i białej strukturze. (...) Powodem, dla którego myślałam o tych dwóch znakach, jest chęć zbudowania relacji pomiędzy dwiema stronami, jak i nadanie estetycznej wartości istniejącym formom*[11].

Natomiast w przejściu podziemnym pod tunelem znajduje się instalacja świetlna Dominika Lejmana *Staging Anonymous*, w której artysta kontestuje agresywne formy reklamy ulicznej, pokazując jednocześnie, że minimalistyczne formy są zdecydowanie lepszym sposobem oddziaływania na potencjalnego odbiorcę. Tak przedstawia swój koncept: *Poprzez formuły prezentacji, wpływ kina i ogólnie rozumianej informacji wizualnej na wyobrażenie o nas samych, „plan" na jakim „odgrywamy" nasze codzienne role w realnym świecie staje się coraz bardziej umowny, niematerialny. (...) W analogii do tak postrzeganego otoczenia istotniejszą funkcją sztuki publicznej staje się być może „de-design" jak formułuje to Voto Acconci, czyli działanie służące zmianie przyzwyczajeń w sposobie widzenia miejsc, w których przebywamy niż dodawanie nowych form — obiektów, powielających jedynie „sztafaż otoczenia"*[12]. Wrażliwość tego artysty jest jednym z przykładów obrony wartości humanistycznych i troski o przestrzeń publiczną. Jest głosem skłaniającym do refleksji.

W roku 2011 skończono budowę *Kropli bursztynu*, których powstanie nierozłącznie jest związane z programem promującym zastosowanie technologii LED jako oświetlenia zewnętrznego prowadzonego przez magistrat we współpracy z jedenastu

Wir i napromieniowanie tęczą
autorstwa włoskiego artysty Opiemme,
Festiwal Monumental Art, Zaspa 2014

Zadaszenie przystanków przy ul. Łąkowej
pt. *Undercover* autorstwa Esther Stocker
zrealizowane w ramach II edycji GZMG, 2010

11 http://outdoorgallerygdansk.eu/prace-nagrodzone/
12 http://outdoorgallerygdansk.eu/prace-nagrodzone/

Jedna z 49 rzeźb składających się na *Krople bursztynu*, Fred Hatt & Daniel Schlaepfer, wyróżnienie w III edycji GZMG, realizacja 2011

partnerami z Niemiec, Szwecji, Polski i Litwy. Gdański projekt testuje tego typu oświetlenie zastosowane w lampach osadzonych w gruncie. Dzieło autorstwa szwajcarskiego duetu Fred Hatt & Daniel Schlaepfer wyróżnione w III edycji konkursu Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska za subtelne odniesienie się do znaczenia bursztynu w budowaniu gdańskiej tożsamości oraz za minimalistyczne traktowanie estetyki przestrzeni publicznej, dokończyło zagospodarowanie przestrzeni pod wiaduktem przy ul. Szopy, gdzie od roku 2009 działa wspomniane wcześniej LKW Gallery — studio ulokowane w ogromnej ciężarówce, która tam utknęła.

Gdy na Dolnym Mieście na wykonanie czekają zwycięskie projekty z III i IV edycji konkursu, to w innej części miasta powstaje Pomorska Kolej Metropolitalna, na której potrzeby przeprowadzono V edycję konkursu Galerii Zewnętrznej Miasta Gdańska. Został on rozstrzygnięty w roku 2013, a zwyciężczyni, Anna Waligórska, zaprojektowała grafikę wiat przystankowych największej pomorskiej inwestycji. Sama idea czerwonej wstążki[13] wijącej się przez miasto, zaprojektowanej przez zespół architektów pod kierownictwem Gabrieli Rembarz z Gdańskiego Biura Projektów Budownictwa Komunalnego, to ważna dominanta w krajobrazie, to działanie wręcz malarskie. Roślinne motywy zaproponowane przez Annę Waligórską na osłonach nadają lekkości i wdzięku potężnym płaszczyznom zadaszeń.

Centrum Sztuki Współczesnej *Łaźnia*, rozpoczynając współpracę z Pomorską Koleją Metropolitalną, przekroczyło tym samym granice Dolnego Miasta, dając kolejne potwierdzenie ważności długofalowych działań. Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska jest powoływana w wielu zagranicznych opracowaniach jako przykład dobrej praktyki, nadto jako jedyny projekt z Polski dedykowany przestrzeni publicznej znalazła się na mapie urbanmatters[14] opracowanej przez Wydział Architektury Wiedeńskiego Uniwersytetu Technicznego.

Znaczenie tych dzieł wyraźnie definiujących potrzebę szukania harmonii, swoistego komentowania i poprawiania jakości estetycznej otoczenia ma także inny cel. Wartością dodaną opisanych realizacji są choćby pierwsze kamery w przejściu podziemnym przy ul. Łąkowej, czy pod wiaduktem przy ul. Szopy, mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa. Jednocześnie jest to ponowne definiowanie funkcji poszczególnych miejsc w strukturze miasta.

Dialog z mieszkańcami to także przeprowadzony w roku 2014 cykl interwencji artystycznych zawartych w pytaniu: *Gdy sąsiad jest nieznajomym*? Artyści i kuratorzy skupiali się na strategiach i możliwościach angażowania odbiorcy do udziału w realizacjach, które są prezentowane poza zamkniętą przestrzenią galeryjną: w opuszczonych mieszkaniach, okolicznych podwórkach i ulicach przechodzącego transformację Dolnego Miasta. Artyści szukali odpowiedzi na pytanie, jakie znaczenie powinna mieć sztuka w tej przemianie. Trwałym śladem takiego przedsięwzięcia jest land-artowa instalacja *Zanurzenie* Justyny Wencel i Marcina Chomickiego na moście-łączniku dwóch gdańskich dzielnic Dolnego Miasta

Jedna z wiat Pomorskiej Kolei Metropolitalnej, grafikę zaprojektowała Anna Waligórska, zwyciężczyni V edycji konkursu GZMG

13 http://www.pkm-sa.pl/glowna/aktualnosci/1269/
14 http://urban-matters.org/

i Olszynki, jako próba kontaktu z użytkownikami tej drogi. Autorzy, odwołując się do teorii Oskara Hansena, zakładają, że niezamknięta, malarska forma kładki ma być tłem eksponującym człowieka.

Edukacja i rozrywka: społeczna interakcja

Gdy pięknieją remontowane budynki i kwartały ulic, to jednocześnie animatorzy i instytucje realizują swoje projekty, bowiem współpraca z ludźmi daje szansę na prawdziwą, trwałą przemianę. Ważnym elementem polityki obywatelskiej i edukacji w zakresie samorządności są budżety obywatelskie oraz program *wspólne podwórko* zainicjowany w roku 2012 przez Gdański Zarząd Nieruchomości Komunalnych.

Społeczna aktywność związana z zagospodarowaniem najbliższego otoczenia, którym jest podwórko, to także przedmiot zainteresowania artystów oraz współpracujących z nimi kuratorów. Powstają projekty, do których artyści zapraszają mieszkańców oraz organizacje pozarządowe. Dzięki temu są możliwe takie przedsięwzięcia, jak rozpoczęty w roku 2012 cykl warsztatów *PoCoPodwórko*, w którym mieszkańcy i artyści wspólnie projektowali meble miejskie i aranżowali podwórka. Instytucje kultury często są włączane w szereg przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Każda z nich, dbając o wysoki poziom programu artystycznego, jest zaangażowana jednocześnie w działania edukacyjne i kulturalne w różnych częściach miasta. Najbardziej rozczłonkowaną działalność prowadzi Gdański Archipelag Kultury z szeregiem oddziałów ulokowanych w odległych miejscach. Wśród nich znajduje się wspomniany Klub Integracyjny *Winda*, inicjator wielu przedsięwzięć na gdańskiej Zaspie i *Plama* odpowiedzialna za organizację jednej z największych imprez plenerowych — Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Plenerowych i Ulicznych FETA, od roku 2009 przeniesionego z dzielnicy Zaspa na tereny Starego Przedmieścia i Dolnego Miasta, by następnie w roku 2014 wpisać się w program i przestrzeń pofortecznego parku należącego do Centrum Hewelianum.

PO LEWEJ U GÓRY:
Barwa Wnętrza, Youngdon Jung, efekt współpracy z lokalnym środowiskiem w ramach pobytu rezydencyjnego w CSW Łaźnia, 2014

NIŻEJ:
Instalacja Ludwiki Ogorzelec *Krystalizacja przestrzeni* powstała w ramach I edycji Festiwalu Rozdroża w 2009

PO PRAWEJ:
Efekt warsztatów *Podwórko do zabawy*, w ramach projektu *SztukaCIĘszuka*

Zanurzenie, instalacja Justyny Wencel i Marcina Chomickiego, w ramach projektu *Gdy sąsiad jest nieznajomy*, 2014

Próba do spektaklu
Corazôn de Angeles
Theater Tol, FETA 2011

Centrum Sztuki Współczesnej *Łaźnia* skupia swą aktywność przede wszystkim na terenie Dolnego Miasta, Nowego Portu i Letnicy, działając zgodnie z zasadą: *Kultura nie jest dla wszystkich, ale — jest dla każdego. I ma za zadanie każdemu z nas — a nie tylko „kompetentnym kulturalnie" wybrańcom — stwarzać szansę na spełnienie naszego osobistego potencjału*[15]. Instytucja zaprasza ważnych dla współczesnej sztuki artystów z całego świata i jednocześnie umożliwia publiczności kontakt zarówno z dziełami, jak też z ich autorami. Myśląc o szeroko rozumianej edukacji w zakresie urbanistyki i architektury należy zwrócić uwagę na szereg działań prowadzonych w tym zakresie: warsztaty realizowane w ramach wielu cyklicznych projektów, takich jak: *Dotyk sztuki*, *Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska*, *Let's art*, *Pod lupą wyobraźni*. Inną z form interakcji są spacery i wycieczki tematyczne, które stanowią coraz popularniejszy sposób edukowania.

Młodzież pracująca ze znanym brytyjskim street-artowcem Stik'em w ramach festiwalu *Brit Cult*, 2011

Warto też zwrócić uwagę na trwające od roku 2009 Gdańskie Miniatury będące propozycją Instytutu Kultury Miejskiej, dedykowane dzieciom i młodzieży szkolnej. Korzystanie z formy gry terenowej w ramach projektu pozwala uczennicom i uczniom zainteresowanym historią Gdańska, odkrywać niezwykłe miejsca i postacie związane z miastem. Zabawa przybiera różne formy, od gry w poszczególnych dzielnicach Gdańska, przez cykle tematyczne, po trasy i miejsca wybrane przez uczestników.
Natomiast w ramach cyklu *Dotyk Sztuki* wpisanego w program rewitalizacji Nowego Portu oraz *Wiem — nie niszczę, tworzę*, przedsięwzięcia prowadzonego przez CSW *Łaźnia*, Straż Miejską i Gimnazjum nr 20 odbywa się swego rodzaju prewencja skierowana do młodzieży zainteresowanej sztuką ulicy. W efekcie młodzież ma swoje murale wykonane wspólnie z popularnym brytyjskim street-artowcem Stikiem lub Mariuszem Warasem, wykładowcą gdańskiej Akademii Sztuk Pięknych, podbijającym świat swoim malarstwem od momentu, gdy osiągnął sukces na Manifesta w Bolzano.
Jednakże integracja mieszkańców, przywracanie sąsiedzkich więzi oraz budowanie poczucia odpowiedzialności za przestrzeń wspólną jest najbardziej spektakularna poprzez formę festiwalową i festynową. Według informatora opracowanego przez Instytut Kultury Miejskiej w Gdańsku obecnie jest organizowanych ponad sześćdziesiąt festiwali. Większość z nich odbywa się w zamkniętych strefach festiwalowych, ale wiele,

15 http://kulturaenter.pl/o-kulturze-na-wyspie-szans-debata-poznanska/2012/07/

z założenia, jest wpisanych w przestrzeń publiczną. Takie natężenie imprez, które bardzo intensywnie absorbują publiczność, pozwala ożywić zarówno wiekowe zabytki, jak też zwykłe osiedla. Forma proponowanych rozrywek stanowi jednocześnie kształtowanie i weryfikację gustów uczestników. Wspomniany już wcześniej Festiwal Teatrów Plenerowych i Ulicznych FETA oraz Solidarity of Arts, Gdański Festiwal Muzyczny, Gdańskie Lato Muzyczne, czy Festiwal Szekspirowski organizowane najczęściej na terenie Głównego Miasta i sąsiadujących z nim dzielnic są nieodłącznym elementem zmian zachodzących w tkance miejskiej.

Festiwal Solidarity of Arts jest głęboko powiązany z próbami ożywienia terenów postoczniowych poprzez wprowadzenie sztuki. Obecnie na terenie byłej stoczni działają artyści skupieni wokół Instytutu Sztuki Wyspa i w pracowniach powstałych w ramach Kolonii Artystów. Odłam kolonii firmowany przez PGR_ART w roku 2011 przeniósł się do Wrzeszcza i na Dolne Miasto. Podobną decyzję podjął Teatr ZNAK, przenosząc się do Centrum Mahattan.

Nowym punktem na muzycznej mapie oraz istotnym elementem w zmieniającej się funkcji terenów dawnej stoczni jest klub B-90 powstały w roku 2013. Uzyskanie przez Europejskie Centrum Solidarności tytułu Znak Dziedzictwa Europejskiego dla całego terenu stoczni, niczym szlachectwo, zobowiązuje. Festiwal Solidarity of Arts od początku swego istnienia stara się być jednym z ważniejszych punktów w procesie ożywiania i przedefiniowania funkcjonowania tych terenów.

Ciekawą formułę działania poza salą teatralną przyjęli organizatorzy Festiwalu Szekspirowskiego, powołując do życia Teatr w Oknie, oraz wprowadzając równolegle do głównego programu w przestrzeni miejskiej spektakle plenerowe.

Festiwale Od Zmierzchu do Świtu, Noc Kupały w Nowym Porcie (uznany w roku 2013 przez Narodowe Centrum Kultury za jeden z 20 najlepszych projektów animacyjnych w Polsce) oraz Cud nad Martwą Wisłą organizowane tuż przy przeprawie promowej, naprzeciwko Twierdzy Wisłoujście, to animowanie życia kulturalnego w nieco oddalonej od centrum dzielnicy, jak również aktywizowanie lokalnej społeczności.

Gdańska Galeria Miejska działa głównie w swoich oddziałach na Głównym Mieście. Jednakże w ramach dedykowanej Gunterowi Grassowi Grassomanii i Narracji, realizowanych obecnie we współpracy z Instytutem Kultury Miejskiej, czy Festiwalu Performance sprzymierza się z lokalnymi partnerami, wpisując się w koloryt Wrzeszcza, Brzeźna i innych dzielnic miasta.

Organizowana w Gdańsku od roku 2005 Europejska Noc Muzeów stała się wręcz obowiązkową pozycją kulturalną obejmującą obecnie całą metropolię. Włączają się w nią niemal wszystkie instytucje, a uczestnicy rezerwują sobie czas na tę wyjątkową majową sobotę. Wiosną w ofercie pojawiają się wycieczki, spacery, koncerty plenerowe organizowane przez wiele instytucji i w różny sposób definiujące odbiorcę. Na uwagę zasługuje coraz bardziej poszerzona oferta dla grupy 60+ oraz fakt, że coraz ważniejszą rolę w organizacji życia kulturalnego odgrywają uniwersytety trzeciego wieku.

Należy podkreślić, że organizowane regularnie działania stanowią podstawę edukacji artystycznej. Centrum Sztuki Współczesnej *Łaźnia*, Gdański Archipelag Kultury, Centrum Hewelianum, Europejskie Centrum Solidarności, Filharmonia Bałtycka, Centralne Muzeum Morskie, Muzeum Narodowe, Muzeum Historyczne Miasta Gdańska i jemu podobne instytucje, to miejsca, które mają stałą ofertę regularnych zajęć pozwalających rozwijać zainteresowania, pobudzać ciekawość głównie dzieci i młodzieży. Coraz większy nacisk na stały program edukacyjny sukcesywnie poprawia i ułatwia kontakt z publicznością. Udostępnienie takich narzędzi, jak Karta do kultury i Karta turysty zachęca ludzi do korzystania z szerokiej oferty przygotowanej przez gdańskie instytucje. Ta podstawowa, codzienna edukacja artystyczna i kulturalna jest przyczynkiem do bardziej spektakularnych wydarzeń, gdyż przygotowuje oraz wychowuje przyszłych odbiorców i uczestników różnego rodzaju wystaw, festiwali i akcji artystycznych.

Reasumując, sztuka w przestrzeni publicznej przybiera różne formy. Artyści i architekci znajdują wspólne płaszczyzny współpracy. Dzieła i budowle o wyrazistej formie składają się na urbanistyczny charakter miasta, stykając się z nimi, weryfikując nasze upodobania i poglądy. Działania ulotne z elementami partycypacji zawierają zazwyczaj element zaskoczenia. Sposób, w który są redefiniowane przestrzenie publiczne, ma wpływ także na realizowanie artystycznego przedsięwzięcia, niezależnie od ich charakteru — promocyjnego czy też kulturalnego i edukacyjnego. W Gdańsku w ostatnich latach pojawiło się wiele tego typu projektów. Wyraźna jest też tendencja postrzegania architektury jako dzieła sztuki. a tam gdzie jest dostrzeżony indywidualizm, tam należy też dostrzec ludzi, bo to oni poprzez swój ogląd i rozumienie świata, wpływają na kształt i ducha miasta. Tak samo ważne w opisywaniu stanu naszych serc i umysłów wedle słów Miko Hannuli, którego cytatem rozpoczęłam artykuł, są zarówno powieści Pawła Huelle i Stefana Chwina, jak i współczesne inwestycje. W niniejszym artykule zapewne nie uniknęłam subiektywizmu w wyborze tematów, mam jednak nadzieję, że zawarłam w nim kilka wskazówek, bo propozycji artystycznych jest wiele.

U GÓRY:
Istvan Kantor, performance podczas festiwalu *Present Performance 2014* w Gdańsku Brzeźnie

NIŻEJ:
budowanie drukarki 3D podczas cyklu warsztatowego *Nowy Port/nowy port*, 2014

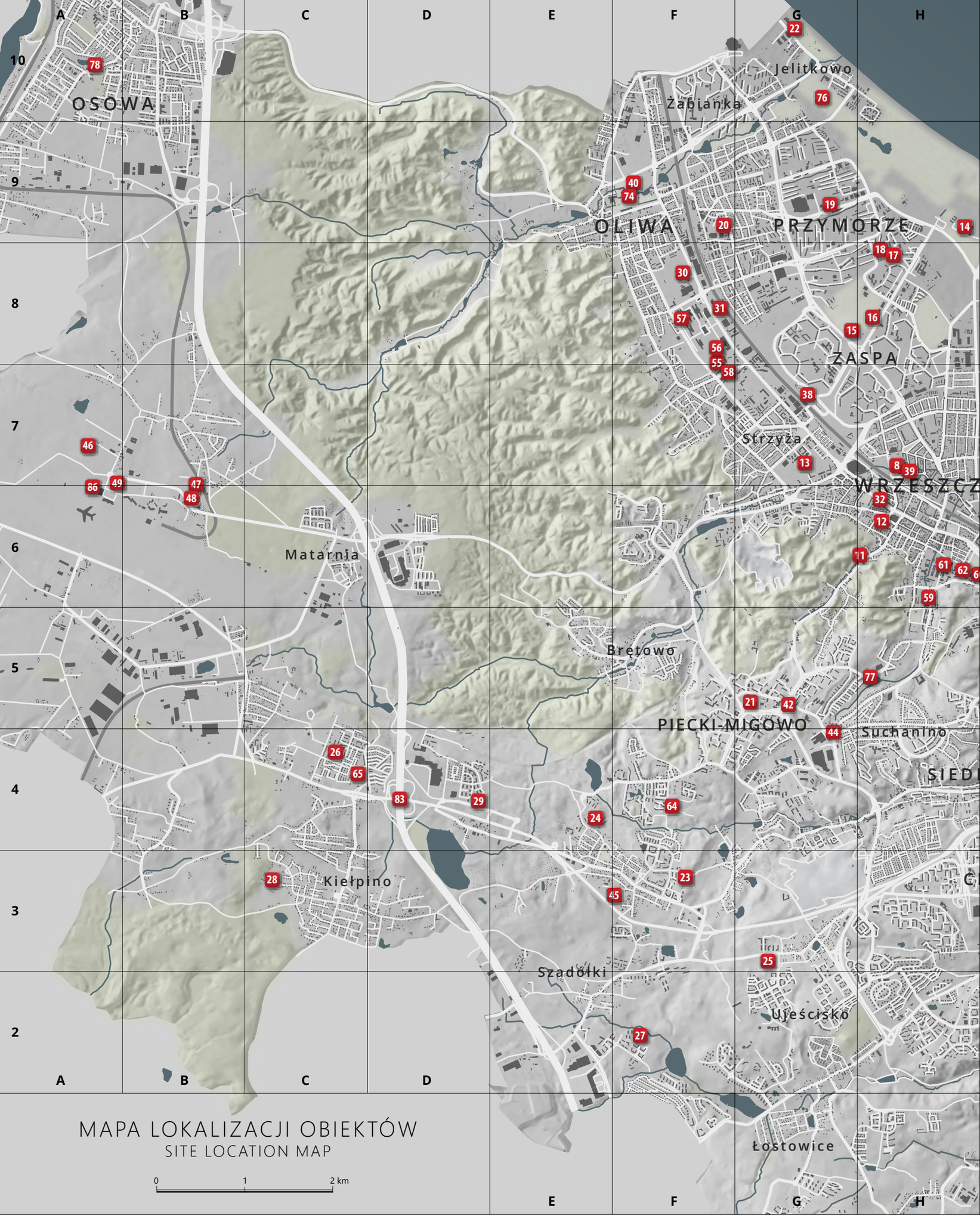

MAPA LOKALIZACJI OBIEKTÓW
SITE LOCATION MAP

0 1 2 km

1. Aura, J4, ➡ s. 37
2. Chmielna Park, J4, ➡ s. 38
3. Waterlane, J4, ➡ s. 40
4. Stara Winiarnia, J4, ➡ s. 42
5. Kamienica Tobiasza, J4, ➡ s. 43
6. Sadowa, K4, ➡ s. 44
7. Kamienice Malczewskiego, I4, ➡ s. 45
8. Browar Gdański, H7, ➡ s. 46
9. Kwartał Tartaczna-Panieńska, J5, ➡ s. 47
10. Copernicus, I5, ➡ s. 48
11. Apartamenty Jaśkowa Dolina, H6, ➡ s. 49
12. Quattro Towers, H6, ➡ s. 50
13. Garnizon, G7, ➡ s. 52
14. Nadmorski Dwór, H9, ➡ s. 58
15. City Park, G8, ➡ s. 60
16. Awiator, H8, ➡ s. 62
17. Trzy Żagle, H8, ➡ s. 64
18. Czwarty Żagiel, H8, ➡ s. 65
19. Cztery Oceany, G9, ➡ s. 66
20. Futura Apartamenty, F9, ➡ s. 67
21. Centralpark, G5, ➡ s. 68
22. Sea Apartments, G10, ➡ s.70
23. Gardenia, F3, ➡ s. 71
24. Wróbla Staw Domy, E4, ➡ s. 72
25. Jabłoniowy Sad, G3, ➡ s. 73
26. Azaliowa I i II, C4, ➡ s. 74
27. Osiedle Jabłoniowa II, F2, ➡ s. 75
28. Osiedle Willa Kiełpino, C3, ➡ s. 76
29. Wiszące Ogrody, D4, ➡ s. 77
30. Olivia Business Centre, F8, ➡ s. 81
31. Alchemia, F8, ➡ s. 84
32. Centrum Biurowe Neptun, H6, ➡ s. 87
33. Opera Office, I6, ➡ 89
34. UNIMOR B-6, J4, ➡ s. 90
35. Tryton Business House, J5, ➡ s. 91
36. AmberExpo, I7, ➡ s. 92
37. Siedziba LPP, J4, ➡ s. 94
38. Hynka 65, G7, ➡ s. 96
39. Centrum Kuźniczki, H7, ➡ s. 97
40. Dwór Saltzmanna, F9, ➡ s. 98
41. Siedziba WFOŚiGW, J5, ➡ s. 100
42. Skwer Morena, G5, ➡ s. 101
43. Centrum KOGA, L6, ➡ s. 102
44. City Office, G4, ➡ s. 103

Biało-czerwone numery odpowiadają numerom obiektów na liście pod mapą. Za nazwami obiektów na liście podano ich współrzędne na mapie oraz odnośniki do stron w albumie, gdzie są szerzej przedstawione. W dalszej części albumu przy omawianych obiektach zamieszczono mapki sytuacyjne — w prawym dolnym rogu każdej mapki umieszczono numer pod jakim obiekt występuje na mapie lokalizacyjnej.

The white and red numbers correspond with the site numbers in the legend below the map. The site names in the legend are followed by their coordinates on the map and reference pages in the album where a more elaborate description can be found. Further in the album, site presentations are appended with small location maps – each map has the site's number on the situation map shown in the right bottom corner.

45. BPH Office Park, F3, ➡ s. 104
46. Bałtyckie Centrum Biznesu, A7, ➡ s. 105
47. ALLCON@park3, B7, ➡ s. 106
48. ALLCON@park4&5, B6, ➡ s. 107
49. Hotel Hampton by Hilton Gdańsk, A7, ➡ s. 108
50. Puro Hotel Gdańsk, J4, ➡ s. 109
51. Hotel Grand Cru, J5, ➡ s. 110
52. Hotel Admirał, J4, ➡ s. 111
53. Hotel Fahrenheit, J4, ➡ s. 112
54. Baszta Gotycka, J4, ➡ s. 113
55. Budynek Wydziału Chemii UG, F8, ➡ s. 116
56. Budynek Wydziału Biologii UG, F8, ➡ s. 119
57. Budynek Neofilologii..., F8, ➡ s. 120
58. Budynek Instytutu Biotechnologii, F7, ➡ s. 121
59. LINTE^2, H6, ➡ s. 122
60. Centrum Nanotechnologii (A), H6, ➡ s. 124
61. Centrum Nanotechnologii (B), H6, ➡ s. 125
62. Wieża zegarowa na Gmachu Gł. PG, H6, ➡ s. 126
63. Akademia Sztuk Pięknych, J4, ➡ s. 128
64. Żłobek modułowy „Dzwoneczek", F4, ➡ s. 130
65. Pozytywna Szkoła Podstawowa, C4, ➡ s. 131
66. Gdański Teatr Szekspirowski, J4, ➡ s. 135
67. Europejskie Centrum Solidarności, J5, ➡ s. 143
68. Stadion PGE Arena Gdańsk, I7, ➡ s. 151
69. Ośrodek Kultury Morskiej, J4, ➡ s. 158
70. Piwnica Romańska, J4, ➡ s. 160
71. Brama Wyżynna, J4, ➡ s. 162
72. Centrum św. Jana, J4, ➡ s. 164
73. Fontanna im. Jana Heweliusza, J4, ➡ s. 167
74. Park Oliwski, ➡ F9, s. 169
75. Park Oruński, I2, ➡ s. 170
76. Park w pasie nadmorskim, G10, ➡ s. 171
77. Zieleniec wokół zbiornika Wileńska, H5, ➡ s. 172
78. Park przy ul. Chirona, A10, ➡ s. 173
79. Dźwig wieżowy na estakadzie, I5, ➡ s. 174
80. Muzeum II Wojny Światowej, J5, ➡ s. 176
81. Ogarna 2.0, J4, ➡ s. 196
82. Nowa Szeroka, J4, ➡ s. 198
83. Węzeł Karczemki, D4, ➡ s. 205
84. Tunel pod Martwą Wisłą, J7, ➡ s. 210
85. Nowa Wałowa, J5, ➡ s. 216
86. Nowy Terminal Portu Lotniczego, A6, ➡ s. 223
87. Wieża ciśnień na Wyspie Sobiesz., P9, ➡ s. 240
88. Most zwodzony w Przegalinie, P9, ➡ s. 241

Mieszkanie | Habitation

ROZWÓJ DO WEWNĄTRZ. Renesans dolnego tarasu

Racjonalizacja miejskich struktur przestrzennych oraz zapewnienie ich efektywnego funkcjonowania znajduje swoje odzwierciedlenie w strategii rozwoju miasta do wewnątrz. Służy temu intensyfikacja zabudowy zurbanizowanej przestrzeni — głównie dolnego tarasu. Umożliwia ona zorganizowanie sprawnego transportu zbiorowego, gospodarki odpadami i wodno-ściekowej, osiągnięcie pełnych życia przestrzeni publicznych.

Idea rozwoju do wewnątrz, po raz pierwszy sformułowana pod koniec lat 90., w pierwszej edycji Studium uwarunkowań i kierunków rozwoju przestrzennego miasta Gdańska, była zasadniczym zwrotem w myśleniu o rozwoju miasta w dobie wprowadzanych przemian ustrojowo-gospodarczych. Wszystkie opracowywane wcześniej dokumenty planistyczne zakładały intensywną rozbudowę i tworzenie nowych dzielnic mieszkaniowych na terenach rolnych i porolnych górnego tarasu.

Planowano dynamiczny wzrost liczby ludności na tych obszarach. Dopiero prognozy demograficzne przewidujące zmniejszanie się liczby mieszkańców, jak i wyludnianie się starych, niewydolnych ekonomicznie dzielnic, wpłynęły na weryfikację polityki przestrzennej miasta i próby odwrócenia trendu z rozwoju na zewnątrz na rozwój do wewnątrz. Tereny mieszkaniowe położone na dolnym tarasie miasta to następujące dzielnice: historyczne Śródmieście, XIX-wieczna i międzywojenna zabudowa Wrzeszcza, Oliwy, Nowego Portu, Siedlec i Oruni Dolnej, a przede wszystkim powojenna zabudowa blokowiskowa Przymorza, Żabianki i Zaspy oraz mniejszych osiedli: VII Dwór (d. Osiedle Młodych), Brama Oliwska, Brzeźno, Osiedle Wejhera, Suchanino, Orunia, Stogi i Przeróbka.

Dolny taras, z różną genezą i standardem zabudowy, charakteryzuje się bardzo dobrą komunikacją zbiorową oraz wyposażeniem w niezbędne usługi podstawowe infrastruktury społecznej (szpitale, szkoły, obiekty kulturalne i sportowe).

Przejawem urzeczywistniania idei rozwoju do wewnątrz jest dopuszczenie przez Radę Miasta (2008) realizacji na dolnym tarasie obiektów wysokościowych, zdefiniowanych jako budynki przekraczające 40 m wysokości.

Od tego czasu, obiekty o wysokości ok. 55 m powstały na obszarze Przymorza Wielkiego (osiedle Horyzont, Trzy Żagle, Czwarty Żagiel, Cztery Oceany), na Zaspie (City Park, Albatross Towers), Morenie (Central Park) oraz we Wrzeszczu (Quattro Towers).

Nowe, na razie pojedyncze, budynki mieszkalne uzupełniły strukturę osiedli blokowych na Żabiance i Suchaninie. Inwestorzy zaczęli także interesować się lokalizacjami mieszkaniowymi w Brzeźnie, na Stogach, w Pieckach-Migowie.

Na górnym tarasie, w dzielnicy Południe, główny kierunek rozwoju zabudowy mieszkaniowej przebiega od północnego wschodu do południowego zachodu, między Trasą W-Z a doliną Potoku Oruńskiego. Struktura osadnicza nadal nie jest wypełniona. Niezabudowane pozostały tereny najtrudniejsze do inwestowania.

Niezależnie od głównego kierunku inwestowania, już w latach 90. powstawały odosobnione osiedla, w szczerym polu, np.: Cztery Pory Roku w rejonie ul. Ofiar Grudnia 70, Kolorowe przy ul. Niepołomickiej, a w latach późniejszych: Moje Marzenie przy ul. Kampinoskiej, Wiszące Ogrody przy ul. Szczęśliwej, Jodłowy Park przy ul. Kampinoskiej i ul. Pieńkowskiej, itd. W ostatnich latach, w miarę powstawania nowej zabudowy, można zaobserwować stopniowe wypełnianie się struktur mieszkaniowych dzielnicy Południe, co przyczynia się do złagodzenia gniazdowej kompozycji osiedli mieszkaniowych. Stopniowo dzielnica uzyskuje krajobraz miejski.

W dzielnicy Zachód wypełniają się kierunki rozwoju: Osowa, Matarnia, Klukowo, Kokoszki, z których zabudowa Osowy jest najbardziej zaawansowana.

Zasoby mieszkaniowe Gdańska w przeważającej części są nadal zlokalizowane na dolnym tarasie, w starych dzielnicach i stanowią ponad 70% całości.

Po wcześniejszym okresie szybkiego wzrostu liczby mieszkań na górnym tarasie, w ostatnich pięciu latach tempo tego przyrostu zmniejsza się. Jednocześnie zauważalnie wzrasta liczba nowych mieszkań na dolnym tarasie. Potwierdza to wymiernie, że obecnie zwycięża trend rozwoju miasta do wewnątrz.

INWARD DEVELOPMENT. A revival of the lower terrace

Rationalisation of the urban space structures and care for their effective functioning translate to the strategy of the city's inward development. A way to achieve it is to increase the building density within the developed urban space, mainly of the lower terrace. This, in turn, enables arrangement of efficient public transport, waste, water, and waste water management, and attainment of vibrant public space.

The idea of inward development, first formulated in late 1990s in the first edition of the 'Study of the Conditions and Directions of Spatial Planning in the City of Gdańsk', marked a major change in the way city development was conceived at the time of ongoing transformations of the political and economic systems. All earlier planning documents assumed extensive territorial expansion and creation of new residential districts on arable and post-arable land of the upper terrace.

The plans assumed dynamic population growth in the areas. The city's spatial policy was verified and attempts to reverse the trends from outward to inward development came only when the demographic forecasts prognosticated the dwindling of the population and desolation of the old, economically inefficient districts.

The residential areas of the city's lower terrace comprise the following districts: the historic Downtown, the 19th-century and pre-war quarters of Wrzeszcz, Oliwa, Nowy Port, Siedlce, and Orunia Dolna [Lower Orunia], and most of all the post-war block quarters of Przymorze, Żabianka, and Zaspa. These are appended with minor residential estates: VII Dwór (previously: Osiedle Młodych [Youth Estate]), Brama Oliwska [Oliva Gate], Brzeźno, Osiedle Wejhera [Wejher Estate], Suchanino, Orunia, Stogi, and Przeróbka.

The lower terrace, its development varied in age and standard, has very well developed public transport and a base of the indispensable core services of the social infrastructure (hospitals, schools, culture and sports facilities).

The actual pursuance of the inward development idea was reflected in the 2008 decision of the City Council to permit the erection of high-rise buildings (above 40 meters) in the lower terrace.

Since that time, buildings of ca. 55 m have shot up in Przymorze Wielkie (the Horyzont [Horizon], Czwarty Żagiel [Fourth Sail], and Cztery Oceany [Four Oceans] estates), Zaspa (City Park, Albatross Towers), Morena (Central Park), and Wrzeszcz (Quattro Towers).

New residential buildings, even though still rare and scattered, have complemented the block-based tissue of Żabianka and Suchanino. The investors have also turned their eye to potential sites in Brzeźno, Stogi, and Piecki-Migowo.

Residential development in the Południe [South] district of the upper terrace follows the north-east to south-west axis, from the W-Z Route [East-West] to the Orunia Brook valley. The settlement structure there continues to be dispersed, with the most challenging areas still left idle.

Outside the investment axis, and as early as in the 1990s., isolated estates would appear in the middle of nowhere, to name e.g.: Cztery Pory Roku [Four Seasons] in the vicinity of Ofiar Grudnia 70 Street, or Kolorowe [All Colour] at Niepołomicka Street. Following suit came the later Moje Marzenie [My Dream] estate at Kampinoska Street, Wiszące Ogrody [Hanging Gardens] at Szczęśliwa Street, Jodłowy Park [Fir Park] at Kampinoska and Pieńkowska Streets, and others. With new developments stepping in, the residential grid of the Południe district has been gradually thickening over recent years toning down the blunt nidus composition of the estates. The district is gradually gaining an urban look.

In the Zachód [West] district, the development along the existing lines is steadily intensifying on the estates of Osowa, Matarnia, Klukowo, and Kokoszki. The development in Osowa is most advanced.

Most housing resources of Gdańsk, accounting for more than 70% of the aggregate residential base, are still centred in the older districts of the lower terrace.

Following a period of a rapid growth in the number of housing units available in the upper terrace, development there has slowed down over the last five years. Meanwhile, the number of flats built in the lower terrace has noticeably gone up. The two facts provide tangible evidence proving the current prevalence of the trend favouring the city's inward development.

Aura

Lokalizacja: ul. Toruńska 15
Inwestor: Mill-yon Gdańsk sp. z o.o.
Projekt: KIPP Projekt sp. z o.o.
arch.: Adrian Górecki, Jacek Pleskacz
Realizacja: 2009–2012
Powierzchnia zabudowy: 4 039 m^2
Powierzchnia użytkowa: 17 111 m^2
Kubatura: 832 202 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 236
Liczba lokali usługowych: 19
Liczba miejsc parkingowych: 240

Aura Gdańsk to zwarty zespół zabudowy apartamentowej z parterami usługowymi, wybudowany nad brzegiem Nowej Motławy, na południowym krańcu Wyspy Spichrzów.
Obiekt powstał w obrębie obszaru wpisanego do rejestru zabytków. Szczególne położenie miało wpływ na formę architektoniczną budynków. Projektanci podjęli próbę wpisania ich w historyczny kontekst i nawiązania formą bryły do dawnej zabudowy wyspy — spichlerzy ustawionych prostopadle do rzeki. Zwarte i proste bryły budynków, z gładkimi, pozbawionymi wystających elementów ścianami przypominają surową architekturę przemysłową. Zabudowę zaprojektowano na planie litery E. Elewacje boczne i dachy zostały wykonane z okładziny ceramicznej w intensywnym kolorze cegły. Elewacje szczytowe od strony Motławy potraktowano odmiennie — dominuje w nich szarość tynku i szkło.
Każde z zaprojektowanych mieszkań posiada taras lub loggię. Mieszkania na parterze mają własne ogrody. Apartamenty na ostatnich piętrach to mieszkania dwupoziomowe. Hala garażowa znajduje się w kondygnacji podziemnej.

Aura Gdańsk is the name of a compact apartment complex, its ground floors reserved for services, built on the bank of the New Motława in the southern tip of the Granary Island.
The development is located in the area listed as historic city quarters. This specific location dictated the architectural form the buildings were given. The designers took the challenge of blending them with the historical context in such a way that their form reminisces on the original island development, i.e. granaries, their gable walls overlooking the river. The compact and simple building bodies enclosed in smooth walls devoid of any protruding elements evoke associations with the sombre industrial architecture. The building development on site is based on the plan of letter E. Side walls and roofs are clad with ceramic lining in vivid brick colour. The gable walls facing the Motława are given a different finish – here grey plaster and glass prevail.
Each apartment is fitted with a terrace or loggia. The top-floor suites are double level. The flats on the ground floor have their own garden plots. The garage is fitted in the basement.

Chmielna Park | budynek I

Chmielna Park do osiedle położone na Wyspie Spichrzów w bezpośrednim sąsiedztwie kanału Motławy. Docelowo składać się będzie z trzech budynków tworzących pierzeję ul. Chmielnej z dziewięciokondygnacyjną wieżą stanowiącą dominantę kompozycyjną ustaloną w planie miejscowym. W roku 2013 oddano do użytku pierwszy, siedmiokondygnacyjny budynek z podziemną halą garażową o zróżnicowanej pod względem wysokości bryle i prostym rzucie w kształcie litery L. Krótsze ramię stanowi elewację ul. Chmielnej, dłuższe to elewacja nadwodna. Na dziedzińcu pomiędzy ramionami znajduje się teren rekreacyjny z elementami zieleni urządzonej i placem zabaw dla dzieci.

Chmielna Park is the name of an estate developed on the Granary Island, in the direct vicinity of the Motława canal. In its final shape, the estate will consist of three buildings forming the frontage of Chmielna Street and a nine-floor tower creating the dominant element in the spatial arrangement of the estate, approved in the local spatial development plan. The first, seven-floor building with a one-level garage in the basement, was handed over for occupation in 2013. Built on the simple plan of letter L, the structure varies in height. The shorter arm forms the front of Chmielna Street; the longer one follows the waterline. The yard in between the two arms is developed into space for

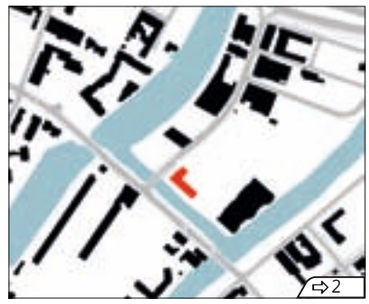

Lokalizacja: ul. Chmielna 70

Inwestor: Inpro SA

Projekt: Domus Studio Projektowe S.C. Sieniawski & Sieniawski

Realizacja: 2012–2013

Powierzchnia zabudowy: 898 m^2

Powierzchnia użytkowa: 3 624 m^2

Kubatura: 17 169 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 55

Liczba lokali usługowych: 2

Liczba miejsc parkingowych: 59

W elewacjach zastosowano zróżnicowane materiały i kontrastową kolorystykę. Kondygnację parteru wykończono piaskową okładziną kamienną, natomiast w najwyższych kondygnacjach, cofniętych w stosunku do lica części niższej, zastosowano kolor ciemnoszary. Zasadnicze płaszczyzny eksponowanych elewacji, w nawiązaniu do historycznej zabudowy Wyspy wykończono okładziną ceglaną, a płaszczyzny elewacji wokół wewnętrznego dziedzińca białym tynkiem. Mieszkania wyposażono w różne formy balkonów i tarasów.
Obecnie trwają prace związane z realizacją dwóch kolejnych budynków. Ukończenie inwestycji jest planowane na rok 2016.

recreation with patches of arranged green and a children's playground. The facades feature varied materials and contrasting colours. The walls on the ground floor are clad with sandy stone lining. The top storeys, slightly retracted from the face of the lower floors, are dark grey. The brick-clad main visible planes of the façades echo the historic development of the Granary Island. The walls facing the inner yard are finished in white plaster. The flats open onto balconies and terraces varied in form.
The two other buildings to form the estate are currently under construction. The project is scheduled for completion in 2016.

Waterlane

Waterlane to sześciokondygnacyjna zabudowa apartamentowo-usługowa zlokalizowana u zbiegu ulic Długie Ogrody i Szafarnia. Składa się z dwóch budynków. W pierwszym etapie zrealizowano budynek apartamentowy z usługami w parterach stanowiący pierzeje przyległych ulic. Budynek zaprojektowano na rzucie zbliżonym w swym ogólnym układzie do rzutu litery C. Najwyższa kondygnacja została wycofana z lica części niższej, tworząc wzdłuż ul. Szafarnia tarasy z widokiem na Nową Motławę i Główne Miasto. Różnorodną pod względem zastosowanych materiałów elewację dodatkowo urozmaicono kolorystycznie. Oba narożniki zaprojektowano w bieli, a więc w kolorystyce na-

Waterlane is an complex of two six-floor buildings combining apartments and service outlets, located at the convergence of Długie Ogrody and Szafarnia Streets. Phase one of the project consisted in the construction of a residential building, services located on the ground floor, forming the frontage of the two convergent streets. The general plan of the building resembles roughly the shape of letter C. The top floor is retracted compared to the lower floors so as to create terraces along Szafarnia Street, overlooking the Nowa Motława River and the Main City. The facades varied in terms of the materials used are added further diversity with the applied varying colour scheme. Both corners are

⇨ 3

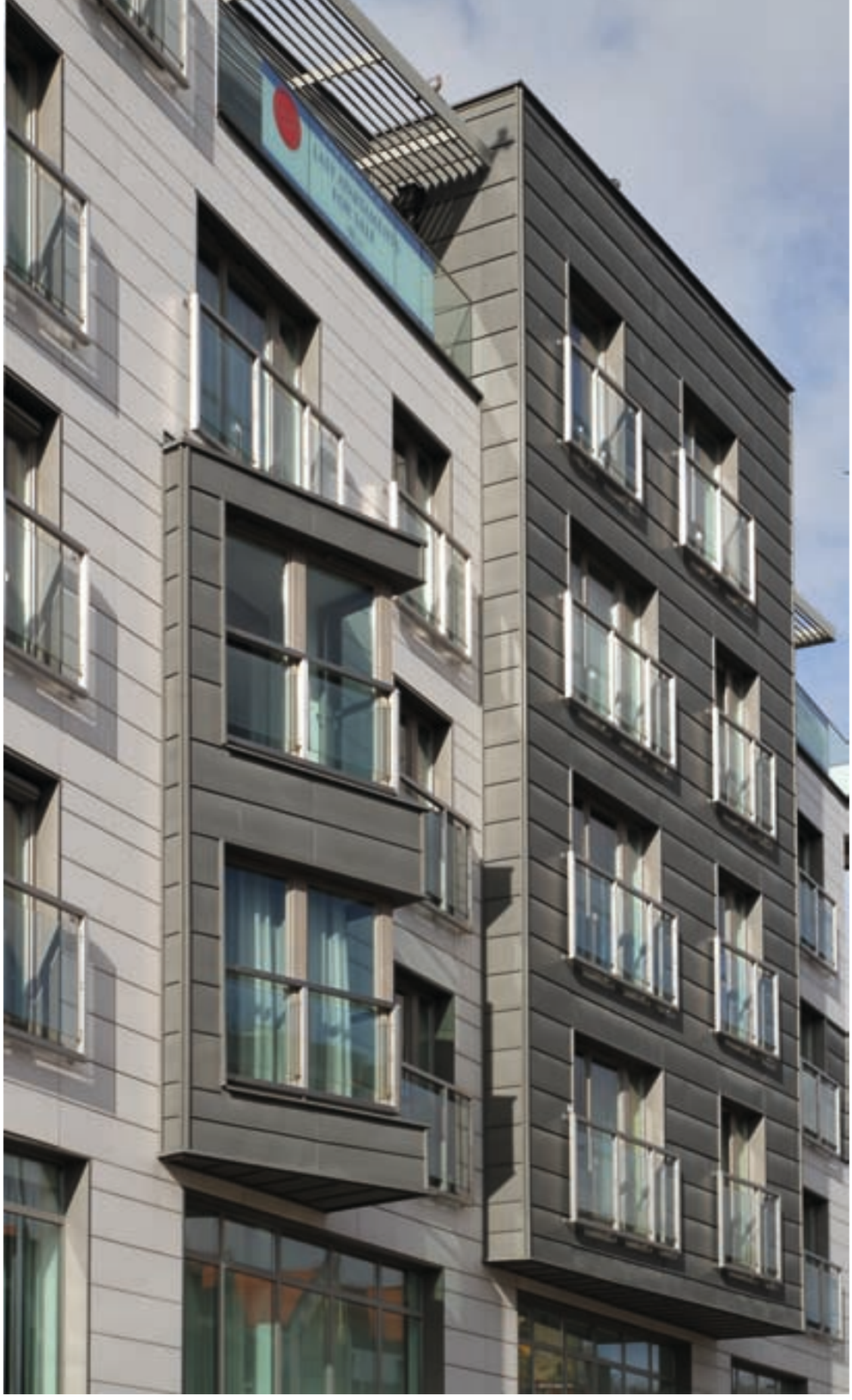

Lokalizacja: ul. Szafarnia 11

Inwestor: AV Szafarnia sp. z o.o.

Projekt: KD Kozikowski Design Pracownia Architektoniczna

Realizacja: 2009–2012

Powierzchnia całkowita: 21 165 m^2

Powierzchnia użytkowa: 18 824 m^2

Kubatura: 77 755 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 148

Liczba miejsc parkingowych: 172

wiązującej do mariny znajdującej się po przeciwnej stronie ul. Szafarnia. Przestronny hol wejściowy z recepcją od ul. Szafarnia prowadzi w głąb budynku i do wewnętrznego ogrodu. Apartamenty dostępne są z pięciu klatek schodowych wyposażonych w windy. W budynku zaprojektowano również kryty basen z przeszklonym dachem oraz klub z salą fitness i saunami.

W drugim etapie zabudowę uzupełniono o budynek mieszkalny zlokalizowany w głębi działki. Budynek nawiązuje bryłą oraz materiałem do budynku głównego i jest z nim połączony poprzez parking zlokalizowany w kondygnacji podziemnej oraz poprzez łącznik w kondygnacji parteru.

designed white, the colour referring to the marina on the opposite side of Szafarnia Street. The spacious entrance hall with the porter's desk on the side of Szafarnia Street leads into the building and to the inner garden. To get to the apartment, one can use any of the five staircases additionally fitted with lifts. The complex has its own indoor swimming pool with a glazed roof and a club with a fitness room and saunas.

In phase two of the project, the development was complemented with a residential building located deeper on the lot. Its bulk and materials refer to the main building. Moreover, the two are connected on the basement garage level and with a connecting passage on the ground floor.

Stara Winiarnia

Stara Winiarnia to zespół trzech kameralnych budynków zlokalizowanych w Śródmieściu Gdańska — dwa budynki mieszkalno-usługowe oraz hotel Grand Cru. Zespół budynków zawdzięcza swoją nazwę zlokalizowanym tu niegdyś magazynom win. Inwestycja znajduje się w obrębie obszaru wpisanego do rejestru zabytków, zatem głównym założeniem przyświecającym projektantom było połączenie historii z nowoczesnością — wkomponowanie zabudowy w otoczenie z zastosowaniem nowoczesnych i funkcjonalnych rozwiązań.
Budynek przy ul. Grodzkiej 17 to przykład rewitalizacji blisko 220-letniego obiektu. Zachowano jego charakter — wygląd elewacji frontowej i podwórza został niezmieniony. W prostej, otynkowanej elewacji odsłonięto fragmenty ceglanych ścian, a w posadzce podwórza odtworzono zarys murów i fosy zamku krzyżackiego. W budynku znajduje się 8 apartamentów i 3 lokale usługowe.
Budynek przy ul. Czopowej 14 to obiekt wybudowany od podstaw, obejmujący 20 apartamentów i 2 lokale usługowe. Prosta elewacja o rytmicznych szczytach i ceglanym wykończeniu wpisuje się w historyczne otoczenie. Na dachach zlokalizowano obszerne tarasy, z których można podziwiać panoramę miasta.

Stara Winiarnia is a complex of three intimate buildings tucked into the very heart of the Gdańsk City Centre – two blocks combining the housing and service functions, plus the Grand Cru Hotel. Its name comes from wine stores once located on the site. The project was undertaken in the listed area of the city; hence the main objective the designers pursued was to combine history and modernity — blending the development with its surroundings while employing modern and functional solutions.
The building at 17 Grodzka Street stands as an example of the revitalisation treatment of a building almost 220 years old. Its character has been retained — the appearance of the front and back walls has remained unaltered. 'Openings' cut out in the simple finishing plaster reveal fragments of brick walls, and the flooring of the back yard retraces the outlines of the Teutonic Knights' castle walls and moat. The building houses 8 apartments and 3 service outlets.
The building at 14 Czopowa Street is a new-build erected from scratch. It offers 20 apartments and 2 service outlets. The simple brick wall finish and rhythmically repeating gables copy the pattern of the old development. Spacious roof terraces are a perfect vantage point to admire a panoramic view of the city.

Lokalizacja: ul. Czopowa 14, ul. Grodzka 17
Inwestor: Skarbiec Nieruchomości 7 sp. z o.o., SKA
Projekt: Wolski & Partners Architekci
Realizacja: 2011
Powierzchnia zabudowy: 1 185 m^2
Powierzchnia użytkowa: 2 631 m^2
Liczba apartamentów: 28
Liczba lokali usługowych: 5
Liczba miejsc parkingowych: 32

Kamienica Tobiasza

Lokalizacja: ul. Tobiasza 6, 7, 8

Inwestor: P.B. Górski sp. z o.o. SKA

Projekt: Pracownia Projektowania i Realizacji Abramski-Żurek; arch.: Anna Kasprzycka, Maria Żurek, Maciej Szczepkowski, Dariusz Chmielewski

Realizacja: 2013–2015

Powierzchnia zabudowy: 535 m^2

Powierzchnia użytkowa: 1 802 m^2

Kubatura: 6 000 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 14

Liczba miejsc parkingowych: 14

Dwupiętrowy budynek mieszkalny pochodzi z około roku 1905. Na kilka lat przed przebudową został wysiedlony ze względu na zły stan techniczny, okna dolnych kondygnacji zostały zaślepione, a ściany zewnętrzne podparte. Opuszczony budynek posiadał duży potencjał wynikający z dobrej lokalizacji oraz ładnych elewacji o bogatym ceramicznym detalu architektonicznym. Projektanci założyli więc przywrócenie walorów estetycznych i historycznych budowli z jednoczesnym przekształceniem dawnych czynszowych mieszkań w nowoczesne apartamenty o powierzchni od 80 do 104 m^2. Podczas prac modernizacyjnych zmieniono układ przestrzenny obiektu. Z trzech klatek schodowych pozostawiono jedną, w centrum, na osi symetrii. Nadano jej nowoczesny wygląd poprzez przeszklenie, z zachowaniem pasów ceramicznych gzymsów podkreślających rytm elewacji. W oryginalnych ceglanych elewacjach wykonano dodatkowe otwory okienne w celu lepszego nasłonecznienia mieszkań. Po zmianie zniszczonej więźby dachowej, mieszkania na ostatniej kondygnacji zyskały tarasy na dachu.

This two storey house originates from about 1905. Several years before the onset of its redevelopment, the house was vacated because of its poor technical condition, the windows of the lower floor blinded, and the external walls supported. Desolate, as it was, however, the building carried a high potential thanks to its favourable location and pleasing facades rich in ceramic architectural detail. Therefore, the designers resolved to restore it to its aesthetic and historic values whilst transforming the interior from council flats to modern apartments ranging between 80 and 104 m^2 in floor area. Indoors, the building plan was altered during the modernisation works. Only one staircase located centrally on the symmetry axis has been left out of the previous three ones. Glazed surfaces gave the staircase a modern look, whilst strips of the ceramic cornices emphasising the rhythm of the facade were retained. The authentic external brick walls were given extra windows to inject more daylight into the apartments. Once the ruined roof truss had been replaced, the flats on the top floor gained access to roof terraces.

Sadowa

W Śródmieściu Gdańska, na placu ćwiczebnym byłych koszar pruskiej piechoty wybudowanych w latach 1887–1889, powstaje zespół urbanistyczny złożony z sześciu budynków mieszkalnych i mieszkalno-usługowych. Ramy osiedla będą tworzyć zwarte pierzeje budynków, natomiast w jego centrum zaprojektowano obiekt, stanowiący zgodnie z obowiązującym planem miejscowym dominantę kompozycyjną założenia. Inwestycja została podzielona na sześć etapów. W roku 2014 oddano do użytku pierwszy, sześciokondygnacyjny budynek mieszkalny — zachodnią ramę osiedla. Jest to budynek zaprojektowany w stylu nawiązującym do modernizmu, z wykorzystaniem prostych brył geometrycznych. Wyraźnie zaakcentowano w nim pionowy podział na segmenty dostępne z trzech przeszklonych klatek schodowych. W części północnej wejścia do klatek podkreślono ryzalitami wykończonymi kontrastującą z białym tynkiem ciemną, brązowo-grafitową okładziną. W elewacji południowej tynk uzupełniono okładziną w odcieniach beżu. Większość miejsc postojowych zlokalizowano w dwupoziomowej podziemnej hali garażowej.

An urban complex composed of six buildings serving residential or residential-cum service functions is being developed in the Downtown area of Gdańsk, in the drill grounds of the former Prussian infantry barracks erected in 1887–1889. Building frontages will frame and enclose the estate. The centre of the estate is designated for the building intended to be the focal point of the development in line with the binding local development plan. The project is divided into six phases. The first six-floor residential building forming the western arm of the frame was handed over for occupation in 2014. Stylistically, the building echoes modernism in its simple geometric volumes. Its vertical division into segments, each accessible from a glazed staircase, is clearly marked outside. On the northern side, avant-corps sections clad in dark, brown-graphite lining highlight the entrances to the staircases and contrast with the white plastering. The plaster of the southern façade is complemented with beige cladding elements. Most parking space is provided in a two-level basement garage.

Lokalizacja: ul. Łąkowa 60A

Inwestor: Przedsiębiorstwo Budowlane Kokoszki SA

Projekt:
NT Architekci, Trzebiatowski i architekci

Realizacja: 2011–2014

Powierzchnia zabudowy: 1 067 m^2

Powierzchnia użytkowa: 7 104 m^2

Kubatura: 28 838 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 77

Liczba miejsc parkingowych: 77

Kamienice Malczewskiego

Lokalizacja: ul. Malczewskiego, ul. Sołecka

Inwestor: AWIATOR ALLCON OSIEDLA sp. z o.o. sp.k.

Projekt: MS Architekci, arch. Marcin Sienkowski

Realizacja: 2014–2015

Powierzchnia zabudowy: 1 532 m^2

Powierzchnia użytkowa: 3 534 m^2

Kubatura: 15 270 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 65

Liczba miejsc parkingowych: 83 (w tym 70 w podziemnej hali)

Kamienice Malczewskiego to zespół trzech wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Prezentują one jednolitą, modernistyczną stylistykę. Kremowo-piaskowa kolorystyka elewacji jest wzbogacona na ostatnich piętrach drewnianymi aplikacjami. Budynki wieńczą spadziste dachy z lukarnami i oknami połaciowymi.

Są to budynki czterokondygnacyjne, podpiwniczone z funkcjonalnym strefowaniem, podwyższoną wysokością pomieszczeń, dużymi balkonami, tarasami przy mieszkaniach na parterze i poddaszu.

Kondygnacja podziemna została wykorzystana na wielostanowiskową halę garażową z miejscami postojowymi dla mieszkańców i pomieszczeniami przeznaczonymi na akcesoria samochodowe.

W kondygnacji podziemnej zlokalizowano też pomieszczenia techniczne, pomieszczenia wózków, rowerów, zespoły komórek lokatorskich.

Każdy budynek jest wyposażony w instalację wentylacji mechanicznej hal garażowych i mieszkań. Do komunikacji pionowej służy klatka schodowa i winda osobowa przystosowana dla osób niepełnosprawnych.

Budynki mają mieszkania oraz apartamenty z liczbą pokoi od 2 do 5, o metrażach 39–100 m^2.

'Kamienice Malczewskiego' stands for a complex of three multi-family buildings, all in a uniform, modernist style. The sandy-cream colour scheme of the external walls is enhanced with wooden elements on the top floors. High pitched roofs with mansard and roof windows finish the buildings from the top.

The buildings are four-storey high, founded on basements and subject to functional zoning. The flats are above-standard in height, have large balconies, or terraces on the ground and attic floors.

The basement serving as garage hall for the residents is appended with cubicles for car accessories.

There too, are the technical facilities, a perambulator storage room, bicycle storage, and cellars.

Each building is fitted witch mechanical ventilation of both the garage hall, and the flats.

The staircase and passenger lift adjusted to serve the disabled ensure vertical traffic.

The buildings offer both modest flats and lavish apartments with the number of rooms ranging between 2 and 5, and the floor area between 39 m^2 and 100 m^2.

Browar Gdański

Inwestycja jest realizowana jest w historycznej części Wrzeszcza, na terenie nieczynnego browaru, w sąsiedztwie rewitalizowanych ulic Kilińskiego, Grażyny i Wajdeloty.
Początkowo browar działał w granicach majątku dworskiego Kuźniczki, w skład którego oprócz terenów uprawnych wchodziły: dwór, park i ogród. W XX wieku dwór z parkiem był już odrębną nieruchomością. Browar, pod nazwą Hevelius Brewing Company Ltd. przetrwał do roku 1991. W roku 2006 teren wraz budynkami kupiło Przedsiębiorstwo Budowlane Górski, które przygotowało projekt adaptacji 3 ha obszaru pod funkcje usługowe i mieszkaniowe. Teren inwestycji wraz z budynkami historycznymi jest chroniony wpisem do rejestru zabytków. Zabytkowe budynki są poddawane gruntownym remontom, modernizacji i adaptacji. W przyszłości jest planowane umieszczenie w nich funkcji związanych z kulturą, rozrywką i rekreacją. Całość założenia jest uzupełniana etapami o zabudowę mieszkaniową i mieszkaniowo-usługową. Obecnie został zrealizowany etap pierwszy inwestycji — budynek mieszkalny z garażem podziemnym. Materiały użyte w jego elewacjach nawiązują charakterem do budynków starego browaru. W granicach inwestycji mieszkaniowej są tworzone ogólnodostępne przestrzenie publiczne z wykorzystaniem istniejącej zieleni i nowych nasadzeń. W panoramie browaru zachowano charakterystyczny budynek dawnej suszarni słodu będący dominantą architektoniczną zespołu. W granicach dawnego browaru powstaje także odrębna inwestycja — Galeria Metropolia.

The project is pursued in the historic quarters of Wrzeszcz, on the estate of the closed-down brewery, in the neighbourhood of the revitalisation-embraced Kilińskiego, Grażyny, and Wajdeloty Streets. The brewery plant originally operated on the Kuźniczki manor grounds comprising farmland, the manor building, a park and garden. In the 20. century, the manor and park were spun off the estate to form a separate real property. The brewery survived until 1991, last operating as the Hevelius Brewing Company Ltd. In 2006, the land and buildings were purchased by Przedsiębiorstwo Budowlane Górski [Górski Construction], which developed a conceptual design of adapting 3 ha of the land for services and housing. The investment site and the authentic buildings thereon are listed and protected. The structures of historical value are undergoing an overhaul, modernisation, and adaptation. In the future, they are planned to serve culture, entertainment, and recreation-related functions. The complex is steadily complemented with residential and mixed residential and service development. So far, phase one of the latter project component has been completed, namely a housing block with a basement garage. The finishing materials of the facades refer to the old brewery building in their features. The residential project line goes hand in hand with the creation of open public spaces woven into the existing green and complemented with new plantings. The panorama of the brewery complex has retained its characteristic feature: the former malt dryer building towering over the group as its architectural dominant. Another independent project, Galeria Metropolia, is under way on the former brewery estate.

Lokalizacja: ul. Kilińskiego 3-5

Inwestor: Przedsiębiorstwo Budowlane Górski sp. z o.o. sp. k.

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Budowlane Górski sp. z o.o. sp. k.

Realizacja: 2012–2014 (I etap)

Projekt: Art Architekci, A-Plan

Powierzchnia zabudowy: 2 126 m^2

Powierzchnia użytkowa: 16 377 m^2

Kubatura: 67 817 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 157

Liczba miejsc parkingowych: 230

TARTACZNA 2

Lokalizacja: ul. Tartaczna 2

Inwestor: PORTAL sp. z o.o.

Projekt: Pracownia Projektowa Dorota Sachajko

Realizacja: 2010–2014

Powierzchnia zabudowy: 764 m^2

Powierzchnia użytkowa: 3 670 m^2

Kubatura: 13 660 m^3

Liczba apartamentów: 18

Liczba miejsc parkingowych: 14

Kwartał Tartaczna-Panieńska

PANIEŃSKA 22

Lokalizacja: ul. Panieńska 22

Inwestor: PORTAL sp. z o.o.

Projekt: Bogumiła Gąsior

Realizacja: 2010–2011

Powierzchnia zabudowy: 145 m^2

Powierzchnia użytkowa: 441 m^2

Kubatura: 1 979 m^3

Liczba lokali mieszklanych: 6

Liczba lokali usługowych: 2

Znajdujący się przy ul. Tartacznej budynek nieczynnego młyna, poddano całkowitej przebudowie, pozostawiając frontową ceglaną elewację. Oryginalne fragmenty murów poddano zabiegom konserwatorskim. Cokoły i betonowe pilastry elewacji wykończono okładziną kamienną. Do ściany elewacji frontowej od strony ul. Tartacznej został dobudowany współczesny budynek. Budynek jest częściowo podpiwniczony, posiada sześć kondygnacji nadziemnych. Lokale biurowo-usługowe są zlokalizowane na parterze oraz na kondygnacjach do trzeciego piętra włącznie. Apartamenty mieszkalne z obszernymi tarasami znajdują się na ostatnich dwóch kondygnacjach.

Budynek przy ul. Panieńskiej 22, wcześniej kamienica czynszowa z przełomu wieku XIX i XX, został przebudowany i wyremontowany z przeznaczeniem pod zabudowę usługowo-mieszkalną. Zachowano główną bryłę budynku ze ścianami zewnętrznymi oraz stropami nad parterem i I piętrem oraz odnowiono frontową elewację wschodnią. Elewacja zachodnia została poddana przebudowie. W przyszłości jest planowane domknięcie kwartału od strony południowej obiektem o funkcji mieszkaniowo-usługowej.

The building of the closed-down flour mill at Tartaczna Street has been fully transformed and redeveloped, though leaving the face wall of brick unaltered. The surviving fragments of the authentic structure have been given conservation treatment. The bases and concrete pilasters of the front wall have been clad in stone. The façade overlooking Tartaczna Street has been extended with an added contemporary annexe. The latter, partially cellared, rises six floors above the ground. Offices and services occupy the ground floor and extend up to the third storey. The top two floors are reserved for apartments appended with spacious terraces.

The building at 22 Panieńska Street, originally a council tenant house from the turn of the 19. and 20. centuries, has been redeveloped and refitted for services and flats. The bulk of the building, including the external walls and the ceilings of the ground and first floors, has remained unaltered. The eastern frontage was renovated. The western face, on the other hand, has undergone redevelopment. In the future, it is planned to close the quarter from the south with a building of mixed residential and service designation.

Copernicus

Osiedle Copernicus to zespół pięciu obiektów mieszkalnych znajdujących się w dzielnicy Aniołki — jeden budynek trzykondygnacyjny oraz cztery czterokondygnacyjne o powtarzalnej formie nawiązującej do zabudowy willowej.
Kompleks powstał w bezpośrednim sąsiedztwie lasu bukowego oraz terenów niezainwestowanych lub zabudowanych tymczasowo. Składa się z 70 nowych mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 5 345 m^2, które zapewniają dostęp do werandy lub balkonu, a w przypadku parteru — własnego ogródka. Do prywatnych wnętrz prowadzą eleganckie strefy wejściowe zaprojektowane z myślą o miejskiej wygodzie, na którą mają wpływ zarówno winda, podziemna hala garażowa, jak i dostęp do prywatnego kompleksu fitness. Wnętrze urbanistyczne zostało wykorzystane do usytuowania zewnętrznych miejsc postojowych, rozwiązania komunikacji kołowej i pieszej między budynkami oraz aranżacji zieleni i elementów małej architektury. Wprowadzenie drzew i krzewów ozdobnych, nawierzchni trawiastej oraz akcentów nawiązujących do układu planetarnego tworzą przestrzeń parkowo-rekreacyjną. Zrealizowana inwestycja jest bodźcem do rewitalizacji tego fragmentu dzielnicy.

The Copernicus estate is a group of five residential buildings in the district of Aniołki [Angels] — one of them three storeys high, the other four rising four storeys up. Their repetitive modular form refers to development of the villa type.
The complex is located in the immediate vicinity of a beech wood and neighbours on undeveloped land and areas of temporary development. The estate offers 70 new flats, all totalling 5 345 m^2 in usable floor area. Each flat is appended with a veranda or balcony, and the ground floor flats with their own garden plots. Smart entrance halls designed for urban comfort lead to the private quarters. This is also achieved by incorporating a lift, garage in the basement, and access to a private fitness complex. Outdoors, the inner urban space of the estate is used for on-grade parking areas, and roads and walkways in between the buildings, all set in green and garden architecture. Trees and ornamental bushes, lawns, and architectural features relating to the planetary system create space which carries an air of a park or site of recreation. The project is intended as a stimulus to trigger revitalisation of that fragment of the district.

Lokalizacja: ul. Kopernika 14–15

Inwestor: EKOLAN SA

Projekt: Architektoniczne Studio Autorskie Marian Synakiewicz

Realizacja: 2013–2015

Powierzchnia zabudowy: 1 440 m^2

Powierzchnia użytkowa: 5 345 m^2

Kubatura: 20 246 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 70

Liczba miejsc parkingowych: 70

⇨ 10

Apartamenty Jaśkowa Dolina

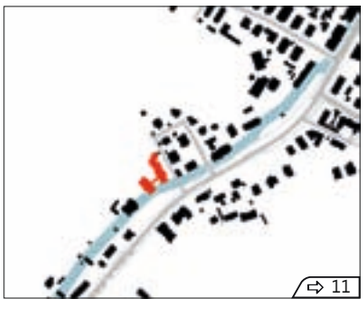

Lokalizacja: ul. Jaśkowa Dolina 29
Inwestor: Invest Komfort
Projekt: BJK Architekci sp. z o.o.
Realizacja: 2013
Powierzchnia zabudowy: 1 245 m^2
Powierzchnia użytkowa: 3 190 m^2
Kubatura: 20 823 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 51
Liczba miejsc parkingowych: 57 (w hali garażowej)

Zespół dwóch trzykondygnacyjnych budynków sąsiaduje bezpośrednio z willami dziewiętnastowiecznego Wrzeszcza. Odsuniętą od drogi zabudowę poprzedza park, przez który prowadzi zaprojektowane osiowo wejście piesze do przeszklonego lobby, które pełni funkcję łącznika między budynkami. Forma architektoniczna nawiązuje do sąsiednich budynków. Elewacje wykonano z jasnego kamienia w tonacji jasnoszarej oraz złamanej bieli, a mansardowy dach pokryto blachą koloru ciemnoszarego. Do każdego mieszkania zaprojektowano balkony, tarasy lub portfenetry ze szklanymi balustradami. Mieszkańcy apartamentów mają do dyspozycji prywatną salę fitness, saunę oraz podziemne garaże. Dopełnieniem całości jest przestrzeń parkowa, którą tworzy zaaranżowana zieleń, mała architektura oraz pobliski las.

This set of two three-floor buildings neighbours directly on the 19. century villas of the district of Wrzeszcz. A belt of parkland separates them from the street. A footpath across leads to a glazed lobby which serves as a passage connecting the two buildings. In their architectural form, the blocks relate to the neighbouring villas. The facades are lined in light, fair-grey and dimmed-white stone, and the mansard roofs are finished in dark-grey steel. Each apartment has its own balcony, terrace, or floor-to-ceiling window fitted with a glass balustrade. The residents have a private fitness hall, sauna and underground garages at their disposal. Parkland with arranged green, garden architecture, and the nearby woodlands complete the picture.

Quattro Towers

Quattro Towers to zespół budynków mieszkalnych z częścią handlowo-usługową zrealizowany we Wrzeszczu, przy ul. Partyzantów, w miejscu dawnej zajezdni tramwajowej i centrum handlowego Sukces Bis. Cztery 16-piętrowe wieże o wysokości 55 m stanowią dominantę wysokościową oraz funkcjonalno-przestrzenną miasta. Układ przestrzenny brył budynków został zaprojektowany z myślą utworzenia przestrzeni publicznej — placu od strony ul. Partyzantów podkreślonego reprezentacyjną elewacją oraz przestrzeni półpublicznej zaaranżowanej pomiędzy budynkami, z zielonym miniparkiem, fontanną, placem zabaw dla dzieci oraz miejscami do odpoczynku.

The name Quattro Towers stands for a group of residential blocks combined with trading and service outlets, built in the district of Wrzeszcz, at Partyzantów Street on the site of the former tram depot and the Sukces Bis shopping centre. The landmark 16-storey towers rising up to 55 m dominate the city space in terms of height and function. The building bodies are arranged in space so as to create a public square on the side of Partyzantów Street, highlighted with impressive wall finish, and a semi-public yard in between the buildings, with a green mini-square, a fountain, children's playground, and benches to rest.

⇨ 12

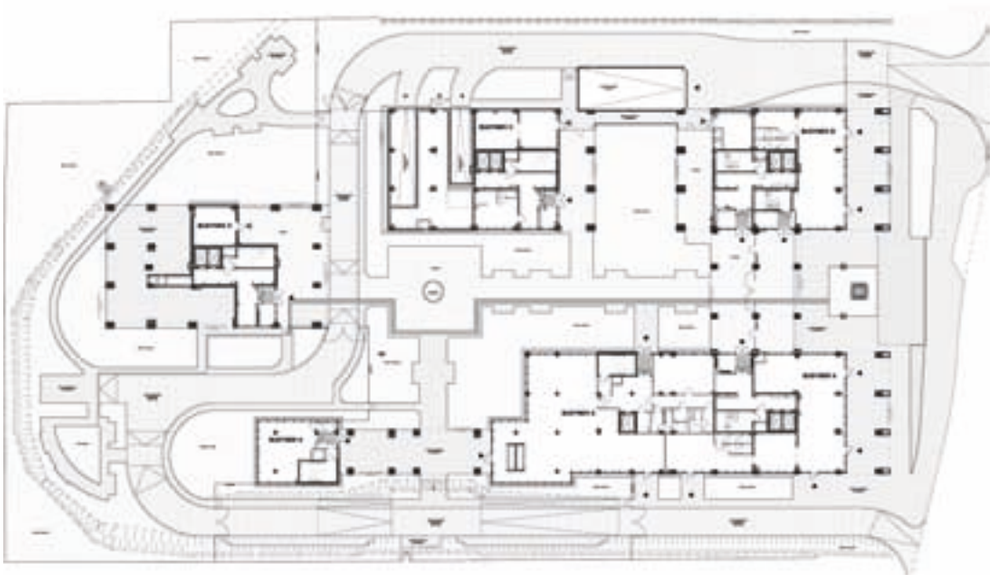

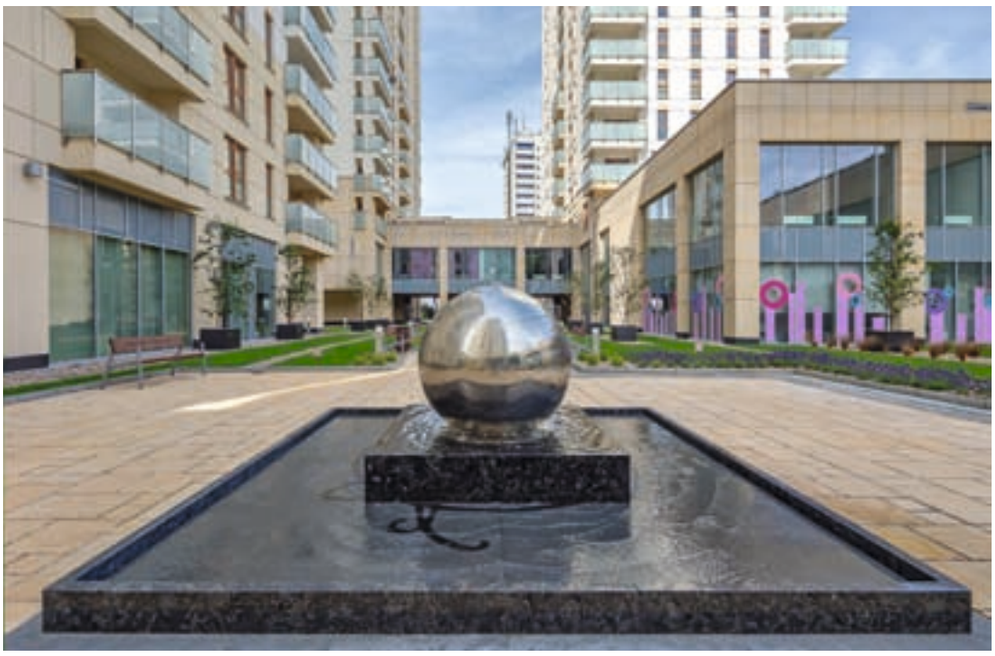

Lokalizacja: ul. Partyzantów

Inwestor: Hines Polska sp. z o.o.

Projekt: BPSP — Biuro Projektów Szumielewicz i Pawłowski s.c.; arch.: Rafał Pawłowski, Robert Szumielewicz, Ewa Wróbel-Błędowska, Wiesława Renke, Janusz Kaczorowski, Waldemar Maciąg

Realizacja: 2009–2011

Powierzchnia zabudowy: 3 244 m^2

Powierzchnia użytkowa: 26 192 m^2

Liczba lokali mieszkalnych: 289

Liczba lokali usługowych: 18

Liczba miejsc parkingowych: 298

Podziemną część kompleksu zabudowy zajmuje dwukondygnacyjny parking. Dwie dolne kondygnacje nadziemne budynków wysokich oraz budynek dwukondygnacyjny zajmują lokale usługowe. Część usługowa została wyraźnie wyodrębniona w elewacji w formie 12-metrowej „bazy" z podcieniami, na której spoczywają wieże mieszkalne. Dwie najwyższe kondygnacje powtarzają kolorystykę i materiał wykończenia „bazy". Mieszkania o powierzchni od 70 do 140 m^2, wzbogacono o przeszklone ogrody zimowe, balkony lub tarasy.

The basement under the complex is used for a double level garage. Commercial space is available on the lowest two storeys of the towers and in another two-storey building. The commercial zone is kept visibly separate, forming a 12 metre high arcaded 'base' on which the residential towers rest. Two uppermost storeys copy the colour scheme and the finishing material of the 'base'. With their glazed winter gardens, balconies, and terraces the flats, ranging between 70 and 140 m^2, in area, offer an extra touch of luxury.

Garnizon

Garnizon to nazwa wielofunkcyjnego kompleksu zabudowań realizowanego w centrum Wrzeszcza na obszarze dawnego pruskiego garnizonu wojskowego. Zamierzenie realizowane według planu urbanistycznego wyłonionego w konkursie zaplanowano na kilkanaście lat. Jego celem jest utworzenie otwartej, wielofunkcyjnej, żywej części miasta, o dużym nasyceniu usługami, wysokiej intensywności i różnorodności zabudowy oraz o bardzo przemyślanym zagospodarowaniu przestrzeni ogólnodostępnej. Jako pierwsze powstały kwartały zabudowań przy ulicach Szymanowskiego, Słonimskiego i Norwida i pojedyncze budynki od strony ul. Słowackiego.

Kompozycję urbanistyczną Garnizonu tworzy układ kwartałów zabudowy, których siatka wynika z historycznego podziału z początku XX wieku na jednostki stacjonujących wojsk pruskich. Zaprojektowany układ ulic jest związany ze strukturą otaczającego miasta — np. ul. Hemara jest przedłużeniem ul. Zamenhoffa, publiczny ciąg pieszy łączy al. Grunwaldzką z ul. Słowackiego. Dopełnieniem kompozycji urbanistycznej są skwery i parki tworzące przedpola ekspozycji i osie widokowe na zabytkowe obiekty. Zróżnicowane funkcje mają w Garnizonie swoje strefy głównego występowania: od strony al. Grunwaldzkiej rozciąga się strefa biurowa, w zachodniej części, wzdłuż ulic Szymanowskiego i Chrzanowskiego i w centrum obszaru — strefa apartamentów, od strony Alei Żołnierzy Wyklętych i ul. Słowackiego, wzdłuż wspomnianej

The name Garnizon denotes a multifunctional development complex under construction in the centre of Wrzeszcz, on the estate of the previous Prussian military garrison. The project, executed to the plan selected in a competition, is staged and will take an odd dozen years to complete. The ultimate goal is to create an open, multifunctional, and buzzing city area with a rich service offer, densely developed and diverse, set in meticulously designed public space. The venture first focused on the quarters at Szymanowskiego, Słonimskiego, and Norwida Streets, plus selected building on the Słowackiego Street side. The urban-planning composition of the Garnizon area is based on quarters following the grid determined by the original, early 20. century division of the estate into lots allocated to individual units of the Prussian army stationed on site. The street network is planned so as to blend it with the urban tissue of the surrounding city, for instance, Hemara Street continues the line of Zamenhoffa Street, and a pedestrian street spans the grounds from Grunwaldzka to Słowackiego Streets. The planning composition is crowned with squares and parks which open views of the estate and scenic axes which penetrate its expanse to bring historic structures into view. The varied functions of the Garnizon are grouped in zones: the office area follows Al. Grunwaldzka Street, housing prevails on the western flank along Szymanowskiego and Chrzanowskiego Streets and in the complex centre, while services, culture animation and recreation dominate the side of Ale-

Lokalizacja: Wrzeszcz, kwartał ulic: Żołnierzy Wyklętych, Chrzanowskiego, Szymanowskiego i alei Grunwaldzkiej

Inwestor: Grupa Inwestycyjna Hossa SA

Powierzchnia terenu: 26 ha

Masterplan: arch. Marcin Woyciechowski

Realizacja: rozpoczęcie 2010

IV kwartał (4 budynki) i III kwartał (6 budynków) ukończono w roku 2014

Lokalizacja: al. Grunwaldzkia 184–190

Projekt: arch. Marcin Woyciechowski oraz Coplan Polska SA

Realizacja: 2009

Powierzchnia użytkowa: 9 tys. m^2

promenady — strefa usługowa, animacji kultury i rekreacji.
W nowych budynkach zastosowano technologie ograniczające zużycie zasobów naturalnych i zmniejszające zużycie energii. Śródmiejską zabudowę Garnizonu cechuje mocne osadzenie w historii tego miejsca.

Restauracja zespołu budynków koszarowych
Pierwszą realizacją Garnizonu była restauracja i adaptacja na cele biurowe zabytkowego zespołu czterech budynków koszarowych przy al. Grunwaldzkiej. Odnowiono elewacje wprowadzając nowe, reprezentacyjne wejścia do większych budynków, nieznacznie powiększając lukarny dla lepszego doświetlenia poddaszy. W jednym z budynków (al. Grunwaldzka 188) zrekonstruowano dach mansardowy, dodając kondygnację poddaszową. Dla zachowania historycznej elewacji wprowadzono system izolacji termicznej układany od wnętrza. Budynki wyposażono w windy, klimatyzację i inne atrybuty nowoczesnych biur, pozostawiając we wnętrzach rys historyczny. Wyeksponowano zachowane łęki przy stropach, granitowe ciosy schodów, żeliwne balustrady. W przestrzeni między budynkami zaaranżowano przestronny plac o nawierzchni z płyt granitowych, natomiast pomiędzy zespołem budynków koszarowych a ul. Białoszewskiego, biegnącą po śladzie dawnej drogi, powstał niewielki park będący przedpolem widokowym dla zabytkowego zespołu.

ja Żołnierzy Wyklętych and Słowackiego Streets framing the above mentioned promenade.
The green technologies employed in the new buildings reduce the consumption of natural resources and save energy. The prime feature of the Garnizon downtown development is its firm rooting in the history of the site.

Restoration of the barracks
The first stage in the Garnizon project consisted in restoring the group of four authentic barracks at Grunwaldzka Street and refitting them for office purposes. Their facades were renovated, the larger structures fitted with new, presentable entrances, and all had their mansard windows slightly enlarged so as to let more light into the attics. One of the barracks (at 188 Grunwaldzka) was given a reconstructed mansard, thus gaining the attic floor. In order that the authentic external wall décor could be kept, thermal insulation was laid from inside. The buildings were fitted with lifts, air conditioning, and other attributes of modern office space, though a touch of history lingers in all interiors. This is due to highlighting the surviving ceiling arches, solid granite stairs, and balustrades of cast iron. The space in between the buildings forms a sizable square paved with granite slabs. In contrast to the square, the expanse between the garrison buildings and Białoszewskiego Street which marks the route of the old road was developed into a modest-sized park where the green forms the foreground for the historic complex.

GARNIZON Kwartał IV

Kwartał zabudowy wytyczono po historycznych liniach podziału zespołów zabudowy koszarowej wzdłuż ulic Słonimskiego i Norwida. Budynki stoją na wspólnym, dwukondygnacyjnym garażu. Ich wysokość od ulicy ograniczono do 16 metrów, w głębi kwartału zabudowa rośnie o kolejne dwie kondygnacje. Wzdłuż ul. Norwida umieszczono funkcje biurowe. Ceramiczna elewacja budynków od ul. Słonimskiego została wywinięta na stromy dach. Regularne podziały okien nawiązują do okien budynków historycznych. Od strony części mieszkaniowej budynki biurowe mają miękko ukształtowaną, otwartą pełnymi przeszkleniami elewację. Wnętrze kwartału dostępne tylko mieszkańcom wypełnia zieleń z sadzawką i fontanną. Górny poziom garażu podziemnego stanowi parking ogólnodostępny.

GARNIZON Quarter IV

The quarter was set out along the original division lines between the barracks at Słonimskiego and Norwida Streets. The new development rests on a shared, two-level garage. The building height is limited to 16 metres on the street side whilst increasing by two storeys deeper into the lot. The Norwida Street area is designated to offices. The ceramic cladding of the buildings at Słonimskiego Street climbs up spreading onto the steep roof. The regular window arrangement corresponds with the preserved authentic architecture. The facades facing the residential development are soft, their full-height glazing opening them to the world around. The inner grounds of the quarter, reserved for the residents, are lush with green, featuring a pond and a fountain. The upper storey of the basement garage is accessible to the public.

Lokalizacja: ul. Słonimskiego 1–9, ul. Norwida 2, 4

Projekt: Pracownia Projektowa G.I. Hossa SA arch.: Marcin Woyciechowski, Maja Dynak

Realizacja: 2011

Powierzchnia zabudowy: 7 000 m^2

Powierzchnia użytkowa:
mieszkania: 13 662 m^2
biura: 7 870 m^2
lokale usługowe: 3 084 m^2

Kubatura: 184,5 tys. m^3

Liczba lokali mieszkaniowych: 285

Liczba miejsc parkingowych: 500

Lokalizacja: ul. Słonimskiego 2, 4, 6

Projekt: Studio Architektoniczne Kwadrat, arch.: Jacek Droszcz, Bazyli Domsta, Violetta Droszcz

Realizacja: 2013

Powierzchnia lokali usługowych: 721 m²

Liczba lokali mieszkaniowych: 105

Liczba miejsc parkingowych: 126

GARNIZON Awangard Apartamenty

Autorzy założyli przełamanie kanonu kwartału, poszukując odmiennego charakteru zabudowy zgodnego jednak z planowanymi w sąsiedztwie obiektami. Zamierzeniu temu sprzyjała historyczna oś podziału regimentów przecinająca kwartał, wskazana do wyróżnienia przez konserwatora zabytków. W wyniku tego powstały trzy oddzielne budynki. Dwa zsynchronizowane ze sobą punktowce (budynki nr 2 i 4), wyraźnie wyłamujące się z pierzejowego układu zabudowy, oraz trzeci (budynek nr 6) niższy, ustawiony wzdłuż wspomnianej osi, tworzą wewnętrzne przejście, z którego dostępne są lokale usługowe w parterach. Spadzisty dach budynku nr 6 (wymóg miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego) wraz z zaproponowaną małą architekturą oraz wewnętrznym ogrodem pomiędzy budynkami nr 2 i 4 stworzyły kameralny klimat tego miejsca. Uroku dodały architektoniczne wypusty w formie boksów w budynku nr 6 będących odbiciem głębokich loggii vis-à-vis.

GARNIZON Awangard Apartamenty

The leitmotif which guided the authors here was to overcome the city quarter canon creating an area different in appearance, though still compatible with the development planned in the vicinities. The historic regiment separation line which cuts across the quarter favoured the idea, as the recommendations of the historic site conservator suggested the division line should be highlighted. In effect, the architects designed three separate buildings: two mutually complementing tower blocks (buildings Nos. 2 and 4) which clearly break the frontage scheme of the estate, and a third lower building (No. 6) which follows the said separation axis. The group delineates an internal passage from where one enters commercial outlets on the ground floors. The slanting roof of building No. 6 (prerequisite of the local spatial environmental plan), the street architecture and an inner garden between buildings 2 and 4, combine to give the place an intimate air. The architectural box-shaped protrusions of building No. 6, reflecting reversely the deep loggias opposite, add to the charm.

Lokalizacja: ul. Hemara 3, 2, ul. Stachury 5

Projekt: arch.: Marcin Woyciechowski, Mariusz Magda
PROJEKT MAŁEJ ARCHITEKTURY KWARTAŁU:
arch.: Marcin Woyciechowski, Ewa Tuziemska

Realizacja: 2014

Powierzchnia zabudowy: 410 m²

Powierzchnia użytkowa:
1 362 m² mieszkań + 213 m² usług

Kubatura: 7 965 m³
w tym nadziemna 5 794 m³

Liczba lokali mieszkaniowych: 22

Liczba lokali usługowych: 5

Liczba miejsc parkingowych: 19

GARNIZON Kamienica przy ul. Hemara 3
Budynek mieszkalny z usługami w parterze wyróżnia nadwieszona elewacja. To rozwiązanie zmniejsza ingerencję w zielony skwer znajdujący się na przedpolu historycznej Willi Komendanta. Skośne elewacje z blachy tytanowo-cynkowej przywołują strome dachy w okolicach. Zaprojektowanie w jednorodny sposób małej architektury w całym kwartale spaja i osadza w otoczeniu sąsiadujące ze sobą budynki projektowane przez różnych architektów.

GARNIZON, the townhouse at 3 Hemara Street
This residential block with services on the ground floor stands out due to an overhang in its silhouette. The solution allowed minimising its intrusion into the green square in front of the authentic Commander's Villa. The slanting arrangement of the titanium and zinc sheets cladding its facades reminisces on the steep roofs in the neighbourhood. The street and garden architecture modelled consistently across the whole quarter integrates and anchors the neighbouring structures, each designed by a different architect, in the surroundings.

GARNIZON Szymanowskiego 14
Kamienica mieści się na skrzyżowaniu ulic K. Szymanowskiego i M. Hemara. Na parterze budynku zaprojektowano lokale usługowe otwarte na przyległe ciągi komunikacyjne. Część mieszkalna budynku mieści się na pięciu kondygnacjach skomunikowanych przestronnym holem z duszą i świetlikiem. Mieszkania o ponadstandardowej wysokości kondygnacji posiadają duże przeszklenia okienne. W podziemiach znajduje się hala garażowa oraz komórki lokatorskie i pomieszczenia techniczne. Uporządkowana kompozycja bryły i elewacji stanowi neutralne tło dla zachowanych w sąsiedztwie budynków objętych ochroną konserwatorską, np. Willi Komendanta.

GARNIZON, 14 Szymanowskiego Street
This particular townhouse rises at the crossing of K. Szymanowskiego and M. Hemara Streets. The service outlets on ground floor open onto the adjacent passageways. The residential section of the building occupies five upper storeys, all converging to form a tall common hall ending in a skylight. The storey height is above the standard, hence the window glazing inside the flats is large. The basement floor houses a garage, residents' storage cubicles, and technical facilities. The orderly composition of the building body and its external décor create a neutral background for the surviving nearby structures under protection of the historic site conservator such as the Commander's Villa.

Lokalizacja: ul. Szymanowskiego 14

Projekt: arch. GPA Archiro

Realizacja: 2014

Powierzchnia zabudowy: 698 m²

Powierzchnia użytkowa: 31 232 m²
w tym lokale usługowe: 471 m²

Kubatura: 151 415 m³

Liczba lokali mieszkaniowych: 50

Liczba lokali usługowych: 9

Liczba miejsc parkingowych: 35

Lokalizacja: al. Żołnierzy Wyklętych

Projekt:
WINDA I ZADASZENIE: arch.: Marcin Woyciechowski, Agnieszka Montewska
MAŁA ARCHITEKTURA: arch.: Marcin Woyciechowski, Radosław Orłowski

Realizacja: 2014

Powierzchnia zabudowy: 524 m²

Kubatura: 9 432 m³

Liczba pokoi: 102

GARNIZON Hotel Smart

Budynek dawnego hotelu garnizonowego *Wiarus* został odremontowany i zaadaptowany na hotel z restauracją. W elewacji wyróżnia się szerokie zadaszenie stanowiące strefę wejścia do hotelu i restauracji, kontrastujące z pionowymi pasami portfenetrów. Do bryły budynku dodano panoramiczną windę i ogród zimowy przy restauracji znajdującej się w przyziemiu. Elewację wykończono ceglanymi płytkami. Niewielkie pokoje otrzymały nowoczesne, ergonomiczne wykończenie.

GARNIZON Hotel Smart

The building of the former garrison hotel, 'Wiarus' [Warhorse] has been redeveloped and refitted for a hotel cum restaurant. The wide roof sheltering the entrance to the hotel and restaurant stands out in the front wall in contract to the vertical rows of portfenetr windows. The building has been annexed with a panoramic lift and a winter garden next to the restaurant in the semi-basement. The facades are finished in brick tiles. The rooms, though modest in size, have modern and ergonomic fixtures and fittings.

Lokalizacja: ul. Słowackiego 19, 23

Projekt:
BUDYNEK UJEŻDŻALNI:
arch.: Marcin Woyciechowski, Maja Dynak,
BUDYNEK WYSTAWIENNICZY Z KAMPUSEM:
Marcin Woyciechowski, Jarosław Strójwąs

Realizacja: 2015

Powierzchnia zabudowy:
BUDYNEK UJEŻDŻALNI: 1 105 m²
BUDYNEK WYSTAWIENNICZY Z KAMPUSEM: 873 m²

Powierzchnia użytkowa:
BUDYNEK UJEŻDŻALNI: 1 534 m²
BUDYNEK WYSTAWIENNICZY Z KAMPUSEM: 2 014 m²

Kubatura:
BUDYNEK UJEŻDŻALNI: 11 323 m³
w tym podziemia: 950 m³
BUDYNEK WYSTAWIENNICZY Z KAMPUSEM:: 12 574 m³
w tym podziemia: 2 674 m³

GARNIZON KULTURY

Inwestycja składa się z dwóch obiektów i jest współfinansowana z europejskiego programu Jessica. Stara ujeżdżalnia jest halowym, jednoprzestrzennym obiektem przekrytym oryginalnie zachowanym dachem o delikatnej stalowej konstrukcji. Podstawą projektu adaptacji była chęć zachowania tej wartościowej przestrzeni przy wielofunkcyjnym programie użytkowym. Przebudowa obiektu wymagała rozwiązań projektowych zapewniających odpowiednią akustykę, oświetlenie i sterowanie mediami oraz umożliwiających łatwą zmianę aranżacji. Obecnie można tu zorganizować bankiet, konferencję, koncert. Pojemność sali przewidziano na 1 500 osób stojących lub 600 siedzących.

Budynek starej ujeżdżalni został rozbudowany o dwukondygnacyjną część gastronomiczną z minibrowarem, która jest kontynuacją istniejącej bryły. Blacha samordzewiejąca użyta do wykończenia zewnętrznego ścian przechodzi w skos dachu. Część przeszkleń elewacji wykończono ażurową samordzewiejącą blachą cięto-ciągnioną. Dzięki temu, obiekt rozświetlony po zmroku wewnętrznym światłem, nabiera nowego życia.

W sąsiedztwie ujeżdżalni jest realizowana adaptacja i rozbudowa budynku koszarowego na cele wystawiennicze. Dobudowę stanowi przestronne foyer otwarte z trzech stron na otaczający park i potok Strzyży. Na piętrze foyer znalazła się sala konferencyjno-wystawowa odseparowana od zabytkowej bryły. W podziemiach budynku zaprojektowano pub z dużą salą koncertową dla undergroundowych zespołów. W kondygnacjach poddaszy mieszczą się pokoje dla studentów uczelni artystycznych.

GARNIZON KULTURY [Garrison of Culture]

The project comprises two structures and is co-financed from the European Jessica programme. One of them, the former riding hall, is a single space, hall-type building finished with the original surviving roof resting on a dainty steel structure. The assumption underlying its adaptation plan was that the valuable space should be saved and adjusted to serve a number of functions. The redevelopment challenge called for such design solutions that would assure proper acoustic conditions indoors, proper lighting, and allow for controlling the media so as to change the setting easily. The space can now be used for banquets, conferences, or concerts. It can accommodate 1500 people, if standing, or 600 people, if seated.

The old riding hall has been annexed with a two-floor section which houses catering facilities and a mini-brewery. The naturally rusting steel lining the external walls creeps onto the roof slope. Some glazed openings in the walls are screened with lattice-like punched and expanded mesh of naturally rusting steel. When lit from inside, the building gains a new life after dark.

The barrack in the neighbourhood of the riding hall is being adapted and expanded to serve exhibition purposes. The expanding segment forms a spacious foyer open on three sides to let the view of the surrounding park and Strzyża brook wander inside. Its top floor is arranged into a conference and exhibition hall standing separate from the old authentic structure. The design designates the basement to hold a pub and a large concert hall for underground bands. The attic offers guest rooms for students of art.

Garnizon,
projekt całego założenia

Nadmorski Dwór

Nadmorski Dwór jest zlokalizowany na skraju osiedli Zaspa i Brzeźno, w strefie niezabudowanej. Jest otoczony obszarami leśnymi i parkowymi pasa nadmorskiego. Osiedle, zaprojektowane w sposób pozwalający na wkomponowanie zagospodarowania w istniejące tereny zielone, charakteryzuje się niską, kameralną zabudową z cofniętymi kondygnacjami i jasnymi elewacjami. W budynkach przewidziano mieszkania dwu-, trzy- oraz czteropokojowe z balkonami lub prywatnymi ogródkami. Podziemia mieszczą hale garażowe. Osiedle jest ogrodzone i monitorowanie, z portiernią przy bramie wjazdowej. Na terenie inwestycji powstały trzy

The Nadmorski Dwór compound is located in an open neighbourhood on the verge of the Zaspa and Brzeźno districts, tucked in between the seashore woods and parks. The estate has been planned so as to fit the development amidst the existing green. The buildings are low and cosy, their light-colour facades live with indentures. The two-, three-, or four-room flats have balconies or private gardens. Each block is fitted with a basement garage. The estate is fenced off and monitored, a gatehouse guarding the entrance gate. At their disposal on site, the residents have three fitness complexes with gyms and saunas,

Lokalizacja: ul. Nadmorski Dwór
Inwestor: Invest Komfort
Projekt: MAARTE
Realizacja: 2009–2015
Powierzchnia zabudowy: 11 380 m^2
Powierzchnia użytkowa: 31 749 m^2
Kubatura: 215 979 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 429
Liczba miejsc parkingowych: 528 (w halach garażowych)

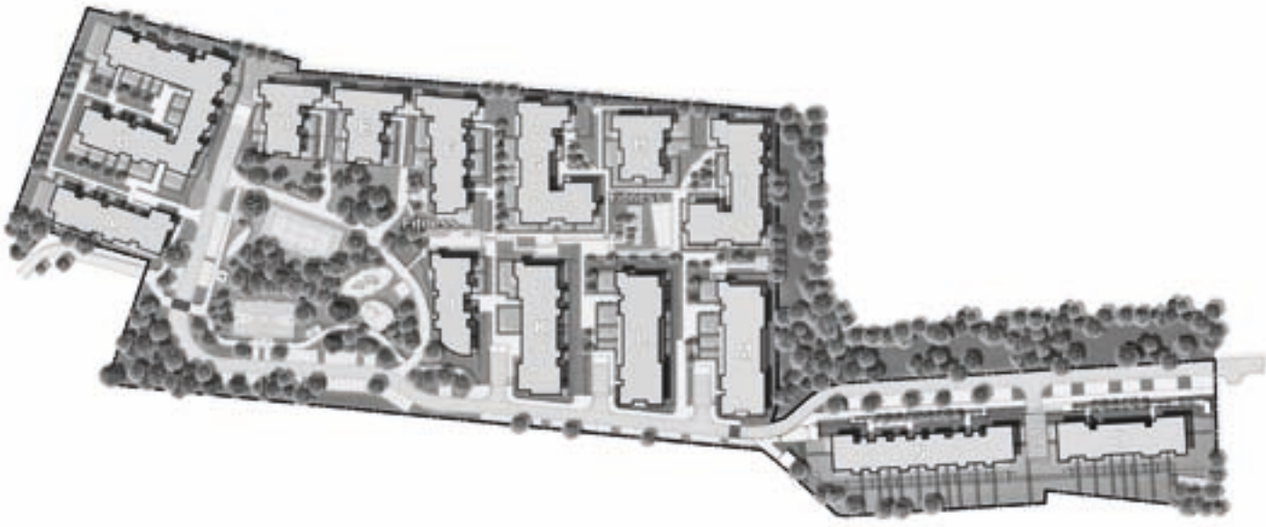

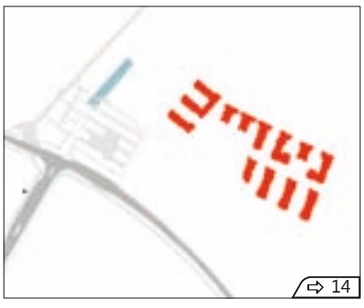

zespoły fitness z siłownią i saunami, kort tenisowy, boisko wielofunkcyjne, plac zabaw dla dzieci oraz dodatkowe naziemne miejsca parkingowe. Wykończeniem przestrzeni są sadzawki z fontannami oraz kompozycja różnorodnych roślin dopasowana do nadmorskiego charakteru osiedla.

a tennis court, multi-purpose sports field, and a children's playground. They can also use extra on-grade parking areas. Fountain featuring ponds and arranged rich vegetation which highlights the seashore neighbourhood frame the estate to complete the picture.

City Park

City Park to zespół budynków w sąsiedztwie parku im. Jana Pawła II. Inwestycję stanowi sześć jedenastokondygnacyjnych budynków, w których znajdują się mieszkania o powierzchniach od 33,4 do 112,7 m² i lokale przeznaczone na usługi. W każdym z budynków znajduje się hala garażowa, przewidziano także miejsca parkingowe naziemne. Na parterze znajduje się portiernia, pokój pocztowy i wózkarnia. Na poziomie parteru większość mieszkań posiada przynależny ogródek. Układ przestrzenny i forma architektoniczna, poprzez neomodernistyczne odniesienia wpisuje się w istniejącą, socmodernistyczną tkankę osiedla. Osadzone w rozległym, otwartym terenie, wysokie, wolnostojące bloki, zorientowane na osi północ-południe, zapewniają mieszkańcom dostęp do słońca, przestrzeni i zieleni. Forma archi-

City Park is an estate neighbouring on the John Paul II parkland. The complex is composed of six blocks, eleven storeys each, with flats ranging from 33.4 to 112.7 m² in area plus commercial space available for services. Each of the buildings is fitted with a garage in the basement complemented with on-grade parking areas. The reception desk, mail collection room, and baby carriage room are all in the entrance area. Most flats on the ground floor have their own garden plots. Thanks to the neo-modernist references in spatial arrangement and architectural form, the estate harmonises with the social modernist style of the neighbourhood. Standing in a large expanse of open space, the tall detached blocks are arranged along the north-south axis providing the residents with plenty of sunshine, space, and

Lokalizacja: Gdańsk-Zaspa, al. Jana Pawła II

Inwestor: INPRO SA Gdańsk

Projekt: PPW FORT sp. z o.o. Gdańsk
arch.: Antoni Taraszkiewicz, Piotr Mazur, Wojciech Targowski, Agnieszka Walulik, Agnieszka Malinowska, Dorota Kowalska, Karolina Taraszkiewicz, Ewa Staniszewska, Roksana Czartopolska-Bętlejewska, Małgorzata Skrzypek-Łachińska, Agnieszka Gruda, Kalina Juchnevič, Robert Juchnevič, Małgorzata Zboińska

Realizacja: 2012–2015

Powierzchnia zabudowy: 16 556 m²

Powierzchnia terenu: 35 532 m²

Powierzchnia użytkowa: 39 869 m²

Kubatura: 210 000 m³

Liczba lokali mieszkalnych: 504

Liczba miejsc parkingowych: 1 099

tektoniczna budynków mieszkaniowych charakteryzuje się prostotą i powtarzalnością brył. Są one wzbogacone detalem architektonicznym w postaci poprzesuwanych względem siebie otworów okiennych, minimalistycznych w swej formie balkonów oraz loggi, wykończonych taflami szkła i srebrzystą aluminiową blachą. Partery budynków mieszkalnych są uformowane w kształcie zielonych skarp, z których „wyrastają" dwunastokondygnacyjne „trzony" zawierające mieszkania. Cały zespół jest monitorowany oraz częściowo ogrodzony. Po fazie realizacji budynków mieszkaniowych inwestor planuje wybudowanie dwóch biurowców. Mają one nawiązywać charakterem do budynków mieszkalnych, tworząc z nimi wspólną kompozycję urbanistyczną.

green. The characteristic architectural feature of the buildings is simplicity and repetitiveness of the geometric shapes. This is enriched with architectural detail such as misaligned windows, and balconies and loggias minimalist in form, finished with glass and silver aluminium. The twelve-storey high residential towers shoot up from ground floors rising from green escarpments. The estate is monitored and partly fenced. Having finished the residential blocks, the investor is planning to complete the project with two office buildings. They are intended to refer to the housing blocks in outer features so that all form a single urban composition.

Awiator

Awiator to zespół czterech powtarzalnych budynków mieszkalnych z dodatkową funkcją handlowo-usługową. Każdy obiekt składa się z części jedenastokondygnacyjnej oraz drugiej trzynastokondygnacyjnej, przykrytych płaskimi dachami. Centralnie zlokalizowane główne wejście prowadzi do dwupoziomowego holu z portiernią i poczekalnią. W każdym budynku znajduje się osiem lokali usługowych oraz mieszkania zaprojektowane w sposób pozwalający na ich łączenie/dzielenie, z dostępem do balkonu, loggi lub tarasu. Szybkobieżne windy komunikują piętra budynku z parterem oraz poziomem podziemia,

Awiator is a complex of four identical residential buildings complemented with retail and service functions. Each building is made up of one eleven-floor segment and another thirteen-floor part, both flat-roofed. The centrally positioned main entrance leads to a two-level hall with a porter's desk and waiting area. Each building has eight service outlets, and the housing space is designed so as to enable merger/subdivision of individual units and provide access to a balcony, loggia, or terrace. Fast lifts ensure vertical circulation between the upper floors, the ground floor, and the basement garage for 536 cars. In their

Lokalizacja: Zaspa, Aleja Jana Pawła II
Inwestor: ALLCON
Projekt: MSArchitect
Realizacja: 2011–2015
(trzy z czterech planowanych budynków)
Powierzchnia zabudowy: 8 690 m^2
Powierzchnia użytkowa: 35 620 m^2
Kubatura: 250 860 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 585
Liczba lokali usługowych: 32
Liczba miejsc parkingowych: 735

w których są zlokalizowane hale garażowe zapewniające 536 miejsc parkingowych. Budynek swoją architekturą prezentuje jednolitą, modernistyczną stylistykę — zastosowano jasną, biało-stalową kolorystykę elewacji. Fasady zostały wyłożone alucobondem. Przeszklone zadaszenia nad wejściami do wysokościowca, elementy lotnicze oraz nazwy budynków (Alfa, Bravo, Charlie oraz Delta) nawiązują do lotniczej historii Zaspy. W pobliżu znajduje się rozległy park im. Jana Pawła II, rozbudowane ścieżki rowerowe i alejki spacerowe. W patio na pierwszym piętrze (na dachu hal garażowych) urządzono zielony ogród.

architectural form, the buildings represent uniform modernist style emphasised by the white and steel colours of the external walls. The facades are clad with alucobond. The glazed roofs over the entries to the residential towers, the details referring to aviation, and the names of the buildings (Alfa, Bravo, Charlie, and Delta) reminisce on the aviation-related history of the Zaspa district. The estate is located near an expansive park called after John Paul II with a network of cycling tracks and walkways. The patio of the first floor (on top of the garage halls) is developed into a green garden.

⇨ 16

Trzy Żagle

Trzy Żagle to zespół trzech osiemnastokondygnacyjnych budynków mieszkalnych z częścią usługowo-handlową zrealizowany w dzielnicy Przymorze. W ramach inwestycji zaprojektowano dwie parterowe, podpiwniczone bazy z dwukondygnacyjnymi halami garażowymi, na których zlokalizowano trzy wysokie budynki mieszkalne, tereny rekreacyjne z ogródkami przydomowymi, placami zabaw dla dzieci oraz dodatkowe miejsca postojowe. Poza usługami podstawowymi zajmującymi część parterów, w zespole funkcjonuje również przedszkole. Budynkom nadano formę rozczłonkowanych brył o zróżnicowanej wysokości z elementami podkreślającymi ich wertykalny charakter. Mieszkania o powierzchni od 34,6 do 99,7 m^2 wyposażono w tarasy, balkony lub loggie. Część balkonów zaprojektowano w wyoblonej formie i białej kolorystyce, dzięki czemu budynki przywołują na myśl chwytające wiatr żagle.

Trzy Żagle is a complex of three eighteen-floor residential buildings combined with service and retail facilities, raised in the district of Przymorze. The three residential towers, recreational grounds with private gardens, children's playgrounds, and extra parking space are arranged on top of two single-floor base structures housing double-floor garages in the basements. Apart from the core services occupying some of the ground-floor space, the estate has its own pre-school. The building bodies are segmented into volumes of different heights, their elements emphasising their vertical character. Flats sized 34.6 to 99.7 m^2 in area have their own terraces, balconies, or loggias. Some balconies, rounded in shape and white in colour, make the buildings bring to mind the picture of sails catching the wind.

Lokalizacja: ul. Olsztyńska 3a, 3b, 3c

Inwestor: Inpro SA

Projekt: Stalprojekt sp. z o.o. Grzegorz Formella

Realizacja: 2010–2011

Powierzchnia zabudowy: 6 097 m^2

Powierzchnia użytkowa: 40 408 m^2

Kubatura: 125 761 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 396

Liczba miejsc parkingowych: 510

Czwarty Żagiel

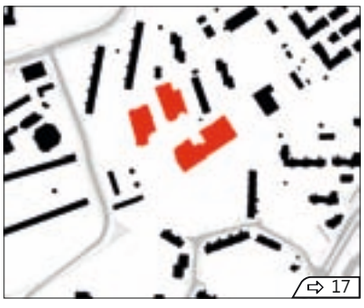

Lokalizacja: ul. Olsztyńska 1a

Inwestor: Inpro SA

Projekt: Stalprojekt sp. z o.o. Grzegorz Formella

Realizacja: 2013–2014

Powierzchnia zabudowy: 749 m^2

Powierzchnia użytkowa: 13 305 m^2

Kubatura: 50 893 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 144

Liczba miejsc parkingowych: 173

W roku 2014 zespół Trzy Żagle powiększył się o zlokalizowaną w bezpośrednim sąsiedztwie inwestycję Czwartego Żagla. Jest to siedemnastokondygnacyjny budynek mieszkalny z dwukondygnacyjną podziemną halą garażową. Forma budynku oraz zastosowane materiały wykończeniowe i kolorystyka elewacji nawiązują do wcześniej zrealizowanej inwestycji.

In the year 2014, the Trzy Żagle [Three Sails] complex was expanded to include the Fourth Sail project in the direct vicinity. The Fourth Sail is a seventeen-floor residential building with a two-floor garage hall in the basement. The building continues the concept of the earlier completed project in its form, finishing materials, and colour scheme.

Cztery oceany | etap I i II

Cztery oceany to zespół osiemnastokondygnacyjnych budynków mieszkalno-usługowych zlokalizowanych w dzielnicy Przymorze. Zgodnie z ideą inwestycji każdy z nich reprezentuje inny ocean. Do roku 2014 zrealizowano dwa z czterech zaprojektowanych budynków: „Atlantyk" oraz „Indyjski". W najbliższych latach jest planowana realizacja budynków „Spokojnego" i „Południowego".

Partery wież mieszkalnych oraz łączący je trzykondygnacyjny budynek przeznaczono na funkcje handlowo-usługowe. Pomiędzy wieżami, na dachu niższej części budynku, przewidziano przestrzeń rekreacyjną z placem zabaw dla dzieci. Kondygnacje powyżej parteru zajmują mieszkania o powierzchni od 26 do 130 m^2. W każdym z budynków znajduje się recepcja nawiązująca stylem i paletą barw do jego nazwy. Wszystkie mieszkania posiadają balkony, a w najwyższych kondygnacjach zaprojektowano balkony obwodowe. Ich rozmieszczenie i forma jest ważnym elementem kompozycji elewacji, indywidualizującym poszczególne budynki i jednocześnie podkreślającym spójność zespołu. Spójność tę nadaje również wykorzystanie w elewacjach południowych materiału zmieniającego barwę w zależności od kąta padania promieni słonecznych.

The name Cztery Oceany denotes a complex of eighteen-floor residential-cum-service buildings in the district of Przymorze. According to the underlying project concept, each building represents a different ocean. Out of the four towers designed, two (the 'Atlantic' and 'Indian') were completed by 2014. The other two, i.e. the 'Pacific' and 'Southern', are planned for the nearest years.

The ground floors of the residential towers and the three-floor building connecting them are designated for trade and services. The roof of the latter lower building is arranged to provide recreation space and a children's playground. All floors above the ground level are reserved for flats sized 26 to 130 m^2 in area. Each tower has a reception hall, its style and colours relating to the building's name. All flats have balconies, and the ones on the top floors share their balcony which forms a continuous platform all around the building. The arrangement and form of the latter constitute important features in the composition of the facades, as they add an individual touch to each of the buildings on the one hand, whilst highlighting the integrity of the whole complex on the other hand. Coherence of the complex is further attained through the use of the material which changes colour depending on the angle of sunlight on the southern wall facades.

Lokalizacja: ul. Obrońców Wybrzeża

Inwestor: BPI Polska

Projekt: Pomorskie Biuro Projektów „GEL" sp. z o.o.

Realizacja: 2009–2014

Powierzchnia zabudowy: 8 197 m^2

Powierzchnia użytkowa: 27 818 m^2

Kubatura: 124 858 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 326

Liczba lokali usługowych: 17

Liczba miejsc parkingowych: 369

Futura Apartamenty

Lokalizacja: ul. Maurycego Beniowskiego
Inwestor: Euro Styl Development sp. z o.o. FUTURA sp.k.
Projekt: Degutis Studio Architektury
Realizacja: 2013–2014
Powierzchnia terenu: 5 443 m²
Powierzchnia zabudowy: 1 764 m²
Kubatura: 23 541 m³
Powierzchnia użytkowa: 4639 m²
Powierzchnia lokali usługowych: 421 m²
Liczba lokali mieszkalnych: 84
Liczba miejsc parkingowych: 105

⇨ 20

Futura Apartamenty to zespół budynków na pograniczu Oliwy i Przymorza. Niewątpliwym atutem jest sąsiedztwo niskiej jednorodzinnej zabudowy oraz bliskość terenów zielonych — Parku Oliwskiego, Parku Reagana, Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, a także plaż Pasa Nadmorskiego. Inwestycję stanowią trzy-, cztero- i pięciokondygnacyjne budynki mieszkalno-usługowe. Układ urbanistyczny założenia zapewnia mieszkańcom intymność, a wewnętrzne patio zagospodarowane zielenią oraz elementami małej architektury zachęca do wypoczynku. Zdecydowane, proste bryły przełamują fragmenty okładzin miedzianych. Dodatkowo wygląd podkreślają asymetryczne przeszklenia klatek, podświetlone liniowo światłem LED. W ramach projektu zrealizowano 84 apartamenty o powierzchniach od 28 do 131 m², z których większość posiada loggie. W każdym budynku znajduje się podziemna hala garażowa wraz z pomieszczeniami dla rowerów, wyposażonymi w stanowiska do ich mycia. Na terenie inwestycji zostały zastosowane liczne rozwiązania służące wygodzie i ekologii, tj. czujki zmierzchu oraz ruchu, elektroniczne sterowanie ogrzewaniem, energooszczędne wielokomorowe okna, energooszczędny system wentylacji mieszkań, system wykorzystujący deszczówkę do nawadniania terenów zielonych i inne. Komunikację pomiędzy poszczególnymi piętrami zapewniają nowoczesne i cichobieżne windy. Osiedle jest grodzone i w pełni monitorowane, w lokalach zostały zainstalowane wideodomofony.

Futura Apartamenty is a housing compound on the border between the Oliwa and Przymorze districts. Its location is unquestionably attractive considering the neighbourhood of low, family-house development and proximity of green areas: the Oliwa Park, Reagan Park, Try-City Landscape Park, and the beaches of the Seashore Belt. The compound is made up of three-, four-, and five-floor buildings of mixed residential and service functions, arranged so as to create an air of intimacy. The internal green patio interspersed with garden architecture tempts to stop there and have a rest. The clear-cut, simple chunks of the building bodies are toned down with patches of copper cladding. Asymmetric stairway glazing with additional linear LED lighting enhance their appearance. The project has yielded 84 flats and apartments sized 28 to 131 m², most appended with loggias. Each building has a basement garage with bicycle cubicles and wash stands. The estate incorporates numerous environmentally friendly solutions which enhance comfort, i.e. dusk sensors and movement detectors, electronic heating control, energy-saving windows set in multi-chamber profiles, power-saving indoor ventilation system, installation utilising rain water to tend to the green, and others. Modern low-noise lifts ensure circulation in between the storeys. The estate is fenced off and fully monitored, each flat fitted with a video entry phone.

Centralpark

Inwestycja jest zlokalizowana w centrum osiedla Morena, w miejscu dobrze skomunikowanym zarówno z centrum Gdańska, jak i z obwodnicą. Zrealizowana para budynków stanowi pierwszą wybudowaną część zespołu strzelistych dwunasto- i siedemnastopiętrowych budynków. Ostatnie kondygnacje oferują jedne z najwyżej położonych nad poziomem morza mieszkań w Gdańsku. Docelowy układ ośmiu budynków utworzy rozpoznawalną z daleka dominantę w miejskiej zabudowie. Teren osiedla został wyniesiony na wysokość prawie jednej kondygnacji względem niżej położonych otaczających ulic. Uzyskane tak oddzielenie tworzy strefę prywatną dla mieszkańców. W centralnej części osiedla zaprojektowano dziedziniec o parkowym charakterze wraz z placem zabaw dla dzieci. Przestrzeń publiczna z usługami typu sklepy, gastronomia, punkt opieki nad dzieć-

The project is pursued in the heart of the Morena district on a site backed with good transport links to the centre of Gdańsk on the one hand, and the ring road on the other hand. The already completed two buildings constitute the first section of the planned complex of slender twelve and seventeen-floor buildings. The flats on the top floors rank among the highest elevated housing units in Gdańsk. The target group of eight buildings will form a landmark recognizable from afar, towering over the nearby urban development. The estate grounds are almost one floor above the surrounding streets below. This noticeable separation creates private space for the residents. The area enclosed by the towers will be developed into a park-like yard with a children's playground. Public space, with services such as shopping outlets, catering, or child day-care centre, is planned on

⇨ 21

Lokalizacja: ul. Piecewska, ul. F. Rakoczego
Inwestor: Grupa Inwestycyjna Hossa SA
Projekt: MWH Architekci
I ETAP (2 budynki):
Realizacja: 2010–2012
Powierzchnia użytkowa: 24 926 m^2
Kubatura: 68 575 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 226
Liczba lokali usługowych: 14
Liczba miejsc parkingowych: 179

mi, są zlokalizowane w pierzei parteru od strony ul. Rakoczego. Architektura zespołu Centralpark ma formę wież mieszkalnych postawionych na wspólnych dla poszczególnych par budynków, podziemnych parkingach. Budynki wyróżniają się na tle otaczającego osiedla sylwetką, wykonaniem i krzywiznami elewacji.

the ground floors, along the frontage of Rakoczego Street. In architectural terms, the Centralpark complex is given the form of residential towers grouped in pairs, where each pair rests on a shared basement housing garages. The buildings stand out against the surrounding development in their silhouette, workmanship, and curving lines of their external walls.

Sea Apartments

Sea Apartments to kameralny kompleks apartamentów składający się z pięciu trzykondygnacyjnych, dwulokalowych budynków. Osiedle jest jedną z nielicznych inwestycji w Trójmieście zlokalizowanych blisko plaży — tuż przy nadmorskim deptaku spacerowym i ścieżce rowerowej. Nowoczesna architektura z charakterystyczną jasną elewacją oraz dużymi przeszkleniami nawiązuje do nadmorskiego charakteru dzielnicy i najbliższego sąsiedztwa inwestycji. Budynki składają się z przykrytych dwuspadowym dachem prostych brył i przylegających do nich ażurowych, maksymalnie przeszklonych werand zwieńczonych tarasami, z których roztacza się widok na Zatokę Gdańską. Przestrzenie pomiędzy budynkami są wypełnione zielenią. Zespół apartamentowy zaplanowano jako osiedle zamknięte — ogrodzone i monitorowane. W budynkach zaprojektowano hale garażowe oraz cichobieżne windy pozwalające na szybkie przemieszczanie się pomiędzy kondygnacjami. Budynki wykonano z materiałów odpornych na działanie czynników zewnętrznych, dających dobrą izolację akustyczną i akumulujących ciepło.

Sea Apartments is the name of an homely apartment complex made up of five three-storey buildings, two apartments in each. The estate ranks among few projects in the Tri-City that are located so close to the beach. It actually overlooks the seashore promenade and cycling track. Modern architecture of the development, with its characteristic light walls and large glazed surfaces, relates to the marine aura of the district and its nearest neighbourhood. The buildings, topped with pitched roofs, take the form of simple volumes appended with adjacent lattice-like verandas which utilise glass to the maximum. The terraces on top of them offer a view of the Bay of Gdańsk. The space in between the buildings brims with greenery. The apartment complex is planned as an enclosed estate — fenced and monitored. The buildings are fitted with garage halls and low-noise lifts which enable moving swiftly from floor to floor. The materials selected for the buildings are of the weather-resistant type, ensuring good acoustic insulation, and accumulating heat.

Lokalizacja: ul. Jelitkowska
Inwestor: Sea apartments sp. z o.o.
Projekt: arch. Jan Kozłowski, JK Architekci
Realizacja: 2013–2015
Powierzchnia zabudowy: 995 m^2
Powierzchnia użytkowa: 3 330 m^2
Kubatura: 11 702 m^3
Liczba lokali mieszkalnych: 10
Liczba miejsc parkingowych: 20

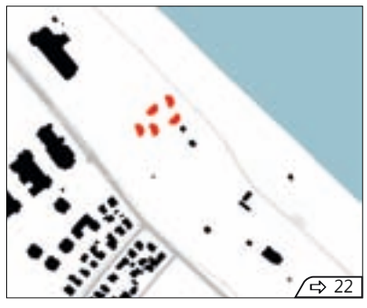
⇨ 22

Gardenia

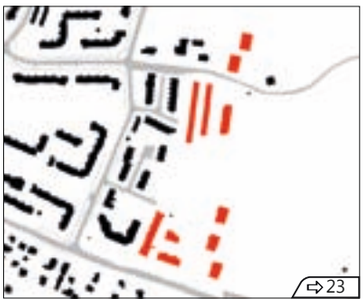

Lokalizacja: Jasień, ul. Stolema, ul. Kartuska

Inwestor: EKOLAN Inwestycje sp. z o.o. Beta Sp.K.

Projekt: Proconcept Marcin Kaniewski

Realizacja: 2008–2015

Powierzchnia zabudowy: 6 741 m^2

Powierzchnia użytkowa: 24 774 m^2

Kubatura: 94 953 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 373

Liczba miejsc parkingowych: 440

Gardenia to osiedle znajdujące się w dużej, rozwijającej się dzielnicy mieszkaniowej na gdańskim Jasieniu, między ul. Kartuską a ul. Stolema. Powstaje od roku 2008 i obecnie składa się z domów w zabudowie segmentowej, tworzących kameralną uliczkę oraz z siedmiu budynków wielorodzinnych. W ramach nowego etapu Gardenii realizowanego od roku 2014 powstaną kolejne dwa, 5-piętrowe budynki położone w głębi przy ul. Stolema. Osiedle charakteryzuje się różnorodnością oferty mieszkaniowej. Domy segmentowe o powierzchni 100 m^2 są wyposażone w indywidualne garaże oraz prywatne ogródki. Budynki wielorodzinne składają się z mieszkań dwu-, trzy- i czteropokojowych o zróżnicowanym metrażu. Dla każdego z nich zaprojektowano dostęp do ogródka, balkonu lub loggii. Mieszkańcy mają do dyspozycji cichobieżne windy, hale garażowe i zewnętrzne miejsca postojowe. Zielone dziedzińce i place zabaw, których dopełnieniem są ławki i latarnie, składają się na starannie zagospodarowaną przestrzeń. Całe osiedle jest utrzymane w prostym stylu, a minimalistyczną architekturę podkreśla biel elewacji, geometryczne formy i wyraziste detale.

Gardenia is a residential estate in a large and developing residential district of Gdańsk-Jasień, stretching between Kartuska and Stolema Streets. The project has been steadily pursued since 2008, and today there is a cosy street lined with terraced houses and seven blocks of flats on site. The most recent phase of Gardenia has continued since 2014 and comprises another two, 5-storey blocks in the back row of the estate, at Stolema Street. The estate stands out in its varied housing offer. The terraced houses sized 100 m^2 are attached with private garages and gardens. The flats in the blocks range from two- to three-, and four-room apartments varying in floor area. Each flat opens onto a garden, balcony, or loggia. The residents have low-noise lifts, garage halls, and on-grade parking areas at their disposal. Greens and playgrounds, benches and street lamps add up to form meticulously designed grounds. The entire estate is kept simple in style, and white frontages, geometric forms, and aquiline details highlight its minimalist architecture.

Wróbla Staw Domy

Inwestycja jest położona w sąsiedztwie osiedla Wróbla Staw Mieszkania. Na terenie osiedla powstają łącznie 84 domy wolnostojące, bliźniacze lub szeregowe, o różnych powierzchniach w zależności od potrzeb przyszłych mieszkańców. Osiedle jest kształtowane w układzie pierścieniowym opartym na ciągu pieszo-jezdnym.
Budynki są dwu- lub trzykondygnacyjne. Każdy z domów posiada ogródek, garaż jednostanowiskowy i zewnętrzne jedno lub dwa miejsca postojowe. Domy zaprojektowano i usytuowano tak, aby każdy z mieszkańców mógł mieć jak największy kontakt z otaczającą przyrodą. W ramach osiedla zostały zaaranżowane tereny zielone, mała architektura, plac zabaw, parkingi naziemne oraz boisko wielofunkcyjne. Osiedle jest ogrodzone i chronione.

The project is located in the neighbourhood of the Wróbla Staw Mieszkania [Wróbla Pond – Flats] estate and comprises 84 detached, semi-detached, or terraced houses varying in their floor areas to accommodate different needs of the future residents. The estate is arranged on the plan of ring, along a pedestrian and traffic route.
The houses come in two or three-floor versions. Each has its own garden, a single-car garage, and one or two outdoor parking bays. The houses are designed and positioned so as to enable each resident immerse in the surrounding nature to the utmost. The estate grounds are arranged into green areas combining garden architecture, a playground, on-grade parking space, and a multifunctional sports field. The area is fenced and guarded.

Lokalizacja: Jasień, ul. Świstaka
Inwestor: INPRO SA
Projekt: BJK
Realizacja: 2010–2015
Powierzchnia zabudowy: 14 885 m^2
Powierzchnia użytkowa: 22 795 m^2
Kubatura: 83 715 m^3
Powierzchnia działek: 94 306 m^2
Liczba miejsc parkingowych: 379 (146 w garażach, 164 na podjazdach i 69 ogólnodostępnych)

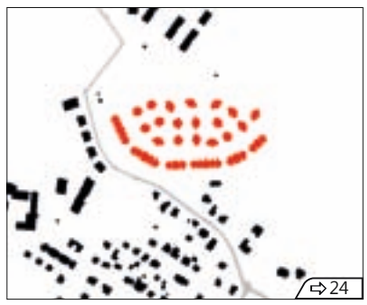
⇨24

Jabłoniowy Sad

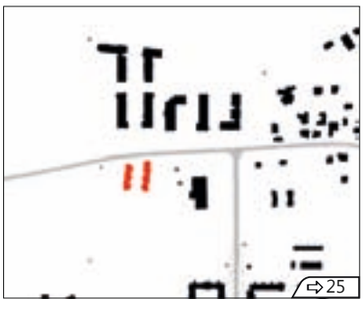

Lokalizacja: ul. Warszawska 71–151

Inwestor: PB „Eko" sp. z o.o.

Projekt: Pracownia Projektowa MELFI Maciej Marszal, Michał Marszal

Realizacja: 2010–2011

Powierzchnia zabudowy: 1 151 m^2

Powierzchnia użytkowa: 1 759 m^2

Kubatura: 6 940 m^3

Liczba segmentów jednorodzinnych: 13

Szacunkowy koszt inwestycji: 7,5 mln zł

Osiedle Jabłoniowy Sad to zespół domów jednorodzinnych, który swą nazwę zawdzięcza lokalizacji w miejscu starego sadu przy ul. Warszawskiej. W roku 2011 zakończono pierwszy z trzech planowanych etapów budowy, obejmujący 13 domów jednorodzinnych w zabudowie szeregowej. Zakończenie drugiego etapu, czyli kolejnych 13 domów jest planowane na grudzień roku 2015.

Zrealizowany zespół obejmuje dwa szeregi niepodpiwniczonych, dwukondygnacyjnych budynków z nieużytkowymi poddaszami, każdy o powierzchni użytkowej ok. 135 m^2. W parterach segmentów są wbudowane jednostanowiskowe garaże, wysunięte z podstawowej bryły budynku. To rozczłonkowanie pozwoliło na realizację na poziomie pierwszego piętra tarasów z balustradami z mlecznego szkła. Kondygnacje piętra są wyeksponowane w bryle poprzez wysunięcie przed otynkowaną, białą kondygnację parteru oraz wykończenie płytami kamiennymi w kolorze piaskowym i szarym. Dwuspadowe, wycofane dachy są pokryte blachą w kolorze grafitowym. Na zapleczu budynków przewidziano przestrzeń rekreacyjną — ogródki z tarasami.

The Jabłoniowy Sad [Apple Tree Orchard] estate is a complex of family houses, deriving its name from its location on the site of a former orchard at Warszawska Street. Year 2011 marked the completion of the first out of the three planned project phases. The completed phase one comprises 13 terraced family houses. The second phase, i.e. another 13 houses, is scheduled for completion in December 2015.

The finished phase consists of two terraces of lofted houses, slab on grade, each segment offering ca. 135 m^2 of usable floor space. Every house in the terrace has a ground-floor garage for one car, protruding from the main building body. The protrusion creates space for a terrace on the first floor, enclosed with opaque glass balustrades. The top storey is accentuated in the building body in that it overhangs the white-plastered ground floor and is lined in sandy and grey stone. Pitched, retracted roofs are finished in steel sheets, graphite in colour. Back yards are reserved for recreation space – gardens and terraces.

Azaliowa I i II

Azaliowa I i II to zespół 33 budynków dwumieszkaniowych w Karczemkach — w dzielnicy, w której dominuje zabudowa szeregowa i bliźniacza. Zespół tworzą dwukondygnacyjne niepodpiwniczone budynki z poddaszem nieużytkowym w trzech typach — z wbudowanym garażem dwustanowiskowym, jednostanowiskowym oraz domy bez garażu. Zastosowano w nich tradycyjną murowaną technologię oraz wykończenie tynkiem koloru białego i grafitowego w połączeniu z deskami elewacyjnymi w kolorze „złoty dąb". Ten sam odcień drewna wybrano dla drewnianych drzwi i okien. Dwuspadowe dachy zostały pokryte grafitową dachówką. Dla każdego mieszkania zaprojektowano dostęp do indywidualnego ogródka oraz dojazd drogą wewnętrzną, a także ciąg pieszo-jezdny.

Azaliowa I and II stands for a group of 33 two-unit buildings in the Karczemki district where terraced and semidetached houses prevail. The compound comprises two-storey, slab-on-grade houses with lofts, offered in three types: with a double-car garage, single-car garage, or devoid of a garage. They are built in the traditional brick technology, finished in white and graphite plaster combined with elevation planks stained to the 'golden oak' colour. The same shade of woodstain is repeated on the wooden doors and windows. Pitched roofs are finished with graphite tiles. Each apartment has access to its own garden patch, a drive-in from the internal road and the shared traffic zone.

⇨26

Lokalizacja: Karczemki, ul. Azaliowa

Inwestor: City House sp. z o.o.

Projekt: Pracownia Projektowa JOTA

Realizacja:
Azaliowa I: 2011–2013
Azaliowa II: 2015

Powierzchnia użytkowa mieszkań:
od 98 m² do 150 m²

Liczba lokali mieszkalnych: 66

Osiedle Jabłoniowa II

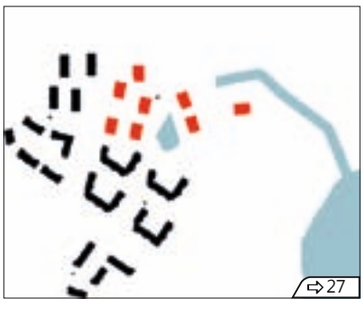

Lokalizacja: ul. Guderskiego, ul. Leskiego

Inwestor: Przedsiębiorstwo Budowlane Kokoszki SA

Projekt: Pomorskie Biuro Projektów „GEL" sp. z o.o.

Realizacja: 2014–2015

Powierzchnia zabudowy: 979 m^2

Powierzchnia użytkowa: 4 041 m^2

Kubatura: 17 297 m^3

Liczba lokali mieszkalnych: 80

Liczba miejsc parkingowych: 96

Osiedle Jabłoniowa II to zespół zabudowy mieszkaniowej zlokalizowany w dynamicznie rozwijającej się południowej części Gdańska. Jest kontynuacją inwestycji Jabłoniowa I składającej się z czterech budynków. Obecnie zrealizowano dwa z ośmiu planowanych w drugim etapie obiektów. Ich prosta, pięciokondygnacyjna bryła jest urozmaicona balkonami oraz wyodrębnioną kolorystycznie kondygnacją parteru. Część elewacji wykończono płytkami ceramicznymi. W obu budynkach zaprojektowano po 40 mieszkań o powierzchni od 29 do 62 m^2.

Obszar osiedla charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, w które wpisano budynki wraz z infrastrukturą. W centralnie położonym lokalnym obniżeniu jest zlokalizowane naturalne oczko wodne — po zagospodarowaniu łączące funkcje zbiornika retencyjnego z miejscem rekreacji. W jego sąsiedztwie przewidziano plac zabaw oraz siłownię napowietrzną.

Większość miejsc postojowych znajdzie się wzdłuż drogi wewnętrznej. Kondygnacje podziemne zajmą komórki lokatorskie, a w kilku budynkach dodatkowo boksy garażowe.

The Jabłoniowa II estate is a residential complex located in the dynamically developing southern outskirts of Gdańsk, continuing the Jabłoniowa I four-building project. Two out of the eight blocks planned in stage two have already been finished. The balconies and colours of the ground floors contrasting with the upper storeys inject diversity into the simplicity of the five-floor structures. The external walls are partially clad in ceramic tiles. Each of the two buildings is divided into 40 flats ranging from 29 to 62 m^2 in area.

The buildings and the estate infrastructure facilities have been smartly blended into the diversified terrain. A natural pond in the central lowering, once developed, will serve as a retention reservoir and place of recreation. A playground and outdoor gym are planned in its vicinities.

Most parking space will be arranged along the inner road. The basements will be designated for the residents' cellars, appended with garages in some of the buildings.

Osiedle Willa Kiełpino

Osiedle Willa Kiełpino stanowią rezydencjonalne domy jednorodzinne, zlokalizowane blisko natury, na skraju lasu Sulmińskiego. Szesnaście budynków o powierzchni 300 m^2 każdy stoi na działkach o powierzchniach ok. 1 500 m^2. Dodatkowym walorem lokalizacji jest zróżnicowana rzeźba terenu. Wartość rzędnych mieści się w granicach od 137,5 do 158 m n.p.m.

Budynki są przestronne i wygodne, o starannie rozplanowanych proporcjach, precyzyjnie zaprojektowanych i wykonanych szczegółach. Do wykończenia elewacji budynków użyto tynk silikatowo-silikonowy, płytki klinkierowe, kamień elewacyjny oraz egzotyczne drewno elewacyjne.

Na etapie projektu zadbano o energooszczędną eksploatację zarówno domów, jak i części wspólnych osiedla. System wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła, okna i drzwi o wysokich parametrach cieplnych, dobrze ocieplone ściany zewnętrzne i dach gwarantują wysoką efektywność energetyczną domów. Dodatkowo, zastosowane rozwiązania w częściach wspólnych osiedla — wysokiej jakości systemy oświetlenia LED oraz monitoringu — pozwalają na komfort mieszkania przy niskich kosztach użytkowania.

Domy przekazano do sprzedaży dopiero w momencie całkowitego wykończenia oraz zagospodarowania terenu, co pozwoliło utrzymać kontrolę nad jakością wykonania całości.

The Willa Kiełpino [Kiełpino Villa] estate is made up of a group of detached family houses on the verge of the Sulmiński wood, i.e. close to nature. Sixteen buildings, sized 300 m^2 each, stand on plots of ca. 1 500 m^2 in area. The varied terrain adds to the values of the location. The ordinates range from 137.50 to 158.00 m above sea level.

The houses are spacious and comfortable, their proportions meticulously planned, designs thought over, and the workmanship fine to the last detail. The external walls are finished in silicate-silicone plaster, clinker tiles, facade stone, and exotic facade wood.

The designers took care to ensure that the houses themselves, and the shared spaces of the estate could be economical and energy saving. The mechanical ventilation system enabling heat recovery, windows and doors of high heat retention parameters, well insulated external walls and roof guarantee high energy efficiency of the houses. In addition, the solutions adopted for the shared spaces of the estate — high quality LED lighting systems and monitoring — ensure comfort of living whilst keeping the operating costs low.

The homes were put on sale only after the landscaping and finishing works had been completed, which gave full control over the workmanship quality on the entire project.

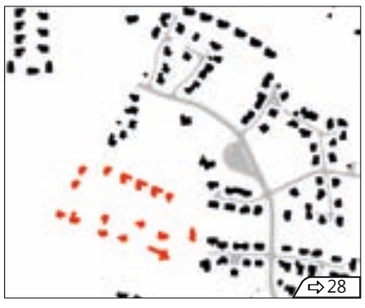

Lokalizacja: Kiełpino Górne, ul. Tuchomska

Inwestor: Coltex Rogala sp.j.

Projekt: CKK Architekci,
arch.: Anna Król, Anna Mróz, Joanna Wróblewska

Realizacja: 2011–2014

Powierzchnia zabudowy: 2 986 m^2

Powierzchnia użytkowa: 5 130 m^2

Kubatura: 19 587 m^3

Liczba domów: 16 w 6 typach

Liczba miejsc parkingowych: 32
(2 miejsca garażowe na dom)

Wiszące Ogrody

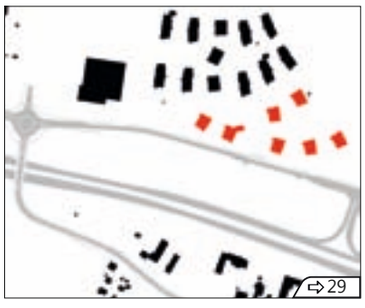

Lokalizacja: Kiełpinek, ul. Przytulna
Inwestor: Grupa Inwestycyjna Hossa SA
Projekt: Pracownia Projektowa Grupy Inwestycyjnej Hossa SA
Realizacja: 2009–2012
Powierzchnia użytkowa: 11 660 m²
Liczba lokali mieszkalnych: 192
Liczba lokali usługowych: 7
Liczba miejsc parkingowych: 155

Osiedle charakteryzuje się bardzo zróżnicowaną zabudową — od niskich, usytuowanych w układzie pierzejowym zabudowań o stromych dachach zlokalizowanych wzdłuż głównej ulicy założenia, po punktowe, dziewięciokondygnacyjne budynki wraz z kameralnymi placykami, przejściami oraz otaczającą je zielenią. Całość stanowi różnorodne, ale powiązane urbanistycznie i stylistycznie miasteczko z dużymi obszarami przeznaczonymi pod zieleń oraz przestrzeń publiczną z usługami.
Każdy z budynków posiada podziemną halę garażową połączoną z resztą kondygnacji nowoczesnymi, cichobieżnymi windami.

The characteristic feature of the estate is its heterogeneity. Low, pitched-roofed houses arranged along the frontage of the main street stand side by side with tall, nine-floor buildings, all interspersed with cosy squares, passages, and the surrounding green. The development resembles a miniature town, diversified and yet consistent in its planning, design and style, with large expanses of land designated for the green, and public space appended with services.
Each building has its own underground garage linked to the other floors with modern low-noise lifts.

Biura i usługi | Office space and services

Olivia Business Centre

⇨30

Lokalizacja: aleja Grunwaldzka 472

Inwestor: Maciej Grabski

Projekt: BJK Architekci — arch.: Tomasz Janiszewski, Mirella Chmielowiec, Marcin Hennig, Mariusz Budżko, Paweł Anielski, Anna Felska, Małgorzata Grzelak, Konior&Partners

Realizacja:
Olivia Gate: 2010–2011
Olivia Point & Tower: 2012–2013
Olivia Four: 2013–2014
Olivia Six: 2014–2015

Powierzchnia terenu: 18 928 m^2

Powierzchnia użytkowa: 77 660 m^2

Liczba miejsc parkingowych: ok. 1 200

Aktywność inwestorów oraz rosnący popyt na usługi biurowe spowodował powstanie w jednym obszarze miasta grupy nowych budynków biurowych charakteryzującej się niewielkim rozproszeniem i doskonałą komunikacją z resztą aglomeracji. W naturalny sposób powstała w Gdańsku atrakcyjna i komfortowa dla biznesu baza biurowa. Olivia Business Centre jest największym w Gdańsku i jednym z największych w Polsce centrów biurowo-administracyjnych. Docelowo Olivia Business Centre będzie oferować ok. 120 tys. m^2 powierzchni użytkowej dla biur i ogólnie dostępnych

Activeness of the part of the investors and the growing demand for office space have triggered the project of erecting a group of office buildings in a single neighbourhood. The densely developed site is excellently communicated with the rest of the agglomeration. Gdańsk has naturally gained an attractive and comfortable business office base. Olivia Business Centre is the largest office and administration centre in Gdańsk and one of the largest in Poland. In its ultimate shape, the centre will offer about 120 thousand square metres of usable floor space available for offices and publicly acces-

usług. Na parterach mają działać sklepy, kawiarnie, sale szkoleniowe, wydłużając czas wykorzystania budynków po zamknięciu biur. Wnętrze kwartałów wypełniają zielone dziedzińce z fontannami. Inwestycja powstaje w kilku etapach na terenie o powierzchni ok. 3,5 ha. Pierwszy etap budowy, Olivia Gate, zakończył się pod koniec roku 2010. Sześciokondygnacyjny budynek, stanowi „bramę" do całego zespołu. Sufit prześwitu bramy pokrywa lustro o powierzchni 140 m^2. Budynek zaprojektowało belgijskie biuro projektowe Konior&Partners, pozostałe pracownia BJK Architekci. W roku 2013 oddano do użytku siedmiopiętrowy budynek Olivia Point i dwunastopiętrowy budynek Olivia Tower. Wymienione obiekty posiadają już certyfikaty BREEM. Kolejny, Olivia Four, posiada dwanaście kondygnacji. Na parterze ulokowano kantynę, pozostałe piętra zajmują powierzchnie biurowe. Budynek wyróżnia się zastosowaniem nowoczesnych ekorozwiązań zmniejszających energochłonność, koszty zarządzania oraz zwiększających funkcjonalność i bezpieczeństwo. Elewacja budynku została wykonana w technologii różnicowanego — w zależności od ekspozycji — przewodnictwa cieplnego i światła. Zielony dach z systemem retencji wody, został wykonany w technologii minimalizującej wpływ na środowisko zewnętrzne, a zewnętrzne oświetlenie zoptymalizowano w sposób eliminujący tzw. light pollution, czyli nadmierne oświetlenie w nocy.

Najnowocześniejszym elementem zespołu biurowego jest piętnastokondygnacyjny budynek Olivia Six, usytuowany przy al. Grunwaldzkiej. Zastosowano tu trzy typy fasady szklanej trzyszynowej: semi-strukturalną, słupowo-ryglową oraz indywidualnie projektowaną z żebrami szklanymi, podświetlanymi LED. Stwarza to możliwość sterowania kolorem oraz wzorem na fasadzie. Dwie pierwsze kondygnacje pełniące funkcje usługowe zostały wzbogacone okładziną kamienną.

Zespół biurowców Olivia Business Centre został zaprojektowany w sposób bardzo zdyscyplinowany. Ujednolicona kolorystyka elewacji i prostota brył utrzymują neutralny charakter zespołu w opozycji do otoczenia złożonego z bardzo zróżnicowanych architektonicznie budynków.

sible services. The ground floors are designated for shops, cafes, and training facilities which will extend the time of the buildings' active use beyond the end of the office hours. The inner yards are arranged with greens interspersed with fountains. The project is being developed in stages on ca. 3.5 ha of land. Stage one of the construction works was closed in late 2010 with the completion of the Olivia Gate. This six-storey building is the „Gateway" to the compound. The ceiling of the gateway clearing is lined with a mirror sized 140 m^2. This particular block was designed by Belgian designers, Konior&Partners, the others by the BJK Architekci studio.

The seven-floor Olivia Point building and the twelve-storey Olivia Tower were handed over for occupation in 2013. All of the blocks mentioned above have already been issued the BREEM certificates. Another one, Olivia Four, rises twelve storeys high. The ground floor is reserved for a canteen, whilst all upper floors are designated for offices. The building stands out in its environmental solutions which reduce power consumption and management costs while increasing functionality and safety. The external walls are built in the technology of varied heat and light permeability, depending on the exposure. The green roof fitted with a water retention system is constructed in the technology which minimises its impact on the environment around, and the outdoor lighting is optimised so as to eliminate the so-called light pollution, that is excessively intense lighting at night.

The most modern member of the office complex is the fifteen-floor Olivia Six building facing Al. Grunwaldzka Street. There are three types of glass facades used here: semi-structural, mullion-and-transom, and designed individually based on glass ribs lit with LED light. The latter makes it possible to control the colour and design of the facade. The bottom two storeys designated for services are enhanced by stone cladding.

The Olivia Business Centre office block complex is designed in a highly disciplined manner. The uniform colouring of the external finish and simplicity of the building volumes keep the compound neutral against the surrounding, highly varied in its architectural shape.

OLIVIA FOUR

Alchemia

Alchemia to docelowo zespół 6 budynków o charakterze wielofunkcyjnym. Etap I ALCHEMII jest pierwszym w Trójmieście i jednym z pierwszych obiektów w Polsce, który w systemie LEED (Leadership in Energy & Environmental Design) otrzymał certyfikację na poziomie „PLATINUM". Dla użytkowników, certyfikat LEED stanowi gwarancję bardzo wysokiego komfortu użytkowania i niższych kosztów eksploatacji wynajętej powierzchni. Obecnie funkcjonują dwa budynki (etap I), a kolejne dwa (etap II) są w trakcie realizacji. Zakończenie budowy etapu II jest planowane na IV kwartał roku 2015.

W etapie I ALCHEMII wykonano dwa budynki biurowe — sześcio- i ośmiokondygnacyjny, połączone wspólną czterokondygnacyjną podstawą. Powierzchnia użytkowa do wynajęcia to ok. 24 647 m^2, z czego powierzchnie biurowe zajmują 18 769 m^2. Powierzchnię ok. 4 600 m^2 zajmuje kompleks rekreacyjno-sportowy oferujący 25-metrową pływalnię, salę sportową do gier zespołowych, klub fitness oraz strefę wspinaczki. Dodatkowym udogodnieniem jest dwupoziomowa restauracja zlokalizowana na parterze i pierwszym piętrze budynku.

W etapie II ALCHEMII, oprócz głównych funkcji inwestycji przewidziano również usługi towarzyszące. Powierzchnia użytkowa do wynajęcia to 25 148 m^2. Blisko 21 463 m^2 to powierzchnie biurowe, kolejne blisko 4 600 m^2 przeznaczono na duże centrum medyczne, punkt przedszkolny dla ok. 5 dzieci z własnym placem zabaw, oddział ban-

The name Alchemia stands for a complex ultimately planned to group 6 buildings of multifunctional purposes. Phase I of the ALCHEMIA project is the first in the Tri-City and one of the first in Poland to have won the 'PLATINUM' certification in the LEED system (Leadership in Energy & Environmental Design). From the users' perspective, the LEED certificate guarantees very high comfort and lower operation costs of the space rented. Two buildings are already operational (phase I), and another two (phase II) are under construction. Phase II is scheduled for completion in the last quarter of the year 2015.

The first phase of the ALCHEMIA project covers two office buildings – one six, the other eight storeys high, both resting on a joint, four-floor base. The usable floor space available for renting adds up to ca. 24 647 m^2, out of which offices account for 18 769 m^2. A recreation and sports complex occupies over ca. 4 600 m^2 offering a 25-metre long swimming pool, team-game hall, fitness club, and wall-climbing zone. A two-level restaurant on the ground and first floors adds to the convenience of the place.

ALCHEMIA phase two envisages combination of the prime project functions with auxiliary services. The rentable space here will add up to 25 148 m^2. Out of that, offices will occupy nearly 21 463 m^2 while about 4 600 m^2 are intended for a large medical centre, a pre-school unit for about 5 children with their own playground, a bank branch, apothecary or chemist's, or a convenience

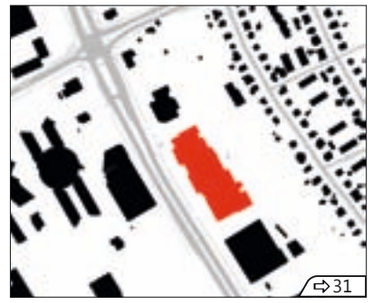
⇨31

Lokalizacja: al. Grunwaldzka 409–411

Inwestor: TORUS sp. z o.o. sp. k.

Projekt: APA Wojciechowski Architekci, arch. Szymon Wojciechowski

Realizacja:
ALCHEMIA I: 2013
ALCHEMIA II: 2015

Powierzchnia użytkowa:
ALCHEMIA I i II: 50 025 m^2

Liczba miejsc parkingowych: 767

Powierzchnia biurowa:
ALCHEMIA I i II: 43 917 m^2

Powierzchnia handlowa:
ALCHEMIA I i II: ok. 1 500 m^2

ku, aptekę/drogerię czy sklep typu convenience. Zaspokojeniu potrzeb parkingowych pracowników służą kubaturowe parkingi na pięciu kondygnacjach (w tym dwie podziemne hale garażowe).
ALCHEMIA I i II to pierwsze w Trójmieście obiekty z bogatą ofertą usług towarzyszących funkcji biurowej.

shop. High-rise, five-floor car parks (two basement levels) take care of the driver employees' needs.
ALCHEMIA I and II are the first sites in the Tri-City which combine the office function with a rich palette of auxiliary and accompanying services.

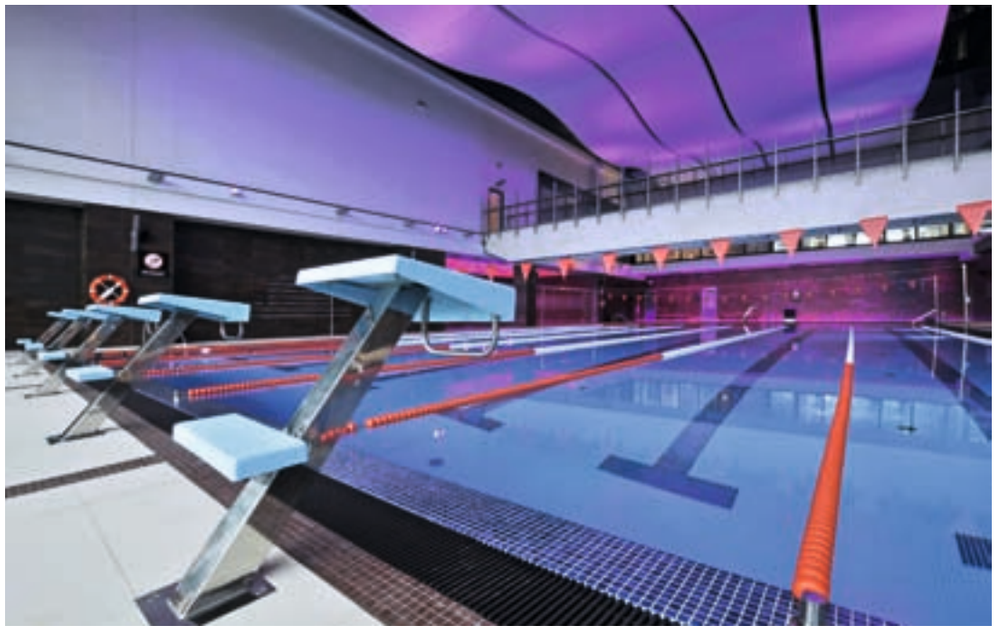

Centrum Biurowe Neptun

Lokalizacja: al. Grunwaldzka 107/109

Inwestor: Hines Polska sp. z o.o.

Projekt: AHR Architects (koncepcja), Aedas CE sp. z o.o.
arch.: Krzysztof Gryczyński, Ewa Nieścioruk, Martin Hyams, Bartosz Okapiec, Szymon Kachniarz, Maciej Paszkowski,
PROJEKT KONSTRUKCJI: Robert Bird Group

Realizacja: 2011–2014

Powierzchnia zabudowy: 1 214 m^2

Powierzchnia użytkowa: 21 639 m^2

Kubatura: 78 457 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 161

Jest to najwyższy budynek w Gdańsku. Jego wysokość wynosi 85 m (wysokość strukturalna — 79 m). Projekt został wybrany w konkursie organizowanym przez inwestora. Jak przyznają architekci, najtrudniejszym wyzwaniem w tym projekcie było sprostanie specyficznym wymaganiom miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i eliminacja ryzyka zacienienia budynków sąsiednich. W efekcie zaprojektowano smukłą, dziewiętnastokondygnacyjną wieżę, ze znacznym podcięciem w dolnych partiach, które umożliwiło dostęp światła do istniejącej zabudowy mieszkaniowej. W budynku zaprojektowano 12 087 m^2 powierzchni biurowej klasy A, 765 m^2 powierzchni usługowych oraz hale parkingowe na trzech podziemnych kondygnacjach. W części biurowej przewidziano 1 260 stanowisk pracy. Na parterze budynku znajduje się reprezentacyjny hol recepcyjny oraz lokale usługowo-handlowe. Na pierwszym piętrze zaplanowano sale konferencyjne. Wewnętrzny podział funkcjonalny części biurowej charakteryzuje: możliwość elastycznego podziału pięter na mniejsze moduły, optymalna głębokość traktów, doskonałe doświetlenie stanowisk dzięki w pełni przeszklonej fasadzie, minimalizacja powierzchni wspólnych oraz odpowiednio dobrane systemy techniczne budynku. Wszystko to składa się na komfortowe oraz przyjazne środowisko pracy.

85 m in height (structural height: 79 m), this is the tallest high-rise in Gdańsk. Its base design was selected in a competition held by the investor. The architects admit that the toughest challenge they had to face was to meet the specific requirements of the local spatial development plan and eliminate the risk of enshadowing the neighbouring buildings. In effect, they designed a slender, nineteen-storey high tower. A sizable arcade the height of the lowest two floors lets sunlight reach the existing residential development. The tower offers 12 087 m^2 of office space class A, 765 m^2 designated to services, and basement garages going three levels down. The office area can accommodate 1 260 workplaces. The ground floor is designated to an impressive reception hall and trade-cum-service outlets. The first floor is reserved for meeting rooms. The functional zoning of the office area offers the option of subdividing the floors flexibly into smaller modules. The floor plan rows are optimal in depth, and the workplaces excellently lit thanks to the fully glazed facade. Shared spaces are kept to the minimum, and the technical systems indoors are carefully selected. Altogether, the combination of all those features creates a comfortable and friendly working environment.

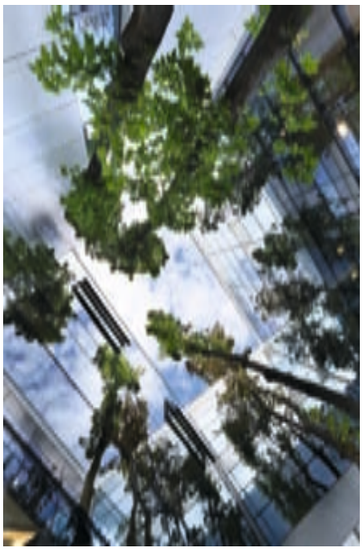

Opera Office

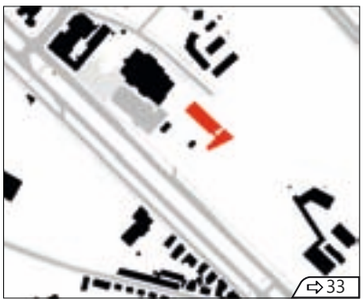

Lokalizacja: al. Zwycięstwa 13a

Inwestor: EURO STYL sp. z o.o. Opera Office sp. k.

Projekt: Degutis Studio Architektury, Marzena Degutis, Jerzy Ciecholewski

Realizacja: sierpień 2012

Powierzchnia zabudowy: 2 060 m^2

Powierzchnia użytkowa: 11 177 m^2

Kubatura: 33 775 m^3

Powierzchnia wynajmu: 8 200 m^2

Liczba miejsc parkingowych: 122

Nagroda II stopnia w kategorii budynki biurowe w XXIII edycji konkursu *Budowa Roku 2012*

Budynek znajduje się na zadrzewionej działce o nieregularnym kształcie. Bryła budynku składa się z dwóch skrzydeł: mniejszego A, o wysokości pięciu kondygnacji i obszerniejszego czterokondygnacyjnego skrzydła B. Biurowiec został zaprojektowany z myślą o utworzeniu komfortowych warunków pracy. Duże przeszklenia gwarantują zwiększony dostęp do światła dziennego, a otwarta przestrzeń umożliwia efektywną aranżację jego wnętrza. Budynek zaprojektowano i wykonano w standardzie A (podwieszane sufity, podnoszone podłogi pokryte modułową wykładziną podłogową, klimatyzacja, nowoczesne systemy zarządzania budynkiem (BMS), łącza telekomunikacyjne, UPS i profesjonalna ochrona). Mimo zastosowania nowoczesnego systemu wentylacji, co trzecie okno jest uchylne. Nowością w programie funkcjonalnym biurowca jest specjalnie zaprojektowane pomieszczenie z szatnią i prysznicem przeznaczone dla osób dojeżdżających do pracy rowerem. W podziemiu mieszczą się 122 miejsca parkingowe przeznaczone dla użytkowników obiektu, a wokół budynku znajduje się 79 dodatkowych miejsc naziemnych. Wysokie drzewa tworzą naturalną zieloną oprawę architektoniczną obiektu i podwyższają komfort pracy użytkowników.

The edifice is erected on a plot of irregular shape, overgrown with trees. Its body is split into two wings: a smaller but five-storey high wing A, and a larger in footprint but four-storey high wing B. The idea behind the design of this office building was to create comfortable working conditions. Large-size glazed surfaces let in more natural light and the open-space floor plan enables adoption of effective spatial solutions. The building is designed and built to the A standard (suspended ceilings, raised floors carpeted with modular floor lining, air conditioning, modern BMS systems, telecommunication terminals, UPS, and professional security). On top of the modern ventilation system in place, every third window can be opened. The functional master plan of the building includes a novelty-dedicated facilities with a changing room and shower for those who bike to work. The basement garage the can accommodate 122 staff cars. 79 other parking bays are arranged outside, around the building. Tall trees frame this piece of architecture in natural green and enhance the sense of comfort at work in the building users.

UNIMOR B-6

Projekt przewiduje przebudowę istniejącego, czterokondygnacyjnego budynku, który został wybudowany na rzucie prostokąta, z wysuniętymi z tyłu budynku klatkami schodowymi. Obiekt przykryty jest płaskim dachem. Budynek pozostanie w swoim obecnym kształcie, natomiast jest projektowana zmiana elewacji. Zdecydowano się na zastosowanie elastycznych płytek klinkierowych w kolorze żółtej cegły, podobnych do użytych na sąsiadującym obiekcie Urzędu Marszałkowskiego. Materiał wybrano ze względów estetycznych — możliwość uzyskania podobnego odcienia cegły jak na budynku obok, oraz ze względów praktycznych — prosty montaż. Elastyczny klinkier powiązano z gładką strukturą białego tynku oraz dużymi szklano-aluminiowymi przeszkleniami. Główne wejście do budynku zaprojektowano od strony ul. Żabi Kruk, poprzez okazałe, obrotowe drzwi osadzone w szklano-aluminiowej fasadzie prowadzące do przestronnego holu. Stosując zmienną grubość docieplenia oraz cofając witryny w parterze w głąb od lica ściany, uzyskano efekt przestrzenności elewacji. Zaprojektowano dwa tarasy widokowe z panoramą Starego Przedmieścia, Dolnego Miasta i Motławy. Na taras dachowy wyprowadzono zewnętrzne schody techniczne zadaszone szklanym daszkiem mocowanym do konstrukcji stalowej.

The project envisages redevelopment of the existing, four-storey building with a flat roof, built on the plan of a rectangle. The staircases protrude from the building body on the backyard side. The structure will retain its present shape after redevelopment, but the external wall cladding will change. The investor has decided to use elastic clinker tiles similar to the ones selected for the neighbouring facility owned by the Marshal Office. The choice of this particular material was dictated by aesthetic reasons – continued brick cladding similar in shade to the neighbouring building, and practical reasons – simple installation. The elastic clinker stays in contrast to the smooth texture of white plastering and large glazed windows framed in aluminium. The building will be entered from Żabi Kruk Street (main entrance). A sizable revolving door in the glass and aluminium facade will lead to a spacious lounge. Thermal insulation varying in thickness and the retracted glazed wall of the ground floor give the façade an appearance of lightness. The design envisages two viewing terraces offering a panoramic view of the Old Suburb, Lower City, and the Motława. The terrace will also be accessible from the outdoor technical stairs protected with a glass roof fitted on a steel structure.

⇨34

Lokalizacja: ul. Żabi Kruk 16

Inwestor: UNIMOR DEVELOPMENT SA

Projekt: „A-Plan bis" sp. z o.o.
Zbigniew Kowalewski, Andrzej Kwieciński
WSPÓŁPRACA AUTORSKA: arch.: Paweł Grabarczyk, Izabela Gierada-Lipka, Krzysztof Kulawczuk, Jolanta Lelątko, Małgorzta Ryterska, Anna Włodarczyk, Agnieszka Żydecka-Bąk

Realizacja: 2015–2016

Powierzchnia zabudowy: 1 723 m^2

Powierzchnia całkowita: 7 043 m^2

Lokale usługowe na parterze: 1 334 m^2

Powierzchnia biurowa: 4 210 m^2

Kubatura: 33 939 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 90 (zewnętrzne)

Tryton Business House

Lokalizacja: ul. Jana z Kolna 10
Inwestor: Echo Investment SA
Projekt: Arch-deco sp. z o.o.
Realizacja: 2014–2015
Powierzchnia całkowita: 24 000 m²
Powierzchnia biurowa: 23 600 m²
Liczba miejsc parkingowych: 107

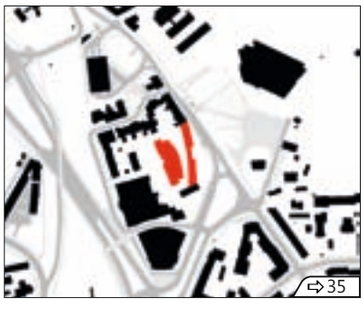
⇨35

Tryton Business House, to projekt biurowy zlokalizowany w jednym z najbardziej charakterystycznych punktów Gdańska, vis-a-vis Bramy Stoczniowej nr 2, przy skrzyżowaniu ul. Jana z Kolna i ul. Wały Piastowskie. Bryła biurowca domyka przestrzennie zachodnią pierzeję Placu Solidarności. Wraz z budynkiem ECS stanowi „pionierską" inwestycję w tym obszarze miasta — wyczekiwany impuls do wzrostu zainteresowania inwestorów terenami postoczniowymi.
Biurowiec skomponowano z trzech brył: wieży, wznoszącej się na jedenaście kondygnacji (z charakterystycznym otworem w bryle, wynikającym z urbanistycznego nakazu zachowania osi widokowej z wiaduktu Błędnik na Pomnik Poległych Stoczniowców) oraz dwóch niższych sześciokondygnacyjnych budynków. Budynki spięte są łącznikiem, który umożliwia poruszanie się między nimi bez wychodzenia na zewnątrz. Wyjątkową cechą biurowca jest jego elewacja. Przeszklenie od sufitu do podłogi nadaje bryle lekkości, a szeroki dostęp światła dziennego zapewnia komfort pracy. W podziemiu zaprojektowano jednokondygnacyjny parking oraz pomieszczenia magazynowe, techniczne i socjalno-sanitarne. Główne wejście do budynku jest zlokalizowane od ul. Jana z Kolna. Dojazd do parkingu samochodowego i rowerowego zaprojektowano od ul. Dyrekcyjnej. Dla pracowników biurowca przeznaczono 493 miejsca parkingowe na pobliskim parkingu wielopoziomowym wybudowanym na placu po zlikwidowanej pętli autobusowej.

Tryton Business House denotes an office-facility project pursued in one of the best identifiable locations of Gdańsk, opposite Shipyard Gate No. 2, at the crossing of Jana z Kolna and Wały Piastowskie Streets. The office building forms the western frontage of Solidarity Square. Alongside the ECS building, the project represents a „pioneer" investment in this part of the city, the awaited stimulus that will trigger increased interest in the post-shipyard estate among the investors.
The bulk of the structure is composed of three member buildings: a tower rising eleven storeys high (with a characteristic opening which pierces its body to satisfy the city planners' requirement of keeping the Monument to the Fallen Shipyard Workers visible from the Błędnik viaduct), and two lower, six-storey buildings. All three are linked with a connecting passage which makes it possible move from one to another without going outside. What makes the group truly exceptional is the façade. Full height glazing gives the massive blocks a sense of lightness, and the thus attained good lighting indoors ensures comfort at work. The basement holds a one-floor garage, storage, technical, auxiliary, and sanitary facilities. The main entrance to the building opens onto Jana z Kolna Street. The garage and bike stands are accessible from Dyrekcyjna Street. Further 493 cars will be accommodated in the nearby high-rise car park built on the site of a former bus terminal.

AmberExpo

Płaską bryłę hali targowej urozmaica znacznie wyższy biurowiec. Stanowi on centralny punkt założenia projektowego o lekkiej, oszklonej konstrukcji. Zastosowanie kontrastującego kolorem detalu (pomarańczowe, czerwone i żółte listwy) rozmieszczonego pomiędzy oknami, przełamuje monotonię lśniących jednolicie tafli szkła. Dodatkowo fasada została wzbogacona poziomym, pomarańczowym elementem. Najwyższa kondygnacja, mocno wycofana w głąb budynku, została przykryta stalowym dachem.

Budynek posiada 12 000 m^2 powierzchni wystawienniczej. Mobilne ściany wewnętrzne umożliwiają jej podział na trzy niezależne hale wyposażone w system kanałów medialnych i węzły sanitarne. Przestrzeń wystawiennicza w najwyższym punkcie ma wysokość 14,5 m. Bramy towarowe pozwalają na wjazd i rozładunek eksponatów bezpośrednio w halach.

The northern facade of the AmberExpo Exhibition and Convention Centre is formed of two slanting and convergent planes, their faces cut out in fragments. A horizontal, orange element enhances its appearance. The top storey, retracting far from the building face, is finished with a steel roof. The eastern, southern, and western facades are lined with translucent white profiles extending to include the north-western wall of the foyer. The profiles are lit from inside after dark.

The building offers 12 000 m^2 of exhibition space. Mobile divider walls enable dividing the space into three independent halls, all equipped with media ducts and sanitary utilities. The exhibition halls at their highest point reach 14.5 m. Cargo doors let trucks enter the building to have the exhibits unloaded directly inside the halls.

⇨36

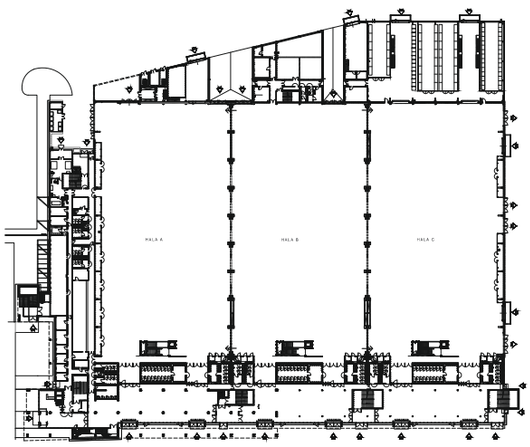

RZUT PARTERU

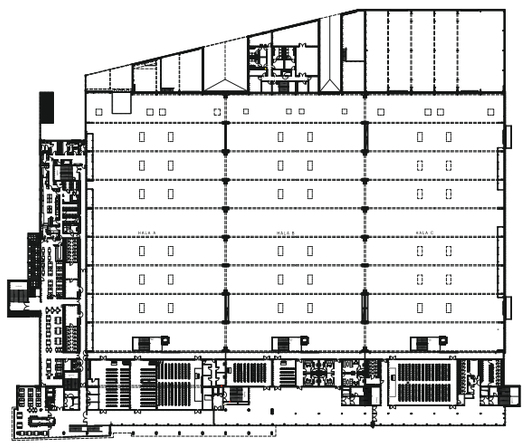

RZUT DRUGIEJ KONDYGNACJI

Lokalizacja: ul. Żaglowa 11

Inwestor:
Międzynarodowe Targi Gdańskie SA

Projekt: PPW FORT sp. z o.o.
architekt prowadzący: Piotr Mazur
arch.: Antoni Taraszkiewicz, Wojciech Targowski
zespół: arch.: Ewa Baranowska, Katarzyna Czajko, Michał Grabowski, Kalina Juchnevič, Robert Juchnevič, Paulina Kisiel, Małgorzata Kowalczyk, Dorota Kowalska, Ewa Staniszewska, Małgorzata Skrzypek-Łachińska, Jakub Szych, Agnieszka Walulik, Tomasz Zalewski, Małgorzata Zboińska

Realizacja: 2011–2012

Generalny wykonawca: DORACO

Powierzchnia całkowita: 34 319 m^2

Powierzchnia zabudowy: 19 633 m^2

Kubatura: 293 318 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 430

Na pierwszym piętrze AmberExpo znajdują się cztery wielofunkcyjne sale konferencyjne dla 1 058 osób, wyposażone w sprzęt multimedialny. Największa z sal posiada mobilne ściany, które pozwalają na indywidualne zaaranżowanie przestrzeni. AmberExpo dysponuje także sześcioma pomieszczeniami o wysokim standardzie wyposażenia — tzw. VIP-roomy — przeznaczonymi na spotkania biznesowe. Na szóstej kondygnacji budynku znajdują się pomieszczenia biurowe o powierzchni ponad 3 tys. m^2 oraz kompleks restauracyjno-klubowy i strefy wypoczynku. W bezpośrednim otoczeniu Centrum do dyspozycji wystawców jest oddanych ok. 6 tys. m^2 zewnętrznej powierzchni ekspozycyjnej.

The first floor of the AmberExpo houses four multifunctional conference rooms with a multimedia equipment base for 1 058 participants. The divider walls of the largest room are movable, hence the entire expanse can be arranged to suit the specific needs. There are also six so-called VIP rooms at AmberExpo, finished to a high standard and dedicated to business meetings.
The sixth storey designated for the office function offers over 3 TH m^2 of office space complete with a restaurant, club rooms, and leisure areas. Exhibitors can also use about 6 TH m^2 of outdoor display space in the immediate vicinity of the Centre.

Inwestycja zdobyła III nagrodę (Srebrne Wiertło) w konkursie „Platynowe Wiertło 2012", w kategorii budownictwo użyteczności publicznej.

The project won the third prize (Silver drill) in the „Platinum Drill Competition 2012" in public buildings category.

Adaptacja zabytkowej fabryki na biura LPP

Obiekt został wzniesiony w latach 1924–1927 w stylu modernistycznym według projektu architektów Wilhelma Köstera i Adolpha Bielefeldta. Pierwotnie mieściła się w nim wytwórnia papierosów Gdański Monopol Tytoniowy. W ostatnich latach pełnił funkcję magazynowo-biurową, obecnie przejął funkcję wyłącznie biurową. Przebudowa wymagała dokonania kilku istotnych przekształceń. Zdecydowano się na rozbudowę przestrzeni dziedzińca i dobudowę antresoli w przestrzeni istniejącego świetlika. Nowo zaprojektowana kubatura zawiera funkcje: rekreacji, wypoczynku, fitnessu, odnowy biologicznej, klubo-jadalni oraz biurowe. Projekt dotyczył również przekształcenia istniejących pomieszczeń archiwum w przestrzeń biurową oraz nowej aranżacji biura na trzecim piętrze. Przedmiotem inwestycji był także remont i docieplenie elewacji budynku, zagospodarowanie terenu wokół budynku w postaci elementów małej architektury: ogrodzenia, bramy wjazdowej, wiaty rowerowej, wiaty śmietnikowej, portierni oraz oświetlenia.

Wyzwaniem podczas realizacji inwestycji okazała się renowacja elewacji frontowej budynku, wymiana stolarki okiennej oraz ulokowanie zaplecza klubu fitness pod poziomem wód gruntowych. W nowoczesnych wnętrzach zaplanowano miejsce, w którym będą eksponowane pamiątki po pierwotnym właścicielu budynku.

Z uwagi na położenie budynku w ścisłej strefie ochrony konserwatorskiej historycznego Dolnego Miasta, prace modernizacyjne były prowadzone pod nadzorem konserwatora zabytków.

The structure was first built in the Modernist style in 1924–1927 to the design of architects Wilhelm Köster and Adolph Bielefeldt. The facility was originally designated for a cigarette factory, Gdański Monopol Tytoniowy. In the most recent years, it was used for storage and office purposes, whereas now the site has been fully transformed to offices. The redevelopment project called for several major alterations. It was decided to expand the yard and add a mezzanine in the indoor space under the existing skylight. The newly designed building combines: recreation, leisure, fitness, biological renewal facilities, a club-cum-canteen, and office space. The project further involved transformation of the existing archives into offices and rearrangement of the office space on the third floor. Investments were made in repairs, fitting the outer walls with thermal insulation, and developing the area around the building by adding elements of street architecture, i.e. the fencing, drive-in gate, bicycle shed, shed for garbage containers, gatehouse, and lighting.

The project carried some challenge to get the street-facing façade of the building renovated, the windows replaced, and the back-up facilities of the fitness club located below the ground water level. Some space in the modern interior is dedicated to a display of the surviving artefacts, once belonging of the property first owner.

Since the building is located in the area of Dolne Miasto [Lower City] subject to strict protection of the historic site conservator, the modernisation works were carried out under the conservator's supervision.

⇨37

Lokalizacja: ul. Łąkowa 39/44
Inwestor: LPP SA
Projekt: Studio 1:1
Wykonawca: ALLCON Budownictwo
Realizacja: 2013–2015
Powierzchnia zabudowy: 8 792 m²
Liczba kondygnacji: 6
Koszt inwestycji: ok. 56 mln zł

LPP FASHION LAB

Nowy teren, na którym spółka planuje wybudowanie kompleksu biurowego „LPP FASHION LAB", obejmuje 3 działki o łącznej powierzchni około 1,3 ha (13 000 m^2), sąsiadujące z działką, przy ul. Łąkowej 39/44, gdzie obecnie mieści się budynek Centrali firmy.

Budowa będzie realizowana etapami. Najpierw powstanie jeden budynek z halą garażową.

Szacowany koszt inwestycji pierwszego etapu to ok. 60 mln złotych.

Autorami projektu jest biuro JEMS ARCHITEKCI.

LPP FASHION LAB

The company plans to erect a new office complex to be called the 'LPP FASHION LAB' on land comprising 3 lots totalling ca. 1.3 ha (13 000 m^2) in area and neighbouring on the estate at 39/44 Łąkowa Street where the company has its Head Office.

The project will be implemented in stages with one building fitted with a basement garage to be erected first.

The investment expenditure on phase one of the project is estimated at about PLN 60 million.

The design has been developed by the JEMS ARCHITEKCI studio.

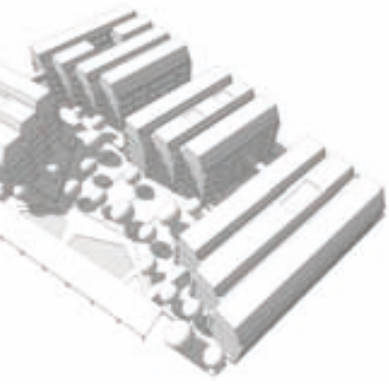

Hynka 65

Budynek usługowo-handlowy Hynka 65 jest zlokalizowany w pobliżu przystanku SKM Zaspa i sąsiaduje z innymi obiektami o funkcji usługowej, tworząc uporządkowany kompleks odpowiadający potrzebom mieszkańców pobliskiego osiedla. Prosta forma i stonowana kolorystyka obiektu nadaje bardziej współczesny klimat otaczającej przestrzeni. W dolnej części elewacji frontowej dominują duże przeszklenia z wejściami do poszczególnych lokali. Część górną pokryto okładziną z kasetonów z blachy powlekanej o różnych odcieniach szarości. Elewację południowo-wschodnią wykończono tynkiem z żaluzjami stalowymi, na których tle wyeksponowano białe podświetlone litery składające się na nazwę obiektu. W szczególny sposób zadbano również o estetykę zagospodarowania terenu poprzez zastosowanie zróżnicowanych nawierzchni, dopracowanego detalu małej architektury oraz zieleni.

The service and trade facility at 65 Hynka Street is located in the vicinity of the Zaspa stop on the fast urban train line [SKM] and neighbours on other service facilities injecting order into the complex which meets the needs of the nearby estate. The simple form and toned colour of the building brings a touch of more contemporary times to the surrounding space. Predominating in the lower section of the front facade are large glazed surfaces with entrances to individual outlets. The upper level is clad in panels of coated steel in various shades of grey. The south-eastern façade is plastered and finished with steel blinds with the lit lettering making up the facility name standing out against them. Special attention was also given to the aesthetic values of the landscaping around, where varied pavements are complemented with meticulously planned details of the street architecture and the green.

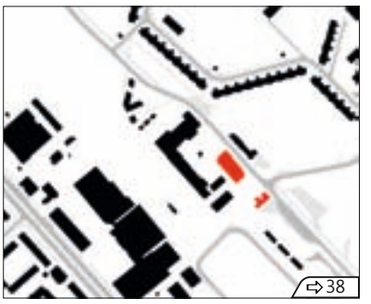
⇨38

Lokalizacja: ul. Hynka 65

Inwestor: 4 PIK sp. z o.o. sp.k.

Projekt: arch. Piotr Ołdziej,
WSPÓŁPRACA: arch.: Magdalena Kupis-Bojakowska, Ewa Spiralska-Urban

Realizacja: 2014

Powierzchnia zabudowy: 1 182 m^2

Powierzchnia użytkowa: 1 057 m^2

Kubatura: 7 525 m^3

Liczba lokali usługowych: 10

Liczba miejsc parkingowych: 40

Szacunkowy koszt inwestycji: 5,5 mln zł

Centrum Kuźniczki

Lokalizacja: ul. Wajdeloty 12
Inwestor: Inwestycje B. Jakobschy i Wspólnicy — Spółka Jawna
Projekt:
„K&M — DESIGN" — Marcin Karczewski
arch.: Mirella Chmielowiec, Marcin Karczewski, Marcin Hennig
Realizacja: 2011–2014
Powierzchnia terenu: 2 061m²
Powierzchnia zabudowy: 1 090 m²
Powierzchnia użytkowa: 2 727 m²
Kubatura: 13 172 m³
Liczba miejsc parkingowych: 9

W bezpośrednim sąsiedztwie Parku Kuźniczki powstał budynek biurowo-usługowy po przebudowie i zmianie sposobu użytkowania istniejącego obiektu niedokończonej hali sportowej z roku 1975.
Stanowi on odrębny obiekt trzykondygnacyjny, który w swym obrysie zachowuje pierwotne założenie. Jest przeznaczony na funkcje usługowe, handlowe oraz biurowe.
Elewacje zostały wykończone klinkierową cegłą licową i tynkiem mineralnym. Układ konstrukcyjny odzwierciedla podział funkcjonalny budynku na dwie części, halową prostopadłą do ul. Wajdeloty oraz równoległą biurową. Obie części tworzą jedną całość. Od strony wschodniej budynek hali przylega częściowo do istniejącego budynku pływalni START.
Budynek jest realizacją deweloperską, z przeznaczeniem do wynajmu. Lokale usługowe i biurowe zostały zaprojektowane w formie *open space* i wyposażone w pełną infrastrukturę techniczną umożliwiającą elastyczny podział wewnętrzny lokali.

The existing shell of a sports hall in the immediate neighbourhood of the Kuźniczki Park, left unfinished back in 1975, has been redeveloped and transformed into an office-cum-service building.
The detached, three-storey structure is kept within the original footprint. Its current designation combines service, trade, and office functions.
The external walls are finished with clinker face brick and mineral plaster. The structural plan of the building reflects its functional division into two sections: the hall perpendicular to Wajdeloty Street, and the parallel office area. The two sections together form a single development. In the east, the hall is partially adjacent on the existing START swimming pool.
The Kuźniczki Centre is a developer project, the facilities intended for rent. The service and office areas are designed in the open space formula and fitted with complete technical infrastructure so as to enable their flexible internal arrangement.

Dwór Saltzmanna

Dwór z folwarkiem wybudowano około roku 1760 na polecenie Jacka Rybińskiego, ówczesnego opata oliwskiego klasztoru cystersów jako siedzibę ogrodników i projektantów ogrodu oliwskiego. W roku 1794 zamieszkał w nim wybitny ogrodnik Johann Georg Nicolas Saltzmann, który w latach 1782–1783 przebudował część barokowego ogrodu, nadając mu styl angielsko-chiński. Zostały usypane sztuczne pagórki i stworzone malownicze dolinki, a stawom nadano nieregularną linię brzegową. W roku 1854 folwark opacki z zabytkowym dworkiem został wykupiony na własność przez rodzinę Saltzmannów, a na jego terenie powstały nowe zabudowania o charakterze gospodarczym i mieszkalnym. Po drugiej wojnie światowej dworek został przejęty przez Skarb Państwa i użytkowany przez Miejskie Przedsiębiorstwo Robót Ogrodowych.

Pod koniec XX wieku mocno zniszczoną i zdewastowaną posiadłość wynajęła firma Doraco, która podjęła się gruntownej renowacji dworu. Renowacja zabytkowego dworku, układ przestrzenny oraz wnętrza zostały odtworzone pod nadzorem Konserwatora Zabytków. Odrestaurowane wnętrza wyposażono w dzieła sztuki i antyczne meble z epoki.

The manor and grange were built about 1760 on commission from Jacek Rybiński, the then abbot of the Oliwa Cistercian monastery, to serve the gardeners and landscape architects of the Oliwa gardens. In the year 1794, it became home to an outstanding gardener, Johann Georg Nicolas Saltzmann, who redeveloped a section of the Baroque gardens to the English and Chinese styles in 1782–1783. The terrain was diversified to include artificial hillocks and charming dales, and the ponds were given irregular bank-lines. The Saltzmann family acquired the ownership title to the grange and the historic manor in 1854. The family added new farming and residential buildings on the estate. After the Second World War, the manor was repossessed by the State Treasury and designated for the City Garden Works Enterprise.

In the late 20. century, the badly worn out and devastated property was leased by the Doraco company which took up the challenge of giving the manor a thorough revamp. The renovation works were carried out and the spatial arrangements and manor interiors were recreated under the supervision of the Historic Site Conservator. The restored interior was decorated with works of art, complete

⇨40

Lokalizacja: ul. Opacka 12

Inwestor: Korporacja budowlana Doraco ESL Hass Holding Limited

Projekt: PIW...PAW...Architekci

Realizacja: 2012–2015

ZESPÓŁ CZTERECH BUDYNKÓW:

Powierzchnia zabudowy: 1 749 m^2

Powierzchnia użytkowa: 4 223 m^2

Kubatura: 12 914 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 32

DWÓR SALTZMANNA:

Powierzchnia użytkowa: 399 m^2

Kubatura: 2 915 m^3

W roku 2013 rozpoczęto przedsięwzięcie odtworzenia zabudowy dawnego folwarku wraz z odtworzeniem ogrodów francuskiego i angielskiego. Inwestycja obejmuje cztery nowe budynki przeznaczone na biura i apartamenty. Wszystkie budynki spełniają wymogi dla obiektów biurowych klasy A. Wykonano je w technologii żelbetowej o zwartych bryłach. Elewacje budynków zostały wykończone tynkami mineralnymi oraz ozdobione ryzalitami i balkonami. Cokoły budynków obłożono płytami z granitu drobnoziarnistego, gzymsy profilami z piaskowca, opaski wokół otworów okiennych i drzwiowych wykończono piaskowcem drobnoziarnistym. Dachy o konstrukcji drewnianej dwuspadowe z naczółkami, lukarnami i facjatami, przykryto dachówką ceramiczną w kolorze ceglanym. Na terenie zaprojektowano szereg elementów małej architektury, które wraz z projektowanymi budynkami i zakomponowaną zielenią będą tworzyć całość nawiązującą do historycznej struktury folwarku. Projekt zakłada rozmieszczenie rzeźb i elementów rzeźbiarskich wykonanych z kamienia, piaskowca lub konglomeratu kruszyw piaskowych i spoiw mineralnych. W zespole budynków mieści się centrum konferencyjno-szkoleniowe.

with furniture of the epoch. The year 2013 marked the onset of a new venture: restoration of the grange and the French and English gardens.
The project includes four new buildings to designated for offices and apartments. All meet the criteria of office buildings class A. Their compact bodies are erected in the technology of reinforced concrete. The external walls adorned with porches and balconies are given a finish of mineral plaster. The building bases are lined with fine-grain granite, the cornices with sandstone profiles, and the windows and doors are finished in fine-grain sandstone. The pitched roofs on timber framing, with gablets, lucarnes, and mansard windows are finished with red-brick ceramic tiles. The site plan envisages an array of garden architecture which, together with the designed buildings and arranged green, will form a compound relating to the authentic structure of the farm. The landscape design envisages arrangement of sculptures and sculpted elements of stone, sandstone, or conglomerates of sandstone aggregates and mineral binding materials. The compound houses a conference and training centre.

Siedziba WFOŚiGW (Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej)

Obiekt zaprojektowano jako trzykondygnacyjny, niepodpiwniczony budynek biurowy o prostej bryle zbliżonej kształtem do prostopadłościanu. Budynek podzielono na trzy trakty. Dwa zewnętrzne są skrzydłami przeznaczonymi na powierzchnie ogólnodostępne (na poziomie parteru) oraz powierzchnie biurowe (na poziomach pierwszego i drugiego piętra). W środkowej części budynku zlokalizowano przestronny hol, na pełną wysokość obiektu. Hol zajmuje 2/3 głębokości środkowego traktu budynku i jest przekryty szklanym świetlikiem doświetlającym strefę wewnętrzną holu i komunikacji poziomej na poszczególnych kondygnacjach. Budynek został sklasyfikowany jako niskoenergetyczny i dodatkowo spełnia wymogi programu priorytetowego NFOŚiGW LEMUR-Energooszczędne Budynki Użyteczności Publicznej.
Urządzenia wentylacji mechanicznej zastosowane w budynku umożliwiają odzysk energii cieplnej. Zastosowano dwa rodzaje instalacji fotowoltaicznych: panele fotowoltaiczne ustawione na dachu obiektu oraz ogniwa fotowoltaiczne „nadrukowane" na szkle świetlika dachowego i fasady kaskadowej elewacji południowej. Budynek będzie wyposażony w instalację BMS (system automatycznego sterowania), będzie posiadał pełną automatykę regulacyjną, czujniki zmierzchu i ruchu oraz regulację czasową. W związku z zastosowaniem w budynku instalacji fotowoltaicznych, obiekt będzie wytwarzał nadwyżki energii elektrycznej. Zapotrzebowanie energii elektrycznej do napędu urządzeń pomocniczych i oświetlenia będzie w całości pokrywane z energii wytworzonej w budynku.

The institution is to have its seat in a three-floor, slab-on-grade office building, simple in volume, and roughly cuboid in shape. The building, in its floor plan, is divided into three rows. The outer ones form wings open to the public (on the ground floor) and dedicated to office purposes (on the first and second floors). The central row is occupied by a spacious hall rising up all across the entire block. The hall actually takes 2/3 parts of the central row. The skylight at the top lets daylight penetrate the hall and the circulation areas on the floors.
The building is classified as low-energy and satisfies the requirements of the National Fund for Environment Protection and Water Management [NFOŚiGW] priority programme: LEMUR – Energy-Efficient Public Buildings.
The employed mechanical ventilation enables heat recovery. The building is fitted with two types of photovoltaic installations: panels on the roof and cells „printed" on the glass of the roof skylight and on the cascade facade of the southern wall. The building will be fitted with the BMS system (automatic control), fully automated regulation, dusk sensors and movement detectors, and time management.
The photovoltaic installations of the building will yield surplus electricity. Therefore, the demand for power to drive auxiliary devices and lighting will be covered fully with the energy produced on site.

⇨41

Lokalizacja: ul. Rybaki Górne, ul. Wałowa

Inwestor: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Projekt: „A-Plan bis" sp. z o.o. arch. Zbigniew Kowalewski i Andrzej Kwieciński; WSPÓŁPRACA AUTORSKA: arch.: Paweł Grabarczyk, Krzysztof Kulawczuk, Jolanta Lelątko, Małgorzta Ryterska, Anna Włodarczyk, Agnieszka Żydecka-Bąk
Projekt realizowany jako kontynuacja wygranego konkursu z maja roku 2012

Realizacja: 2015–2016

Powierzchnia zabudowy: 630 m^2

Powierzchnia całkowita: 1 877 m^2

Powierzchnia użytkowa: 1 393 m^2

Powierzchnia biurowa: 787 m^2

Kubatura: 6 615 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 15, w tym 4 w garażu w budynku

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 6,7 mln zł

Skwer Morena

Lokalizacja: ul. Jaśkowa Dolina 132
Inwestor: SKWER MORENA sp. z o.o.
Projekt: DECADA Studio Architektury s.c.
Realizacja: 2009–2011
Powierzchnia zabudowy: 1 010 m^2
Powierzchnia użytkowa: 5 077 m^2
Kubatura: 16 012 m^3
Liczba lokali usługowych: 25
Liczba miejsc parkingowych: 58

Skwer Morena to obiekt biurowo-usługowy zlokalizowany w dzielnicy Piecki Migowo (Morena). Na czterech kondygnacjach znajduje się 25 lokali biurowych o powierzchni od 55 m^2 do 322 m^2. Prostą i funkcjonalną architekturę budynku stworzono na planie trapezu. Obiekt postawiono w szkieletowym systemie konstrukcyjnym na żelbetowej płycie fundamentowej. Posiada usztywnienie poziome w postaci ścian żelbetowych (tarcz), które stanowią też konstrukcję nośną budynku.
Wykończenie zaprojektowano na podstawie materiałów wysokiej jakości, takich jak: kamień, szkło, drewno, aluminium. Jako okładziny zewnętrzne zastosowano między innymi panele aluminiowe na konstrukcji stalowej, system elewacji drewnianej, płyty kamienne z granitu na stelażu.
Urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne zlokalizowano na dachu budynku. Dwie centrale wentylacyjne zaopatrzono w moduły wymiennika krzyżowego, co wpływa na obniżenie kosztów eksploatacyjnych.
Kondygnację podziemną zajmuje garaż z 58. miejscami parkingowymi oraz myjnią samochodową. Jest to garaż otwarty z naturalną wentylacją.

Skwer Morena is an office building incorporating service outlets, located in the district of Piecki Migowo (Morena). Four storeys offer 25 office facilities sized 55 m^2 to 322 m^2. The simple and functional architecture of the building is based on the plan of a trapezoid. The structure is built in the frame system on a foundation slab of reinforced concrete. The body is stiffened horizontally thanks to walls of reinforced concrete (shields) which constitute an element of the load-carrying structure.
The external finish utilises high quality materials such as stone, glass, wood, and aluminium. The cladding is made up of e.g. aluminium panels on steel structures, a wood lining system, and granite slabs on fixing frames.
Ventilation and air conditioning devices are placed on the roof. Two ventilation units are fitted with cross heat exchanger modules, which reduces the operating costs.
A garage for 58 cars and a car wash occupy the basement. The garage is an open, naturally ventilated hall.

Centrum administracyjno-usługowe KOGA

Budynek biurowy Koga stanowi zaplecze administracyjno-usługowe dla głębokowodnego terminalu kontenerowego Deepwater Container Terminal Gdańsk, służb granicznych i podmiotów z branż transportowych, logistycznych i spedycyjnych. Położenie biurowca umożliwia jego użytkownikom sprawną komunikację drogami wewnętrznymi z Portem Morskim oraz zapleczem magazynowym Pomorskiego Centrum Logistycznego. Bliskość tunelu pod Martwą Wisłą i Trasy Sucharskiego umożliwia szybki dostęp do dróg krajowych i autostrad oraz lotniska.

Sześciokondygnacyjny, niepodpiwniczony budynek biurowca stanowi bryłę o rzucie prostokąta, zamkniętą od strony elewacji szczytowych i dachu ramą wykonaną z paneli aluminiowych w kolorze grafitowym. W południowej przeszklonej elewacji zaprojektowano elementy obudowy w postaci wysuniętych, ułożonych niesymetrycznie białych i szarych „pastylek", które w połączeniu z poziomymi boniami i przecięciami ramy nadają budynkowi dynamikę.

Poza powierzchniami biurowymi do dyspozycji użytkowników zaprojektowano zewnętrzną powierzchnię rekreacyjno-sportową. Odpowiednio dostosowany projekt parteru budynku przewiduje obecność punktów usługowych, m. in. kantyny pracowniczej oraz przedszkola zakładowego.

The Koga office building accommodates the administration and services of the Deepwater Container Terminal Gdańsk, the border guards, and companies of the transport, logistics, and forwarding trades. The building is located so that its users can get quickly to the Seaport and the storage base of the Pomeranian Logistic Centre taking internal roads. Proximity of the tunnel under the Still Vistula River and the Sucharski Route ensures quick access to the national roads and motorways, and the airport.

The six-floor slab-on-grade building is raised on the plan of a rectangle. The gable walls and roof are framed with graphite aluminium panels. The glazed southern wall is patched with a grid of asymmetrically arranged white and grey „buttons" which inject dynamism into the building body combined with horizontal groves and frame slits.

The office space is appended with outdoor recreation and sports grounds put at the users' disposal. Appropriately modified to suit the purpose, the ground floor plan incorporates services, to name e.g. the staff canteen and a preschool unit available to the employees.

Lokalizacja: rejon ul. Kontenerowej, tzw. ul. Nowa Kaczeńce

Inwestor: Gdańska Agencja Rozwoju Gospodarczego sp. z o.o.

Projekt: Kenton;
arch. Rafał Ickiewicz

Realizacja: 2013–2015

Powierzchnia zabudowy: 1 474 m^2

Powierzchnia użytkowa: 8 121 m^2

Kubatura: 36 896 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 217

Szacunkowy koszt inwestycji: 31 mln zł

City Office

Lokalizacja: ul. Trzy Lipy 2
Inwestor: prywatny
Projekt: Pracownia Projektowa JOTA arch. Joanna Bochyńska
Realizacja: 2011
Powierzchnia terenu: 906 m^2
Powierzchnia zabudowy: 270 m^2
Powierzchnia użytkowa: 849 m^2
Kubatura: 4 303 m^3
Wysokość: 13,9 m
Liczba kondygnacji: 4
Liczba miejsc parkingowych: 20

Budynek biurowo-usługowy City Office zlokalizowany jest w bezpośrednim sąsiedztwie ronda im. Andrzeja Hakenbergera, na działce o nieregularnym kształcie i trudnych warunkach terenowych. Bryła budynku została wpisana w skarpę o różnicy wysokości wynoszącej 8 m. Dwie najniższe kondygnacje o rzucie trójkąta, znajdują się poniżej poziomu ulicy i są jednostronnie doświetlone. Dostęp do obiektu jest zapewniony na dwóch poziomach. Główne wejście do budynku zlokalizowano na poziomie parteru, od strony parkingu, co ułatwia użytkownikom komunikację oraz zapewnia dostęp dla osób niepełnosprawnych. Drugie drzwi wejściowe, stanowiące dodatkowe wejście do lokali handlowych, znajdują się na poziomie trzeciej kondygnacji, w eksponowanej elewacji od strony ronda. Architektura budynku odzwierciedla czas, w którym powstała. W elewacjach zastosowano niesymetryczne podziały i aluminiową fasadę imitującą drewno. Od strony południowej budynek ma kształt dwóch łuków wpisujących się w rytm ronda. Forma obiektu przyciąga uwagę, dzięki czemu stał się on identyfikowalnym symbolem tej części miasta.

The City Office building combining office and service functions is located in the immediate vicinity of Andrzej Hakenberger roundabout, on a lot irregular in shape and challenging in terms of the terrain. The structure is built into a slope with the elevation difference reaching 8 m. The lowest two storeys, built on the plan of a triangle, are below the street level, hence are lit on one side only. The building can be entered from two levels. The main entrance is located on the ground floor, on the car park side, which facilitates users' circulation and access for the disabled. The other entrance providing access to the commercial space is on the third storey level, on the side of the front wall facing the roundabout.

The architecture of the building reflects the times in which it was designed. The facade arrangement is based on asymmetrical divisions and wood-imitating cladding of aluminium. Seen from the south, the building body is formed of two arches following the rhythm dictated by the roundabout. The building attracts the eye in its form, and this has elevated it to an identity feature of the neighbourhood.

BPH Office Park

BPH Office Park stanowiący do roku 2014 siedzibę Banku BPH to kompleks trzech nowoczesnych budynków biurowych zlokalizowanych w odległości 7 km od centrum Gdańska. Cechą identyfikującą budynki w przestrzeni są prostokątne ramy o intensywnych kolorach wyłaniające się ze szklanych, prostych brył. Kolory zastosowane w elewacji — czerwony, żółty i niebieski indywidualizują poszczególne budynki, podkreślając jednocześnie spójny charakter zespołu. Duże przeszklenia ścian oraz podcięcia w kondygnacjach parteru dodają budynkom lekkości. Wysoka jakość zastosowanych materiałów wykończeniowych, system indywidualnie sterowanej klimatyzacji, wydajnej, ekologicznej technologii grzewczej i profesjonalny system ochrony podkreśla prestiżowy charakter zabudowy.

Budynki zostały zaprojektowane i wykonane z dbałością o komfort użytkowników. Pracownicy mogą korzystać z rowerowni z prysznicami, pokoju relaksu, pokoju dla matek karmiących. W kompleksie biurowym zaprojektowano również kantynę.

BPH Office Park housing the head office of Bank BPH since 2014 is a group of three modern office buildings 7 km from the Gdańsk centre. A unique feature of their facades makes them stand out in the neighbourhood: their bodies are enclosed in rectangular frames of vivid colours which seem to jut out of the simple glazed blocks. The red, yellow, and blue frames give each building a separate identity whilst highlighting integrity of the entire complex. Extensively glazed walls and retracted ground floors inject lightness into the structures. High quality finishing materials, systems of individually controlled air conditioning, effective and environmentally friendly heating technology, and a professional security system emphasise the prestigious status of the compound.

The buildings were planned and executed with all care for the users' comfort. There is a bike room and showers for the employees, a leisure area, and a room for feeding mothers. There is also a canteen on the campus.

⇨45

Lokalizacja: Jasień, ul. Jana Pałubickiego

Inwestor: Euro Styl Development sp. z o.o. Euro Office Park Sp. k.

Projekt: abacus s.c. M. i A. Tyszkiewicz

Realizacja: 2012–2013

Powierzchnia zabudowy: 5 077 m^2

Powierzchnia użytkowa: 28 986 m^2

Kubatura: 127 542 m^3

Powierzchnia wynajmu: 19 735 m^2

Liczba miejsc parkingowych: 636
276 podziemnych, 360 naziemnych

Bałtyckie Centrum Biznesu | Etap I

Lokalizacja: ul. Azymutalna 9

Inwestor: Bałtyckie Centrum Biznesu sp. z o.o.

Projekt: Grupa Projektowo-Inwestycyjna BASS sp. z o.o.; arch.: Jacek Szymczak, Andrzej Samól, Marek Twardowski

Realizacja: 2010–2012

Powierzchnia zabudowy: 2 878 m^2

Powierzchnia użytkowa: 9 098 m^2

Kubatura: 43 257 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 305

Budynek Bałtyckiego Centrum Biznesu to pierwszy etap realizacji projektu BCB Business Park, który docelowo będzie się składać z 5 budynków biurowych, centrum usług towarzyszących, hotelu, oraz dużej liczby miejsc parkingowych. Inwestycja jest zlokalizowana w dynamicznie rozwijającej się dzielnicy Gdańska, tuż obok Portu Lotniczego im. Lecha Wałęsy.

Bryła budynku została zaprojektowana na planie litery H. Dwa skrzydła są połączone przeszklonym łącznikiem, mieszczącym główne wejście oraz część ogólnodostępną budynku — przestronny hol z recepcją. Jedno ze skrzydeł zaakcentowano dwukondygnacyjnym podcieniem wspartym na ośmiu białych słupach schodzących do prostokątnego basenu z wodą. Ściany zewnętrzne, wypełnione szklanymi elewacjami kurtynowymi, wykończono panelami tworzącymi zgeometryzowane płaszczyzny w trzech kolorach — białym, czarnym i brązowym. Nowoczesna, dynamiczna i lekka forma budynku pozwoliła na stworzenie przestronnych i funkcjonalnych powierzchni biurowych. Budynek został wykonany zgodnie ze standardami powierzchni biurowych klasy A. Obecnie trwają prace nad kolejnymi etapami inwestycji.

The building of the Baltic Business Centre ends the first stage in the BCB Business Park project. The compound will ultimately comprise 5 office buildings, a centre of auxiliary services, hotel, and large parking grounds. The investment was pursued in a dynamically developing district of Gdańsk, a stone throw from the Lech Wałęsa Airport.

The building is shaped to the plan of letter H. The two wings are connected with a glazed passage accommodating the main entrance hall and a publicly accessible, spacious lounge with the reception desk. The body of one wing is given an extra accent of an arcade stretching two floors up. Eight white posts supporting the arcade seem to lead to a rectangular pond at their foot. The external glass curtain walls are finished with panels arranged so as to form geometric planes in three colours – white, black, and brown. The modern, dynamic, and light structure enabled the creation of functional open-plan office space indoors. The building is executed to the A office space standard. Works on subsequent phases of the investment project are in progress.

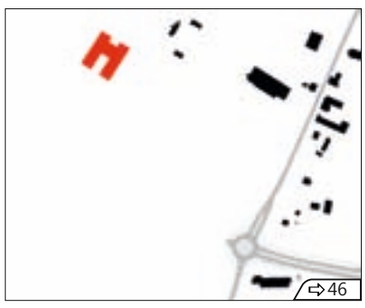
⇨46

ALLCON@park3

ALLCON@park to inwestycja składająca się z pięciu obiektów biurowych zlokalizowanych w okolicy Portu Lotniczego im. Lecha Wałęsy. Biurowiec ALLCON@park3 został zrealizowany jako trzeci w kolejności. Jest to biurowiec klasy A, posiadający certyfikat „EU GreenBuilding".
Bryła pięciokondygnacyjnego budynku składa się z dwóch zasadniczych części z przeszklonym łącznikiem, w którym zlokalizowano strefę wejściową, kantynę i ciągi komunikacyjne. Parter przeznaczony jest na parking. Prosta, fasadowa elewacja wyróżnia się zastosowaniem zgeometryzowanej kompozycji paneli w kilku odcieniach szarości. Poszczególne kondygnacje są skomunikowane pięcioma szybkobieżnymi, cichymi windami. W projekcie przewidziano możliwość elastycznego kształtowania powierzchni biurowej.

ALLCON@park is the name given to an investment project which comprises five office blocks located in the neighbourhood of the Lecha Wałęsa Airport. ALLCON@park3 was the third structure erected in the series. It is an office building class A with the 'EU GreenBuilding' certificate.
The body of this five-floor block is made up of two main sections linked with a glazed passage which accommodates the entrance zone, canteen, and circulation areas. The ground floor is reserved for a garage. The simple facade cladding stands out in its geometric arrangement of panels in several shades of grey. Five low-noise lifts ensure circulation in between the floors. The design enables arranging the office space flexibly as the needs dictate.

⇨47

Lokalizacja: ul. Słowackiego 173a
Inwestor: Słowackiego Park Investment sp. z o.o. S.K.A. (Grupa Allcon Investment)
Projekt: AukettFitzroyRobinson sp. z o.o.
Realizacja: 2009–2011
Powierzchnia użytkowa: 11 600 m^2
Kubatura: 49 548 m^3
Powierzchnia biurowa: 8 900 m^2
Liczba miejsc parkingowych: 294
Szacunkowy koszt inwestycji: 53,3 mln zł

ALLCON@park4&5

Lokalizacja: ul. Słowackiego 175

Inwestor: Słowackiego Plus Investment sp. z o.o. S.K.A. (Grupa Allcon Investment)

Projekt: METT Michał Byczkowski

Realizacja: 2014–2015

Powierzchnia użytkowa: 5 150 m^2

Kubatura: 22 449 m^3

Powierzchnia biurowa: 4 950 m^2

Liczba miejsc parkingowych: 71

Szacunkowy koszt inwestycji: 15 mln zł

⇨48

W roku 2014 kompleks biurowy ALLCON@park pozyskał dwa stojące w bezpośrednim sąsiedztwie budynki, które po zakupie przeznaczono do rozbudowy i modernizacji dla potrzeb wyłącznego najemcy kampusu. Budynki ALLCON@park4 i ALLCON@park5, cztero- i trzykondygnacyjny, skomunikowane są łącznikiem na wysokości pierwszego piętra. Oba wyposażono w windy, a podczas przebudowy obiekty przystosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. Zgodnie z życzeniem inwestora w budynkach dokonano nowej aranżacji biur — zastąpiono istniejącą strukturę zamkniętych powierzchni przestrzenią *open space*. Powierzchnie biurowe uzupełnia kantyna pracownicza i kafeteria.

Elewacje przebudowanych budynków nawiązują formą i kolorystyką do wcześniej zrealizowanych inwestycji, podkreślając spójność architektury zespołu.

In the year 2014, the office complex called ALLCON@park was expanded to include two newly purchased buildings rising in the immediate vicinity of the site. Upon their purchase, the structures were enlarged and upgraded to suit the needs of the sole tenant of the campus. Buildings ALLCON@park4 and ALLCON@park5, four and three – storey high, respectively, are linked with a bridge passage on the first floor level. Both are fitted with lifts and adjusted to accommodate people with disabilities. The office space indoors has been rearranged to the investor's instructions – the previous closed cubicle plan has been replaced with open space. The office area is complemented with a canteen for the employees and a cafeteria.

The external wall decor of the redeveloped buildings relates to the earlier project developments in form and colour, which emphasises architectural coherence of the entire complex.

Hotel Hampton by Hilton

Hotel Hampton by Hilton w Gdańsku jest drugą realizacją marki Hampton w Polsce, której inwestorem jest firma Port Hotel, operator obiektu. Hotel reprezentuje nowy typ usług, który pojawił się w Gdańsku w związku z rozbudową połączeń lotniczych nowego portu i z rozwojem turystyki biznesowej.
W położonym przy lotnisku obiekcie znajduje się sala konferencyjna o powierzchni około 50 m², oraz przestrzeń do pracy i spotkań biznesowych. Hotel posiada 116 dwuosobowych pokoi, centrum fitness, całodobowy Snack Bar oraz część śniadaniową. Na potrzeby hotelu działa parking naziemny dla 70 samochodów.

The Hampton Hotel by Hilton Gdańsk is the second project of the brand implemented in Poland. Port Hotel is the investor and the operator of the facility. The hotel offers a new type of services which have taken root in Gdańsk in response to the growing regular line connections of the new airport and developing business tourism.
The facility located near the airport has a conference hall sized ca. 50 m² and areas designated for work and business meetings. The hotel offers 116 two-bed rooms, a fitness centre, Snack Bar open round the clock, and breakfast area. The hotel is appended with an on-grade car park for 70 vehicles.

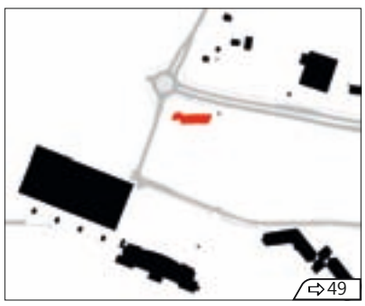
⇨49

Lokalizacja: ul. Słowackiego 220

Inwestor: PORT-HOTEL sp. z o.o.

Projekt: AGK Architekci AW sp. z o.o. arch. Adam Walczak

Realizacja: 2011–2013

Powierzchnia zabudowy: 953 m²

Powierzchnia użytkowa: 4 361 m²

Kubatura: 16 242 m³

Liczba miejsc parkingowych: 70

Szacunkowy koszt inwestycji: 23 mln zł

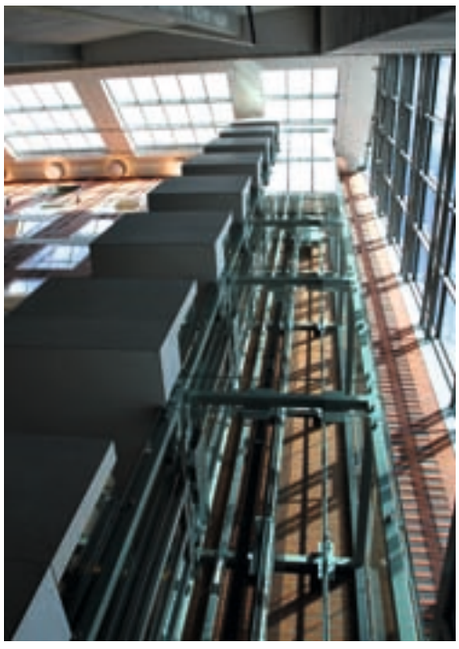

Puro Hotel Gdańsk

Lokalizacja: ul. Stągiewna 26

Inwestor: GEFNER Hotel Gdańsk sp. z o.o.

Projekt: KD Kozikowski Design Pracownia Architektoniczna (I nagroda w konkursie organizowanym przez Inwestora)

Realizacja: 2015

Powierzchnia zabudowy: 560 m^2

Powierzchnia użytkowa: 3 843 m^2

Kubatura części nadziemnej: 14 993 m^3

Liczba pokoi hotelowych: 93

Liczba miejsc parkingowych: 6

Budynek jest pierwszą nową inwestycją zrealizowaną na północnym cyplu Wyspy Spichrzów i do czasu realizacji zabudowy na sąsiednich działkach pozostanie budynkiem wolnostojącym.
Zabudowa długiej wąskiej parceli po zniszczonym spichlerzu, budynku magazynowym nieprzeznaczonym na pobyt ludzi, rodzi problemy związane z zapewnieniem prawidłowego doświetlenia pomieszczeń. Dlatego projektanci, kosztem części kubatury, zaprojektowali przeszklony dziedziniec, przez który w pośredni sposób światło dzienne dociera do pokoi hotelowych. Nadało to rzutom części użytkowej wyższych kondygnacji kształt litery L. Południowa ściana dziedzińca — w formie aluminiowo-szklanej kurtyny — jest jednocześnie częścią elewacji budynku od ul. Stągiewnej. Płaszczyzna pozostałej części elewacji została wykończona czerwoną cegłą ceramiczną przetykaną cegłą o podwójnym formacie w kolorze czerwonym i szarym. Hotel posiada jedenaście kondygnacji, w tym dwie kondygnacje podziemne.

This is the first new investment completed on the northern promontory of the Granary Island, and will remain detached until the neighbouring lots are built up.
Development of this long and narrow lot, once the site of a non-existent granary, i.e. storehouse not intended for human habitation, involved problems with ensuring that the interior would be properly lit. That is why the designers resigned from covering the whole plot with the building so to have a glazed yard that would let indirect daylight penetrate the hotel rooms. In effect, the floor plan of the upper commercial storeys takes the shape of letter L. The southern curtain wall of aluminium and glass, enclosing the yard forms a part of the building façade seen from Stągiewna Street. Elsewhere, the external walls are finished in red ceramic brick interspersed with red and grey, double-size brick. The hotel is an eleven-floor structure, two floors in the basement.

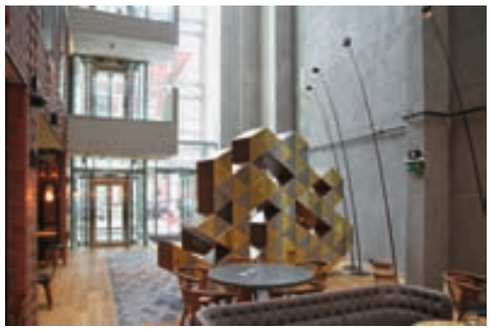

Hotel Grand Cru

Hotel Grand Cru to jeden z obiektów zrealizowanych w ramach zespołu Stara Winiarnia, obejmującego również dwa budynki mieszkalno-usługowe. Jest przykładem adaptacji 100-letniego obiektu, który początkowo służył jako magazyn win, czemu zespół zawdzięcza swoją nazwę.

Budynek obrazuje połączenie historii z nowoczesnością. Po przebudowie, wygląd obiektu od strony ul. Rycerskiej i Czopowej, poza dodaniem dodatkowych okien i przeszklonych drzwi wejściowych, nie uległ zasadniczej zmianie. Podczas adaptacji zachowano formę zewnętrzną budynku oraz wewnętrzne filary konstrukcyjne i fragmenty stropów. Zaprojektowano natomiast nowy układ wewnętrzny oraz wymianę więźby dachowej. Z odnowioną ceglaną elewacją korespondują stylowe, nowoczesne wnętrza, w których wyeksponowano ceglane elementy konstrukcji. Do pokoi ostatniej kondygnacji przylegają zlokalizowane na dachu tarasy. W podziemiach hotelu znajduje się restauracja oraz dwie nowoczesne sale konferencyjne.

The Grand Cru Hotel is an integral component of the Old Wine Stores complex which comprises two other buildings designated for both residential and trade functions. The hotel is an exemplary adaptation of a 100 year old building initially erected as a wine store. Its original function is reflected in the complex name.

The building illustrates a smart merger of history and modernity. Upon redevelopment, the building has not changed substantially in its appearance on the side of Rycerska and Czopowa Streets, except for additional windows and glazed entrance door. The adaptation works preserved the outer shell and internal structural pillars plus fragments of the ceilings.

The indoor layout, on the other hand, was designed anew, and thve structure gained a new roof truss. The refurbished brick external walls go together well with stylish but modern interiors, where fragments of the brick structure are exposed to view. The rooms of the top storey neighbour on roof terraces. The basement of the hotel houses a restaurant and two modern conference rooms.

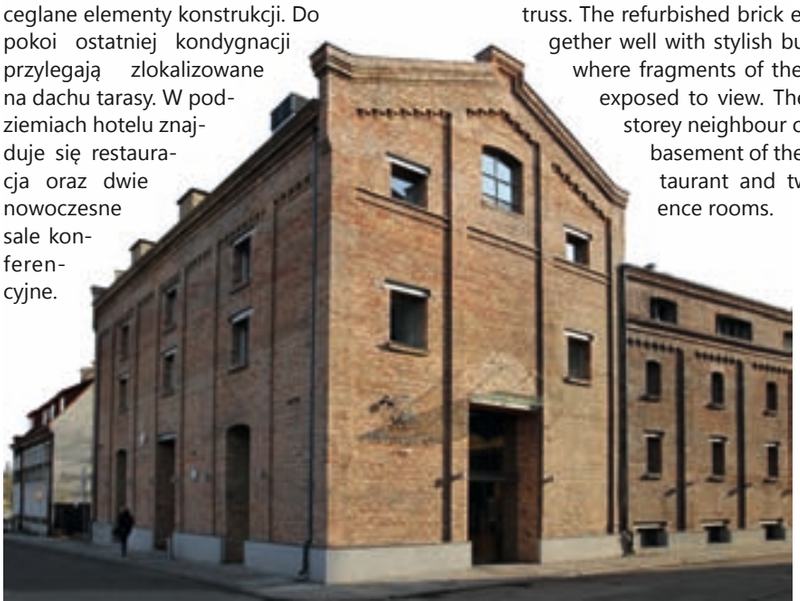

Lokalizacja: ul. Rycerska 11–12

Inwestor:
Skarbiec Nieruchomości 7 sp. z o.o., SKA

Projekt: Wolski & Partners Architekci
arch. Jarosław Rawerski

Projekt wnętrz: arch. Jan Kozłowski, JK Architekci

Realizacja: 2011–2012

Powierzchnia użytkowa: 2 208 m²

Liczba pokoi hotelowych: 50

⇨51

Hotel Admirał

⇨29

Lokalizacja: ul. Tobiasza 9

Inwestor: Żegluga Gdańska sp. z o.o.

Projekt: Pracownia projektowa Małgorzata Kruszko-Szotyńska, arch.: Szczepan Szotyński, Małgorzata Kruszko-Szotyńska, Wojcich Oelberg, Łukasz Ochociński

Realizacja: 2010–2012

Powierzchnia zabudowy: 503 m^2

Powierzchnia użytkowa: 2 390 m^2

Kubatura: 9 936 m^3

Liczba pokoi: 44

Szacunkowy koszt inwestycji: 15 mln zł

Hotel jest pierwszą inwestycją, która rozpoczęła proces przywracania zabudowy pierzei ulicy św. Tobiasza po zniszczeniach z roku 1945. Bryła hotelu, dziś jeszcze dość wyeksponowana, w przyszłości będzie widoczna jedynie w dwóch ulicznych perspektywach. Budynek zaplanowano na siedmiu głębokich średniowiecznych parcelach o łącznej powierzchni 524 m^2. Podział ten znalazł odzwierciedlenie w projekcie fasady. Dokładna linia zabudowy została precyzyjnie odtworzona na podstawie przeprowadzonych badań archeologicznych. Jej przebieg powtarzają delikatne załamania elewacji. Zastosowanie przez architektów szklanych elementów wykończeniowych ma za zadanie wzmocnienie gry światła i cienia pomiędzy płaszczyznami poszczególnych podziałów.
Hotel dysponuje 78. miejscami noclegowymi oraz restauracją.

The hotel project is the first step in the process of rebuilding the frontage of St Tobias Street after its 1945 destruction. The bulk of the building, today still relatively exposed to view, will only be seen in two perspective views of the street in the future.
The building is located on seven deep medieval cadastral lots, all totalling 524 m^2 in area. Their borders are reflected in the façade design. The original frontage line is retained exactly based on archaeological excavations. The line is reflected in subtle refractions in the wall. The finishing glass elements incorporated by the architects are intended to magnify the interplay of light and shade between the planes of subsequent facade segments.
The hotel is a 78-bed facility appended with a restaurant.

Rzut parteru

Hotel Fahrenheit

Hotel Fahrenheit jest zlokalizowany dokładnie w miejscu, gdzie w XV wieku stała baszta brama zamku krzyżackiego. W posadzce baru mieszczącego się w podziemiu, wyeksponowano pod przeszkleniem zachowane kamienie fundamentów baszty. Hotel Fahrenheit wybudowano na narożnikowej działce o powierzchni 306 m^2, na której w przeszłości znajdowała się kamienica z początku XX wieku. Sąsiadujący z inwestycją budynek, pochodzący z tego okresu, posiada niemalże „wzorcową" eklektyczną elewację. Architekci zaprojektowali nowy obiekt, szukając inspiracji w minionych epokach. W procesie projektowym wypracowali jednak indywidualne środki stylistyczne. Wyjściową formą każdego zastosowanego elementu elewacji jest konoida. Elewacja charakteryzuje się miękką, płynną linią i odchyleniem od pionu niektórych osi kompozycyjnych. Na projektantów nałożono obowiązek ścisłego zachowania rygorów wynikających z ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego historycznego śródmieścia Gdańska, dlatego zadbano o podziały elewacyjne nawiązujące do szczytów gdańskich kamienic. Wysokość budynku nie przekracza 15 m. Do wykończenia elewacji użyto ciemnej czerwonej cegły klinkierowej. W budynku znalazły się 23 pokoje dla 50 gości i sala restauracyjna.

The Fahrenheit Hotel stands exactly on the site where the gate tower of the Teutonic castle was located back in the 15. century. The floor of the bar in the basement is glazed in places to provide a view of the surviving tower foundation stones.
The Fahrenheit Hotel is built on a corner cadastral lot sized 306 m^2 and has replaced an early 20. century townhouse on site. The building neighbouring on the new development, also from the same period, has an almost 'exemplary' eclectic façade. The authors of the new design sought inspiration in the past epochs but in the process arrived at their own stylistics. The basic form adopted to design elements of the facade is the cone. In effect, it is dominated by soft, fluid lines and a slant of selected compositional axes. The designers worked under the restriction of complying closely with the rigours of the conservation protection which embraces the entire planning layout of the historic downtown area of Gdańsk. Therefore, care was taken to segment the facade echoing the gabled walls of the Gdańsk townhouses. The building does not exceed 15 m in height. The external walls are finished in dark red clinker brick. The building has 23 rooms capable to accommodate 50 guests and a restaurant.

⇨53

Lokalizacja: ul. Grodzka 19

Inwestor: „Elegant" Import-Export Berbeć Krzysztof

Projekt: Pracownia Projektowa Małgorzata Kruszko-Szotyńska
arch.: Szczepan Szotyński, Małgorzata Kruszko-Szotyńska, Robert Mielniczek

Realizacja: 2009–2012

Powierzchnia zabudowy: 196 m^2

Powierzchnia użytkowa: 960 m^2

Kubatura: 3 078 m^3

Szacunkowy koszt inwestycji: 7 mln zł

⇨54

Baszta Gotycka

Lokalizacja: ul. Grodzka 9

Inwestor: „Elegant" Import-Export Berbeć Krzysztof

Projekt: arch.: Piotr Aleksandrowicz, Maciej Szczepkowski (program prac konserwatorskich)

Realizacja: 2015

Powierzchnia zabudowy: 174 m²

Powierzchnia użytkowa: 431 m²

Kubatura: 1 742 m³

Liczba miejsc parkingowych: 2

Nieruchomość położona na działce o powierzchni 243 m² składa się z trzech funkcjonalnie połączonych ze sobą kamienic. Najwyższa z nich o mansardowym dachu przylega szczytem do ul. Wartkiej. Mniejsza, lekko cofnięta od ul. Wartkiej zgodnie z linią gotyckiego muru obronnego, razem z trzecią najmniejszą kamienicą tworzy dwoma bliźniaczymi szczytami elewację od ul. Grodzkiej. Część południowa zespołu budynków jest XIV wieżą obronną zamku krzyżackiego oraz fragmentem jego murów obronnych. Ten urokliwy zespół kamienic jeszcze w roku 2003 był grożącą zawaleniem ruiną. W roku 2006 przeszedł w ręce prywatnego właściciela. W pierwszej kolejności przeprowadzono prace stabilizujące mury, wzmocniono fundamenty przez zastosowanie płyty fundamentowej spinającej ściany pod poziomem posadzki. Część ścian zewnętrznych zakotwiono w niezależnych żelbetowych przyporach zewnętrznych. Ze względów technicznych była konieczna rozbiórka części elewacji i elementów wnętrza. Przy rekonstrukcji i odtworzeniu wykorzystano ponownie oryginalny materiał pozyskany z rozbiórek.

Po przebudowie właściciel zyskał zespół pięciu niewielkich mieszkań i miejsce na nowe zaplecze techniczne (częściowo znajdujące się pod poziomem terenu od ul. Grodzkiej) pozwalające na prowadzenie działalności gastronomicznej.

The group of buildings raised on a lot 243 m² in area is made up of three functionally linked townhouses. The gable wall of the highest one, topped with a mansard roof, forms the frontage of Wartka Street. The twin gables of the lower house, slightly retracted when viewed from Wartka Street so as to follow the line of the Gothic city wall, and that of the third, smallest townhouse are aligned with the frontage of Grodzka Street. The southern section of the triple-house is an authentic fragment of the 14th century defence tower and wall of the Teutonic castle. This now charming townhouse group was in ruin and on the verge of collapse as late as in 2003. In 2006, it was purchased by a private owner. Works on site began with stabilisation of the walls and reinforcement of the foundations with a slab which binds all walls beneath the floor level. Some of the external walls were anchored in independent external abutments of reinforced concrete. For technical reasons, it was necessary to pull down some sections of the front wall and elements of the interior. The reconstruction and restoration works reused the original building material obtained from the dismantling.

With the redevelopment completed, the owner has five modest-size flats at his disposal, plus space for technical devices (partly under the ground level on the side of Grodzka Street), which allows him to run a catering business.

C

Nauka i edukacja | Science and education

Budynek Wydziału Chemii UG

Nowy budynek Wydziału Chemii mieści w sobie pomieszczenia dydaktyczne, pomieszczenia pracy naukowej, laboratoria naukowo-badawcze, laboratoria ogólnowydziałowe, laboratoria specjalistyczne, centrum konferencyjne z zapleczem technicznym.

Zaprojektowana forma budynku została zdeterminowana wyraźnym i jednoznacznym podziałem na strefy funkcjonalne, ze zdefiniowaną i konsekwentnie przestrzeganą ograniczoną dostępnością do poszczególnych stref. Każdy element składowy bryły stanowi odrębną strefę z możliwością czasowego zamknięcia, wyłączenia z użytkowania całości lub fragmentu.

Skrzydła obiektu są połączone przebiegającym centralnie, trzykondygnacyjnym łącznikiem zaopatrzonym w układ komunikacji pionowej. Łącznik służy dla ruchu osobowego — pracowników, studentów i gości. Na poziomie piwnic, zgodnie

The new building of the Faculty of Chemistry houses teaching areas, scientific research areas, research laboratories, laboratories available to the whole faculty, specialist laboratories, and a conference centre with auxiliary technical facilities.

The form of the building reflects its noticeable and clear division into functional zones, each defined precisely and subject to strictly controlled accessibility. Each component of the building body forms a separate zone which can be temporarily closed, excluded from use in its entirety or any desired segment.

The wings of the building are interconnected with a central, three-storey connecting passage fitted with a vertical traffic system. The bridge is open to the general traffic of the staff, students, and visitors. Another passage runs in the basement to serve cargo traffic designated for the facilities

Realizacja inwestycji była prowadzona w ramach projektu „Budowy Budynków Wydziałów Chemii i Biologii Uniwersytetu Gdańskiego", współfinansowanego z unijnych środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Lokalizacja: ul. Wita Stwosza

Inwestor: Uniwersytet Gdański

Projekt: Warsztat Architektury Pracownia Autorska WAPA
arch.: Krzysztof Kozłowski, Maciej Jaśkowiec, Maria Stankiewicz, Agata Szymańska, Karol Tomczak, Grzegorz Ziętek

Realizacja: 2010–2012

Powierzchnia zabudowy: 8 100 m²

Powierzchnia użytkowa: 23 766 m²

Kubatura: 118 740 m³

Liczba miejsc parkingowych: 166

Koszt budowy: ponad 137 mln zł

z naziemnym schematem obsługi, zaprojektowano łącznik dla ruchu towarowego — sprzętu, odczynników, gazów, materiałów badawczych, odpadów.
Pomiędzy elementami składowymi struktury obiektu zostały utworzone, niedostępne z zewnątrz, wygrodzone, trawiaste patia z kompozycją zieleni niskiej. W dwóch patiach na poziomie piwnic zostały ulokowane laboratoria specjalne wymagające niezależnego posadowienia.
Obiekt w swojej strukturze przestrzennej, budowlanej i instalacyjnej został zaprojektowany w sposób umożliwiający bardzo dużą elastyczność układu wewnętrznego, oraz bardzo dużą elastyczność programową.

above — equipment, reagents, gases, research materials, and wastes.
The space in between the building segments is arranged into grassy patios with patches of low green, inaccessible from outside. Two of the patios actually rest over special laboratories under the ground, all requiring independent foundations.
The building, in its spatial, structural, and installation aspects, is designed so as to allow utmost flexibility of its internal arrangement and high adaptability to a variety of functions.

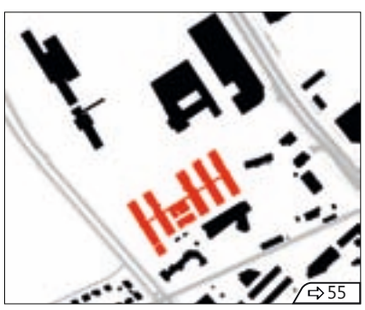
⇨55

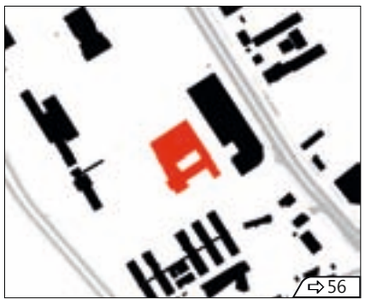
⇨56

Budynek Wydziału Biologii UG

Lokalizacja:
Gdańsk-Oliwa, ul. Bażyńskiego 1

Inwestor: Uniwersytet Gdański

Projekt:
Autorska Pracownia Projektowa Studio M
arch.: Małgorzata Ulasińska, Andrzej Gołębiewski, Hanna Gołębiewska, Jadwiga Jaczuk, Jerzy Biliński, Piotr Wiktorowicz

Realizacja: 2009–2012

Powierzchnia zabudowy: 6 070 m²

Powierzchnia użytkowa: 13 432 m²

Powierzchnia całkowita: 23 000 m²

Kubatura: 92 398 m³

Liczba miejsc parkingowych: 252

Koszt budowy: ponad 100 mln zł
Budowa współfinansowana ze środków unijnych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Nowy gmach Wydziału Biologii to jedna z największych inwestycji w Polsce w zakresie szkolnictwa wyższego. Całkowity koszt projektu to ponad 242 mln zł, z czego dofinansowanie ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko wynosi ponad 235 mln zł (oba wydziały). Koszt budowy Wydziału Biologii wraz z wyposażeniem to prawie 105 mln zł.
Obiekt składa się z dwóch czterokondygnacyjnych skrzydeł oraz jednego skrzydła pięciokondygnacyjnego, które są połączone wspólnym przestronnym holem, imponująco zagospodarowanym zielenią.
Każde skrzydło budynku jest przeznaczone dla innej specjalności: biologii molekularnej, środowiskowej oraz eksperymentalnej. W budynku są między innymi 2 aule, 3 sale wykładowe, 16 sal do ćwiczeń, 74 laboratoria i 38 pracowni specjalistycznych.
Budynek został wyposażony w sprzęt audiowizualny, system kontroli dostępu i monitoringu, sieci informatyczne i teletechniczne.

The new edifice of the Faculty of Biology is one of the largest projects investing in university facilities in Poland. The project costs add up to over PLN 242 million, out of which more than PLN 235 million (two faculties) were provided as a grant from the Operational Programme Infrastructure and Environment. The construction works plus equipment of the Faculty of Biology alone add up to almost PLN 105 million.
The building is actually made up of two four-floor wings and one five-floor wing, all connected with a common spacious hall lush in impressive green.
Each wing is dedicated to a different special area: molecular biology, environmental biology, and experimental biology. The whole complex houses e.g. 2 halls, 3 lecturing rooms, 16 practical training rooms, 74 laboratories, and 38 specialist studies.
The building is fitted with audio-visual equipment, access control and monitoring system, IT and teletechnical networks.

Budynek Neofilologii oraz budynek administracji centralnej UG

W nowoczesnym gmachu Neofilologii będą mieścić się instytuty Anglistyki, Filologii Germańskiej, Romańskiej, Wschodniosłowiańskiej oraz katedry Filologii Klasycznej, Skandynawistyki, Slawistyki, pomieszczenia administracyjne wydziału, nowoczesne sale wykładowe, sale do tłumaczeń specjalistycznych i konferencyjnych, laboratorium językowe, sale komputerowe, pomieszczenia dla dziekanatu, które pozwolą na sprawną obsługę studentów, a także centrum e-learningowe.
Budynek będzie wyposażony w nowoczesne technologie i urządzenia (np. systemy do tłumaczeń translatorycznych, kabiny symultaniczne).
Budynek administracji centralnej stanowi odrębne zadanie inwestycyjne. Znajdą się w nim nowoczesne ogólnouczelniane archiwum o klasie archiwum państwowego, Ośrodek Informatyczny UG, kwestura, pomieszczenia dla zespołu rektorskiego oraz innych działów merytorycznych administracji centralnej, sale szkoleniowe i konferencyjne.

The modern building of the Faculty of Modern Languages will house the institutes of English, German, French, East Slavonic Language Studies, and chairs of Classics, Scandinavian, and Slavistic Studies, the faculty administration, modern lecturing halls, rooms fitted for specialist and simultaneous interpretation, a language laboratory, computer rooms, the Dean's office premises to provide efficient services to the students, and an e-learning centre.
The building will be fitted with modern technologies and devices (to name e.g. translation systems or simultaneous interpretation booths).
A separate investment project is devoted to the building intended for the central administration. The facility will house the University's modern archives fitted to the class of the state archives, the UG IT Centre, bursary, rector's team premises, and space for other sections of the central administration, plus training and conference rooms.

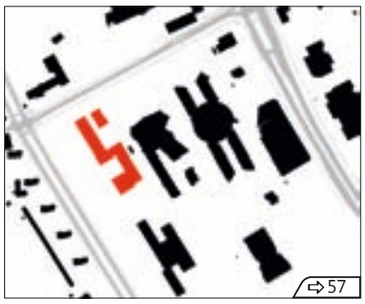

Lokalizacja: Oliwa, ul. Bażyńskiego 1

Inwestor: Uniwersytet Gdański

Projekt: Wolski & Partners Architekci sp. z o.o.
arch.: Jerzy Wolski, Jarosław Rawerski, Jarosław Ambroszkiewicz, Magdalena Gajda (I miejsce w konkursie architektonicznym)

Realizacja: 2011–2015

Powierzchnia zabudowy: 4 815 m^2

Powierzchnia użytkowa: 14 372 m^2
gmach Neofilologii: 9 030 m^2
budynek administracji centralnej: 5 342 m^2

Kubatura: 87 265 m^3
gmach Neofilologii: 60 298 m^3
budynek administracji centralnej: 26 967 m^3

Liczba miejsc parkingowych:
200 naziemnych, 22 podziemnych

Koszt budowy:
gmach Neofilologii: ponad 75 mln zł
budynek administracji centralnej: 37 mln zł
Dofinansowanie ze środków UE: 24,2 mln zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013.

Budynek Instytutu Biotechnologii

Budynek Instytutu Biotechnologii Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii Uniwersytetu Gdańskiego i Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Lokalizacja: ul. Abrahama

Inwestor: Uniwersytet Gdański

Projekt: Warsztat Architektury Pracownia Autorska WAPA arch.: Krzysztof Kozłowski, Maciej Jaśkowiec, Michał Radzimierski, Maria Stankiewicz, Agata Szymańska

Realizacja: 2013–2015

Powierzchnia zabudowy: 2 400 m^2

Powierzchnia użytkowa: 7 940 m^2

Kubatura: 43 500 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 51

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 59 mln zł Dofinansowanie ze środków UE pochodzących z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko: 58 mln zł.

⇨58

Budynek instytutu znajduje się na działce, położonej przy południowej granicy Kampusu UG, w sąsiedztwie siedzib Wydziałów Biologii i Chemii. Obiekt posiada cztery kondygnacje naziemne oraz jedną podziemną. Znajdą się w nim: pomieszczenia dydaktyczne, biurowo-administracyjne, laboratoria naukowo-badawcze, laboratoria specjalistyczne, w tym laboratoria klasy BSL3, sala audytoryjna. Budynek korzysta z istniejącego przy Wydziale Chemii zaplecza technicznego, który stanowi: wydzielony plac gospodarczy z podjazdem, centralny magazyn odczynników, centralny magazyn gazów technicznych oraz specjalistyczny śmietnik. Bryła obiektu stanowi przestrzenną grę dwóch różnych materii:

- miękkiej, gładkiej, bardzo przestrzennej i lustrzanej formy zamykającej część parterową, falująco domykającej przestrzeń audytorium i przestrzeń spotkań nieformalnych;
- geometrycznej, „chropowatej", płaskiej formy zamykającej część laboratoryjno-biurową, wykonaną w systemie aluminiowym z pionowymi wąskimi oknami.

Przed budynkiem zaprojektowano strefę wejściową o wysokiej jakości przestrzeni oraz niezbędne miejsca postojowe dla samochodów. Parking dla rowerów znajdzie się w budynku.

Instytut Biotechnologii będzie służył studentom Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii prowadzonego wspólnie przez Uniwersytet Gdański i Gdański Uniwersytet Medyczny. Wydział kształci około 320 studentów i jest jedyną jednostką dydaktyczną tej specjalności w Polsce.

The institute building rises on the plot located on the southern border of the UG Campus, in the neighbourhood of the Faculties of Biology and Chemistry. It is four storeys high and rests on a basement. The building will house: teaching areas, office and administration quarters, research laboratories, specialist laboratories including some of the BSL3 class, and an auditorium.

The building uses the technical back-up facilities of the Faculty of Chemistry, that is: a separate utility yard with a driveway, a central reagent store, technical gas store, and special waste containers. The body of the building is composed so as to achieve interplay in space of two different physical matters:

- a soft, smooth, highly spacious, and symmetrical form which encloses the ground floor and completes the space between the auditorium and the informal meeting ground in a wave-like shape;
- a geometric, „rough", and flat form with vertical windows, built in the aluminium system, which houses the laboratories and offices.

The outdoor grounds in front of the building are designed to offer high quality space appended with the necessary parking facilities. Bicycle stands will be fitted inside the building.

The new seat of the Institute of Biotechnology will serve the students of the Intercollegiate Faculty of Biotechnology run jointly by the University of Gdańsk and Medical University of Gdańsk. The faculty has about 320 students and is the only teaching establishment in this area of specialisation in Poland.

LINTE^2

LINTE^2 to akronim Laboratorium Innowacyjnych Technologii Elektroenergetycznych i Integracji Odnawialnych Źródeł Energii. Architekci podjęli próbę możliwie jednoznacznego wyrażenia najistotniejszych idei zawartych w przewidzianej funkcji projektowanego budynku. Genezą powstania projektu jest wyobrażenie zaawansowanego technologicznie „urządzenia" o bardzo prostej, a zarazem doskonałej formie. W uzasadnieniu doboru architektonicznych środków wyrazu, Autorzy wskazują na literackie i filmowe odniesienia do tajemniczego „monolitu" opisanego w *Odysei kosmicznej 2001* Stanley'a Kubricka i Arthura C. Clarke'a. W taki sposób, zdaniem Autorów, mogłyby wyglądać zaawansowane technologicznie obiekty czasów kolonizacji kosmosu.

W budynku mieszczą się hale badawcze, pomieszczenia kontrolno-pomiarowe oraz pomieszczenia biurowe, socjalne oraz techniczne. Nie przewidziano w nim prowadzenia zajęć dydaktycznych. Monolityczna bryła budynku została rozdzielona na dwie części. Miejsce przecięcia „monolitu" zostało wybrane nie przypadkowo, gdyż jest to kontynuacja ideowych założeń wynikających z potrzeb funkcjonalnych budynku, łączy ono bowiem część halową i biurową laboratorium z budynkiem technicznym „zasilającym". Formalnie zostało to podkreślone przeszkleniami w jaskrawym zielonym kolorze.

LINTE^2 is an acronym for Laboratorium Innowacyjnych Technologii Elektroenergetycznych i Integracji Odnawialnych Źródeł Energii [Laboratory of Innovative Power Engineering and Integration of Renewable Sources of Energy]. The architects aimed at conveying the clearest possible expression of the major ideas to be embodied by the function of the building. The genesis of the design consisted in the desire to visualise a technologically advanced „device", utterly simple but perfect in form. In their rationale explaining the selected architectural means of expression, the authors make literary and film references to a mysterious „monolith" described in the Space Odyssey 2001 by Stanley Kubrick and Arthur C. Clarke. This is what, the authors believe, the technologically advanced structures of the times of space colonisation could look like.

The building houses research halls, control and measuring rooms, office areas, welfare and technical facilities. No teaching function is included. The monolith of the building is split into two parts, and the axis of the split is not accidental. Its positioning is determined by the assumed functional requirements of the building. The split, formally emphasised with bright green glazing, links the laboratory rooms and offices to the technical "support" area.

Lokalizacja: ul. Sobieskiego 5

Inwestor: Politechnika Gdańska

Projekt: K&L art design
Autorska Pracownia Projektowa
arch.: Grzegorz Krychowski,
Mirosław Kowalczyk, Małgorzata Czyż,
Dawid Czyż, Agnieszka Gruza

Realizacja: 2011–2013
Budynek w trakcie wyposażania
w technologie

Powierzchnia zabudowy: 1 323 m^2

Powierzchnia użytkowa: 1 657 m^2

Kubatura: 11 978 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 20

Szacunkowy koszt inwestycji: 13 mln zł

Wyposażenie: 20 mln zł

⇨59

Wydzielenie modułu zewnętrznego pozwala wyprowadzić z budynku głównego pomieszczenia transformatorów, agregatów oraz wszelkich funkcji technicznych, które wymagają oddalenia od części laboratoryjnej oraz bezpośredniego dostępu z zewnątrz.
Wrażenie tajemniczości budynku ma potęgować czarny, metaliczny kolor elewacji. Odbywające się wewnątrz procesy elektroenergetyczne zostały „opowiedziane" poprzez oplatającą obiekt sieć zielonych strumieni świetlnych. Uzyskane dzięki nim podziały — konsekwentnie podkreślone układem zlicowanej ze ścianą stolarki okiennej — nadają obiektowi dynamiczny charakter.

Separation of the "auxiliary" module frees the main interior of transformers, generators, and all technical functions which must be distant from the laboratories and require direct access from outside.
Metallic black of the external finish is intended to enhance the impression of mystery. The „story" of the power engineering processes taking place inside is told by a web of green streams of light which entangle the entire building. The thus attained divisions, emphasised with consequent arrangement of the window frames aligned with wall face, give the structure an air of dynamism.

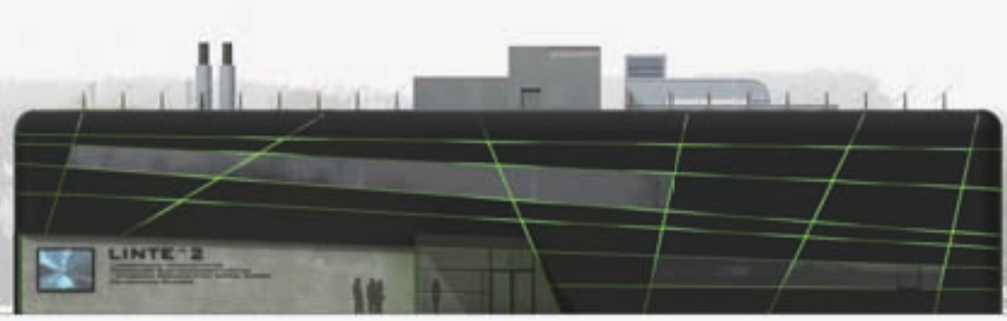

Projekt budynku wybrano w wyniku rozstrzygnięcia konkursu na koncepcję architektoniczną budynku laboratoryjno-badawczego Politechniki Gdańskiej pod nazwą *Laboratorium innowacyjnych technologii elektroenergetycznych i integracji odnawialnych źródeł energii — LINTE^2* (2010).

Centrum Nanotechnologii | Budynek A

Obiekt powstał w miejscu wyburzonych magazynów chemicznych. Autorzy poszerzyli o nowy element zabytkową kompozycję urbanistyczną, w której głównymi elementami są historyczne budynki kampusu Politechniki Gdańskiej. Inwestycja składa się z dwóch brył o różnych wielkościach i odrębnych funkcjach: budynku dydaktyczno-laboratoryjnego oraz budynku parkingowego. Część dydaktyczno-laboratoryjna posiada cztery kondygnacje, w tym jedną częściowo podziemną oraz poddasze użytkowe. Pierwsza kondygnacja podziemna obejmuje parking. Na kondygnacji najniższej (-2) zaprojektowano laboratoria specjalistyczne, śluzy zapewniające wymagany stopień czystości i wszystkie pomieszczenia technicznej obsługi budynku. Na parterze znajduje się biblioteka wraz z czytelnią i magazynem książek wyposażonym w regały kompaktowe z napędem elektrycznym, laboratorium wdrożeniowo-demonstracyjne i ogólnodostępny hol wejściowy z zapleczem sanitarnym. Na kondygnacji pierwszej mieszczą się: audytorium dla 148 osób, sale seminaryjne oraz towarzyszące zaplecze. Dwa wyjścia umożliwiają dostęp do niezadaszonego tarasu. Na drugiej kondygnacji znalazła się część administracyjna, socjalna (pokoje pracowników naukowych i dydaktycznych) oraz część techniczna. Na tym poziomie zaprojektowano również dwa wyjścia na otwarty taras ze świetlikiem doświetlającym hol w formie szklanej piramidy. Budynek parkingowy to dwupoziomowa podziemna hala garażowa z zielonym dachem.

The facility has been erected on the site previously occupied by chemical storage houses. The authors of its design have continued the planning complex dominated by the historic campus buildings of the Gdańsk University of Technology, adding a new element to it. The design combines two structures different in size and functions: a building which houses teaching space and laboratories, and a garage. The teaching and laboratory section spreads on four storeys, including one semi-basement, and an attic. The first underground storey is reserved for a car park. The lowest basement storey (-2) is devoted to specialist laboratories, sluices ensuring the necessary purity level, and the entire technical base of the building. The ground floor houses the library, reading room, and book storage fitted with electrically-driven compact bookshelves, plus an implementation-cum-demonstration laboratory, and a public entrance hall appended with sanitary facilities. Arranged on the first floor are: an auditorium for 148 people, seminar rooms, and the accompanying auxiliaries. Two exits open onto an open outdoor terrace. The second floor accommodates the administration, staff facilities (research and academic staff offices), and technical area. This level too, has two exits leading to an open terrace. A pyramid-shape skylight lets extra light into the hall. The garage is a double-level, underground hall with a green roof.

Lokalizacja: ul. Gabriela Narutowicza 11/12

Inwestor: Politechnika Gdańska

Projekt: PPB „EKOBUD" s.c.
Ewa i Remigiusz Owczarek
arch. Włodzimierz Alwasiak

Realizacja: 2010–2012

Powierzchnia zabudowy: 3 446 m^2

Powierzchnia użytkowa: 7 803 m^2

Kubatura: 34 440 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 100

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 70 mln zł

Lokalizacja: ul. Siedlicka (Kampus Politechniki Gdańskiej)

Inwestor: Politechnika Gdańska

Projekt: PPW FORT sp. z o.o. arch.: Antoni Taraszkiewicz, Piotr Mazur, Wojciech Targowski, Agnieszka Malinowska, Karolina Taraszkiewicz, Paweł Podwojewski, Ewa Staniszewska, Roksana Czartopolska-Bętlejewska, Małgorzata Skrzypek-Łachińska, Agnieszka Gruda

Realizacja: 2013–2015

Powierzchnia zabudowy: 1 094 m^2

Powierzchnia użytkowa: 3 715 m^2

Kubatura: 25 857 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 51

Szacunkowy koszt inwestycji: 30 mln zł

Projekt wyłoniony w drodze konkursu architektonicznego zorganizowanego w roku 2012 przez PG przy współpracy z SARP Oddział Wybrzeże w Gdańsku.

Centrum Nanotechnologii | Budynek B

Architektura budynku charakteryzuje się prostą i powściągliwą formą, podporządkowaną architektonicznej dominacji najstarszej części kampusu. Posłużyły temu użyta skala, artykulacja fasad i stosowane materiały wykończeniowe. W elewacjach budynku zastosowano czerwony piaskowiec „Rubin", który zastąpił tradycyjną cegłę. Na każdej kondygnacji czerwień elewacji została przełamana poziomymi pasami jasnego piaskowca. Artykulacja pionowa fasad została oparta na zasadzie wzajemnie poprzesuwanych arkad o zmiennej szerokości, sprawiających wrażenie oderwanych od zasadniczej bryły obiektu. Dzięki temu nałożeniu płaszczyzn, gra światłem i cieniem zmienia plastykę elewacji w zależności od pory dnia i roku. Podwyższenie ściany frontowej o otwartą arkadę domyka bryłę i przesłania znajdujący się za nią taras rekreacyjny. Główne wejście do budynku prowadzi do obszernego holu, skąd szerokim przejściem można się dostać na zielony plac rekreacyjny oraz na wszystkie kondygnacje budynku. Służą temu dwie klatki schodowe i dwie panoramiczne windy. W budynku mieszczą się: sale wykładowe i laboratoria, sala audytoryjna na 122 osoby, pracownia multimedialna. Na każdej kondygnacji zaprojektowano przestrzenie rekreacyjne, miejsce spotkań i integracji studentów oraz kadry dydaktyczno-naukowej, jak również miejsce organizowania wystaw oraz imprez związanych z życiem uczelni. Zgodność kolorystyczna budynku z jego architektonicznym kontekstem przy jednoczesnym zastosowaniu prostych rozwiązań projektowych, pozwoliła nowemu ośrodkowi naukowemu wtopić się w otoczenie, nadając mu pożądany nowoczesny kształt.

In its architectural aspect, the building catches the eye with its simple and reserved form subordinate to the dominating oldest quarters of the campus. The subordination effect is achieved through scale, articulation of the facades, and the employed finishing materials. The external walls are clad in the 'Ruby' variety of red sandstone instead of the traditional brick. The red of the facade is toned down by horizontal strips of light-colour sandstone at all floor levels. The vertical articulation of the facades is based on arcades, each shifted when compared to the previous and the next one, varying in width and giving the impression of standing free of the building itself. Thanks to overlapping planes, the interplay of light and shadow changes the visual effect of the facade depending on the time of the day and season of the year. An open arcade which crowns the front closes the building body and screens a recreation terrace behind it. The main entrance leads to a spacious hall, from where one can take a wide passage to get to a green leisure yard or the upper floors of the building. Two stairways and two panoramic lifts ensure vertical circulation. The building houses lecture rooms and laboratories, an auditorium for 122 people, and a multimedia studio. Each floor has recreation areas, a place where students and academic staff can meet and mix, and a place to arrange exhibitions and events of the university life. The new centre of science and education has blended with its neighbourhood matching the architectural context in colour, whilst employing simple design solutions and keeping the desired modern shape.

Rekonstrukcja wieży zegarowej na Gmachu Głównym PG

Modernizacji budynków starego kampusu Politechniki Gdańskiej towarzyszył szereg prac o charakterze konserwatorskim. Bardzo dobry stan zachowania oryginalnej bryły gmachu głównego i wystroju elewacji, stał się argumentem za utrzymaniem jego kompozycyjnej integralności i przywróceniu mu zniszczonej w pożarze w roku 1945 wieży zegarowej, w formie zbliżonej do oryginału. Wierne odtworzenie zawdzięczać należy wyobraźni, umiejętnościom i determinacji głównego projektanta, od ponad 50 lat związanego z Politechniką Gdańską, dr inż. arch. Wiesława Czabańskiego. Ze względu na brak materiałów archiwalnych (zachowało się tylko kilka zdjęć) architekt był zmuszony odtworzyć dokumentację projektową na desce kreślarskiej przy pomocy ołówka i tuszu, bez użycia technik cyfrowych. Ustalenia dokładnych wymiarów wieży i geometrycznego wyznaczenia miejsc jej posadowienia wyliczono na podstawie fotografii i pomiarów inwentaryzacyjnych. Wiele wymiarów odtworzono geometrycznie z archiwalnych fotografii metodą przejścia z rzutu środkowego na rzut płaski. W trakcie prac projektowych korzystano, poprzez analogię, z rozwiązań stosowanych przy budowie hełmu wieży zegarowej budynku gdańskiego dworca kolejowego, której cześć detali miedzianych aplikacji jest zbliżona do detali wieży politechnicznej. Rekonstrukcja wieży została wykonana z użyciem tradycyjnych materiałów, głównie drewna modrzewiowego, zewnętrzną powłokę wykonano z blachy miedzianej łączonej w tradycyjny sposób. Całość wieńczy złocona figura Alegorii Nauki. Wysokości konstrukcji od posa-

Modernisation of the buildings in the old campus of the 'Gdańsk Poly' went hand in hand with numerous conservation works. The fact that the original structure of the main building and its facade were in very good condition provided a weighty argument for keeping its compositional integrity intact whilst refitting it with the clock tower lost in the 1945 fire. The intention was to recreate the tower in a form possibly close to its original shape. Its faithful restoration was possible thanks to the imagination, skills, and determination of the chief designer, dr inż. arch. Wiesław Czabański whose 50-year long professional career is closely connected with the Gdańsk University of Technology. Because no archives survived (only several photos still exist), the architect had no other option but to recreate the design documentation using a drawing board, pencil and ink with no support from digital techniques. The exact dimensions of the tower and the its geometric location were calculated based on the photographs and as-built measurements. Many measurements were deducted from the original photographs by resorting to the geometrical process of transposing central projections onto the plane. The solutions applied in the design referred by analogy to those employed for the clock tower dome of the railway station building in Gdańsk. Some details of the copper cladding of the latter are similar to the details of the Poly tower. The reconstruction works were carried out using traditional materials, mainly larch timber, the copper sheet roofing joined under the traditional methods. A gilded figure of

Inwestor: Politechnika Gdańska

Główny projektant:
arch. Wiesław Czabański

Zespół projektowy:
ARCHITEKTURA: arch. Jarosław Bąkowski
KONSTRUKCJA: Piotr Chudoba

Rzeźba Alegorii Nauki: Dąbrówka Tyślewicz

Realizacja: 2012

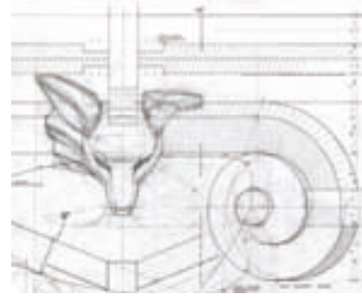

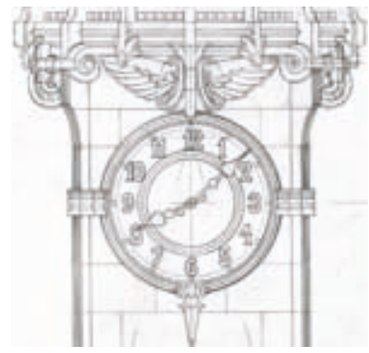

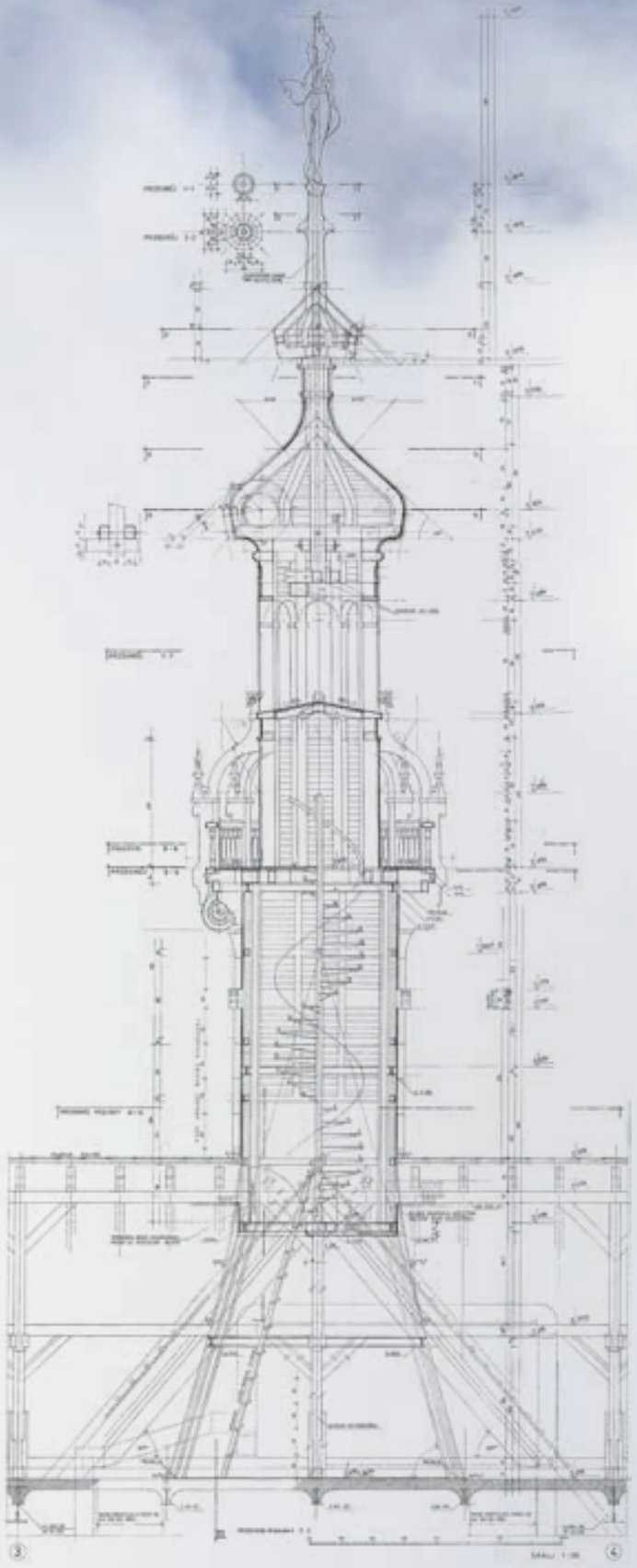

dowienia na stropie najwyższej kondygnacji gmachu do najwyższego punktu rzeźby, mierzy 23,1 m.

Wieża zegarowa pełni też czysto użytkową rolę — służy jako wyrzutnia powietrza nowoczesnego systemu wentylacji mechanicznej dla sali dydaktycznej nr 300 i sali audytoryjnej nr 200.

Allegory of Science finishes the dome. The structure, from its foot at the ceiling of the uppermost building storey to the topmost point of the figure, is 23.1 metres tall.

The clock tower plays yet another, purely practical role – it serves as the exhaust of the modern mechanical ventilation of hall No. 300 and auditorium No. 200.

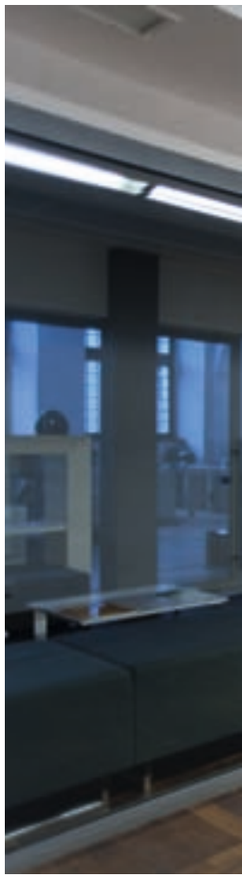

Modernizacja budynku Akademii Sztuk Pięknych

W dniu 2 czerwca 2010 r. Bogdan Zdrojewski Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz prof. Ludmiła Ostrogórska Rektor Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku podpisali umowę o dofinansowanie projektu pod nazwą *Zwiększenie dostępu do edukacji artystycznej poprzez poprawę stanu infrastruktury ASP w Gdańsku* (wsparcie ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego). Tym samym rozpoczęła się największa modernizacja w dziejach gdańskiej ASP. Przedmiotem projektu stała się przebudowa budynków uczelni, na czele z zabytkowymi obiektami Wielkiej Zbrojowni oraz Baszty Słomianej. Dokonano przebudowy holu głównego budynku w jego modernistycznej części z roku 1968. Zrealizowano nowe wejście główne do uczelni, wykonano nową klatkę scho-

On 2 June 2010, Bogdan Zdrojewski, Minister of Culture and National Heritage, and Prof. Ludmiła Ostrogórska, Rector of the Academy of Fine Arts in Gdańsk, signed a grant agreement to provide co-financing of the project entitled Increasing access to art education through improvement of the condition of infrastructure of the AFA Gdańsk (supported from the European Regional Development Fund). The deed marked the onset of the largest modernisation project in the history of the Gdańsk Academy. In its scope, the project comprised redevelopment of the school premises, including the prime component structures of the historic Grand Armoury and Straw Tower. The modernist section of the main hall, dating back to 1968, has been redeveloped. The school has been given a new

⇨63

Lokalizacja: ul. Targ Węglowy 6

Inwestor:
Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku

Projekt:
arch.: Jadwiga Jaczuk, Jerzy Biliński,
arch. wnętrz Agata Semka

Inwestycja dotyczyła 3 obiektów

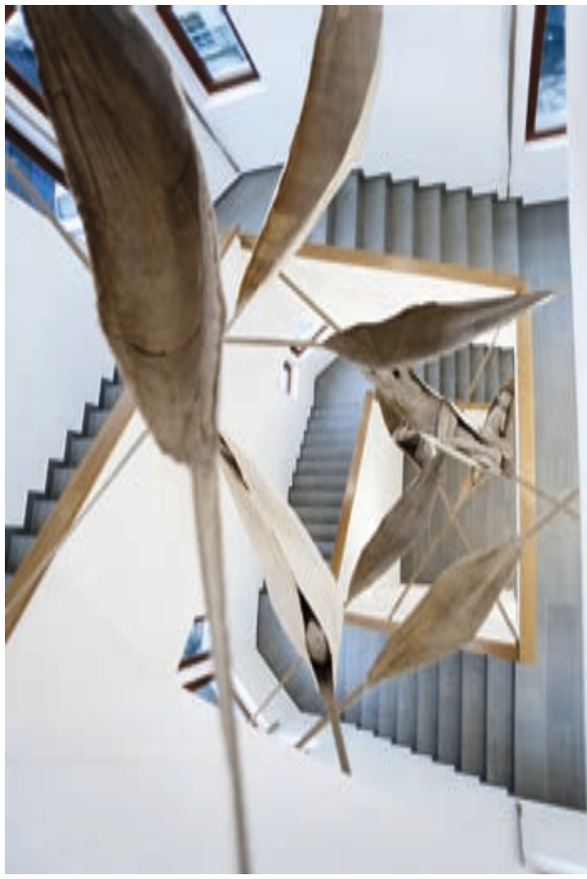

Realizacja: 2010–2013

Powierzchnia zabudowy:
Wielka Zbrojownia: 2 066 m²
Budynek Nowy: 1 008 m²
Baszta Słomiana: 113 m²

Powierzchnia użytkowa:
Wielka Zbrojownia: 7 247 m²
Budynek Nowy: 3 523 m²
Baszta Słomiana: 93 m²

Kubatura:
Wielka Zbrojownia: 21 030 m³
Budynek Nowy: 12 749 m³
Baszta Słomiana: 1720 m³

Szacunkowy koszt inwestycji: 24,5 mln zł

dową połączoną z nowo powstałym patio. Gruntowną modernizację przeszła również istniejąca już wcześniej biblioteka, w której wykonano antresolę. Przebudowa objęła ponadto znajdujące się w Wielkiej Zbrojowni audytorium i aulę, która stała się główną przestrzenią wystawienniczą akademii. W Baszcie Słomianej, pełniącej funkcję sali posiedzeń Senatu uczelni, dokonano modernizacji wnętrza oraz konserwacji średniowiecznej elewacji. Budynki uczelni dostosowano także do potrzeb osób niepełnosprawnych.

main entrance and a new stairway connected to the newly created patio. A thorough revamp was also given to the existing library which gained a mezzanine. The redevelopment works extended to include auditorium and lecture hall in the Grand Armoury which has been turned into the Academy's main exhibition space. The Straw Tower housing the Senate meeting room has been modernised inside and its external mediaeval walls have been given conservation treatment. The school premises have also been adjusted to accommodate the disabled.

Żłobek modułowy „Dzwoneczek”

Szybki rozwój budownictwa mieszkaniowego na tzw. górnym tarasie Gdańska spowodował konieczność równie szybkiej realizacji niezbędnej infrastruktury społecznej. Pomocnym rozwiązaniem jest idea budowy obiektów modułowych. Opiera się ona na zaprojektowaniu obiektu składającego się z powtarzalnych oddziałów. Budynek tak zaprojektowany, przy odpowiedniej rezerwie terenu można w szybki sposób powiększyć przez dodanie kolejnego modułu.

Żłobek modułowy „Dzwoneczek” zapewnia 96 nowych miejsc dla dzieci do lat trzech. Parterowy budynek, dostępny dla osób niepełnosprawnych, został zaprojektowany jako zestaw brył okalający centralne forum. Pokryty jest stromymi dachami o wielu spadkach. Ze względu na komfort dzieci, trzyoddziałowy budynek jest zaaranżowany w sposób zbliżony do warunków domowych. Wnętrza, wykończone żywymi i ciepłymi barwami, są wyposażone w meble i sanitaria w skali przystosowanej do najmłodszych i zawierają elementy wykonane z naturalnych materiałów. Każdy z oddziałów ma własną szatnię, sypialnie, bawialnie oraz pomieszczenia sanitarne usytuowane w części budynku z bezpośrednim dostępem do terenów rekreacyjnych. Znajdują się tam plac zabaw, zaaranżowana zieleń, tarasy, mała architektura — w całości odpowiednio oświetlone oraz ogrodzone. Jest planowana budowa kolejnych dwóch żłobków modułowych przy ul. Rogalińskiej oraz przy ul. Olsztyńskiej.

Swift expansion of housing development in the so-called upper terrace of Gdańsk has made it necessary to complement the residential function with equally swift development of the indispensable social infrastructure. A solution helpful in attaining the goal comes down to the idea of the so-called modular buildings. The concept is based on designing a facility made up of repetitive sections. A building designed to the scheme can be quickly enlarged by adding another module, provided some land is left in reserve.

The modular crèche called ‘Tinker Bell’ provides care for 96 children aged up to three. The bungalow building accessible to the disabled is designed to form a group of building blocks enclosing the centrally located forum. The structure is topped with a steep multi-hipped roof. With the view of the children’s comfort, the building housing three different age groups is arranged so as to resemble home interior. Indoors, the rooms are finished in vivid warm colours, and the furniture and toilets scaled to the height of the youngest incorporate elements made of natural materials. Each age group has its own cloakroom, bedrooms, playrooms, and sanitary facilities, the latter located so as to make them accessible directly from the recreation grounds. Arranged on site is a playground, the greens, terraces, and garden architecture, all properly lit and fenced. Further two modular crèches are scheduled for construction at Rogalińska and Olsztyńska Streets.

⇨64

Lokalizacja: ul. Królewskie Wzgórze 2

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska

Projekt: Piotr Nogowski Architekci

Realizacja: 2014

Powierzchnia zabudowy: 1 121 m^2

Powierzchnia użytkowa: 932 m^2

Kubatura: 7 034 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 14

Koszt inwestycji: 4 mln zł
Inwestycja dofinansowana w ramach rządowego projektu „Maluch 2014”.

Pozytywna Szkoła Podstawowa

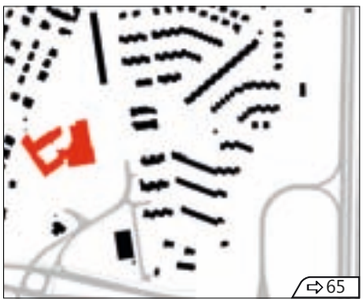

Lokalizacja: Gdańsk-Kokoszki, u zbiegu ulic Azaliowej i Kalinowej

Inwestor: Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska (działająca w imieniu Gminy Miasta Gdańska)

Projekt: Pracownia Architektoniczna Inwestproj

Realizacja: 2014–2015

Powierzchnia zabudowy: 5 156 m^2

Powierzchnia użytkowa: 10 866 m^2

Kubatura: 57 031 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 41, w tym 2 dla osób niepełnosprawnych

Szacunkowy koszt inwestycji: 36 mln zł

Liczba miejsc dla rowerów: 120

Nowa szkoła realizowana w Gdańsku jest położona u zbiegu ulic Azaliowej i Kalinowej, w dzielnicy Gdańsk-Kokoszki. Inwestycja ma zaspokoić potrzeby związane z powstawaniem nowych, systematycznie rozbudowujących się osiedli mieszkaniowych w południowo-zachodnich dzielnicach Gdańska. Trzykondygnacyjny budynek dydaktyczny posiada 24 oddziały, które są przeznaczone dla 625 uczniów oraz dwie świetlice — jedna dla młodszych dzieci, druga przystosowana do potrzeb klas starszych. W szkole znajduje się ponadto stołówka z zapleczem kuchennym, ogólnodostępna biblioteka wraz z czytelnią, oraz pozostałe pomieszczenia związane z potrzebami administracyjnymi, gospodarczymi i technicznymi. Pomieszczenia szkolne posiadają wykończenie akustyczne, które wpływa na obniżenie pogłosu i poziomu hałasu. W skład zespołu szkolnych budynków wchodzi kompleks sportowy: sala gimnastyczna z boiskami do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki, sala pomocnicza do prowadzenia W-F, sala korekcyjna, siłownia, aula oraz szatnie. Ostatnim obiektem tworzącym całość inwestycji jest hala basenowa. Czterotorowy basen, brodzik, część rekreacyjna, sauna, szatnie oraz pomieszczenia gospodarcze będą ogólnodostępne w godzinach pozalekcyjnych. Dopełnieniem przedsięwzięcia będzie zagospodarowanie działki szkolnej — tereny zielone, boiska wielofunkcyjne, bieżnia, skocznia w dal, ciągi piesze, mała architektura oraz place zabaw wyposażone w urządzenia dla najmłodszych.

The new school currently under construction in Gdańsk is located at the convergence of Azaliowa and Kalinowa Streets in the Kokoszki district. The purpose of the investment is to meet the needs of the new and steadily spreading residential estates in the south-western corner of Gdańsk. The three-floor school building has 24 classrooms taking 624 pupils and two nurture rooms: one for the younger kids, the other for their older peers. The school has a canteen with kitchen facilities, the students' library and reading room, and space accommodating all other auxiliary administrative, maintenance, and technical functions. The classrooms are acoustically insulated to reduce the echo effect and noise level. The school compound further includes a sports complex: a gym hall, indoor handball, basketball, and valley ball courts, an auxiliary hall for physical education classes, a corrective exercise room, fitness room, meeting hall, and cloakrooms. Finally, there is an indoor swimming pool complex completing the project, with a four lane pool, paddling pool, recreational areas, a sauna, changing rooms, and technical back-up. The complex will be open to the public outside the school hours. The entire compound will be set in landscaped grounds of green, multi-functional open air pitches, an athletics track, long-jump facility, pathways, garden architecture, and playgrounds for the youngest.

Kultura i przestrzeń publiczna | Culture and public space

Widownia:
w zależności od układu sceny i widowni od 480 do 595 miejsc

Scena:
dzięki systemowi zapadni złożonemu z 55 platform spektakle można oglądać na trzech rodzajach scen: elżbietańskiej, klasycznej włoskiej „pudełkowej" lub centralnej (arenie)

Otwierany dach:

Dwa ruchome skrzydła, każde o wymiarach: 10 x 21 m

Łączna powierzchnia dachu: 420 m^2

Łączna waga skrzydeł dachu: ok. 90 ton

Całkowita waga dachu wraz z 28 siłownikami: 160 ton

Czas otwarcia dachu: 3 minuty

⇨66

Gdański Teatr Szekspirowski

Lokalizacja: ul. Wojciecha Bogusławskiego

Inwestor: Gdański Teatr Szekspirowski

Projekt: arch. Renato Rizzi
WSPÓŁPRACA: Pro.Tech.O. s.c.r.l. Roberto Davanzo, Andrea Rossetto, Q-ARCH sp. z o.o., arch.: Robert Kuzianik, Anna Socha, Wiesław Socha, Karol Korycki

Realizacja: 2008–2014

Powierzchnia zabudowy: 2 996 m²

Powierzchnia całkowita: 12 240 m²

Powierzchnia użytkowa: 7 935 m²

Kubatura: 53 527 m³

Wysokość najwyższego punktu: 18 m

Koszt inwestycji: 93,8 mln zł
w tym dofinansowanie UE: 51,2 mln zł

Budynek teatru powstał na niezabudowanym obszarze śródmieścia historycznego Gdańska, w miejscu średniowiecznych fortyfikacji miejskich. Przeprowadzone badania archeologiczne potwierdziły przekaz znany z XVII-wiecznej ryciny Petera Willera o istnieniu w tym miejscu gmachu szkoły fechtunku. W budynku, oprócz ćwiczeń szermierczych gdańskiej młodzieży, odbywały się występy wędrownych trup teatralnych. Teatr funkcjonował tu do około roku 1809. W latach 1887–1939 stała w tym miejscu synagoga wyróżniająca się w panoramie miasta wysoką kopułą (obrys synagogi został współcześnie zaznaczony w płaszczyźnie chodnika i ulicy). Do marca roku 1945 cała przestrzeń pomiędzy Głównym Miastem a Starym Przedmieściem była gęsto zabudowana, a dzielnice ściśle zintegrowane gęstą zabudową i układem ulic. W czasie powojennej odbudowy zadecydowano o usunięciu ruin budynków mieszkalnych i stworzeniu pasa zieleni wokół Głównego Miasta pozwalającego na ekspozycję średniowiecznych murów miejskich. Projekt ten nie został w całości zrealizowany, a mocno obciążone ruchem samochodowym Podwale Przedmiejskie pozbawiło zieleń walorów rekreacyjnych.

Decyzja o ponownej lokalizacji w tym miejscu teatru stanowiła wyłom w przyjętym postrzeganiu możliwości zagospodarowania tego terenu. Budynek o zewnętrznych wymiarach 37 x 131 m został wkomponowany w siatkę nieistniejących ulic będącą przedłużeniem układu urbanistycznego Głównego Miasta. Forma architektoniczna

The theatre was erected on a free patch of land in the historic centre of Gdańsk, originally built up with mediaeval city fortifications. Archaeological excavations on site further confirmed it was also the place of the fencing school known from a 17. century drawing by Peter Willer. Alongside its prime function of a fencing training facility for the young of Gdańsk, the building served as the venue where visiting theatrical groups would stage their performances. The theatre remained in operation until ca. 1809. In the years 1887–1939 it was replaced with a synagogue, its high dome rising as a distinctive landmark in the panorama of the city (today, the footprint of the previous synagogue is marked on the pavement and street). As late as until March 1945, the whole space between the Main City and the Old Suburb [Stare Przedmieście] was built up densely and both districts were fully integrated with abundant urban tissue and street network. During the post-war rebuilding effort, it was decided to remove the remains of the residential development and create a green belt around the Main City so as to bring the mediaeval city walls to view. The plan was not carried through in full, and the traffic invariably congesting Podwale Przedmiejskie Street deprived the green of its recreational value.

The decision to locate a theatre on the site of its predecessor came as a breakthrough in the adopted perception of the ways the land could be developed. The building measuring 37 x 131 m on the outside is embedded in the grid of

budynku łamie również dotychczasowe wyobrażenia o budynku teatru. Główną cechą tego projektu jest całkowite i bezkompromisowe podporządkowanie architektury i sposobu funkcjonowania teatru idei architekta, który na etapie konkursu architektonicznego opisał projekt jako „skarb w wyścielanej szkatule z podnoszonym wiekiem". Kontrastowe zestawienie zaproponowanych w projekcie materiałów zostało wzmocnione

non-existent streets which extend the urban plan of the Main City. The architectural form of the structure too, breaks the stereotype perception of a theatre building. What makes the design unique is absolute and uncompromising subordination of the architecture and mode of operating the theatre to the architect's vision where, at the stage of the architectural competition, it was described as 'a gem in a padded treasure box with a lifted

w trakcie realizacji budowy obiektu. Zewnętrzne mury teatru zostały obłożone ręcznie formowaną cegłą o antracytowym kolorze, wnętrze o białych ścianach wykończono jasnym drewnem i białym wapieniem z Istrii. Układ przejść, schodów wewnętrznych dziedzińców i zaułków teatru sam w sobie stanowi ciekawą architektonicznie trasę. Wyjście na górne tarasy widokowe przeobrażają teatr w widownię, którego scenę stanowi Gdańsk.

lid'. The contrast of the materials proposed in the design was highlighted in construction. The outer walls of the theatre are clad in hand-formed brick in the colour of anthracite, whilst the white-walled interior is finished in light-colour wood and white Istrian limestone. The labyrinth of passages, stairs, inner years, and nooks is architecturally interesting in itself. Climbing up the top viewing terraces one gets the impression that the theatre itself turns in-

Teatr posiada dwupołaciowy podnoszony dach, pokryty spatynowaną blachą miedzianą, umożliwiający granie spektakli w świetle dziennym na świeżym powietrzu. Połacie dachu zaprojektowano jako stalowe przestrzenne kratownice. W trakcie otwierania dachu, każda z połaci obraca się wokół osi równoległej do linii okapu o kąt ok. 82,5 stopnia do pozycji niemal wertykalnej.

Budynek składa się z trzech podstawowych elementów: okalających murów, budynku właściwego teatru z wieżą sceniczną i przylegającego budynku mieszczącego: garderoby, pokoje gościnne, pomieszczenia administracyjne, techniczne i gospodarcze. W obrysie murów znajduje się kondygnacja podziemna przeznaczona na parking i pomieszczenia techniczne. Część najbardziej reprezentacyjną stanowi właściwy budynek teatru. Główne foyer znajdujące się przed salą teatralną zostało podwieszone nad klatką schodową, która rozprowadza gości na różne poziomy widowni. Sala teatralna dzięki ruchomym podestom podłogowym i zapadniom pozwala na aranżację trzech typów scen: elżbietańskiego, włoskiego i eksperymentalnego — centralnego, ponadto sali bankietowej i pomostu szermierczego. Wielofunkcyjność przestrzeni teatru została zaprojektowana na zamówienie Inwestora. Gdański Teatr Szekspirowski nie posiada stałej trupy teatralnej, prowadzi działalność opierającą się na impresariacie, również pozateatralnym. Trzy kondygnacje drewnianych galerii mogą pomieścić ok. 600 widzów. Widownia w poziomie parteru przy ukrytej scenie mieści ok. 200 widzów. Uroczysta inauguracja pierwszego sezonu teatralnego Gdańskiego Teatru Szekspirowskiego odbyła się w dniu 19 września 2014 r. Gdański teatr jest pierwszym w Polsce teatrem, wybudowanym od podstaw w minionym 25-leciu.

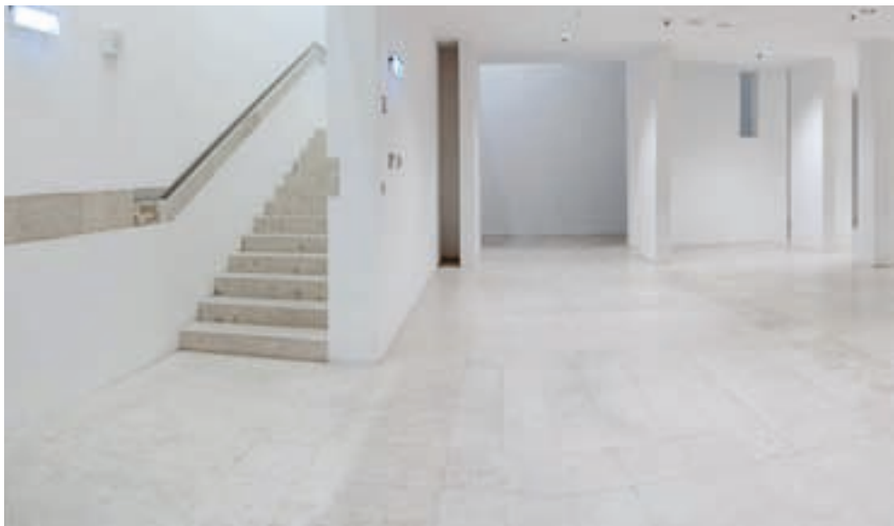

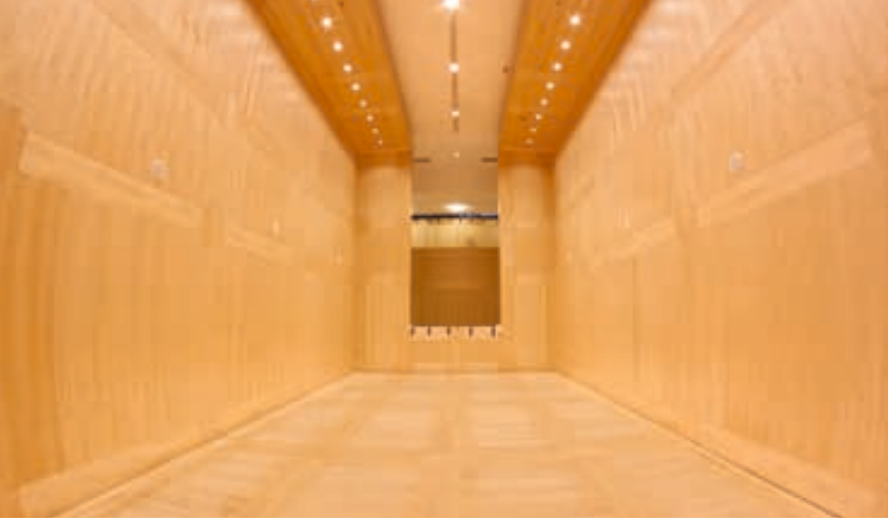

to an auditorium vis-à-vis Gdańsk – the stage. The theatre is topped with a hipped retractable roof lined with tarnished copper sheets. This enables holding performances in daylight, in the open air. The roof slopes are designed as three-dimensional steel trusses. When the roof is being opened, each slope turns around its axis parallel to the eaves by ca. 82.5 degrees, i.e. to the almost vertical position.

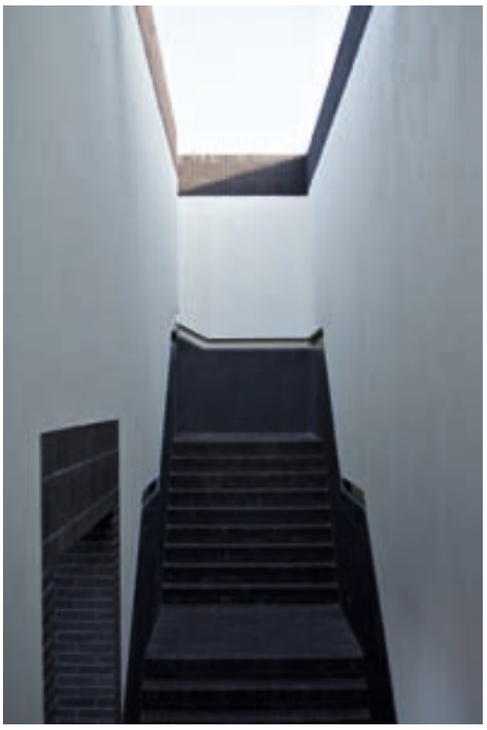

The theatre is composed of three prime members: the surrounding walls, the core theatre building with its stage tower, and the adjacent building which houses the changing rooms, guest rooms, and administration, technical, and maintenance facilities. The basement stretching as far as the external walls is designated for the garage and technical area. The theatre proper is the most impressive section of the complex. The main foyer preceding the theatre hall is suspended over the staircase which takes the visitors to different levels of the auditorium. Fitted with movable floor decks and trapdoors, the theatre space can be arranged in three different settings: Elizabethan, Italian, and experimental (centred). Moreover, it can be turned into a banquet hall and a fencing deck. The theatre owes its spatial multi-functionality to the Investor's requirements. The Gdańsk Shakespeare Theatre has no regular theatrical troupe of its own. Instead, its operations are based on the management of artistic events, non-theatrical included. Its three-level galleries can accommodate the audience of up to ca. 600; the ground floor alone offers ca. 200 seats at the hidden stage.

The first theatrical season of the Gdańsk Shakespeare Theatre was ceremoniously inaugurated on 19 September 2014. The Gdańsk theatre is the first theatre in Poland built from scratch in the last 25 years.

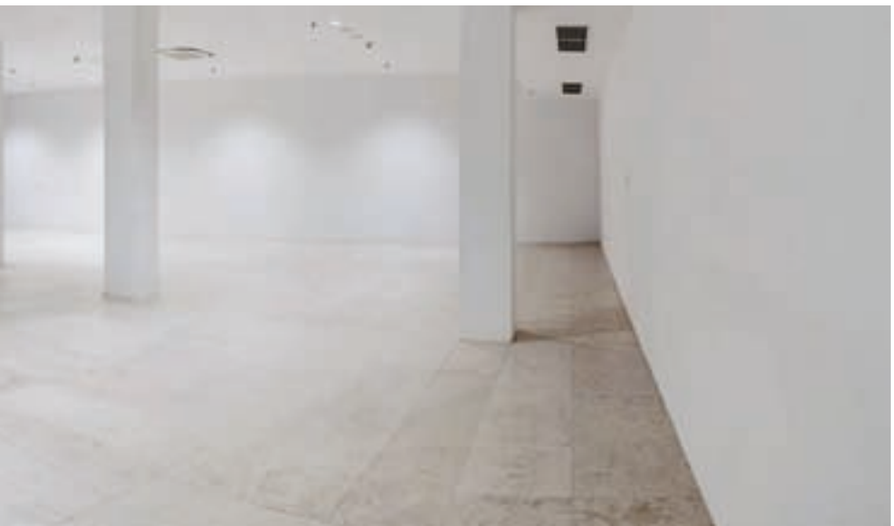

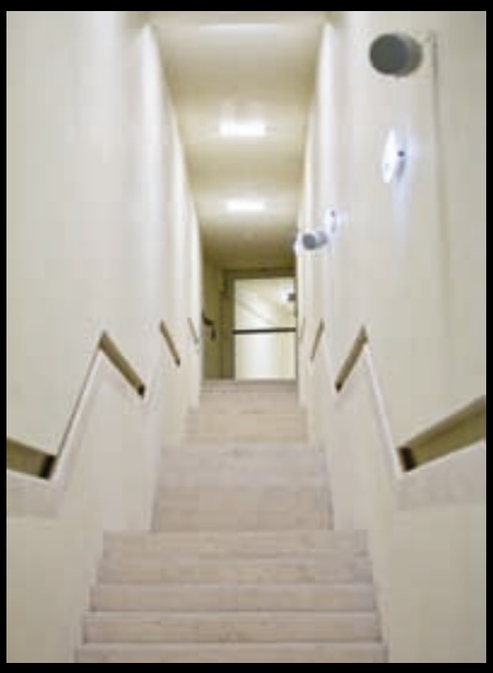

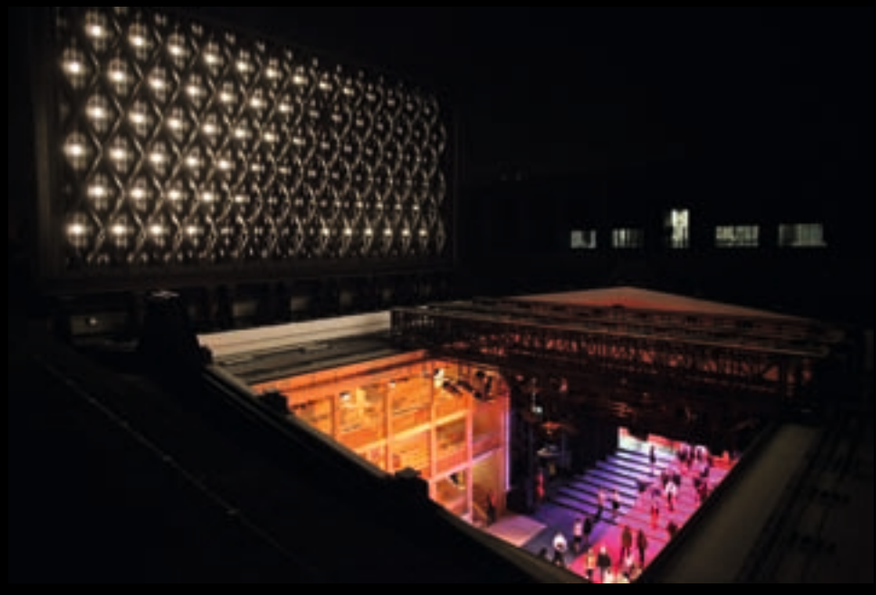

Elewacja:
ok. 800 tys. sztuk ręcznie formowanej cegły Vandersanden w kolorze antracytu oraz ok. 400 tys. sztuk ceglanej kostki brukowej;
Powierzchnia elewacji: 156 000 m^2

Długość muru: 265 m

Europejskie Centrum Solidarności

Lokalizacja: Plac Solidarności 1

Inwestor: Miasto Gdańsk, GIK sp. z o.o.

Projekt: PPW FORT sp. z o.o. Gdańsk (projekt wybrany w konkursie architekt.) Główny projektant: arch. Wojciech Targowski WSPÓŁPRACA: arch.: Piotr Mazur, Antoni Taraszkiewicz, Paweł Czarzasty, Danuta Dębowska, Ewa Baranowska-Barendt, Michał Byczkowski, Roksana Czartopolska-Bętlejewska, Michał Grabowski, Agnieszka Gruda, Kalina Juchnevič, Natalia Landowska, Renata Łowin, Małgorzata Skrzypek-Łachińska, Ewa Staniszewska, Jakub Szych, Karolina Taraszkiewicz, Mateusz Targowski, Agnieszka Walulik, Małgorzata Zboińska

Projekt wystawy stałej: Studio 1:1 Gdańsk

Architektura krajobrazu: RS AK Architektura Krajobrazu Warszawa

Realizacja: 2010–2014

Powierzchnia zabudowy: 6 901 m^2

Powierzchnia użytkowa: 28 988 m^2

Kubatura: 198 778 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 339

Szacunkowy koszt inwestycji: 230 mln zł

Budynek Europejskiego Centrum Solidarności został ukształtowany w taki sposób, by prowokować ciekawość przechodniów. Płaszczyzny ścian są nieco uniesione, nie na tyle jednak, by umożliwić swobodny wgląd w głąb budynku. Pozioma szczelina nad posadzką odsłania jedynie fragmenty postaci — poruszające się zarysy nóg oraz cienie. Pionowe szczeliny między płaszczyznami prostopadłych do fasady ścian, prowadzą wzrok w głąb budowli.
Geometria bryły, oparta na sekwencji ustawionych równolegle ścian, określa zasadniczą ideę formalną budynku. Nieznacznie nachylone, stalowe płaszczyzny pokryte patyną naturalnej korozji, tworzą strukturę konstrukcyjną, która w jednakowym stopniu determinuje zewnętrzny i wewnętrzny kształt i charakter architektury. Zasada rozplanowania budynku oparta na rytmie naprzemiennie wąskich i szerokich przestrzeni, mimo skrajnej prostoty, buduje zespół wnętrz o zróżnicowanych proporcjach i skali, zmiennym naświetleniu, odrębnym nastroju. Programowa prostota sprzyja także tworzeniu układu pomieszczeń o klarownym rozplanowaniu, który nawet nowo przybyłym umożliwia łatwą orientację — nie tylko w ideowym przesłaniu architektury, ale także w codziennym funkcjonowaniu budynku. Wyznaczenie centralnego miejsca w postaci umieszczonego pośrodku budowli wielkoprzestrzennego ogrodu zimowego ma za zadanie określenie jednoznacznego punktu, wokół którego toczyłoby się życie budynku. Ogród zimowy skupia wokół siebie najważniejsze pomieszczenia Centrum: sale wystaw, wielopiętrową bibliotekę,

The European Solidarity Centre is sculpted so as to evoke curiosity in the passer-by. The external cladding does not go all the way down to the ground leaving a free clearance. This, however, is not large enough to give a whole view of the interior. The horizontal crevice above the floor reveals but fragments of human figures – silhouettes of moving feet and shadows. The vertical crevices in between the planes of the walls, perpendicular to the façade let the eye wander deep into the building. The core formal idea defining the building is based on the geometry of its structure made up of sequences of parallel walls. Slightly slanting, their planes of steel tinted with a patina of natural corrosion form the structural grid which determines both the external and internal shape and the character of the architecture. Though extreme in simplicity, the principle adopted for the arrangement of the space indoors, based on a rhythm of interchanging narrow corridors and broad expanses creates a complex of interiors of diverse proportions and scales, differently lit, and carrying varied moods. Moreover, the functional simplicity pertains to the clarity of the room plan which makes it easy to orient oneself inside even on the first visit. The clarity and ease are the prime attributes of not only the idea the architecture coveys, but also the daily operation of the building. The centrally located, large-space winter garden which marks the heart of the building is intended to serve as a single point of reference for anything taking place inside. The winter garden is the focal point of the Centre's all prime

antresole części muzealnej, zespoły biurowe. Dodatkowo, odchodzące od ogrodu zielone korytarze przecinają strukturę budynku. Zapewnienie swobodnego przepływu przestrzeni daje możliwość jednoczesnej obserwacji aktywności wielu sfer funkcjonowania Centrum, sprzyja wrażeniu współuczestnictwa, potęguje poczucie jedności.

Wnętrze Europejskiego Centrum Solidarności ma surowy, przemysłowy charakter. Pokryta rdzawą patyną stal, beton, niczym niezabezpieczone drewno, matowe, czarne powłoki malarskie mają określić ramy przestrzeni skromnej, ale niepozbawionej cech industrialnej monumentalności.

Aby nie ograniczyć transparentności wnętrz, płaszczyzny pomostów i schodów zaprojektowano ze

functions grouped around it: the exhibition halls, the multi-storey library, the mezzanines of the museum area, and the office section. Branching off the garden, green corridors cut through the building body. The created free interplay of sub-spaces gives a simultaneous view of the activities in various aspects of the Centre's life, all at the same time, building the sense of engaging participation, and amplifying the sense of unity.

The interior of the European Solidarity Centre is austere and industrial in appearance. The steel clad in red rusty patina, concrete, raw timber, and mat black paint frame the indoor space, simple as it is but not devoid of traits of the industrial monumental appeal.

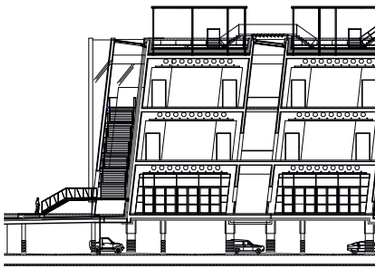

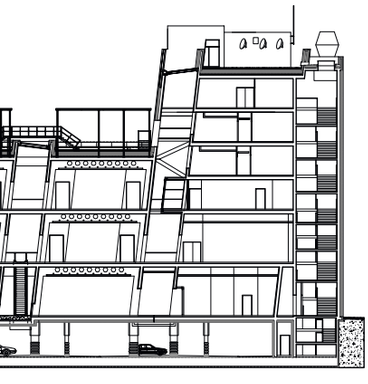

szkła, a balustrady z delikatnej, przejrzystej siatki cortenowej. Ważną rolę w budowaniu nastroju, wyrazu architektonicznego i charakteru budynku odgrywa naturalne światło. Przenika do wnętrza poprzez dachowe świetliki, rozświetla szczeliny zielonych korytarzy, kontrastując ich przestrzeń z półmrokiem sal ekspozycyjnych. Otwarcie budynku na otoczenie jest ściśle reglamentowane. Idea budynku zakłada: zamknięcie kierunku północ-południe, ograniczone do wąskich szczelin spojrzenie w stronę zachodnią oraz pełne otwarcie na wschód, ku Drodze do Wolności. Odejściem od tej zasady jest precyzyjnie określone „okno" widokowe skierowane na zwieńczenie krzyży Pomnika Poległych Stoczniowców.

To avoid obscuring the transparency of the interior, the platforms and stairs are made of glass, and the balustrades of delicate, translucent Corten mesh. Natural light plays a major role in creating the mood, architectural expression, and air prevailing in the building. Daylight penetrates the interior through skylights and wall-slits at the end of the green corridors. In effect, there is a clear contrast between the lit areas and the twilight veiling the exhibition rooms. The extent to which the building opens to the surrounding world is consciously rationed. Its design is based on the following assumptions: full enclosure along the north-south axis, some view to the west through the narrow crevices, and full openness to the east – with

Budynek w powszechnym odbiorze jest uważany za muzeum, gdyż większość odwiedzających przyciąga wystawa ilustrująca polską drogę do wolności i wpływ ruchu Solidarność na obalenie komunizmu w Europie, a która zajmuje powierzchnię blisko 3 tys. m^2 pierwszego i drugiego piętra. Zadania ECS-u są jednak znacznie rozleglejsze. Budynek Centrum został wyposażony w bogaty program użytkowy pozwalający na działanie ośrodka badawczego, integrującego przekazy świadków i historyków o najnowszej historii Polski i Europy oraz ośrodka, który ogniskuje nowe idee służące budowie społeczeństwa obywatelskiego. W budynku, obok nowoczesnej sali konferencyjnej przewidzianej na 430 miejsc, działa: archiwum, biblioteka, sala wystaw czasowych, sale konferencyjne i szkoleniowe oraz biura.

a view of the Road to Freedom. There is only one exception to the rule: a precisely defined „viewing window" opens onto the crown of the crosses of the Monument to the Fallen Shipyard Workers.
The building is commonly perceived as a museum, since most visitors arrive here to see the exhibition illustrating the Polish road to freedom and the role the Solidarity movement in the fall of communism in Europe. The exhibition occupies nearly 3 000 m^2 on the first and second floors. The ECS programme, however, is far broader. The building is designed to accommodate an abundance of functions. It is a centre of research on the historians' views and testimonies of the witnesses to the most recent history of Poland and Europe. It is also a cradle of new ideas pertaining to the development of the civic society. Alongside a modern conference hall capable of accommodating 430 people, the centre has an archive

Rzut parteru

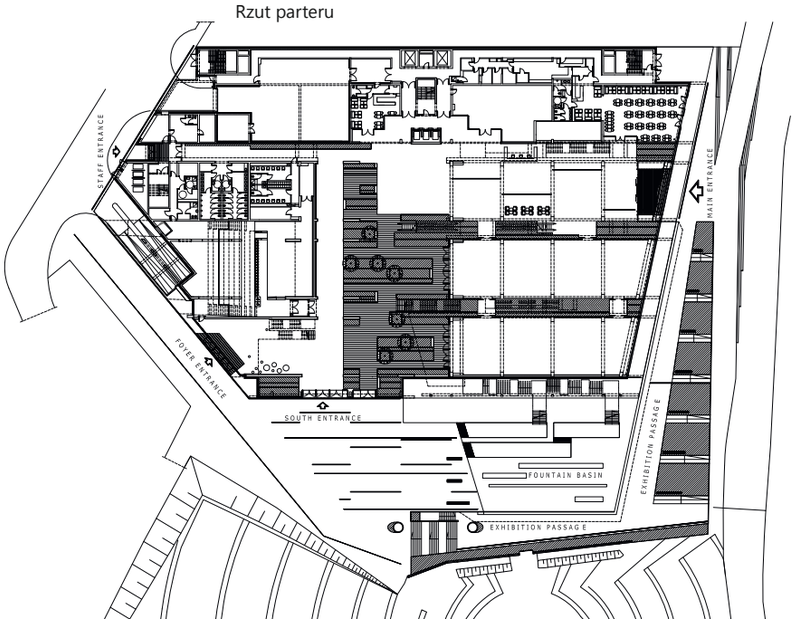

Rzut I piętra

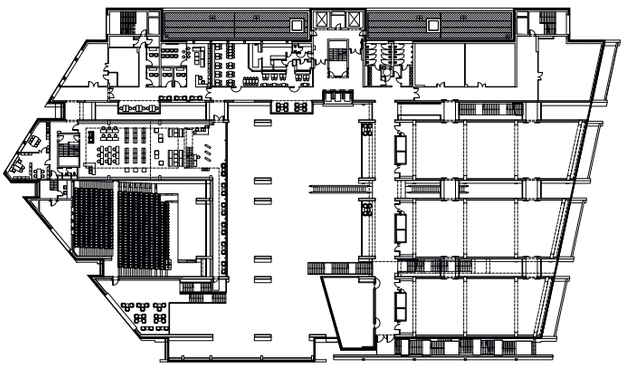

W opadającym tarasowo wzdłuż Drogi do Wolności obniżeniu terenu, przewidziano przestrzeń dla wystawy plenerowej uzupełniającej program ekspozycyjny ECS. Obniżenie jest kontynuowane przy granicy Placu Solidarności. Na znacznej części placu powstałego między budynkiem a obniżeniem (na stropie garażu podziemnego) znajduje się rozległa sadzawka. Lustro wody wyznaczające powierzchnię placu jest podbudową dla wznoszącej się ponad nią budowli Europejskiego Centrum Solidarności. Z poziomu placu, do okalającego go obniżenia, spływa kaskada wodna.
Architektura budynku ECS nie jest namiastką pejzażu stoczniowego, ale jego wpływ, poprzez czerpaną inspirację, na kształtowanie idei obiektu jest niepodważalny.

section, library, temporary display room, conference halls, training facilities, and offices. The terrain slopes down gently in terraces from the building towards and along the Road to Freedom. These grounds are intended for outdoor displays complementing the prime exhibition of the ECS Centre. The lowering extends along the site border as far as Solidarity Square. The square between the building and the lower grounds (the roof of the basement garage) is the site of a sizeable pond. The water table in the square gives the impression of lying at the foundation of the European Solidarity Centre which towers above. A water feature cascades down from the square to the lower grounds. The architecture of the ECS building comes nowhere near to being an ersatz of a shipyard scenery, but the inspiration taken from the latter and its impact on the idea behind the building are unquestionable.

Audytorium

Biblioteka

Z myślą o najmłodszych gościach ECS powstał Wydział Zabaw, gdzie pod okiem edukatorek bawią i uczą się najmłodsze dzieci. ECS organizuje przedsięwzięcia adresowane do różnych środowisk z Polski, Europy i świata: konferencje, debaty, spektakle teatralne, pokazy filmowe i wystawy czasowe. Merytorycznie wspiera organizacje, które działają na rzecz dobra wspólnego, wolności i praw człowieka. W ECS działa ośrodek badawczo-naukowy. Każdy naukowiec i hobbysta może skorzystać ze zbiorów książkowych oraz archiwalnych zasobów fotograficznych, filmowych i dźwiękowych.

With the youngest visitors in mind, ECS has set up the Fun Department where the youngest kids play and learn under the care of educators. ECS organises events addressed at various social circles from Poland, Europe, and the world: conferences, debates, theatrical performances, film shows, and temporary exhibitions. It provides topical support to organisations acting for the common good, freedom, and human rights. ECS runs a centre of research and academic studies. Its archives of photographic, film, and audio materials are open to every researcher and hobbyist.

Wydział Zabaw

Sercem budynku ECS jest wystawa stała, dedykowana historii ruchu Solidarność i zmianom, które dokonały się pod jego wpływem w Europie i na świecie. Na nowoczesnej, multimedialnej ekspozycji, która zajmuje 3 tys. m², w sześciu tematycznych salach jest prezentowanych około 1 800 obiektów. To pamiątki, zdjęcia, materiały filmowe i dźwiękowe, archiwalne dokumenty, rękopisy, mapy, wydawnictwa podziemne, gazety, obiekty sztuki niezależnej. Ostatnia sala — miejsce zadumy i refleksji — nosi imię Jana Pawła II.

The permanent exhibition dedicated to the history of the Solidarity movement and the changes it triggered in Europe and the world is the heart of the ECS building. The modern, multimedia exposition arranged on 3 thousand m2 in six topically arranged halls displays about 1800 exhibits. The collection includes memorabilia, photographs, film strips and audio recordings, archive documents, manuscripts, maps, underground publications, newspapers, works of independent art. The last room – conducive to immersion in thought and reflection — is named after John Paul II.

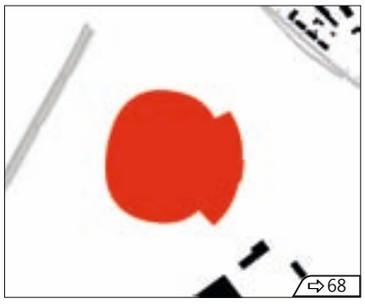
⇨68

Stadion PGE Arena Gdańsk

Lokalizacja: ul. Pokoleń Lechii Gdańsk 1

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska, Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012 sp. z o.o. (inwestor zastępczy)

Projekt: Konsorcjum Stadion Gdańsk
RKW Rhode Kellermann Wawrowsky Gmbh+Co.Kg
RKW Rhode Kellermann Wawrowsky Polska
HPP International Planungsgesellschaft mbH
arch. Wojciech Grabianowski

Generalny wykonawca: Konsorcjum
Hydrobudowa Polska SA, Hydrobudowa 9
Alpine Bau Deustchland AG Berlin
Alpine Bau GmbH AUSTRIA
Alpine Consortium Polska sp. z. o.o.

Realizacja: 2009–2011

Powierzchnia terenu: 339 177 m^2

Powierzchnia zabudowy: 43 650 m^2

Powierzchnia użytkowa: 36 600 m^2

Kubatura obiektu: 947 136 m^3

Kubatura budynku: 252 942 m^3

Liczba miejsc na trybunach: ok. 44 tys.

Liczba miejsc parkingowych:
samochodowych: 2 171
autokarowych: 74

Mistrzostwa UEFA EURO 2012™ były największym masowym wydarzeniem sportowym w Gdańsku. Na gdańskim stadionie rozegrano cztery mecze rozgrywek. Zachwyt, który jego architektura wzbudziła wśród fanów piłki nożnej, stał się powodem dumy gdańszczan. Nowy stadion był najbardziej spektakularną inwestycją spośród inwestycji towarzyszących organizacji rozgrywek w Gdańsku. Stadion PGE Arena Gdańsk szybko stał się współczesnym symbolem miasta. Sylwetka stadionu jest często wykorzystywana w materiałach promocyjnych miasta, regionu i kraju. Metaforyczna forma bryły budynku przywodzi na myśl ogromną bryłę bursztynu wygładzoną przez morskie fale.
Układ i formy architektoniczne budynków zaprojektowanych na terenie przynależnym do stadionu (hotel i inne obiekty usługowe), a także formy małej architektury (ławki, zadaszenia stojaków rowerowych, punkty kasowe) mają przypominać rozrzucone wokół głównej bryły kamienie i głazy narzutowe.
Wybudowany stadion to nowoczesny obiekt sportowy pełniący również funkcję centrum biznesu, rozrywki i rekreacji. Został zaprojektowany na masowe imprezy liczące do 44 tys. widzów: mecze piłkarskie, koncerty oraz inne wydarzenia sportowe i kulturalne. Oprócz istniejącego już toru wrotkarskiego, na terenach obok stadionu ma powstać kompleks budynków o funkcji rekreacyjnej, rozrywkowej, związanej z czasem wolnym.

The UEFA EURO 2012TM championships were the largest ever mass sports event in Gdańsk. The city stadium was the venue of four games in the tournament. The awe its architecture struck in football fans triggered echoed in the sense of pride developing among the inhabitants of Gdańsk. The new stadium was the most spectacular of all investments accompanying organisation of the event in Gdańsk. The PGE Arena Gdańsk stadium soon grew to become the contemporary hallmark of the city. The silhouette of the facility is frequently reached for in materials promoting Gdańsk, region, and country. The metaphorical of the building evokes an image of a huge chunk of amber polished smooth by the sea waves.
The arrangement and architecture of other buildings located on the stadium grounds (hotel and other services), as well as the form of the street and garden architecture on site (benches, bicycle shed roofs, ticket stands) are meant to make them resemble stones and erratic rocks strewn around the body of the main structure.
The newly built stadium is a modern sports facility also fit for business, entertainment, and recreation. It was designed to accommodate mass events attracting any audience up to 44 thousand: football matches, concerts, and other sports and cultural events. Alongside the already existing roller skate track, future plans envisage the development of a complex of recreation, entertainment, and leisure facilities next to the stadium.

Na konstrukcję nośną obiektu składa się ring złożony z 82 stalowych wręgów. Stanowią one jedną z ciekawszych konstrukcji typu samonośnego w Polsce. Ich montaż przebiegał dwuetapowo: najpierw pionowa część fasadowa, a potem pozioma część dachowa.

Poszycie elewacji i dachu wykonano z sześciu rodzajów modułów płyt poliwęglanowych tworzą-

A ring of 82 steel frames forms the load-carrying backbone of the building and as such represents one of the more interesting self-supporting structures in Poland. The frame erection was divided into two stages: first came the vertical sections forming the outer shell, then the horizontal roof members. The facade and roof cover is a composition of six types of polycarbonate board modules

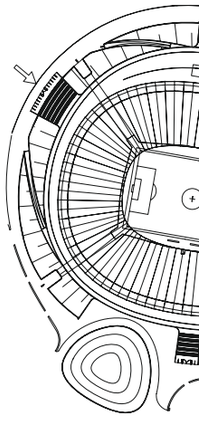

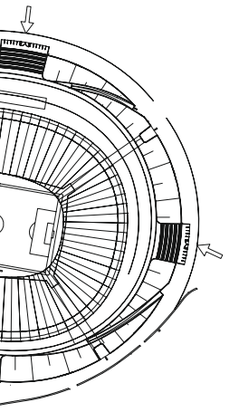

cych ciąg barw urozmaicający i ożywiający powierzchnię czaszy obiektu. Moduły w dzień lśnią w słońcu, a nocą jaśnieją podświetlone od wewnątrz. Coraz wyższe moduły stają się bardziej przezroczyste, co sprawia, że dach widowni nie zacienia boiska, zapewniając dobre nasłonecznienie murawy. Dzięki obłej formie i jasnej kolorystyce obiekt nabiera lekkości.

which create a continuum of colour and add vividness to the dome surface. The modules glisten in the sun during the day, and glow at night lit from inside. The higher the modules climb, the more transparent they become, and in this way the roof sheltering the stands does not shade the playing field leaving it well lit. Rounded in shape, and light in colour, the whole structure is also light in weight.

Dla zachowania bezpieczeństwa kibiców wprowadzono ścisły podział na miejsca przeznaczone dla gospodarzy i gości. W podobny sposób zostały podzielone parkingi samochodowe.
Przestronny system komunikacyjny umożliwia szybkie wypełnienie lub opróżnienie trybun z widzów. Oprócz zwykłych miejsc na widowni, stadion posiada 1 383 miejsca biznesowe o wyższym standardzie oraz 40 przeszklonych lóż — 8 o powierzchni 60 m^2 oraz 32 o powierzchni 30 m^2. Loże i miejsca biznesowe honorowe mają osobne wejścia.
Nadzór właścicielski nad stadionem PGE Arena Gdańsk sprawuje spółka Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012. Sponsorem tytularnym jest Polska Grupa Energetyczna. Umowa z PGE kończy się w maju roku 2015. Obecnie trwają prace nad kwestią dalszego sponsoringu.

In order to keep the fans safe, the stands are divided strictly into the host and guest sectors. The division continues into the car parks.
A web of spacious circulation areas enables the audience to fill in and vacate the stands in no time. Apart from regular seats, the stadium has 1 383 higher-standard business seats and 40 glazed boxes: 8 sized 60 m2 and 32 sized 30 m2. Access to the boxes and business seats is from separate entrances.
Supervision over the PGE Arena Gdańsk stadium rests with the owner, Biuro Inwestycji Euro Gdańsk 2012 [Euro 2012 Investment Agency of Gdańsk]. The titular sponsorship is held by Polska Grupa Energetyczna [Polish Energy Group]. The contract with PGE expires in May 2015; hence works are in progress on structuring future sponsoring.

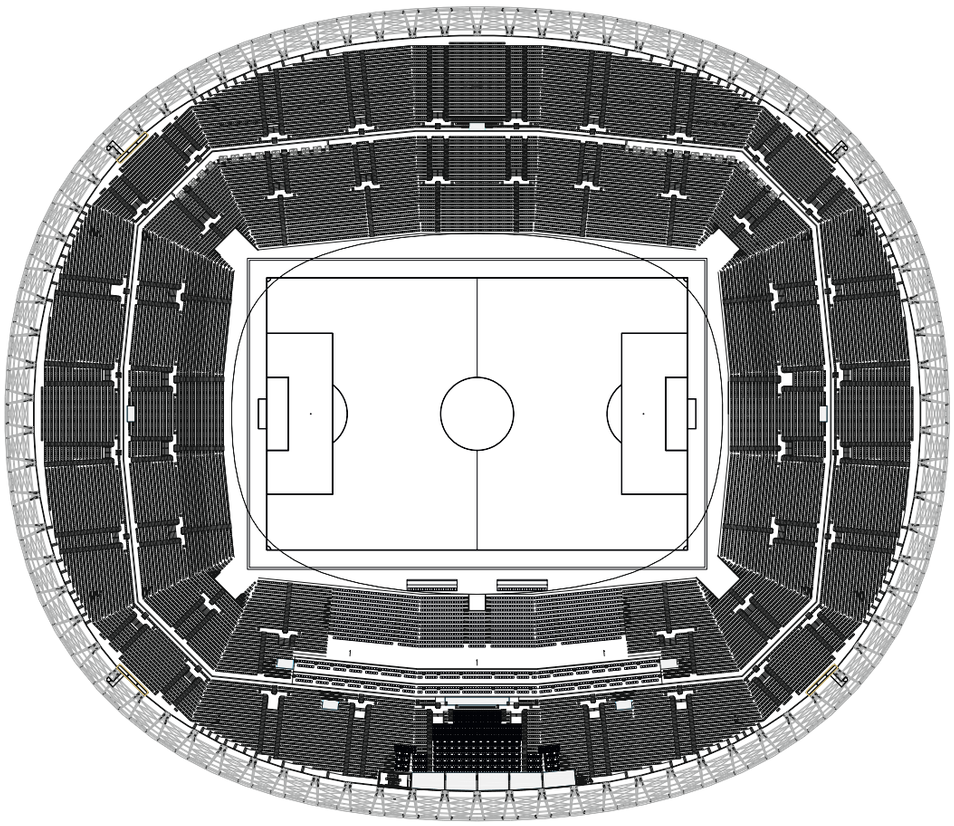

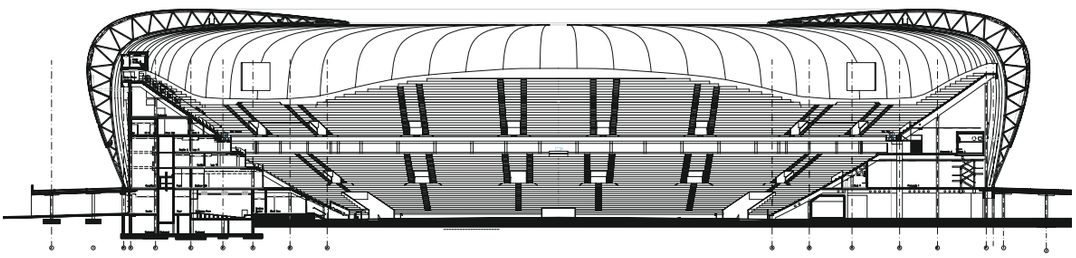

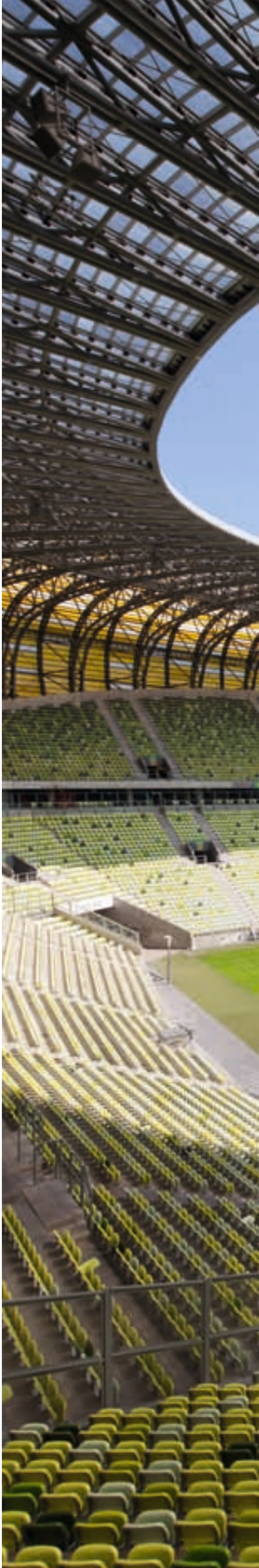

Maksymalne wymiary stadionu: 236 x 203 m
Wysokość od poziomu boiska: 45 m
Liczba pięter naziemnych: 7
Liczba pięter podziemnych: 1
Powierzchnia czaszy: 4,5 ha (18 000 płytek z poliwęglanu)
Wymiary boiska: 105 x 68 m
Murawa: wykonana z 555 rolek
(każda o długości 12 m, 1,2 m szerokości, 0,3 m grubości)
Rekord frekwencji: 39 460 (Polska-Urugwaj w dniu 14.11.2012 r.)

Stadion zdobył szereg nagród i wyróżnień, m.in.:

- Nagroda główna (ex aequo ze Stadionem Narodowym) w konkursie „Najlepszy obiekt sportowy i rekreacyjny 2012" pod patronatem Prezydenta RP, organizowanym przez polski Komitet Olimpijski i Polskie Stowarzyszenie Infrastruktury Sportu i Rekreacji IAKS Polska (2013)
- Nagroda DEMES 2011 w kategorii „Obiekt Sportowy" za wielofunkcyjność stadionu i osiągnięcia biznesowe
- I miejsce w kategorii „Najlepszy Projekt Sportowo-Turystyczny 2011" w V edycji konkursu „INNOWATOR" organizowanego przez Central European Quality Institute i Centrum im. Adama Smitha
- I miejsce za projekt stadionu w kategorii Architektura i Projekt w międzynarodowym konkursie „The Stadium Business Award 2012" organizowanym przez Xperiology
- Brązowy medal za najlepszy obiekt sportowy i rekreacyjny w kategorii „Stadion" w międzynarodowym konkursie organizowanym przez IAKS International, Komitet Olimpijski (IOS) oraz Międzynarodowy Komitet Paraolimpijski (IPC).

The stadium has won a number of awards and distinctions, to name e.g.:

- The first prize (ex aequo with the National Stadium) in the competition for 'The Best Sports and Recreation Facility 2012' under the patronage of the Polish President, organised by the Polish Olympic Committee and the Polish Sport and Recreational Infrastructure Association IAKS Poland (2013)
- The DEMES 2011 award in the category of the 'Sports Facility', for the multifunctional nature of the stadium and business achievements
- 1st place in the category of 'The Best Sports and Tourist Facility 2011 in the 5. edition of the 'INNOWATOR' competition organised by the Central European Quality Institute and Adam Smith Centre
- 1st place for the stadium design in the category of 'Architecture and Design' in the international competition of 'The Stadium Business Award 2012' organised by Xperiology
- The bronze medal for the best sports and recreation facility in the 'Stadium' category in the international competition organised by IAKS International, the Olympics Committee (IOS), and the International Paralympic Committee (IPC).

Ośrodek Kultury Morskiej w Gdańsku

Projekt OKM został zaprezentowany w pierwszej edycji albumu, jednak ze względu na ówczesny stan zaawansowania realizacji inwestycji, redakcja albumu postanowiła ponownie poświęcić mu miejsce, aby zaprezentować efekt końcowy przedsięwzięcia.

Forma zewnętrzna muzeum, zgodnie z wytycznymi konserwatorskimi, została podporządkowana podziałowi na historyczne parcele, który odwzorowano w podziałach elewacyjnych. Poza tym zabiegiem, będącym pochodną przeprowadzonych badań archeologicznych, kształt nowego muzeum nie wynika z rekonstrukcji i unika historycznych odniesień. Realizacja wyróżnia się bezkompromisową dbałością o detal wykończenia. W wystroju zewnętrznym zastosowano trzy materiały: ceramiczną tradycyjną cegłę i dachówkę (mnich-mniszka), przezroczyste, maksymalnie bezrefleksyjne szkło i drewno nawiązujące kolorystyką do pobliskiego Żurawia. Użyta w elewacji ręcznie formowana cegła o wymiarze cegły średniowiecznej została wykonana na zamówienie Inwestora. Zastosowanie współczesnych kotwień warstwy wykończeniowej w ścianie nośnej, pozwoliło na odstąpienie od tradycyjnych wątków murarskich i zastąpienie ich ortogonalnym układem prostoliniowych spoin.

Centralną częścią muzeum jest dziedziniec o przeszklonym dachu i ścianach, w którym oprócz klatki schodowej i panoramicznej windy zwiedzający poruszają się po lekkich trapach. Dziedziniec wykorzystano również do ekspozycji wielkogabarytowych eksponatów muzealnych. Wielkie okna

The MCC project was presented in the first edition of our album. Nevertheless, since the works thereon were only in progress at the time, the editors of this album have decided to devote some space to it again so as to present the ultimate outcome attained.

In its outer form, the museum complies with the conservator's requirements and as such echoes the historical division into cadastral lots in the clear segmentation of the front wall. However, except for that division which reflects the findings of the conducted archaeological works, the shape of the new museum is not the result of an attempted reconstruction. On the contrary, it avoids any references to history. In its execution, the project stands out in its uncompromising care for the finishing details. The facades combine three materials: the traditional ceramic brick and roof tiles (pan and cover), transparent but reflectionless glass, and wood echoing the neighbouring Crane in colour. The hand-moulded bricks used on the facades and sized to the medieval dimensions were produced on special order from the Investor. The application of the contemporary system of anchoring the cladding in the load-carrying wall has allowed replacement of the traditional bricklaying patterns with an orthogonal pattern of straight line joints.

Inside, the museum's central feature is an inner yard roofed and walled off in glass, where the visitors can move choosing between a stairway, panoramic lift, and light gangways. Moreover, the yard provides space for displaying large-size exhibits.

⇨69

Lokalizacja: ul. Tokarska

Inwestor: Centralne Muzeum Morskie

Projekt: Mirosław Frąszczak. Architektoniczna Pracownia Autorska, z siedzibą w Gdyni
ZESPÓŁ: arch.: Katarzyna Lipińska, Aleksandra Bajer, Roman Diachenko
WSPÓŁPRACA PROJEKTOWA: arch.: Joanna Gozdanek, Izabella Dejcz, Marek Sitkiewicz, Kamila Janczukowicz, Bartek Jacewicz
ARCHITEKTURA WNĘTRZ: Hubert Smużyński

Realizacja: 2008–2012

Powierzchnia zabudowy: 1 037 m^2

Powierzchnia użytkowa: 4 765 m^2

Kubatura: 21 118 m^3

Szacunkowy koszt inwestycji: 49 mln zł

Przekrój poprzeczny przez wewnętrzny dziedziniec z klatką schodową

pracowni konserwacji zabytków pozwalają przechodniom z ulicy obserwować na żywo prace konserwatorskie.
W roku 2014 projekt muzeum przeszedł krajowe (SARP) i europejskie (UIA) kwalifikacje do międzynarodowego konkursu „Przyjazne Przestrzenie" (Friendly Spaces), w którym został przedstawiony na finałowej prezentacji w Durbanie.

The large windows of the conservation studio allow the passers-by to gain a live insight into conservation works.
In the year 2014, the design of the museum passed the national (SARP) and European (UIA) qualifications to the international 'Friendly Spaces' competition and was presented during the final overview in Durban.

Widok od ul. Tokarskiej

Piwnica Romańska

Podjęcie decyzji o odbudowie i udostępnieniu do zwiedzania odkrytych ruin klasztoru dominikanów było poprzedzone wnikliwą dyskusją. Były głosy sugerujące rezygnację z eksponowania znaleziska. Ostatecznie zwyciężyła idea zabezpieczenia, odbudowy i prezentacji najstarszego murowanego zabytku odkrytego dotąd na terenie miasta. Wyjątkowość inwestycji *Piwnica Romańska* polegała na równoległym wykonywaniu prac, które normalnie następują po sobie. Prace projektowe, konserwatorskie i budowlane były prowadzone jednocześnie i musiały uwzględniać wyniki prowadzonych ciągle badań archeologicznych. Wymagało to zaangażowania, cierpliwości i elastyczności działania dużej liczby specjalistów zorientowanych w tym temacie. Fakt, iż celem projektu było odtworzenie **najstarszej przestrzeni architektonicznej Gdańska** — odkrytej dzięki badaniom archeologa Macieja Szyszki — stanowił dodatkową motywację.
Skansen archeologiczny składa się z refektarza, który zachował się w pełnym obrysie poziomym i pionowym, co pozwoliło wiernie odtworzyć brakujące elementy, w tym cztery eliptyczne czasze sklepienia. Wokół refektarza odkryto cały szereg późniejszych elementów budowlanych, których fragmenty są eksponowane. Całość, wraz z niezbędną infrastrukturą, została zamknięta w podziemnej żelbetonowej skrzyni, do której wejście i wyjście stanowią pawilony identyczne ze zbudo-

The decision to restore and open the discovered remains of the Dominican monastery to the public was preceded with heated discussions. Some suggested the discovery should remain inaccessible to the public. Ultimately, however, the idea of restoring and presenting the oldest historic structure of brick and mortar in the city discovered to this date prevailed. The unique nature of the Romanesque Cellar project lay in the fact that works usually done one after another were all pursued parallel. Designing, conservation works, and construction proceeded all at the same time; moreover, they had to take into account the findings of the continued archaeological excavations. This required commitment, patience, and flexibility from a large number of specialists familiar with the issue. Their motivation was deepened by the fact that the goal set for the project was to restore the oldest architectural expanse in Gdańsk – discovered thanks to the works of archaeologist Maciej Szyszka.
The archaeological site consists in the refectory surviving in its entire contour, i.e. both in the floor plan and in its height, which made it possible to recreate the missing elements, including four elliptical domes of the ceiling. A number of structural building elements of later times, discovered around the refectory are also displayed in fragments. The entire site, the necessary infrastructure included, is enclosed in an underground case of reinforced

⇨70

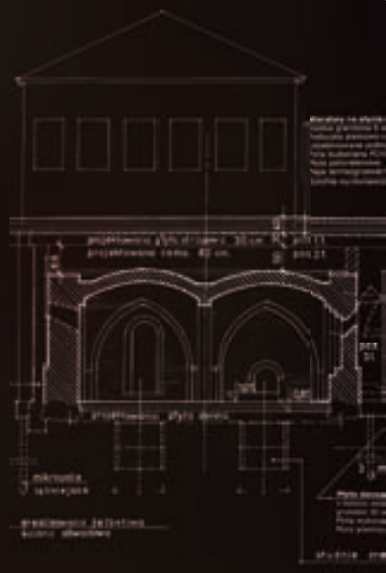

Lokalizacja: Plac Dominikański
Inwestor:
Muzeum Archeologiczne w Gdańsku
Projekt: I ETAP: arch.: Andrzej Tymiński i Jerzy Tymiński z zespołem
II ETAP: arch.: Andrzej Tymiński i Jaromir Czernichowski z zespołem
Realizacja: 2009–2014
Powierzchnia działki: 264 m^2
Powierzchnia zabudowy: 63 m^2
Powierzchnia użytkowa: 185 m^2
Kubatura: 1 300 m^3
Szacunkowy koszt inwestycji: 4,5 mln zł

wanymi na targowisku. W ten sposób osiągnięto metafizyczną jedność pomiędzy dniem codziennym a budzącą podziw otchłanią przeszłości.

concrete. The entrance and exit are arranged in pavilions identical with the trading stalls in the market. In this way, our daily lives and the awesome abyss of the past have merged in a metaphysical unity.

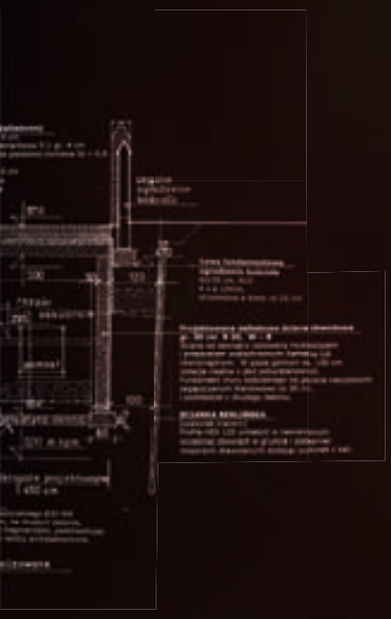

⇨71

Adaptacja Bramy Wyżynnej na Centrum Informacji Turystycznej

Przebudowa wnętrza Bramy Wyżynnej wiąże się z dostosowaniem zabytku do funkcji Centrum Informacji Turystycznej. Renesansowa XVI-wieczna brama jest jednym z najcenniejszych historycznych obiektów Gdańska, toteż projekt przewidywał maksymalne zachowanie i wyeksponowanie walorów historycznych budynku. W ramach przebudowy przeprowadzono kompleksową konserwację wszystkich elewacji i wnętrz, aranżację fryzów elewacji wschodniej i zachodniej, przywrócono złocenia i kolory na herbach. Przyszły użytkownik ściśle określił przeznaczenie poszczególnych jego części. Kondygnacja piwnic została przeznaczona na cele wystawiennicze, parter wraz z antresolami na działalność Centrum Informacji Turystycznej, piętro na salę konferencyjną, poddasze na cele gospodarcze i techniczne. W trakcie adaptacji przywrócono jednoprzestrzenny charakter wnętrz. Przeprowadzone badania wykazały, że podziemna kondygnacja Bramy Wyżynnej jest połączona z rozleglejszym systemem piwnic. Założono więc, że docelowy dostęp do projektowanej w podziemiu sali ekspozycyjnej będzie możliwy od zewnątrz po odkuciu zamurowanych przejść. We wnętrzu poddano konserwacji i wyeksponowano relikty XIX-wiecznego wystroju bramy.
Centrum usytuowane w tak wyeksponowanej lokalizacji jest głównym ośrodkiem Zintegrowanego Systemu Informacji Turystycznej, który za pomocą sieci 245 infomatów koordynuje wszystkie działania turystyczne regionu.

The redevelopment of the Upland Gate interior was dictated by the need to adapt this authentic structure to the functions of the Tourist Information Centre. This Renaissance city gate originating from the 16th century is one of the most precious historic buildings in Gdańsk and therefore, the project assumed maximum preservation and highlighting of the historic values of the structure. The redevelopment involved comprehensive conservation of all external elements and the interiors, the friezes in the eastern and western facades, and restoration of the gildings and colours on the coats of arms. The future user specified the designation of all areas inside in detail. The basement is dedicated to the exhibition function, the ground floor, mezzanines included, is reserved for the operation of the Tourist Information Centre, the first floor houses a conference room, while the attic is used for auxiliary and technical functions. The adaptation works have restored the interior to its original single space arrangement. The excavations held on site revealed that the basement of the Upland Gate is connected to a wider spreading system of cellars. Therefore, it is assumed that the exhibition room in the basement will in the future be also accessible from outside, once the walled up passages have been reopened. Indoors, relics of the 19th century interior decorations were given conservation and are clearly brought to view.
The Centre, in its prime location, is the main hub of the Integrated Tourist Information System which coordinates all tourist operations in the region via the network of 245 multimedia kiosks.

Lokalizacja: ul. Wały Jagiellońskie 2A

Inwestor:
Muzeum Historyczne Miasta Gdańska

Projekt:
Mirosław Frąszczak. Architektoniczna Pracownia Autorska
WSPÓŁPRACA: arch. Marta Paradowicz

Prace konserwatorskie:
Gdańska Pracownia Konserwatorska Barbary i Ludwika Brzuskiewiczów

Realizacja: 2010–2012

Powierzchnia zabudowy: 235 m^2

Powierzchnia użytkowa: 393 m^2

Kubatura: 4 434 m^3

Projekt otrzymał nagrodę główną w Ogólnopolskim Konkursie *Modernizacja Roku 2012* w kategorii obiekty zabytkowe.

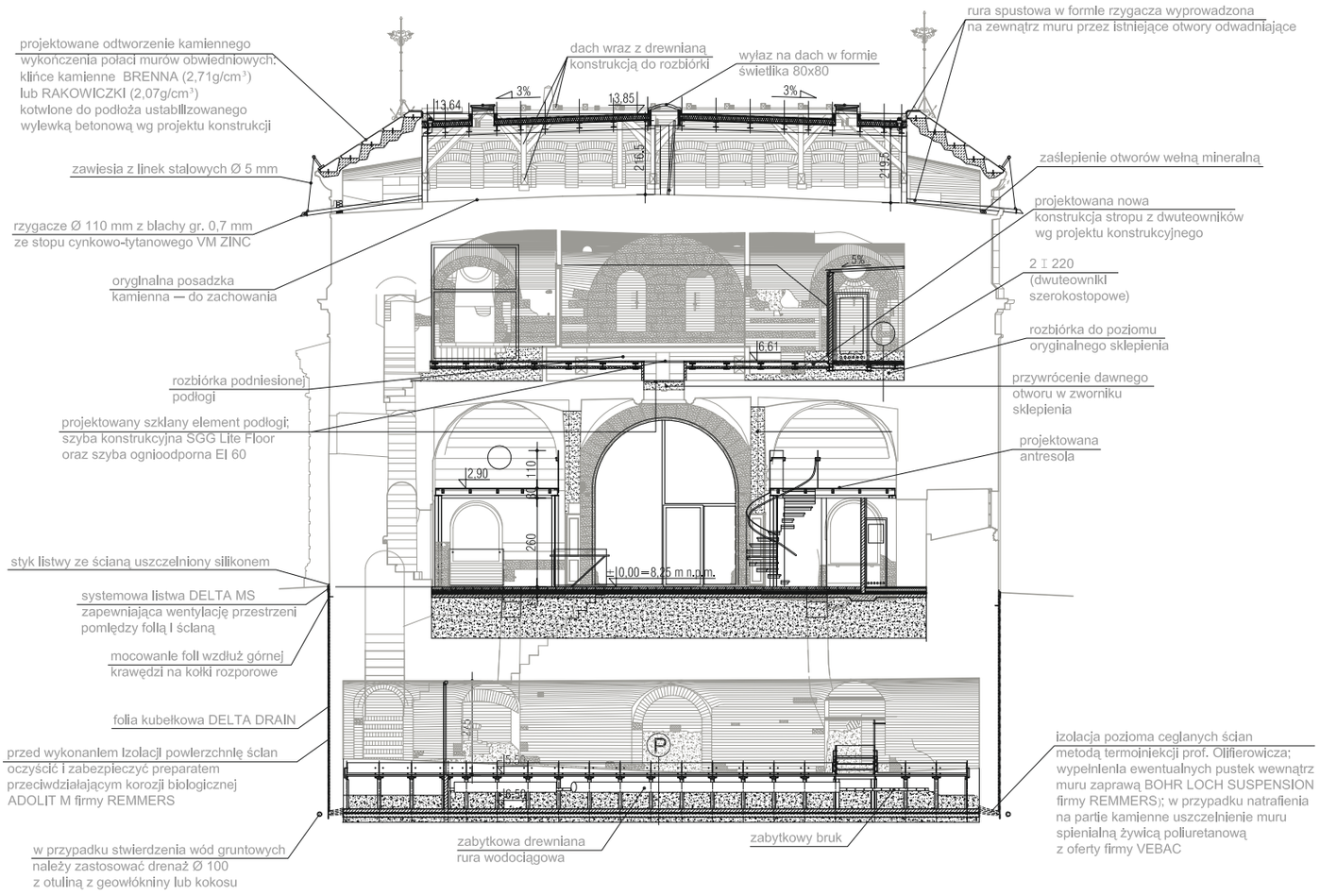
projektowane odtworzenie kamiennego wykończenia połaci murów obwiedniowych: klińce kamienne BRENNA (2,71g/cm³) lub RAKOWICZKI (2,07g/cm³) kotwione do podłoża ustabilizowanego wylewką betonową wg projektu konstrukcji
zawiesia z linek stalowych Ø 5 mm
rzygacze Ø 110 mm z blachy gr. 0,7 mm ze stopu cynkowo-tytanowego VM ZINC
oryginalna posadzka kamienna — do zachowania
rozbiórka podniesionej podłogi
projektowany szklany element podłogi: szyba konstrukcyjna SGG Lite Floor oraz szyba ognioodporna EI 60
styk listwy ze ścianą uszczelniony silikonem
systemowa listwa DELTA MS zapewniająca wentylację przestrzeni pomiędzy folią i ścianą
mocowanie foli wzdłuż górnej krawędzi na kołki rozporowe
folia kubełkowa DELTA DRAIN
przed wykonaniem izolacji powierzchnię ścian oczyścić i zabezpieczyć preparatem przeciwdziałającym korozji biologicznej ADOLIT M firmy REMMERS
w przypadku stwierdzenia wód gruntowych należy zastosować drenaż Ø 100 z otuliną z geowłókniny lub kokosu
dach wraz z drewnianą konstrukcją do rozbiórki
wyłaz na dach w formie świetlika 80x80
rura spustowa w formie rzygacza wyprowadzona na zewnątrz muru przez istniejące otwory odwadniające
zaślepienie otworów wełną mineralną
projektowana nowa konstrukcja stropu z dwuteowników wg projektu konstrukcyjnego
2 I 220 (dwuteowniki szerokostopowe)
rozbiórka do poziomu oryginalnego sklepienia
przywrócenie dawnego otworu w zworniku sklepienia
projektowana antresola
izolacja pozioma ceglanych ścian metodą termoiniekcji prof. Olifierowicza; wypełnienia ewentualnych pustek wewnątrz muru zaprawą BOHR LOCH SUSPENSION firmy REMMERS); w przypadku natrafienia na partie kamienne uszczelnienie muru spienialną żywicą poliuretanową z oferty firmy VEBAC
zabytkowa drewniana rura wodociągowa
zabytkowy bruk
13.64
13.85
3%
3%
5%
6.61
12.90
110
260
±0.00=8.25 m n.p.m.
25
5.6
18.50
0
P

Widok po przeprowadzonej rewaloryzacji i adaptacji

Centrum św. Jana

Gotycki kościół św. Jana pochodzący z XIV wieku był do niedawna jednym z ostatnich zabytków Gdańska, który nie został odbudowany po drugiej wojnie światowej. Od roku 1995, na mocy umowy z Archidiecezją Gdańską Kościoła Rzymskokatolickiego, odbudową kościoła i jego adaptacją na centrum kultury zarządza samorządowa instytucja kultury Nadbałtyckie Centrum Kultury.
W ramach realizacji projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2009–2012 nastąpiła intensyfikacja prac przy odbudowie i konserwacji zabytku i jednocześnie jego adaptacja na centrum kultury. W ramach projektu wykonano prace konserwatorskie, które objęły całe wnętrze kościoła, jak również elewację południową i wieżę. Do obiektu powróciła też część dzieł sztuki z historycznego wyposażenia kościoła, a na wieżę — zegar. Natomiast w ramach adaptacji kościół został wyposażony w niezbędne do funkcjonowania centrum kultury nowoczesne urządzenia techniczne: scenę oraz trawersy, na których zostało zamontowane profesjonalne oświetlenie i nagłośnienie sceniczne, widownię składającą się z obrotowych foteli, system zaciemniania gotyckich okien przy pomocy elektrycznie sterowanych rolet, sprzęt multimedialny. W wieży zostały przygotowane garderoby dla artystów. Aby pozyskać przestrzeń dla zaplecza administracyjno-socjalnego, zrekonstruowano dwie kamieniczki oraz łącznik prowadzący do wnętrza kościoła.
W wyniku realizacji projektu powstało Centrum św. Jana w nowym kształcie. Jego wyjątkowy

Until recently, the 14. century Gothic church of St John was one of the last authentic buildings in Gdańsk not restored from the destruction it suffered during the Second World War. Since 1995, under an agreement with the Roman Catholic Archdiocese of Gdańsk, the restoration of the church and its adaptation to function as a culture centre has been managed by the Baltic Sea Cultural Centre, an institution set up by the local authorities.
The years 2009 – 2012 witnessed intensification of the works on reconstruction and preservation of the historic shrine and its adaptation into a centre of culture under a project co-financed from the European Regional Development Fund. The project included conservation works which comprised the entire church interior, its southern facade, and the tower. Some works of art, originally elements of the church fittings, were reinstalled, and the church tower regained its clock. The adaptation component of the project entailed fitting the church with modern technical devices necessary for the operation of the centre of culture, that is the stage and traverse beams carrying professional lighting and sound amplifying systems, the audience area fitted with swivel armchairs, a system blinding the Gothic windows with electrically controlled roller blinds, and multimedia equipment. The tower was adapted to serve as the changing room for the artists. In order to obtain space for the administration and welfare functions, two townhouses were reconstructed appended with a connecting passage which leads into the church.

Stan przed
rokiem 2009

Lokalizacja: ul. Świętojańska 50

Inwestor:
Nadbałtyckie Centrum Kultury w Gdańsku

Realizacja: 2009–2012

Powierzchnia użytkowa: 1 955 m^2

Kubatura: 40 205 m^3

Wartość całkowita projektu: 19,3 mln zł

Wartość kwalifikowana projektu: 14,6 mln

Dofinansowanie ze środków UE: 11 mln zł

Wkład własny:
Samorząd woj. pomorskiego — 2,75 mln zł
Gmina Gdańsk — 9 mln zł

Projekt pod nazwą *Rewaloryzacja i adaptacja kościoła św. Jana w Gdańsku na Centrum św. Jana — Etap I*, był finansowany z Regionalnego Programu Operacyjnego dla woj. pomorskiego na lata 2007–2013

Widok w kierunku ołtarza, strefy *sacrum*

Widok w kierunku sceny, strefy *profanum*

charakter wynika przede wszystkim ze specyfiki historycznych walorów wnętrza. Połączenie tradycji z nowoczesnym wyposażeniem przyczyniło się do wzbogacenia i podniesienia jakości oferty kulturalnej oraz turystycznej tego unikatowego obiektu. Wprowadzone elementy infrastruktury przekształciły kościół w nowocześnie wyposażoną salę widowiskowo-koncertową oraz oryginalne miejsce ekspozycji dla sztuki zarówno sakralnej, jak i współczesnej.

W Centrum św. Jana odbywają się liczne wydarzenia kulturalne: koncerty, wystawy, spektakle teatralne, widowiska multimedialne. Nadbałtyckie Centrum Kultury organizuje w nim swoje największe wydarzenia i festiwale: *Dźwięki Północy*, *Metropolia jest Okey*, *Festiwal Kultur Świata „Okno na Świat"*, *Świętojańskie Świętowanie*. Jednocześnie odbywają się wydarzenia kulturalne organizowane przez gdańskie instytucje, organizacje pozarządowe i osoby indywidualne, takie jak: koncerty w ramach festiwalu *Actus Humanus*, *Wilno w Gdańsku*, wystawa Muzeum II Wojny Światowej — *Drogi do wyzwolenia*, *Poeta Wolności*.

The project has given St John's Centre an entirely new shape. Its unique nature stems primarily from the values of the historic interior. The merger of tradition and modern equipment base has enhanced the variety and quality of the cultural and tourist values this unique structure offers. The introduced elements of infrastructure have transformed the church into a well fitted contemporary performance and concert hall and an uncommon place for display of art, both sacral, and modern.

The Baltic Sea Cultural Centre uses the facility for its major events and festivals: concerts, exhibitions, theatrical and multimedia performances to name e.g. the Sounds of the North, Metropolis is OK, 'Window onto the World' Festival of World Cultures, and Midsummer Day Festival. The church also serves other cultural events organised by municipal institutions, non-governmental organisations and private individuals, to name e.g.: concerts of the Actus Humanus Festival, or Vilnius in Gdańsk event, or an exhibition of the Museum of the Second World War, entitled Roads to Liberation, the Poet of Freedom.

Aby pozyskać przestrzeń dla zaplecza administracyjno-socjalnego, zrekonstruowano dwie kamieniczki oraz łącznik prowadzący do wnętrza kościoła.

Fontanna im. Jana Heweliusza

Lokalizacja: plac im. Jana Heweliusza

Inwestor: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna sp. z o.o.

Projekt: Roland Kwaśny

Realizacja: 2014

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 2 mln zł

Budowa fontanny tuż przy Wielkim Młynie to wspólna inicjatywa Miasta Gdańska oraz Gdańskiej Infrastruktury Wodociągowo-Kanalizacyjnej sp. z o.o. (GIWK). Inwestycja ta była związana z zakończeniem realizacji projektu budowy i modernizacji infrastruktury wodno-ściekowej (2006–2012), w ramach Gdańskiego projektu wodno-ściekowego. W podobny sposób, budową fontanny na Targu Maślanym (dawny plac Wintera), uczczono zakończenie realizacji w latach 1869–1874 pierwszego nowoczesnego systemu wodno-kanalizacyjnego dla Gdańska.

Wygląd nowej fontanny to efekt konkursu dla architektów i projektantów zorganizowanego przez GIWK w roku 2012. Forma fontanny złożona z okręgów wykonanych z rur nawiązuje do inwestycji, którą upamiętnia. Działanie fontanny urozmaicają sterowane wodotryski z wielobarwną iluminacją. W posadzce przykrytej cienkim lustrem wody odbijają się elementy architektury, drzewa i niebo. Kamienna ściana fontanny jest wyposażona w ekran dotykowy z aplikacjami, które pozwalają zapoznać się z atrakcjami turystycznymi miasta. Otwarcie fontanny nastąpiło w dniu 8 sierpnia 2014 r.

The fountain next to the Grand Mill was erected on joint initiative of the City of Gdańsk and Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna sp. z o.o. [Gdańsk Water Infrastructure] (GIWK). The investment crowned the project of building and upgrading the water and sewage infrastructure (2006–2012) under the Gdańsk Water and Sewage Project. Another fountain, the one in Targ Maślany [Butter Market] (previously Winter Square), had earlier been built as a way to mark the completion of the city's first modern water and sewage system laid in the years 1869–1874.

The design of the new fountain was selected in a competition for architects and designers held by GIWK in 2012. The fountain body composed of rings of pipes refers to the investment it marks. The effects of the water feature vary thanks to water jet control and colour illumination. The bed with its shallow water table reflects elements of the architecture, trees, and the sky. The stone fountain wall is fitted with a touchscreen providing access to applications which take the visitors on an overview of the city's attractions. The fountain was inaugurated on 8 August 2014.

TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ | The City Greens

Ważnym elementem krajobrazu obszaru zurbanizowanego Gdańska są tereny zieleni miejskiej.
Coraz większe potrzeby i oczekiwania społeczne w zakresie spędzania wolnego czasu wymuszają realizację zadań zmierzających do lepszego wykorzystania i rozszerzenia programów funkcjonalnych istniejących terenów zielonych oraz zagospodarowanie nowych obszarów pod funkcje rekreacyjne.
Na terenie miasta Gdańska znajduje się aktualnie 21 parków, które zajmują powierzchnię ponad 180 ha.
Parki gdańskie charakteryzuje duża różnorodność związana z ich położeniem, okresem powstania, formą zagospodarowania, bogactwem założeń ogrodowych, szatą roślinną oraz funkcjami, które pełniły bądź pełnią.
Jednym z najcenniejszych parków jest Park Oliwski stanowiący wraz z Katedrą Oliwską zespół zabytkowy oraz powstały na początku XVII wieku Park Oruński. W ostatnich pięciu latach dokonano m.in. ich rozbudowy i rewaloryzacji. W tym czasie zagospodarowano też fragment Pasa Nadmorskiego pomiędzy ulicami Piastowską i Pomorską oraz urządzono tereny wokół zbiorników retencyjnych.
Warto zauważyć, że inwestycje wokół zbiorników retencyjnych to już nie tylko elementy gospodarki wodnej. Wykonywane wokół zbiorników drogi eksploatacyjne pełnią również funkcję ciągów spacerowych, przy których pojawiają się place zabaw, siłownie, ławki, kosze, oświetlenie.

City greens are an important element in the landscape of the urbanised area of Gdańsk.
The growing needs and expectations of the population as to the ways of spending free time make it a must to pursue projects aimed at putting the existing green areas to better use and broadening their functional programmes, and developing new areas for recreational purposes.
Today, there are 21 parks occupying more than 180 ha within the Gdańsk city borders.
The parks of Gdańsk are highly varied due to their location, origin in time, form of development, abundance of the garden arrangements, vegetation, and functions they were intended for in the past or play now.
The most valuable developments include the Oliwa Park listed as a historic complex together with the Oliwa Cathedral, and the Orunia Park first started in the early 17. century. Both underwent expansion and restoration in the last five years. In the same period, development works transformed a fragment of the Seashore Belt between Piastowska and Pomorska Streets and the banks of the retention reservoirs.
Noteworthy, the investments on the retention reservoirs went beyond the care for the water management facilities themselves. The maintenance roads built around them are also intended as footpaths, hence accompanied by playgrounds, outdoor fitness structures, benches, waste bins, and lighting.

Rozbudowa części botanicznej Parku Oliwskiego

Lokalizacja: Oliwa
Wykonawca: WT „Bonsai" sp. z o.o. (I etap)
Projekt: Biuro Projektów „PD PROJEKT"
Koszt robót: 955 tys. zł
Koszt dokumentacji projektowej: 44 tys. zł

Park Oliwski jest dawnym założeniem dworsko-opackim przekształconym w park miejski.
W roku 2014 część parku w sąsiedztwie dworku Saltzmanna doczekała się rewaloryzacji. Zrealizowano I etap robót polegający na zagospodarowaniu parku z elementami ogrodu japońskiego (0,4 ha).
W części południowej nowego ogrodu botanicznego zaprojektowano kolekcję prezentującą gatunki oraz odmiany ogrodowe roślin cebulowych. Zaprojektowano ją w stylu krajobrazowym z podziałem na mniejsze, wydzielone bukszpanową obwódką kwatery.
W ogrodzie znalazły się także trzy mało znane gatunki oryginalnie kwitnących drzew, zaaranżowane w taki sposób, aby były interesujące dla zwiedzających także po przekwitnięciu roślin.
Szkielet kompozycji stanowi układ żwirowych alejek i placów, który wtopiono w ornament z bukszpanowych żywopłotów. Wzór ornamentu nawiązuje do formy witrażu.
Rabata z kolekcją drzew i krzewów introdukowanych z Japonii i formowanych według tradycyjnych zasad jest miejscem, gdzie odwiedzający mogą zapoznać się z wybranymi elementami flory Japonii.
W ogrodzie mamy też polanę z formowanymi azaliami i kształtowanymi sosnami.
Zastosowano kamienne i drewniane elementy małej architektury i wyposażenia (altana w stylu japońskim, drewniana brama oraz kamienna latarnia). Atrakcją ogrodu jest reprezentacyjna łąka z wiśniami japońskimi. W obrębie łąki umieszczono liczne ławki oraz drewniane nawierzchnie.

The Oliwa Park, first established as the gardens of the abbot's palace, is now a city park.
The restoration works on 2014 focused on the park stretch neighbouring on the Saltzmann manor. Phase I of the project launched introduced elements of a Japanese garden there (0.4 ha).
The plans for the southern part of the new botanical gardens envisaged the planting of a collection of bulb species and garden bulbs. The grounds are landscaped so as to divide the expanse into smaller quarters enclosed in low hedges of box tree.
The garden has also gained specimens of three species of scarcely known flowering trees. Their arrangement makes them interesting to the visitors also after the blooming season.
The composition of the garden is built around the backbone of gravel paths and plazas framed with ornate hedges of box tree. The design of the hedge lines refers in form to the pattern of a stained glass window.
A bed grouping a collection of trees and shrubs imported from Japan, all trimmed in accordance with the traditional principles, introduces the visitor to selected elements of the Japanese flora.
A clearing on the garden grounds displays trimmed azaleas and shaped pine trees.
The vegetation is complemented with stone and timber garden architecture and fittings (a garden pavilion in the Japanese style, wooden gate, and stone park lamp). An impressive meadow with Japanese cherries is an attraction of the grounds. The grass is dotted with benches and interspersed with planked areas.

Rewaloryzacja i rozbudowa Parku Oruńskiego

Park Oruński stanowi część zespołu krajobrazowo-przyrodniczego „Dolina Potoku Oruńskiego", który został objęty ochroną w roku 1999 w celu zachowania unikatowego charakteru doliny erozyjnej, utrzymania w niezmienionej formie jej elementów, takich jak: ciek wodny, sterasowane zbocza po dawnej uprawie rolniczej i specyficzna szata roślinna. Przestrzeń parku jest urozmaicona przez wody otwarte — wody płynące Potoku Oruńskiego, dwa stawy ozdobne z kaskadą i czterema mostkami. Znajduje się tu również współczesna galeria rzeźby plenerowej, zestaw zabawowy dla dzieci i cztery piaskownice.

Projekt rewaloryzacji Parku Oruńskiego obejmuje teren o powierzchni 21,2 ha i ma na celu przywrócenie historycznych wartości kulturowych parku oraz wzbogacenie jego oferty programowo-funkcjonalnej. Pierwszy etap inwestycji rozpoczęty w roku 2012 przewidywał rekultywację i zagospodarowanie części parku, która od wielu lat stanowiła nieużytek, wraz z pozostałościami po dawnym gospodarstwie ogrodniczym.

Kolejne etapy rewaloryzacji Parku Oruńskiego obejmują powstanie amfiteatru, altany, kładki dla pieszych, mostków dla pieszych i rowerów, pomostów widokowych na stawie, fontanny, placu zabaw dla dzieci, zieleni, elementów małej architektury (bram i ogrodzeń, murków kamiennych, schodów, ławek i koszy na śmieci), odnowienie dawnej wozowni, wykonanie oświetlenia standardowego, iluminacyjnego i sieci teletechnicznej do monitoringu.

The Orunia Park is an element of a broader landscape and nature complex called the 'Orunia Brook Valley'. The entire expanse was listed for protection in 1999 so as to save the unique features of the erosion-carved valley and its elements such as e.g. the watercourse, the terraced slopes of the previously arable land, and the specific vegetation. Open waters inject diversity into the park expanse. The features include the flowing Orunia Brook, two decorative ponds and a cascade, and four footbridges. The grounds provide the setting for a contemporary gallery of outdoor sculpture, children's playground facilities, and four sand pits.

The Orunia Park restoration project embraces 21.2 ha. The objective is defined as restoring the historic cultural values of the parkland and enriching its programme and functional offer. Phase one of the investment launched in 2012 involved recultivation and development of the parkland stretches left idle for years on end, including the site of a plant-growing facility once located there.

Further stages in the restoration of the Orunia Park envisage the building of an amphitheatre, pavilion, foot and cycling bridges, vantage point platforms on the pond, a fountain, children's playground, plantings, elements of garden architecture (gates and fences, stone walls, stairways, benches, and waste bins), plus renovation of the former carriage house, installation of the standard and illumination lighting, and laying of the monitoring teletechnical network.

Lokalizacja: Orunia, ul. Nowiny

Wykonawca: Trakt sp. z o.o. sp.k.

Projekt: AKO Architekci

Koszt robót (I etap)**:** 890 tys. zł

Nowy park w pasie nadmorskim

Projekt: Biuro Inżynierskie Anna Gontarz-Bagińska

Wykonawca: WPRD Gravel sp. z o.o.

Realizacja: 2013–2014

Koszt: 2,5 mln zł

Inwestycja związana z zagospodarowaniem terenu Pasa Nadmorskiego polegała na przekształceniu niezagospodarowanego obszaru w teren zielony, z zachowaniem stref cennych przyrodniczo, uporządkowaniem istniejącej zieleni i wykonaniem nowych nasadzeń. Łącznie powierzchnia terenów zielonych wynosi 162,7 tys. m^2.

Na terenie zostały wykonane alejki spacerowe z naturalnych materiałów mineralnych, ścieżka rowerowa, nawierzchnie trawiaste, wybieg dla psów, nasadzenia drzew, nasadzenia bylin, place zabaw na nawierzchni żwirowej, ścieżka zdrowia, stoliki szachowe, stoły do tenisa stołowego, oświetlenie ciągu rowerowego.

Ze względu na to, że na tych obszarach występują rzadkie, a nawet chronione gatunki flory i fauny, na terenie postawiono tablice edukacyjne, które zawierają rysunki i informacje na ten temat.

W wyznaczonych strefach cennych przyrodniczo, dla utrzymania obecnej różnorodności biologicznej, pozostawiono wszystkie istniejące drzewa i krzewy, a także roślinność zielną, w tym ruderalną — zwłaszcza kępy wysokich ostów czy pokrzyw, które są źródłem pokarmu dla ptaków w sezonie zimowym oraz roślin baldaszkowatych przyciągających owady w okresie wiosenno-letnim.

The investments in the Seashore Belt area development project aimed at transforming that idle stretch of land into greens without losing the precious natural areas, tidying the existing green, and replenishing the vegetation. The green expanse totals 162.7 thousand square metres in aggregate.

The grounds were spanned with footpaths paved with natural materials, a cycling track, complemented with lawns, open-air runs for dogs, beds of perennials, gravel playgrounds, a fitness walkway, chess tables, table tennis facilities, and lighting along the cycling track.

Since rare and even protected species of flora and fauna are found in the area, educational boards were put up on the grounds to show drawing of and provide information on the treasures.

In order to save the existing biological diversity, selected precious natural areas were left intact with all their trees, bushes, and herbs, including ruderal species, especially high thistle or nettle stands – a source of food for birds in the winter, and plants of the apiaceae family which attract insects in the spring and summer.

Zieleniec wokół zbiornika retencyjnego Wileńska

Budowa zieleńca wokół zbiornika retencyjnego Wileńska została podzielona na dwa etapy. Pierwszy z nich zrealizowano w roku 2011. W ramach projektu wybudowano plac zabaw dla dzieci, place rekreacyjne z ławkami, pomost pływający na zbiorniku wodnym, zamontowano także stoły do gry w szachy i w karty. Ponadto utworzono alejki dla pieszych wkomponowane w układ zieleni niskiej i wysokiej. Wykonano oświetlenie terenu, z lampami energooszczędnymi z oprawami odpornymi na czynniki atmosferyczne i uszkodzenia mechaniczne. Po południowo-zachodniej stronie zbiornika zostały umieszczone urządzenia do ćwiczeń fizycznych.
Drugi etap zrealizowano w roku 2012. Wykonano roboty uzupełniające, a w szczególności wykonano przejście (w formie schodów) łączące ul. Wileńską z alejką prowadzącą do placu zabaw. Uzupełniono nawierzchnię oraz obrzeża wzdłuż ciągów pieszych o nawierzchni żwirowej i nasadzono krzewy.

The task of arranging the green areas around the Wileńska retention reservoir was split into two phases. Phase one was completed in 2011. The project involved building a children's playground, arranging recreation plazas with benches, constructing a floating platform on the pond, and erecting tables for chess and card games. New footpaths were woven into the low and high green. The grounds were lit with energy saving lamps, their frames resistant to the weather and mechanical damage. Physical exercise devices were installed on the south-western side of the reservoir.
Phase two was carried out in 2012 and comprised complementary works, to name e.g. the steps from Wileńska Street to the path leading to the playground. The gravel on the paths was replenished, their edges lined, and banks planted with shrubs and bushes.

Lokalizacja: Piecki Migowo, ul. Wileńska

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska

Projekt:
Pracownia Projektowo-Wykonawcza Architektury i Krajobrazu Grima, arch. Mariusz Naumienko

Wykonawca: Tym-Bud Pruszcz Gdański, WT Bonsai Gdańsk

Realizacja: 2012–2013

Koszt: 1,2 mln zł

Zagospodarowanie zieleni przy ul. Chirona

Projekt: Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego SA opracowanie projektu budowlano-wykonawczego: arch. Anna Smółko z zespołem

Wykonawca:
Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „Zieleń" sp. z. o.o.

P.P.U. „Bimel" sp. z o.o.

WT Bonsai sp. z o.o.

„Trakt" Przedsiębiorstwo Drogowo-Budowlane Bogdan Staniszewski

„Agromel" Przedsiębiorstwo Robót Agromelioracyjnych i Hydrotechnicznych sp. z o.o.

Realizacja: 2006–2010

Koszt: ponad 2,5 mln zł

Nagroda Marszałka Województwa Pomorskiego za Najlepszą Przestrzeń Publiczną Województwa Pomorskiego 2012 za: „ukształtowanie przestrzeni w pełni oddającej znaczenie słowa «publiczna» — powstałej z inicjatywy i przy aktywnym udziale społeczności lokalnej.

Zagospodarowanie dotyczy powierzchni około 3 ha, z czego ok. 1 ha stanowi zbiornik wodny z wyspą lęgową. W ramach inwestycji zbiornik wodny został pogłębiony i wybagrowany, z zachowaniem wyspy będącej miejscem lęgowym dla licznie występującego tutaj ptactwa wodnego. W ramach projektu wykonano ciągi komunikacyjne z mostkami ozdobnymi, place wypoczynkowe, ogrodzony wybieg dla psów, oświetlenie dwóch ciągów pieszych, elementy małej architektury: ławki, kosze, stojaki na rowery, pomost drewniany na stawie, wygrodzone place zabaw dla dzieci starszych i łodszych, urządzenia siłowni zewnętrznej, stoliki do gry w szachy, stół do tenisa, nasadzenia drzew, krzewów, traw ozdobnych, umocnienia matami linii brzegowej zbiornika wodnego, faszynami i siatkami kokosowymi, wegetacyjne kosze roślinne wrzucone na dno zbiornika wodnego. Zagospodarowano zielenią skarpy kanału ulgi odprowadzającego nadmiar wody ze stawu do kanalizacji deszczowej. Udostępniono staw do rekreacyjnego połowu ryb. Stworzono kameralne miejsca sprzyjające spacerom oraz wypoczynkowi osobom starszym oraz matkom z małymi dziećmi. Powstało miejsce umożliwiające organizację spotkań i imprez plenerowych organizowanych przez Radę Osiedla, a także przestrzeń wykorzystywana do zajęć terenowych przez pobliskie szkoły.

The project consisted in developing about 3 ha of land, out of which a pond with a nesting island takes ca. 1 ha. The project involved deepening and dredging of the pond bed whilst keeping the island - nesting grounds of the waterfowl which flocks densely in the area - intact. Other works included building paths and decorative bridges, rest areas, fenced open-air runs for dogs, lighting along two paths, elements of park architecture such as benches, waste binds, bicycle stands, a wooden pier on the pond, fenced playgrounds for younger and older children, outdoor fitness facilities, chess tables, a tennis table, all complemented with the planting of trees, shrubs, ornamental grasses, bank reinforcement with mats, fascine, and coconut fibre meshes, and plant baskets installed on the pond bed. The slopes of the relief canal which discharges excess water from the pond to the storm water sewer were planted with green. The pond was made open to angling.
The landscaping included the creation of intimate nooks encouraging to take a stroll, inviting the elderly and mothers with infants. The efforts resulted in the creation of a site the Estate Council can use to organise meetings and open air events and the nearby schools can take advantage of for outdoor classes.

⇨79

Dźwig wieżowy na estakadzie

Od roku 1998, czyli od momentu zaprzestania na terenie Młodego Miasta produkcji statków przez Stocznię Gdańską, obszar ten stał się obiektem fascynacji miłośników postindustrialnych krajobrazów, historyków i fotografików. Z czasem pojawiły się śmiałe wizje zagospodarowania tego terenu nawiązujące silnie do stoczniowej przeszłości, ale tempo wyburzeń rodziło obawy, że przestrzenie nowej dzielnicy utracą bezpowrotnie historyczno-kulturowy kontekst.

Po nieudanej próbie odkupienia przez Miasto monumentalnego dźwigu typu Kone, przeznaczonego do złomowania, wypracowano z właścicielami terenów procedurę postępowania w podobnych przypadkach. Pracownicy Wydziału Urbanistyki Architektury i Ochrony Zabytków wykonali inwentaryzację i identyfikację wszystkich dźwigów stoczniowych i portowych (www.gdansk.pl/zurawie). Na tej podstawie Biuro Rozwoju Gdańska sporządziło analizę krajobrazową, która wyróżniła dźwigi ważne dla panoramy miasta. Wśród nich znalazło się 5 dźwigów wyłączonych z produkcji stoczniowej i zagrożonych złomowaniem.

W roku 2013 Miasto otrzymało informację o zamierzonej likwidacji żurawia wieżowego na stalowej estakadzie, którego sylwetka ilustruje od lat przekazy filmowe i fotograficzne nadawane z Gdańska. Widoczny od strony stacji SKM Gdańsk-Stocznia, stoi przed charakterystycznym ceglanym budynkiem dawnej traserni z napisem „Stocznia Gdańska", stanowiąc z nim nierozerwalną całość. Dźwig został zbudowany prawdopodobnie w roku 1936,

Ever since 1998 when the Gdańsk Shipyard discontinued its shipbuilding operations in the Young City part of the estate, the area has fascinated fans of post-industrial landscape, historians, and photographers. As the time passed, bold visions were created of developing the land, rooted deep in the shipbuilding past, however the rate of the transformations triggered the anxieties that the new district would lose its historic and cultural context irretrievably.

After the City's unsuccessful attempt to repurchase a crane of the Kone type, designated for scrapping, a procedure was worked out hand in hand with the owners of the land to agree the course of action to be taken in similar cases. Employees of the Department of Urban Planning, Architecture, and Historic Site Conservation took an inventory of and identified all shipyard and port cranes (www.gdansk.pl/zurawie). On that basis, the Gdańsk Development Bureau produced a landscape analysis which identified the cranes important for the panorama of the city. The list included e.g. 5 cranes no longer used for the shipyard production, hence potentially qualifying for scrapping.

In 2013, the City learnt of the intended liquidation of the tower crane mounted on a steel gate the silhouette of which has for years illustrated the published film strips and photographs of Gdańsk. Seen in full view from the Gdańsk-Shipyard fast urban train station, it stands in front of the characteristic brick building of the former mould loft featuring the 'Gdańsk Shipyard' inscription, both

Lokalizacja: pochylnia B5

Właściciel: Miasto Gdańsk
(do dnia 28.10.2013 r. Synergia 99)

Rok produkcji:
1936 według dokumentacji fotograficznej
(brak oryginalnych dokumentów producenta)

Udźwig i wysięg:
od 10 t (20 m) do 20 t (10 m)

Wysokość:
od ziemi: 38,9 m
ponad estakadę: 19,6 m

Rozstaw szyn: 5 m

Masa: 85,76 t

Po wojnie wdrożony do produkcji stoczniowej w roku 1956. Pracował jako jeden z dwóch dźwigów znajdujących się na tej samej estakadzie.

w roku 2009 wycofano go z eksploatacji. Obecnie jest własnością Gdańska i pozostanie na stałe w przestrzeni publicznej Młodego Miasta jako instalacja przestrzenna związana z historią stoczni.
Koszty związane z uratowaniem dźwigu i dwóch segmentów estakady zamknęły się w kwocie ok. 200 tys. zł.

inseparable from each other. The crane probably originates from 1936 and was withdrawn from use in 2009. Today, it is owned by Gdańsk and will remain permanently present in the public space of the Young City as a spatial installation reminiscing on the history of the shipyard.
The costs connected with saving the crane and the two spans of the gate have not exceeded ca. 200 thousand zlotys.

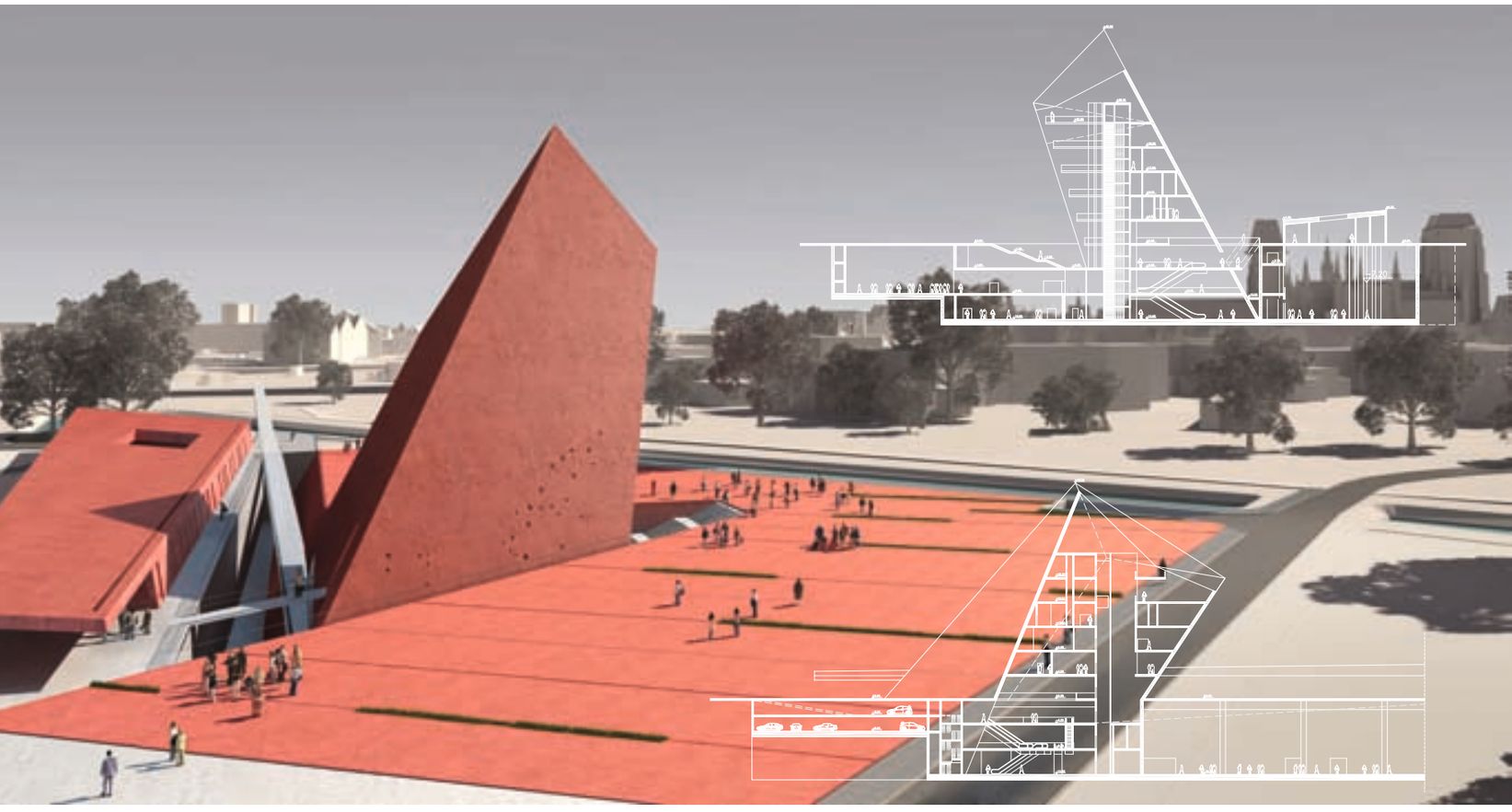

Muzeum II Wojny Światowej

Gdańsk został wybrany na lokalizację Muzeum II Wojny Światowej, gdyż miasto to odegrało rolę zapalnika w wybuchu działań wojennych w roku 1939. Polskie załogi pobliskiego budynku Poczty Polskiej i nieodległej wojskowej składnicy tranzytowej na Westerplatte, jako pierwsze stawiły zaciekły opór hitlerowskiej agresji. Teren, na którym wznoszone jest muzeum, to fragment miasta nigdy nie odbudowany po zniszczeniach wojennych roku 1945. Projekt budynku został wybrany w otwartym międzynarodowym konkursie architektonicznym. Zdaniem sądu konkursowego spełnił wszelkie warunki, by w przyszłości stać się symbolem Miasta na miarę Zbrojowni, Kościoła Mariackiego, czy Żurawia. Użyte przez autorów minimalne środki architektoniczne umiejętnie łączą nowoczesną ideę budynku z bogactwem historycznego dziedzictwa miasta, racjonalną wizję budynku użytkowego z bogactwem symboliki zawartej w historii. Koncepcja założenia budynku muzealnego i placu wokół, to rzeźbiarska minimalistyczna kompozycja, która „kumuluje w sobie emocje, pokazuje grozę wojny".

Gdańsk was chosen for the seat of the Museum of the Second World War since the city played the role of the fuse which ignited the outbreak of the war in 1939. The Polish staff of the nearby Polish Post and the crew of the slightly more distant military transit base on Westerplatte were the first to stage fierce resistance to the Nazi aggression. The site where the Museum is being erected used to be a blank spot on the city plan, never redeveloped after the 1945 war destruction. The building design was selected in an open international architectural contest. In the view of the competition jury, it satisfies all prerequisites of becoming a future hallmark of the City alongside the Armoury, St. Mary's Church, or the Crane. The minimalist means of architectural expression employed by the authors skilfully blend the modern idea behind the building design with the abundance of the historic heritage of the city, a rational vision of a public facility with the wealth of symbols carried through history. The conceptual vision of the museum building and its grounds represents a minimalist composition which 'cumulates emotions and conveys the horrors of war'.

⇨80

Lokalizacja: ul. Wałowa, ul. Stara Stocznia

Inwestor:
Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku

Projekt:
Studio Architektoniczne KWADRAT sp. z o.o. oraz „A-Plan bis" sp. z o.o. (I nagroda w otwartym konkursie architektonicznym) arch.: Jacek Droszcz, Bazyli Domsta, Zbigniew Kowalewski i Andrzej Kwieciński
WSPÓŁPRACA: Maciej Busch, Kamil Domachowski

Elewacja północno-wschodnia

Elewacja północno-zachodnia

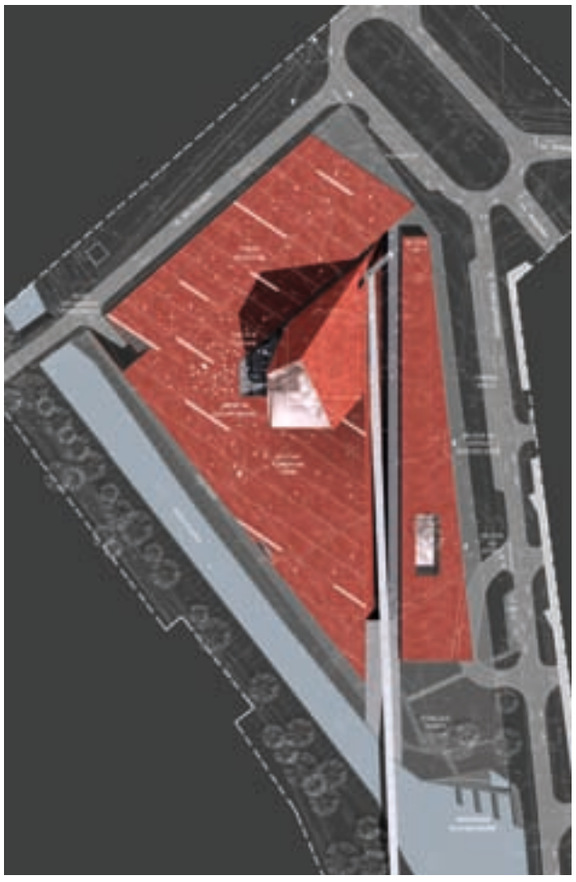

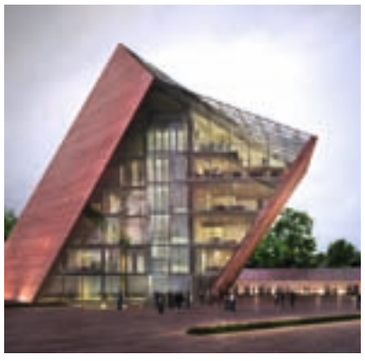

Realizacja: I etap (suchy wykop): 2012–2014
II etap: 2014–2016

Powierzchnia zabudowy: 12 590 m^2

Powierzchnia użytkowa: 33 110 m^2

Kubatura: 259 000 m^3

Liczba miejsc parkingowych: 153
oraz 4 miejsca dla autokarów

Zasadnicza część kubatury budynku muzeum, w tym sale ekspozycyjne, znalazły się w kondygnacjach podziemnych ukrytych pod placem. Dominantą skupiającą uwagę przechodniów jest pochylony graniastosłup wyłaniający się spod betonowej nawierzchni placu. Do wnętrza muzeum prowadzą z poziomu placu schody i pochylnie, zagłębiając się coraz bardziej w mrocznym podziemiu. Takie rozwiązanie powoduje stopniową zmianę nastroju zwiedzających: od zwykłej ciekawości, poprzez wyciszenie do niepokoju i stanu napięcia. Światło dzienne dostaje się do środka szczeliną powierzchni placu, która jest jednocześnie osią kompozycyjną całego założenia. Stanowi ona cięcie łączące wnętrze Muzeum ze światem zewnętrznym. W budynku będzie prowadzona również działalność badawcza i edukacyjna. Poza salami wystaw stałych i czasowych w obiekcie zaprojektowano między innymi salę kinową, salę wielofunkcyjną, pomieszczenia biurowe, archiwa i magazyny, a także apartamenty gościnne.

The bulk of the museum body, including the exhibition rooms, spreads in the basement hidden under the square on top. The dominant feature which captures the attention of those passing by is a leaning prism which pierces the concrete paving of the square to shoot up. To enter the museum, one steps down from the square taking stairs or a ramp, gradually immersing in the increasingly murky underground. The solution triggers gradual change in the mood of the visitors: from sheer curiosity, through quietening, and up to anxiety and a sense of tension. Daylight squeezes inside through a crevice in the square surface. The slit which serves as the compositional axis of the entire structure links the Museum interior to the outer world. The facility will also serve research and education purposes. The permanent and temporary exhibition halls are appended with e.g.: a cinema room, multifunctional room, office space, the archives and storage space, and guest rooms.

Elewacja południowo-wschodnia

Elewacja południowo-zachodnia

49

Rewitalizacja | Revitalisation

GDAŃSKI PROGRAM REWITALIZACJI

Gdański Program Rewitalizacji objął cztery dzielnice: Nowy Port, Letnicę, Dolne Miasto i Dolny Wrzeszcz.

Termin rewitalizacja najczęściej jest używany w odniesieniu do odnowy przestrzeni miejskiej. Mylnie pojęciem rewitalizacji określa się zwykłą modernizację ulicy, remont nawierzchni placu lub termomodernizację zaniedbanej elewacji zniszczonego budynku. Spotyka się też prasowe wzmianki o rewitalizacji linii kolejowych.

Rewitalizacji dzielnic nie można sprowadzać do wyremontowania budynków czy ulic. Rewitalizacja dzielnic to proces wielopłaszczyznowy, który polega na trwałej zmianie wizerunku. Służą do tego działania społeczne, inwestycyjne, a także gospodarcze.

Kluczowym i wspólnym założeniem wszystkich projektów rewitalizacyjnych jest trwała poprawa jakości życia i zamieszkania na zaniedbanych obszarach miast. I nie chodzi tu tylko o wizualne, estetyczne czy funkcjonalne poprawienie jakości przestrzeni. Rewitalizacja to poprawa kondycji ekonomicznej i społecznej mieszkańców oraz poprawa sytuacji i startu w życie młodych ludzi w zidentyfikowanych obszarach problemowych.

Jest ona możliwa pod warunkiem aktywnego zaangażowania mieszkańców w poprawę ich własnego statusu społecznego i życiowego.

Procesom rewitalizacji na początku z reguły towarzyszy nieufność. Klucz do sukcesu tkwi w partnerskim traktowaniu wszystkich uczestników procesu i bieżącym informowaniu o planowanych działaniach. Musi to być robione w bezpośrednim kontakcie i systematycznie. Zebrane doświadczenia pokazują, że gdy hałas prac budowlanych cichnie, mieszkańcy doceniają wprowadzone zmiany i dokładają starań, aby „nowa" rzeczywistość nie uległa ponownej dewastacji.

W przypadku Gdańskiego Programu Rewitalizacji aspekty społeczne i przestrzenne nieustannie się przenikają i są ze sobą ściśle powiązane.

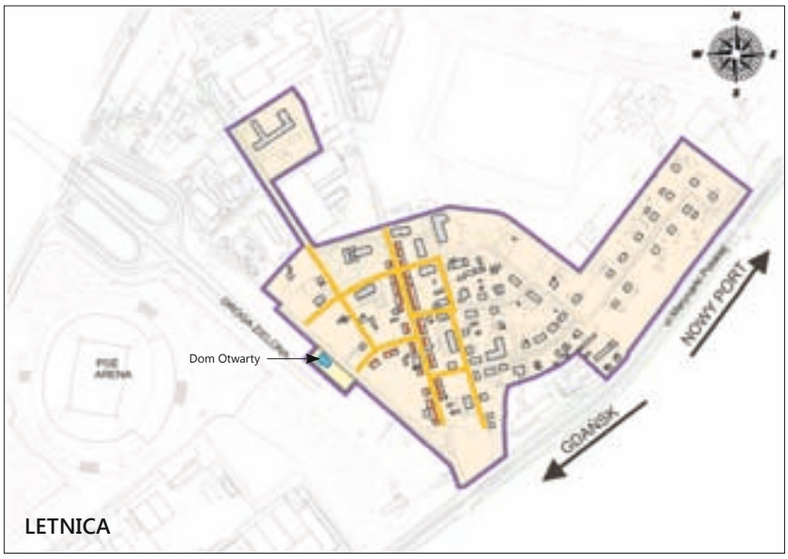

LETNICA

DOLNY WRZESZCZ

Gdańsk Revitalisation Programme

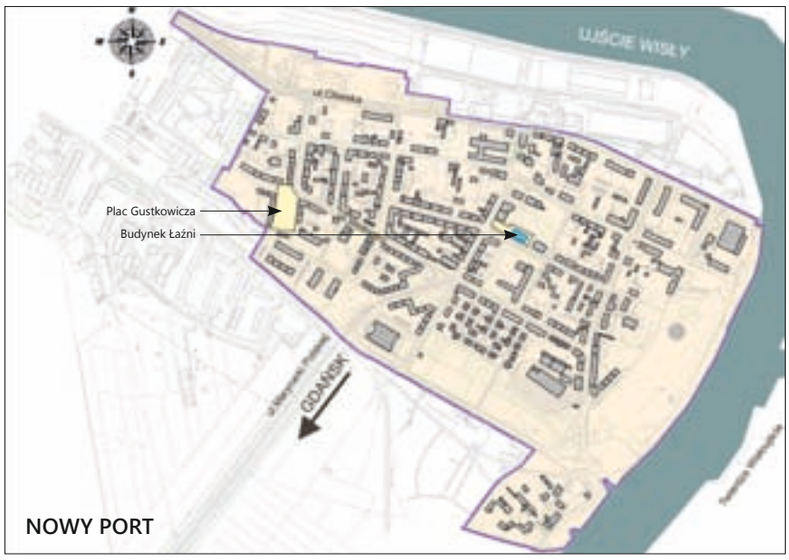

NOWY PORT

DOLNE MIASTO

The Gdańsk Revitalisation Programme embraces four districts: Nowy Port [New Port], Letnica [Vacation Spot], Dolne Miasto [Lower City], and Dolny Wrzeszcz [Lower Wrzeszcz]. The word 'revitalisation' typically appears when references are made to renovation of urban spaces. It is mistaken for mere street modernisation, square paving repair, or thermal treatment of neglected outer walls of a worn out building. The press sometimes speaks of railway line revitalisation.

Revitalisation of city districts must not, however, be reduced to building or street repairs. It is a multi-dimentional process geared on attaining permanent change in the district image. The means reached for to that aim include intertwined social and economic actions plus investments.

The key rationale behind all revitalisation projects is that they should result in lasting life enhancement and improved housing conditions in neglected city areas. Once again, the objective is not defined as visual, aesthetic, or functional enhancement of spatial quality. Revitalisation denotes better economic and social standing of the inhabitants, better situation and starting point for the young in identified problem areas.

Success is possible, provided the inhabitants get actively engaged in elevating their own social and living status.

Revitalisation processes as a rule are initially greeted with reserve. The key to success lies in treating all participants as partners in the process and sharing information on the actions planned. This must be done in direct contacts and consistently. The accumulated experience indicates that once the noise of the construction works subsides, the inhabitants come to appreciate the introduced changes and take effort to prevent their "new" reality from falling back into decay.

In the Gdańsk Revitalisation Programme, social and spatial aspects combine and intertwine continuously.

Rewitalizacja dzielnicy Letnica

Na projekt rewitalizacji dzielnicy złożyły się cztery zadania inwestycyjne: remonty i modernizacje komunalnych budynków mieszkalnych, stworzenie nowych przestrzeni półpublicznych dla mieszkańców, przebudowa i modernizacja ponad połowy przestrzeni ulicznych wraz z infrastrukturą techniczną oraz modernizacja budynku dawnej szkoły publicznej na potrzeby działań społecznych w ramach rewitalizacji. Dodatkowo, dzięki stworzeniu dogodnych warunków infrastrukturalnych, możliwa stała się budowa nowych mieszkań.

Plany rewitalizacji

W planach miejskich z lat 80. XX wieku tereny osiedla docelowo przeznaczono na składowiska i przemysł, nie przewidując zachowania tu funkcji mieszkalnych. Spowodowało to brak remontów i degradację zabudowy. Późniejsze przemiany gospodarcze spowodowały upadek wielu zakładów przemysłowych w rejonie Letnicy. W coraz bardziej zdekapitalizowanych budynkach pozostali ubożsi mieszkańcy. Na początku XXI wieku, z inicjatywy mieszkańców, Rada Miasta Gdańska uchwaliła nowy plan zagospodarowania Letnicy, który przywrócił funkcje mieszkaniowe dzielnicy. Przygotowany w roku 2004 Lokalny Program Rewitalizacji zapoczątkował zmiany na lepsze w obszarze Letnicy.

The revitalisation project devoted to the district involved four investment tasks: repair and upgrading of the council housing, creation of new semi-public spaces for the residents, modernisation of more than half the street spaces, technical infrastructure included, and adaptation of the former public school building to serve the community actions taken under the revitalisation effort. As a side effect, the created favourable infrastructural background paved the way to new housing development.

Revitalisation plans

The city plans of the nineteen eighties defined the designation of the land used for residential purposes as open storage yards and industrial estates, that is eliminating human habitation. Consequently, no repairs were undertaken and the existing development degraded. Subsequent economic transformations forced many industrial plants located in the Letnica district to close down. In place, remained the poorer inhabitants living in progressively decapitalised houses. In the early 21. century, on initiative from the local population, the Gdańsk City Council approved a new development plan for Letnica. The plan brought back the residential function to the map of the district. The Local Revitalisation Programme compiled in 2004 initiated changes for the better in the Letnica area.

Dom Otwarty
to budynek dawnej szkoły zaadaptowany na potrzeby działań aktywizacyjnych, społecznych oraz siedzibę Rady Osiedla. Powierzchnia całkowita domu: 928 m^2.

Założenia funkcjonalno-użytkowe przebudowy Letnicy:
Referat Rewitalizacji UMG Grzegorz Sulikowski i Grzegorz Lechman oraz mieszkańcy Letnicy, którzy brali czynny udział w spotkaniach, konsultacjach i warsztatach na poszczególnych etapach prac

Zakres prac remontowo-modernizacyjnych:
29 budynków mieszkalnych, w tym 129 mieszkań i 5 lokali usługowych

Nowe inwestycje mieszkaniowe:
8 nowych budynków (142 nowe mieszkania różnej wielkości)
Inwestorzy: Towarzystwo Budownictwa Społecznego Motława sp. z o.o. Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.

Remonty ulic:
Wyremontowano 1,5 km ulic o powierzchni 25,8 tys. m^2

Projekt architektoniczno-budowlany:
Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego SA

Projekt przebudowy podwórek oraz budowy nowych placów zabaw:
arch. Danuta Szafrańska

Remonty budynków

W ramach projektu wykonano remonty komunalnych budynków mieszkalnych, które objęły łącznie 29 budynków i wszystkie znajdujące się w nich mieszkania. We wszystkich budynkach wysłużone elementy nośne stropów, ściany działowe, instalacje wewnętrze, posadzki oraz stolarkę okienną i drzwiową zastąpiono nowymi. Klatki schodowe i korytarze przebudowano i wykonano w technologii żelbetowej. Budynki ocieplono i wyposażono w izolacje przeciwwilgociowe. Kaflowe piece zastąpiono dwufunkcyjnymi piecami gazowymi. Mieszkania po remoncie były przekazywane mieszkańcom w stanie „pod klucz". Oprócz remontów budynków mieszkalnych, na cele aktywizacji i rewitalizacji zrewaloryzowano w pełnym zakresie budynek dawnej szkoły przy ul. Uczniowskiej 22, w którym zlokalizowano tzw. Dom Otwarty.

Zagospodarowanie podwórek

We wnętrzach kwartałów, w miejsce zlikwidowanej zabudowy substandardowej: składzików, komórek na węgiel, zaplanowano nowe prospołeczne zagospodarowanie. O ostatecznym kształcie poszczególnych wspólnych przestrzeni sąsiedzkich, współdecydowali mieszkańcy kwartału. W zagospodarowaniu podwórek starano się uwzględnić życzenia mieszkańców i oprócz standardowych miejsc gromadzenia i segregacji odpadów, miejsc parkingowych, znalazły się tam ławki, pergole, a także miejsca zabaw dla małych dzieci. Na terenie dzielnicy zlokalizowano dwa małe place zabaw dla dzieci, a dla dorosłych przyrządy do ćwiczeń siłowych na wolnym powietrzu.

Repairs of the buildings

The project involved an overhaul of the communal housing, that is 29 buildings and all flats therein. Everywhere, worn out elements of the structural ceilings, partition walls, indoor installations, floors, windows and doors were replaced. Staircases and corridors were built anew in the reinforced concrete technology. The buildings were given thermal insulation and damp proofing. Tile furnaces were substituted with dual function gas units. The repair works were performed under the 'turn-key' formula so that the residents were delivered finished flats.
Alongside the housing, the building of the former school at 22 Uczniowska Street was given a comprehensive overhaul so as to house the so-called 'Open Home' intended to serve activation and further revitalisation.

Development of the back yards

Inside the housing blocks, new development was planned to stimulate the community spirit, replacing the demolished substandard storage shacks and coal sheds. The residents had their share in deciding about the ultimate shape of the common back yards. Planning the development there, the designers aimed at satisfying the inhabitants' desires. Hence, alongside the standard garbage disposal facilities, they planned parking bays, benches, pergolas, and playgrounds for young children. The district has gained two small playgrounds and outdoor fitness grounds for the adults.

Nowe mieszkania
W działania rewitalizacyjne wpisała się również działalność inwestycyjna Gdańskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego sp. z o.o. (GTBS) oraz Towarzystwa Budownictwa Społecznego Motława sp. z o.o. Obie spółki, korzystając ze środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, zbudowały w zielnicy 8 nowych budynków utrzymanych w skali zabudowy historycznej, w których zrealizowano 142 nowe mieszkania.

Przebudowa ulic i infrastruktury
Jednocześnie z remontami obiektów kubaturowych, przeprowadzono prace modernizacyjne ulic. Wyremontowano ponad połowę układu ulicznego Letnicy. Prace objęły ulice: Starowiejską, Sielską, Antoniego Michny, Stalową, Rybitwy, Niecałą oraz fragmenty ulicy Suchej i Szklana Huta. W planie remontów znalazły się: niezbędne przebudowy infrastruktury podziemnej, wymiana nawierzchni jezdni i chodników, mała architektura i zieleń przydomowa, oświetlenie. Aranżacje ulic wykonano z dużą starannością, uwzględniając historyczną strukturę przestrzeni ulicznej zawierającej charakterystyczne dla tej dzielnicy przedogródki. Pomimo rozszerzenia pasów drogowych na potrzeby infrastruktury podziemnej przedogródki zostały odtworzone w pierwotnych granicach. Zupełnie od nowa została wybudowana sieć gazowa oraz kanalizacja deszczowa, których wcześniej w dzielnicy nie było.

New housing
Revitalisation triggered new investments by the Gdańsk Public Housing Association [Gdańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego sp. z o.o.] (GTBS) and Motława Public Housing Association [Towarzystwo Budownictwa Społecznego Motława sp. z o.o.]. Supported from the National Housing Fund [Krajowy Fundusz Mieszkaniowy], the companies built 8 new housing blocks with 142 flats, all to the scale of the authentic development.

Redevelopment of the streets and infrastructure
Building repair works progressed hand in hand with street modernisation. More than a half of the street network in the Letnica district was given an overhaul. The works comprised Starowiejska, Sielska, Antoniego Michny, Stalowa, Rybitwa, Niecała Streets, plus fragments of Sucha and Szklana Huta Streets. The planned repairs included the necessary redevelopment of the underground infrastructure, replacement of the road and footway paving, street architecture, front gardens, and lighting. Much care was given to keep the street arrangement close to the authentic structure of the space with front gardens characteristic for the district. Even though the roads were broadened so as to accommodate the underground infrastructure, the front gardens were restored in their original sizes. Gas pipes and storm water drains were introduced as entirely new elements of the infrastructure, previously non-existent in the district.

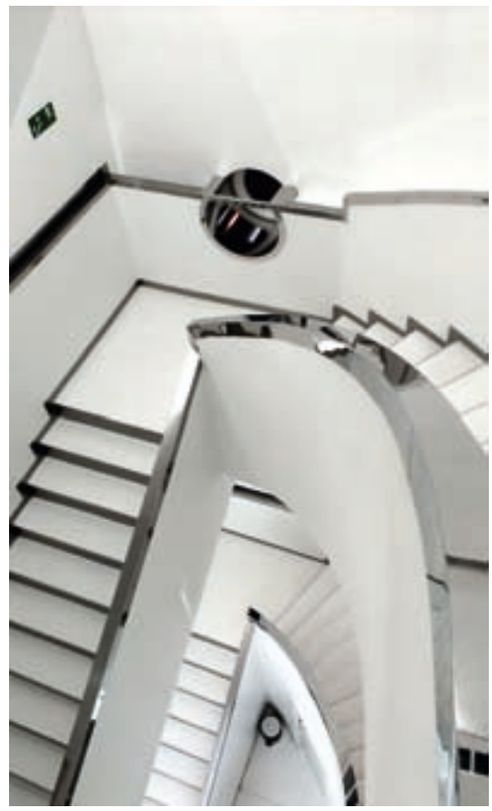

Rewitalizacja dzielnicy Nowy Port

Na projekt rewitalizacji składały się dwa zadania inwestycyjne: adaptacja dawnej łaźni miejskiej na centrum sztuki i ośrodek kultury oraz odbudowa przestrzeni publicznej na placu Gustkowicza.

Adaptacja budynku dawnej łaźni na Centrum Sztuki Współczesnej

Trzykondygnacyjnny budynek dawnej łaźni miejskiej w Gdańsku-Nowym Porcie został wzniesiony w latach 1907–1909 przy ul. Strajku Dokerów 5 (dawnej Albrecht Straße). W projekcie przyjęto, że użytkownikami obiektu będą mieszkańcy dzielnicy i uczniowie pobliskiej szkoły. Z myślą o nich, na drugim piętrze budynku łaźni, urządzono salę gimnastyczną. Bardzo podobny schemat zgrupowania obiektu szkolnego i łaźniowego zastosowano już wcześniej (na początku XX wieku), w Gdańsku na obszarze Dolnego Miasta.

Z upływem lat łaźnie miejskie traciły rację bytu, budynek opustoszałej łaźni podupadał stopniowo razem z całą dzielnicą. W roku 2004 Nowy Port objęto działaniami mającymi poprawić jakość życia i warunków zamieszkania mieszkańców.

W odróżnieniu od łaźni na Dolnym Mieście, którą zaadaptowano w całości na potrzeby wystawiennicze uzupełniane przedsięwzięciami edukacyjnymi, w Nowym Porcie zaplanowano szerszy wachlarz funkcji. Nowością jest kino i biblioteka, a także pokoje hotelowe dla artystów-rezydentów przyjeżdżających w celu przygotowania i realizacji zakontraktowanych przedsięwzięć artystycznych i edukacyjnych.

The revitalisation project in the area involved two investment sub-projects: adaptation of the former city baths to a centre of art and culture, and restoration of the public space in Gustkowicza Square.

Adaptation of the former baths to serve the Centre for Contemporary Art

The three-storey building of the former city baths in Gdańsk Nowy Port [New Port] was first erected in 1907-1909 at 5 Strajku Dokerów Street (previously: Albrecht Straße). The original design assumed the site would be used by the adult inhabitants of the district and the pupils of the nearby school. With the latter in mind, the second floor of the baths was reserved for a gym hall. A very similar plan of combining school and baths functions under a single roof had previously (in the early 20. century) been adopted for the facility in the Dolne Miasto [Lower City] area of Gdańsk.

As the time went by, city baths became redundant, and the vacated building went gradually into disrepair together with the entire district. In the year 2004, Nowy Port joined the city's list of target areas - recipients of the actions taken to enhance the living standard of the local inhabitants.

Unlike the baths in Dolne Miasto, where the entire building was adapted to accommodate the exhibition function supplemented with education, the facility in Nowy Port was intended to serve a broader range of purposes. The novelty elements were: a cinema hall, library, and guest rooms for

PROJEKT ADAPTACJI DAWNEJ ŁAŹNI

Program funkcjonalno-użytkowy:
Grzegorz Sulikowski, Grzegorz Lechman oraz Tomasz Słomczyński przy udziale Jadwigi Charzyńskiej (dyrektor CSW Łaźnia)

Projekt architektoniczno-budowlany:
Jaromir Czernichowski

Projekt aranżacji wnętrz:
Jacek Dominiczak z zespołem

Dialogiczność nowej architektury wnętrz tego budynku jest rozpisana na dwóch poziomach: urbanistycznym i architektonicznym.

W przestrzeni publicznej miasta wnętrza budynku są kontynuacją przestrzeni publicznej miasta. Stąd uliczne lampy wewnątrz budynku, stąd ukryte w ścianach drzwi ogniowe pozostawiające otwarty przepływ przestrzeni, stąd główna sala wystawowa zaprojektowana jak miejski plac.

We wnętrzach budynku jego dialogiczność (...) jest zawarta pomiędzy warstwami jego murów. Niezgodności pomiędzy architekturą ścian zbudowanych kiedyś dla starej łaźni i architekturą ścian potrzebnych nowemu centrum sztuki są rozwiązane nie za pomocą kompromisowej negocjacji, ale za pomocą kreatywnego dialogu. Dlatego na wszystkich kondygnacjach stare i nowe warstwy murów są „rozsunięte", znajdują się w różnej odległości od siebie w taki sposób, by rozwiązać różne trudne sytuacje architektoniczne. Na parterze rozsunięcie służy ukryciu instalacji budynku i kontroli uczestniczenia starej architektury okien we współczesnym wnętrzu. Na pierwszym piętrze w warstwach murów zewnętrznych został rozwiązany dostęp do okien zbudowanych kiedyś wysoko nad podłogą dla utrzymania prywatności szatni i łazienek, a dzisiaj wymagający codziennego dostępu z sal warsztatowych i biurowych. Na drugim piętrze, w sali wystawowej, rozsunięcie warstw muru zewnętrznego buduje możliwości dialogu starych prześwietlonych wielkimi oknami ścian dawnej sali gimnastycznej z nowymi ścianami galerii sztuki. (...) Na poddaszu budynku, w pracowniach gościnnych, rozwarstwienie powraca do ukrycia architektonicznych instalacji i komputerowych kabli towarzyszących ogromnym stołom do pracy.

Fragment rozmowy Małgorzaty Tomczak z Jackiem Dominiczakiem, *Architektura i Biznes*, nr 1/2015

Układ konstrukcyjny obiektu, poza poddaszem, nie uległ zmianom, mimo że wnętrze obiektu zostało całkowicie przebudowane. Dotychczasowy dach wieszarowy, znajdujący się w katastrofalnym stanie i uniemożliwiający wykorzystanie poddasza, został zastąpiony stropem nośnym spinającym wszystkie ściany nośne budynku. Nowa konstrukcja dachu umożliwiła zaadaptowanie poddasza na nowe funkcje.

Dużą zmianą była likwidacja dwóch wąskich, bliźniaczych klatek schodowych od strony zachodniej budynku i zastąpienie ich jedną reprezentacyjną o trójkątno-łukowym rzucie. Budynek wyposażono w windę, która umożliwia dotarcie do wszystkich kondygnacji obiektu (poza poddaszem) osobom niepełnosprawnym.

Na parterze obiektu zlokalizowano niewielką salę kinową na około 30 miejsc, wyposażoną zarówno w nowoczesne odtwarzacze i projektory cyfrowe, jak i tradycyjny projektor kinowy do wyświetlania filmów na taśmie celuloidowej. W pozostałej części parteru mieści się czytelnia i mediateka — filia Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gdańsku.

Na pierwszym piętrze zlokalizowano pracownie dla artystów (w tym również artystów niepełnosprawnych) oraz pomieszczenia biurowe i techniczne.

Na drugim piętrze w dawnej sali gimnastycznej urządzono nowoczesną salę wystawienniczą wyposażoną w: kurtyny, projektory multimedialne, oświetlenie, nagłośnienie itp., umożliwiające eksponowanie sztuki zarówno w postaci tradycyjnych wystaw i pokazów, jak i happeningów czy performance'ów. Poddasze zostało w całości zaadaptowane na kilkanaście pracowni z miejscami noclegowymi. Wszystkie pomieszczania wyposażono w indywidualne węzły sanitarne.

Ostateczny układ funkcjonalno-użytkowy pomieszczeń został uzupełniony wystrojem-aranżacją wnętrz zaprojektowanym przez architekta Jacka Dominiczaka.

Centrum Edukacji Artystycznej Łaźnia II otworzono w dniu 15 grudnia 2012 r.

the resident artists arriving here to prepare and carry out the contracted artistic and educational projects.

The building, except for the loft, has not changed in structure. Indoors, however, the space has been fully rearranged. The old trussed roof was in catastrophic condition and prevented any use of the attic. That is why it was replaced, and its load-bearing structural ceiling binds all load-carrying walls together. The new roof structure has enabled turning the loft to an attic and adapting the latter to serve new functions.

The major alteration introduced consisted in liquidating two narrow twin staircases on the western side of the building and replacing them with a single, impressive stairway finished in a triangular arched vault. The building is fitted with a lift which makes all floors (except for the attic) accessible to the disabled.

An intimate cinema hall for an audience of about 30 is located on the ground floor. It is equipped with modern digital players and projectors on the one hand, and a traditional cinema projector to enable presentation of celluloid films on the other hand. A reading room and a multimedia library, field branch of the Voivodship and City Public Library in Gdańsk, take the rest of the ground floor.

The first floor houses studios for artists (also the disabled), offices and technical facilities.

The former gym hall on the second floor has been transformed into a modern exhibition hall fitted with curtains, multimedia projectors, lighting and sound amplifying systems, etc., which enables holding traditional exhibitions and shows of works of art alongside happenings or performances. The attic has been redeveloped to house an odd dozen studios and guest rooms. All are appended with their own sanitary facilities.

The final functional arrangements indoors have been complemented with decoration designed by architect Jacek Dominiczak.

The Art Education Centre Laznia II was opened on 15 December 2012.

NAGRODY

Budynek Centrum Edukacji Artystycznej Łaźnia 2 został wyróżniony w prestiżowym konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków „Zabytek Zadbany 2013", za połączenie współczesnej artystycznej wizji z dawnym zabytkowym charakterem łaźni.

Narodowy Instytut Dziedzictwa docenił przede wszystkim przywrócenie budynkowi „wyglądu i estetyki z czasu powstania", staranność projektu oraz wyraźne odróżnienie nowoczesnego wnętrza od oryginalnej struktury budynku.

Plac Gustkowicza

(niem. Wilhelmplatz, po roku 1945 Plac Demokratów) powstał w latach 1929–1936 jako przestrzeń publiczna jednego z gdańskich tzw. osiedli socjalnych. Plac początkowo był małym skwerkiem, z czasem zaczął jednak bardziej przypominać zaniedbane podwórko niż miejski plac. Sytuację pogorszyło przekształcenie jezdni zachodniej w przelotową ulicę, między ulicami Wolności i Wyzwolenia.

W trakcie konsultacji społecznych zgodnie przyjęto założenie, że przestrzeń placu powinna posiadać charakter zarówno reprezentacyjny, jak i rekreacyjny oraz służyć mieszkańcom w każdym wieku jako miejsce spotkań i festynów.

W południowej części placu wykonano scenę plenerową umożliwiającą organizowanie festynów, pokazów czy happeningów. Plac może stanowić miejsce prezentacji dzieł lub instalacji artystycznych. W zagospodarowaniu uwzględniono możliwość organizacji kina na wolnym powietrzu. Dzięki rozmieszczeniu kilku punktów zasilania, jest możliwe nagłośnienie i oświetlenie imprez, pokazów czy wystaw czasowych w zmiennej aranżacji. Oprócz zieleni zaprojektowano miejsca do siedzenia i świetlenie parkowe. Został zachowany również charakter otwartej przestrzeni placu. Wydzielono miejsce do zabaw dziecięcych. Zamontowano stałe stoliki szachowe. W południowej części placu, przed sceną, znajduje się fontanna wykonana w formie płaskiej niecki wyposażonej w kilka sterowanych dysz. Wyłączanie fontanny w okresie zimowym, a także w czasie imprez, festynów czy spotkań, umożliwi wykorzystanie obszaru płaskiej fontanny jak zwykłej posadzki placu.

Gustkowicza Square

(German: Wilhelmplatz; Plac Demokratów after 1945) The square was originally built in 1929–1936 as the public space of one of the so-called 'social estates' in Gdańsk. Initially an intimate city square, the place turned to something closer to a decrepit back yard over time. Things got even worse when the western road became the traffic link between Wolności and Wyzwolenia Streets.

During the public consultations held, all parties agreed that the square should be both a visiting card and place or recreation for residents of all ages, the site of meetings and fairs.

An open air stage was built on the southern side of the square for festivities, shows, or happenings. The site can be used to present artistic works or installations. The infrastructure put in place enables holding open-air cinema shows. Several connections to the feeding lines located in the square make it possible to install public address and lighting systems for events, shows, or temporary displays in varied arrangements. The park green has been complemented with seats and park lights, though the open space nature of the site has been retained. There is a patch dedicated for children and their pastime, fixed chess tables have been added. The stage in the southern part is preceded with a fountain with controlled nozzles, rising out of a shallow pond. With the fountain turned off in the winter or during events, fairs, or meetings, the flat fountain bed will complement the square pavement.

Plac w liczbach

Posadzkę placu wykonano w przeważającej większości z płyt granitowych (około 1 000 m^2), oraz uzupełniono płytami bazaltowymi (ok. 100 m^2).

Posadzkę placu zabaw wykonano z nawierzchni poliuretanowej, wyposażono w zjeżdżalnię, bujaczki i stolik z krzesełkami.

Wykonano prawie 150 mb miejsc do siedzenia, które w części placu przy scenie zostały wykonane w układzie amfiteatralnym.

Płaską nieckę fontanny wykonano z bazaltu i wyposażono w 8 podświetlanych dysz.

Plac wyposażono w monitoring wizyjny.

Jedno z drzew upamiętnia patrona placu, o czym informują tablice pamiątkowe.

Plac uzupełnia 19 miejsc postojowych.

Założenia funkcjonalno-użytkowe:
Referat Rewitalizacji UMG
Grzegorz Sulikowski i Grzegorz Lechman
oraz mieszkańcy Nowego Portu, którzy wzięli udział w warsztatach

Koncepcje wariantowe programowo-przestrzenne: Studio Czaplińscy

Projekt architektoniczno-budowlany:
Grima sp. z o.o.

Realizacja: 2014

Plac Gustkowicza przed remontem
CSW Łaźnia II

Rewitalizacja dzielnicy Dolny Wrzeszcz

Projekt rewitalizacji dzielnicy składa się z jednego zadania inwestycyjnego polegającego na przebudowie i modernizacji ul. Wajdeloty i fragmentów ulic przyległych: Aldony, Grażyny i Konrada Wallenroda wraz z infrastrukturą techniczną oraz budową kolektora deszczowego pod ich nawierzchniami. Rewitalizacja jest powiązana z remontami cokołów budynków mieszkalnych przylegających bezpośrednio do remontowanych pasów drogowych.

Na obszarze Dolnego Wrzeszcza chętnie lokowano liczne dwory i rezydencje, a wzdłuż lokalnych potoków młyny i kuźnice. Ograniczenia budowlane twierdzy Gdańsk przyczyniły się w XIX wieku do dynamicznego rozwoju przedmieścia. Zachowana do dzisiaj zabudowa pierzejowa ulic powstawała w dwóch etapach — na przełomie XIX i XX wieku oraz w latach 20. i 30. XX wieku. Zabudowa dziewiętnastowieczna znacznie ucierpiała w trakcie powodzi w roku 2001, wodami opadowymi, które wystąpiły z koryta Potoku Strzyży.

Projekt objął przebudowę infrastruktury podziemnej we wszystkich wymienionych ulicach. Kluczowym elementem była budowa tzw. kanału ulgi dla Potoku Strzyży pod całą ul. Wajdeloty. Celem przedsięwzięcia była poprawa jakości życia mieszkańców tego obszaru, a także likwidacja zagrożeń związanych z powodzią.

Prace na majątku wspólnot mieszkaniowych, w większości obejmowały wykonanie izolacji przeciwwilgociowych i termicznych. Była też możliwa modernizacja przyłączy do infrastruktury, wzmoc-

The district revitalisation project was covered in a single investment venture consisting in redevelopment and modernisation of Wajdeloty Street and fragments of the adjacent Aldony, Grażyny, and Konrada Wallenroda Streets. The project included upgrading of the technical infrastructure and laying a storm water sewer under the road. Revitalisation further involved repairs of the house bases along the revamped roads.

Dolny Wrzeszcz used to be a preferred location of manors and residencies, alongside flour mills and foundries on the local brooks. The building restrictions which accompanied the adoption of the Gdańsk fortress concept in the 19. century triggered a dynamic development of the suburb. The street frontages were formed in two phases – some houses come from the turn of the 19. and 20. centuries, others from the nineteen twenties and thirties. The nineteenth century development suffered acutely during the flood of 2001 when the Strzyża Brook overflowed.

The revitalisation project envisaged redevelopment of the underground infrastructure in all listed streets. The key component of the works consisted in the construction of the so-called relief canal for the Strzyża Brook along the entire length of Wajdeloty Street. The project objective was to enhance the living quality of the local residents and eliminate the risk of flooding.

The works on the local community property entailed primarily the laying of damp proofing

Projekt: Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego SA

Długość remontowanych pasów drogowych: 700 mb,
w tym:
ulica Wajdeloty 543 m
ulica Biała 25 m
ulica Grażyny 56 m
ulica Konrada Wallenroda 40 m
ulica Aldony 36 m

Liczba wspólnot objętych projektem: 22

Liczba budynków komunalnych objętych projektem: 4

Liczba nowych lokali na cele rewitalizacji społecznej: 2

nienie fundamentów i murów fundamentowych do wysokości cokołów oraz przebudowa wejść do budynków.

W ramach projektu przekształcono ulicę dwukierunkową w jednokierunkową z równoległymi miejscami postojowymi. Przebudowa ulic miała na celu zmianę estetyki przestrzeni publicznej poprzez: poprawę warunków drogowych, utworzenie miejsc postojowych, uwolnienie chodników od parkujących i blokujących przejście samochodów, uporządkowanie wejść do klatek schodowych i lokali usługowych. Celem była także poprawa bezpieczeństwa poprzez uspokojenie i ograniczenie ruchu kołowego na korzyść pieszych. Duży nacisk położono na przywrócenie w możliwie największym stopniu historycznego charakteru ulic poprzez odtworzenie szpalerów drzew oraz zastosowanie tradycyjnych materiałów wykończeniowych zarówno w nawierzchni, jak i w małej architekturze.

and thermal insulation. It was also an opportunity to modernise the connections to the utilities, reinforce the foundations and foundation walls up to the base level, and redevelop the entrances to the buildings.

The project transformed the previous two-way street into a one-way road lined with parking bays. The street redevelopment effort aimed at changing the aesthetic aspects of the public space through improving the traffic conditions, creating parking space, freeing the pavements of parked automobiles which used to hinder the pedestrian traffic, and injecting order to the shape of entrances to the staircases and commercial outlets. There was also another objective pursued, that is to enhance safety through slowing down and limiting the vehicle traffic so that foot traffic would prevail. Much care was taken to recreate the original air of the streets through replanting rows of trees and using traditional finishing materials in the paving and the street architecture.

Rewitalizacja dzielnicy Dolne Miasto

Dolne Miasto (niem. Niederstadt) stanowi południowo-wschodnią część historycznego śródmieścia Gdańska. W roku 1621 władze Gdańska zdecydowały się zbudować pierścieniowy system fortyfikacji ziemno-wodnych według projektu Corneliusa van den Boscha. Prace ruszyły intensywnie w drugiej połowie roku 1623, a zostały ukończone w roku 1636. Około roku 1650 Georg Tellior opracował plan zagospodarowania Dolnego Miasta. Wytyczono ulice i rozpoczęto budowę kanałów odwadniających biegnących środkiem ulic. Układ równoległych i prostopadłych do Nowej Motławy kanałów obsypanych groblami, dał początek układowi ulic dzisiejszego Dolnego Miasta. Pasy zieleni po środku szerokich ulic są ich pozostałością. Na początku XIX wieku na Dolnym Mieście pojawiły się pierwsze zakłady przemysłowe. Największy okres rozwoju dzielnicy przypadł na przełom XIX i XX wieku.
Na projekt rewitalizacji dzielnicy złożyły się trzy zadania inwestycyjne.

I. Przebudowa ulic i infrastruktury technicznej
W ramach projektu przebudowano przestrzeń publiczną i infrastrukturę podziemną w obrębie pasów drogowych ulic: Dolnej, prof. Z. Kieturakisa, Kurzej, Śluza, Wróblej oraz fragmentów ulic: Łąkowej, Radnej i Toruńskiej. Przeprowadzono reorganizację ruchu ulicznego połączonego z wymianą nawierzchni jezdni i chodników. W obrębie północnego pasa ulic Łąkowej i Dolnej został utworzony ciąg pieszo-jezdny z miejscami parkin-

Dolne Miasto (German: Niederstadt) is the south-eastern quarter of the historic downtown area of Gdańsk. In 1621, the local authorities resolved to enclose the city in a ring of rampart and moat fortifications to the design by Cornelius van den Bosch. The works were launched full speed in mid-1623 and were completed in 1636. In about 1650, Georg Tellior produced a plan of developing the Dolne Miasto area. With the streets set out, the construction of draining canals running centrally in the streets began. The grid of the dyke-lined canals parallel and perpendicular to the Nowa Motława River outlined the street plan of the Dolne Miasto today. Strips of greenery running centrally in the broad streets are their surviving remains. Industry crept into the Lower Dolne Miasto area in the early 19. century. The peak of the district's development came at the turn of the 19. and 20. centuries.
The recent project aimed at revitalising the district was pursued in three investment sub-projects.

I. Redevelopment of the streets and technical infrastructure
The project involved redevelopment of the public space and underground infrastructure in the right of way of Dolna, Prof. Z. Kieturakisa, Kurza, Śluza, Wróbla, and fragments of Łąkowa, Radna, and Toruńska Streets. The street traffic was reorganised, the road and sidewalk pavements replaced. The northern roadway of Łąkowa and Dolna streets was redeveloped to accommodate mixed motor and foot traffic appended with parking bays, whereas

Ulice objęte pracami (ok. 50% przestrzeni publicznych dzielnicy):
- **ul. Łąkowa** na odcinku od ul. Wróblej do ul. Podwale przedmiejskie (550 m)
- **ul. Dolna** (270 m)
- **ul. Wróbla** (140 m)
- **ul. Śluza** (165 m)
- **ul. Kieturakisa** (140 m)
- **ul. Radna** (74 m)
- **ul. Kurza** (100 m)
- **ul. Toruńska** od ul. Kurzej do mostu na rzece Nowej Motławie (190 m)

Liczba wspólnot uczestniczących w projekcie: 16

Liczba budynków komunalnych uczestniczących w projekcie: 17

Budynki zaadaptowane na cele rewitalizacji społecznej:
- Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia", ul. Jaskółcza 1
- Świetlica ucznia, ul. Dobra 8

gowymi, podczas gdy główny ruch samochodowy będzie się odbywać w częściach południowych wymienionych ulic.
W ramach remontu infrastruktury podziemnej została zmodernizowana sieć wodociągowa, sieć kanalizacji sanitarnej, a także sieć kanalizacji deszczowej. Ponadto zbudowano aktywny system odprowadzający wody opadowe i gruntowe. Została odtworzona wspaniała aleja jarzębów szwedzkich biegnąca środkiem ul. Łąkowej, w którą zostanie wkomponowana mała architektura. Niewielki pas zieleni w ul. Dolnej został zaprojektowany jako wielobarwny zieleniec w ramach prowadzonej przez CSW Łaźnia „Galerii Zewnętrznej". Jego projektantką jest Carmen Einfinger.
Budynki mieszkalne przy ulicach: Dolnej, Łąkowej, Toruńskiej oraz Wróblej zarówno komunalne, jak i należące do wspólnot mieszkaniowych, zostały poddane częściowym remontom, polegającym na założeniu izolacji, wzmocnieniu fundamentów i uporządkowaniu części wejściowych,
Całość przedsięwzięcia została zrealizowana według identycznego modelu partnerskiego i zakresu przedmiotowego, jak projekt przebudowy ulic w Dolnym Wrzeszczu.

II. Modernizacja budynku Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia

Łaźnię przy ul. Jaskółczej na Dolnym Mieście oddano do użytku w dniu 15 kwietnia 1908 r.
Łaźnia na Dolnym Mieście otrzymała surowy wystrój zewnętrzny podobny do obiektu w Nowym

the core vehicle traffic has been taken over by the southern side of the same streets.
The overhaul of the underground infrastructure comprised the water mains, sewers, and storm water drains. The latter were complemented with an active system of discharging storm and ground waters. Łąkowa Street has regained its magnificent central alley lined with Swedish whitebeams, and the plans are to complement it with street architecture. The minor stretch of greenery in Dolna Street was redesigned to form a colourful patch of city greens under the 'Outdoor Gallery' project pursued by the Laznia Centre for Contemporary Art. The design was authored by Carmen Einfinger.
The houses at Dolna, Łąkowa, Toruńska, and Wróbla Streets, both council and housing community-owned, underwent partial repair in that they were insulated, their foundations reinforced, and the entrances redeveloped,
The whole project was implemented under the partnership model identical to the one adopted for street redevelopment in Dolny Wrzeszcz and covering the same scope of works.

II. Modernisation of the building occupied by the Laznia Centre for Contemporary Art

The baths [łaźnia] at Jaskółcza Street in Dolne Miasto were handed over for use on 15 April 1908.
The baths of Dolne Miasto were given an austere external finish, similar to that of its twin facility in Nowy Port. The only décor of the brick walls

Porcie. Ceglane elewacje wzbogacono jedynie neoromańskimi detalami wykonanymi również z cegły. Dawną salę gimnastyczną na trzeciej kondygnacji doświetlają wielkie triforia. Monumentalność obiektu podkreślają także portale uskokowe wokół okien i drzwi wejściowych usytuowane tylko na parterowej kondygnacji, których zadaniem jest nie tylko zdobienie, ale także sprawienie wrażenia większej niż w rzeczywistości grubości murów przyziemia. Niewysoka, ale wyraźnie zaakcentowana, usytuowana niesymetrycznie wieża, nawiązuje do modnych na przełomie XIX i XX wieku rozwiązań zaczerpniętych z architektury północnych Włoch. W budynku rozdzielono przestrzenie sanitarne dla kobiet, mężczyzn i dzieci. W tym celu wybudowano trzy niezależne klatki schodowe. Każda z nich miała samodzielne wejście i prowadziła do odpowiednich szatni. Budynek łaźni utracił większość elementów dawnego układu przestrzennego i niemal całe wyposażenie. Natomiast bryła zachowała się niemal w nienaruszonym stanie.

W roku 1992 zapoczątkowano w obiekcie pierwsze działania artystyczne zainicjowane przez grupę artystów. W roku 1998 otwarto Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia. W początkowym okresie działania nowa instytucja zajmowała jedynie budynek główny, bez stanowiącego integralną część zespołu tzw. domku palacza. Komunikację w tym początkowym okresie zapewniała klatka schodowa w południowo-wschodnim narożniku. W pierwotnym układzie funkcjonalnym klatka łączyła parter bezpośrednio z drugim piętrem, a od roku 1998 obsługiwała także pierwsze piętro. Przestrzeń łaźni była nieprzyjazna dla osób z obniżoną sprawnością ruchową ze względu na wszechobecne schody.

Współczesna modernizacja ma na celu poprawę funkcjonalności obiektu. Najistotniejszą zmianą jest wykonanie wygodnego reprezentacyjnego wejścia z podjazdem dla osób niepełnosprawnych od strony ul. Śluza i zamontowanie nowoczesnej windy wewnątrz budynku, które poprawią funkcjonalność i dostępność poszczególnych pomieszczeń. Poddasze ze względów komunikacyjno-konstrukcyjnych nie jest wykorzystywane. W obiekcie, podobnie jak dotychczas, będzie prowadzona działalność artystyczna, wystawiennicza i edukacyjna.

III. Adaptacja budynku bliźniaczego dawnej kolonii Abegga na cele aktywizacji społecznej Świetlica ucznia

Niewielki budynek przy ul. Dobrej 8, który został zaadaptowany na potrzeby działań społecznych jest jedyną pozostałością najstarszej gdańskiej kolonii robotniczej, którą wybudowała w roku 1871, podobnie jak kilka innych na terenie Gdańska, Fundacja Abegga. Kolonia znajdowała się na południowym krańcu Dolnego Miasta naprzeciw młyna wodnego przy Grodzy Kamiennej. Istniejący do końca drugiej wojny światowej zespół składał się z domów jednorodzinnych w zabudowie bliźniaczej. W każdym zaprojektowano po dwa mieszkania posiadające na parterze przedsionek z jednobiegową klatką schodową i dwie niewielkie izby. Każdy dom na piętrze posiadał jedną większą izbę. Na poddaszu znajdował się przestronny strych. Do każdego domu przylegał niewielki ogródek. Techniczną ciekawostką było zastosowanie w tym obiekcie ścian warstwowych. Było to

consisted in Neo-Romanesque details, also of brick. Daylight penetrates the former gym hall on the third floor through huge triforia. The monumental scale of the building is highlighted with retracted portal windows and doors of the ground floor, intended to adorn the building whilst giving the impression that the basement walls were thicker than actual. A not too tall, but clearly accented and asymmetrically placed tower relates to solutions much in fashion at the turn of the 19. and 20. centuries, inspired by the architecture of Northern Italy. The bathing facilities inside were arranged in three separate zones: for women, men, and children. The division was echoed in three independent staircases. The separate entrances led to separate changing rooms. Over time, the building lost most elements of its original indoor plan and nearly all fixtures and fittings. The outer shell, however, survived almost intact.

The year 1992 marked the first artistic activity on site, initiated by a group of artists. In 1998, the Laznia Centre for Contemporary Art was inaugurated in the building. At the outset, the new institution used the main building only, without the so-called boilerman's house which is integrally incorporated in the complex. In those days, the staircase in the south-eastern corner accommodated all vertical indoor traffic. In the original functional arrangement, the staircase led directly from the ground floor to the second floor. As of 1998, the first floor was included in the system. The building of the baths was unfriendly to people of restricted mobility because of the ever-present stairs.

The currently undertaken upgrading project aims at improving the functionality of the facility. First of all, the building will be given a convenient and presentable entrance from Śluza Street, appended with a ramp outside and a lift indoors for the disabled. These will improve the functionality and accessibility of individual rooms. The attic is not utilised for circulation and structural reasons. The building will continue to serve the same activities, that is artistic, display, and educational lines.

III. Adaptation of a house twin to the former Abegg Colony for social activation purposes: 'Pupils' Day-Care Centre' [Świetlica ucznia]

The tiny house at 8 Dobra Street has been adapted for community activities. It is the sole survivor of the earliest workers' housing settlements in Gdańsk, built by the Abegg Foundation in 1871 along with several other 'colonies'. The complex stretched in the southern tip of Dolne Miasto, opposite the water mill at Stone Sluice. The settlement, in place until the end of the Second World War, grouped semi-detached houses. Each house segment contained two flats, had an entrance hall on the ground floor and a staircase with a single flight of stairs leading onto the first floor. Each flat was made up of two small rooms. The standard house plan envisaged one larger room on the first floor. The gabled roofs hid spacious lofts. Each house had its own small garden. From the technical point of view, the builders employed on the project introduced a novelty, that is double walls. This was possible thanks to longer bricks measuring 28 cm. The outer walls were actually erected as two independent walls kept ca. 3 cm

Budynek Centrum Sztuki Współczesnej Łaźnia

możliwe dzięki użyciu dłuższych cegieł mających długość 28 cm. Ściany zewnętrzne były budowane jako pojedyncze odseparowane pustką powietrzną mury w dległości około 3 cm. Co kilka warstw obie ściany były wiązane porzecznie ułożoną cegłą. Tak wytworzona pustka powietrzna zapewniała lepszą izolację termiczną mieszkań niż w przypadku zwykłych murów pełnych. Pustka powietrzna jako izolator w ścianach warstwowych była stosowana jeszcze w latach 60. XX wieku.

Adaptacja budynku na *Świetlicę ucznia* polegała na połączeniu obydwu dotychczas niezależnych połówek w jedną całość. Wybudowano jedną dwubiegową klatkę schodową, a także zamontowano podnośnik hydrauliczny na potrzeby osób niepełnosprawnych. Na parterze zlokalizowano szatnie, małe pomieszczenia edukacyjne i aneks kuchenny. Na piętrze oraz na poddaszu znalazły swoje miejsce większe sale edukacyjne, w tym również sala komputerowa. Na każdym piętrze znajdują się toalety. Przestrzeń dawnego ogródka została zaaranżowana w całości na potrzeby niewielkiego placu zabaw.

Obiekt jest użytkowany przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej. W budynku są prowadzone zajęcia dla dzieci z dysfunkcyjnych środowisk, mające na celu przeciwdziałanie wszelkiego rodzaju wykluczeniom i ich skutkom. Są to najtrudniejsze, ale i najważniejsze działania społeczne realizowane w ramach procesów rewitalizacji na obszarach zdegradowanych.

apart. Every several layers both walls were bound with a crosswise brick. The thus created void in between ensured better thermal insulation than in the case of typical solid walls. Void continued to be used as the insulating agent in double walls as late as in the nineteen sixties.

The adaptation of the house to accommodate the 'Pupils' Day Care Centre' consisted in combining the two independent units of the semi-detached building into one. To do that, a single staircase with two flights of stairs was built and a hydraulic platform was installed for the disabled. The ground floor holds the cloakrooms, small educational areas, and a kitchen annexe. The space on the first floor is arranged into larger educational rooms, including a computer room. Each floor has its own toilets. The former front garden has been rearranged into a small playground.

The building is used by the Caritas organisation of the Archdiocese of Gdańsk. The staff arrange activities for children from dysfunctional families to prevent all kinds of exclusion and its effects. This is the most challenging and yet the most important social action undertaken under the processes of revitalising the degraded areas.

Budynek dawnej koloni Abegga

Ogarna 2.0

Projekt nadania dekoracji artystycznych fasadom kamienic *Ogarna 2.0* to pionierskie działanie mające na celu wsparcie wspólnot mieszkaniowych w remontach fasad kamienic, poprzez realizację na nich współczesnych dekoracji artystycznych malarskich i sgraffitowych. Inspiracją dla projektu stały się gdańskie doświadczenia z lat 50. i 60.

The project entitled Ogarna 2.0 embodies the idea of enlivening the frontage of Ogarna Street with artistic decorations. The goal of this pioneer action was to support the local housing communities in taking the effort of refurbishing their house fronts. The proposal envisaged giving them a decoration of contemporary artistic murals and sgraffito. The

Lokalizacja: ul. Ogarna, numery 5–12, 95, 119–125, ul. Ławnicza, numery 3–5

Inwestor: Miasto Gdańsk, wspólnoty mieszkaniowe

Projekty: Łukasz Berger, Adam Cieślak, Daniel Kaliński, Adam Kłodecki, Wojciech Kołacz, Maciej Pakalski, Krzysztof Syruć, Bartek Światecki, Mariusz Waras
Koordynacja: Fundacja Urban Forms
Nadzór konserwatorski: Barbara Brzuskiewicz
Nadzór artystyczny: Jan Kołodziej

Realizacja: 2013

Liczba kamienic: 19

Liczba elewacji: 20

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 400 tys. zł, w tym z budżetu miasta: 290 tys. zł

Dla kamienic w obrębie tzw. kwartału eksperymentalnego, odbudowanego po wojnie w pierwszej kolejności, w wielu przypadkach uproszczonymi i symbolicznie nawiązującymi do kamienic zburzonych w czasie wojny, zaprojektowano dekoracje artystyczne dopełniające architekturę.
Między ul. Garbary i ul. Pocztową pojawiły się głównie abstrakcyjne i geometryczne dekoracje w formie wielkopowierzchniowych realizacji malarskich i sgraffitowych wykonanych w technice tynków artystycznych, płaskorzeźb i reliefów przestrzennych, a także fryzy podokapowe, płyciny międzyokienne i międzykondygnacyjne pokryte kaligrafią artystyczną. Uzupełnieniem projektu jest wykonanie elementów małej architektury dla ulicy, w tym drzew w donicach.
Kamienica Fahrenheita znajdująca się bliżej Motławy zyskała dekorację w formie kaligrafii nawiązującej do swojego patrona, a zespół budynków przy ul. Ławniczej całościową teksturę tynków wykonaną za pomocą szablonów. Artyści realizujący swoje projekty w ramach projektu *Ogarna 2.0* stanowią ścisłą czołówkę polskich muralistów docenianych i realizujących swoje projekty również zagranicą.

inspiration to the project came from the city's past experience of the nineteen fifties and sixties.
The designed artistic decorations to complement the townhouse architecture have comprised the so-called experimental quarter. This was the quarter first rebuilt after the war, often to a simplified pattern which continued the original development wiped down by the war only in a symbolic way.
The frontage between Garbary and Pocztowa Streets has been adorned with prevailingly abstract and geometric decorations in the form of large-format murals and sgraffito carved in artistic plastering, bas-reliefs, and spatial reliefs. These are interspersed with friezes under the weatherboards and artistic calligraphy on the panels in between the windows and floors. The project was crowned with elements of street architecture, including trees in containers.

⇨81

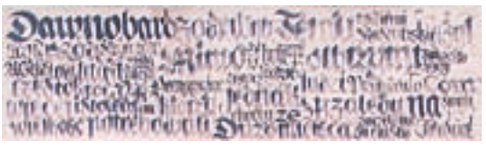

The Fahrenheit house, closer to the Motława River, is features the patron's name written in calligraphic lettering. The group of townhouses at Ławnicza Street is texture-plastered with stencils. The artists working on the Ogarna 2.0 project rank among the absolute leaders of the Polish mural art, appreciated and entrusted various projects both home and abroad.

Nowa Szeroka

Projekt nadania dekoracji artystycznych fasadom kamienic *Nowa Szeroka* jest kontynuacją działań prowadzonych w roku 2013 w ramach projektu *Ogarna 2.0*. Inicjatorami prac były wspólnoty

The Nowa Szeroka project implemented to give new artistic decorations to the townhouses lining that very street continued the 2013 initiative of the previous Ogarna 2.0 project. This time, the initia-

Lokalizacja: ul. Szeroka 77–87, ul. Ogarna 10, 51–52

Inwestor: Miasto Gdańsk, wspólnoty mieszkaniowe

Projekty: Mariusz Burdek, Alicja Fankidejska, Dymitr Fankidejski Buławka, Grupa ATAK (Anna Taut, Adam Kłodecki), Daniel Kaliński, Paweł Mrozek, Seikon, Tomasz Skórka, Jacek Wielebski, Jacek Zdybel wraz ze studentami Pracowni malarstwa ściennego i witrażu Gdańskiej ASP
Koordynacja: Fundacja Urban Forms
Nadzór konserwatorski: Barbara Brzuskiewicz
Nadzór artystyczny: Jan Kołodziej

Realizacja: 2014

Liczba kamienic: 17

Liczba elewacji: 19

Liczba wspólnot mieszkaniowych: 8

Szacunkowy koszt inwestycji: ok. 400 tys. zł, w tym z budżetu miasta: 290 tys. zł

mieszkaniowe, które zainspirowane efektami prac z ul. Ogarnej zgłosiły się do Urzędu Miasta z deklaracją powtórzenia projektu na ich kamienicach.
Na fasadach kamienic odbudowanych po wojnie w sposób uproszczony, a często wręcz ahistoryczny, w ramach projektu *Nowa Szeroka* powstały współczesne dekoracje artystyczne oraz elementy wystroju architektonicznego, właściwe kamienicom gdańskim okresu XIX i początku XX wieku. Obok dwóch dużych realizacji malarskich i sgraffitowych pojawiły się głównie subtelne elementy wystroju elewacji, takie jak: rzeźby, płaskorzeźby z ceramiki, nadokienniki ceramiczne, a także detale bardziej architektoniczne, takie jak: gzymsy, markizy okienne, czy nowa, artystyczna balustrada schodów wejściowych do budynku. Ważnym elementem całego projektu są również artystyczne szyldy

tive came from the local residents. Inspired by the effects of the works carried out in Ogarna Street, the inhabitants approached the City Hall filing a declaration of the intention to continue the initiative on their own houses.
The Nowa Szeroka project gave the facades of the townhouses raised from rubble after the war in a simplistic manner frequently diverging from the historic originals contemporary artistic decorations and elements of the architectural decor characteristic for Gdańsk of the 19th and early 20th centuries. Two large mural and sgraffito works and an array of minor elements ornate the gabled walls. The details include sculptures, bas-reliefs in ceramics, ceramic label moulds, plus elements more architectural in nature such as cornices, sunshades over the windows, or new, artistic balustrades framing

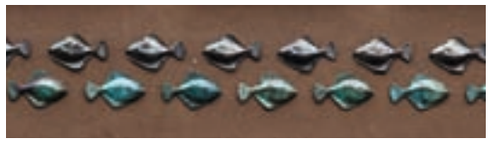

nawiązujące charakterem do okresu przedwojennego, mała architektura i drzewa w donicach.
Większość artystów biorących udział w projekcie *Nowa Szeroka* wywodzi się ze środowiska Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku.

the entrance stairs. Other important contributions to the final outcome of the project include artistic signboards which relate to the style prevailing here in the pre-war times, street architecture and trees in containers.
Most artists who participated in the Nowa Szeroka project originate from the circles of the Academy of Fine Arts in Gdańsk.

Transport i infrastruktura | Transport and infrastructures

PRZEBUDOWA UKŁADU DROGOWEGO GDAŃSKA

Redevelopment of the Gdańsk road system

Liniowy układ trójmiejskiej aglomeracji Gdańska, Gdyni i Sopotu, rozłożonej wzdłuż brzegu morskiego skutkował specyficznymi problemami komunikacyjnymi. Większość lokalnych przejazdów na odcinku Gdańsk-Gdynia skupiła się na jedynej osi transportowej (Trakt św. Wojciecha, ul. Wały Jagiellońskie/ul. 3-Maja, al. Zwycięstwa, al. Grunwaldzka) bez możliwości ominięcia Śródmieścia. Problem pogłębiał ruch samochodowy będący konsekwencją przebiegu przez miasto dróg krajowych o charakterze tranzytowym oraz brak alternatywy drogowej dla obsługi transportowej portów morskich.

Rozwiązaniem tego problemu była realizacja projektu przebudowy układu drogowego Gdańska uwzględniającego zróżnicowane potrzeby rosnącej liczby użytkowników dróg i prognozy rozwoju przestrzennego miasta. Projekt otrzymał nazwę ramy komunikacyjnej Gdańska. Jego realizacja miała doprowadzić do powstania nowego układu komunikacyjnego, tzn. przeniesienia ruchu tranzytowego na obrzeża (rama zewnętrzna) i utworzenia w mieście sieci ulic o zróżnicowanej hierarchii umożliwiającej strefowanie ruchu samochodowego. Planowany przebieg niektórych odcinków ramy miał charakter wariantowy i był optymalizowany w miarę rozwoju przestrzennego miasta.

Budowę ramy komunikacyjnej rozpoczęto jeszcze w latach pięćdziesiątych realizacją pierwszego odcinka trasy W-Z Podwale Przedmiejskie. Przebieg tego odcinka jest dziś szeroko kontestowany ze względu na negatywne skutki, tj. przecięcie szeroką arterią Śródmieścia Historycznego. Pozostała część trasy, jako główna oś komunikacyjna kierunku wschód-zachód, przez wiele lat przebiegała ulicami o niedostosowanych do wielkości ruchu parametrach. Budowę trasy W-Z w pełnym przebiegu zakończono w roku 2012. Kolejną inwestycją ramy była realizacja Obwodnicy Zachodniej miasta, zwanej Obwodnicą Trójmiasta (droga ekspresowa S6; jezdnia wschodnia ukończona w roku 1977, a jezdnia zachodnia ukończona w roku 1984). Obwodnica stała się jedynym „ratunkiem" dla „zakorkowanego" Gdańska, gdyż budowa kolejnych odcinków ramy pozostała na wiele lat w fazie projektowej.

Po roku 2003, perspektywa budowy pełnej ramy stała się realna dzięki rozbudowie lotniska w Gdańsku Rębiechowie — Terminal 2. Priorytetem stała się przebudowa i budowa w nowym przebiegu ul. Słowackiego umożliwiająca sprawny transport pasażerski do centrum miasta. Podobnie ważnym priorytetem, związanym z rozwojem przemysłu portowego, była budowa Trasy Sucharskiego z mostem wantowym łączącej Port Gdański z siecią dróg krajowych. Ulica Słowackiego tymczasowo przejęła funkcję zewnętrznego elementu ramy, zamykając tzw. małą ramę.

Organizacja w Polsce i na Ukrainie Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej 2012, dała miastu olbrzymi impuls i wsparcie w dokończeniu rozpoczętych inwestycji drogowych i realizacji planowanej od lat Obwodnicy Południowej. Jej otwarcie w czerwcu 2012 roku spowodowało zauważalne ograniczenie ruchu tranzytowego na głównej osi transportowej i trasy W-Z już w pierwszym dniu działania. Uda-

The linear layout of the Tri-City agglomeration composed of Gdańsk, Gdynia, and Sopot, spreading along the shoreline used to cause specific transport problems. Most local transports along the Gdańsk-Gdynia axis tended to choose the only transport thoroughfare (Trakt św. Wojciecha, Wały Jagiellońskie Street/ 3-Maja Street, Al. Zwycięstwa, Al. Grunwaldzka) having no possibility to bypass the City Centre. The problem was aggravated by the traffic on the national transit roads crossing the city and no alternative road to serve the transports from/to the seaports. The problem could be solved by pursuing a project of redeveloping the Gdańsk road system so as to take into account the diversified needs of the growing road users and the projections of the city's spatial development. The idea was nicknamed the Gdańsk transport frame. Once in place, it was meant to create a new transport system, i.e. move out the transit transport to the outskirts (the external frame) and create a network of intra-city streets of varied hierarchy so as to enable the zoning of the motor traffic. The planned course of certain sections of the frame was variant in nature and their actual routes were optimised as the city developed in space.

Works on the transport frame were first initiated in the nineteen fifties with the first section of the E-W Route of Podwale Przedmiejskie Street. The route in that very section is commonly contested today because of its negative effect of splitting the Historic City Centre area with a broad artery. For years, the remaining sections of the route being the main transport axis running east-west took the traffic along streets far from matching the traffic density in their parameters. The construction of the E-W Route in its full length was completed in 2012. Another component of the frame investment consisted in building the city's Western Ring Road called the Tri-City Ring Road (express road S6: the eastern carriageway was completed in 1977 and the western one in 1984). The ring road was the only life-saving artery for the „jammed" Gdańsk, since the construction of further sections of the frame stalled at their design phase for many subsequent years.

After the year 2003, the perspective of completing the construction of the entire frame gained in plausibility thanks to the expansion of the airport in Gdańsk Rębiechowo — Terminal 2. Redevelopment and construction of Słowackiego Street in its new course so as to enable efficient passenger transport to the city centre became a priority. Another, equal priority related to the development of the port industry, was given to the construction of the Sucharski Route with a cable-stayed bridge so as to link the Port of Gdańsk with the national road network. Temporarily, Słowackiego Street took over the function of the outer element of the frame and closed the so-called small frame.

Organisation of the 2012 European Football Championships in Poland and Ukraine came as a huge impulse and support to the city in completing the road investments in progress and building the Southern Ring Road planned for years. Its opening in June 2012 caused a noticeable drop in the

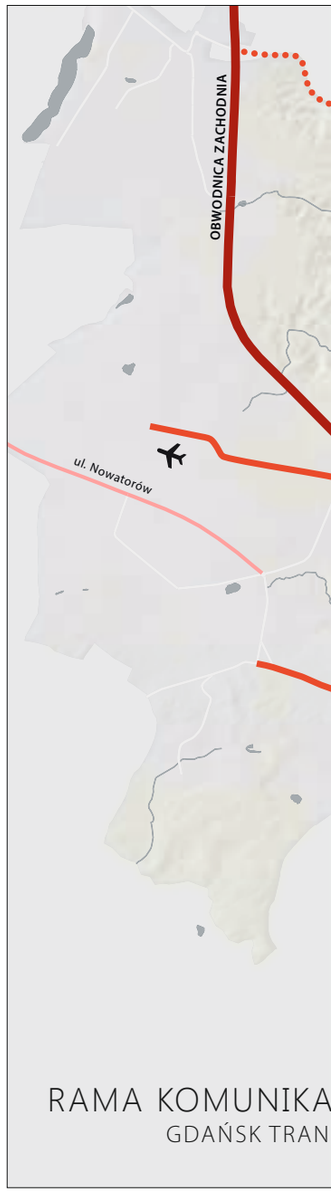

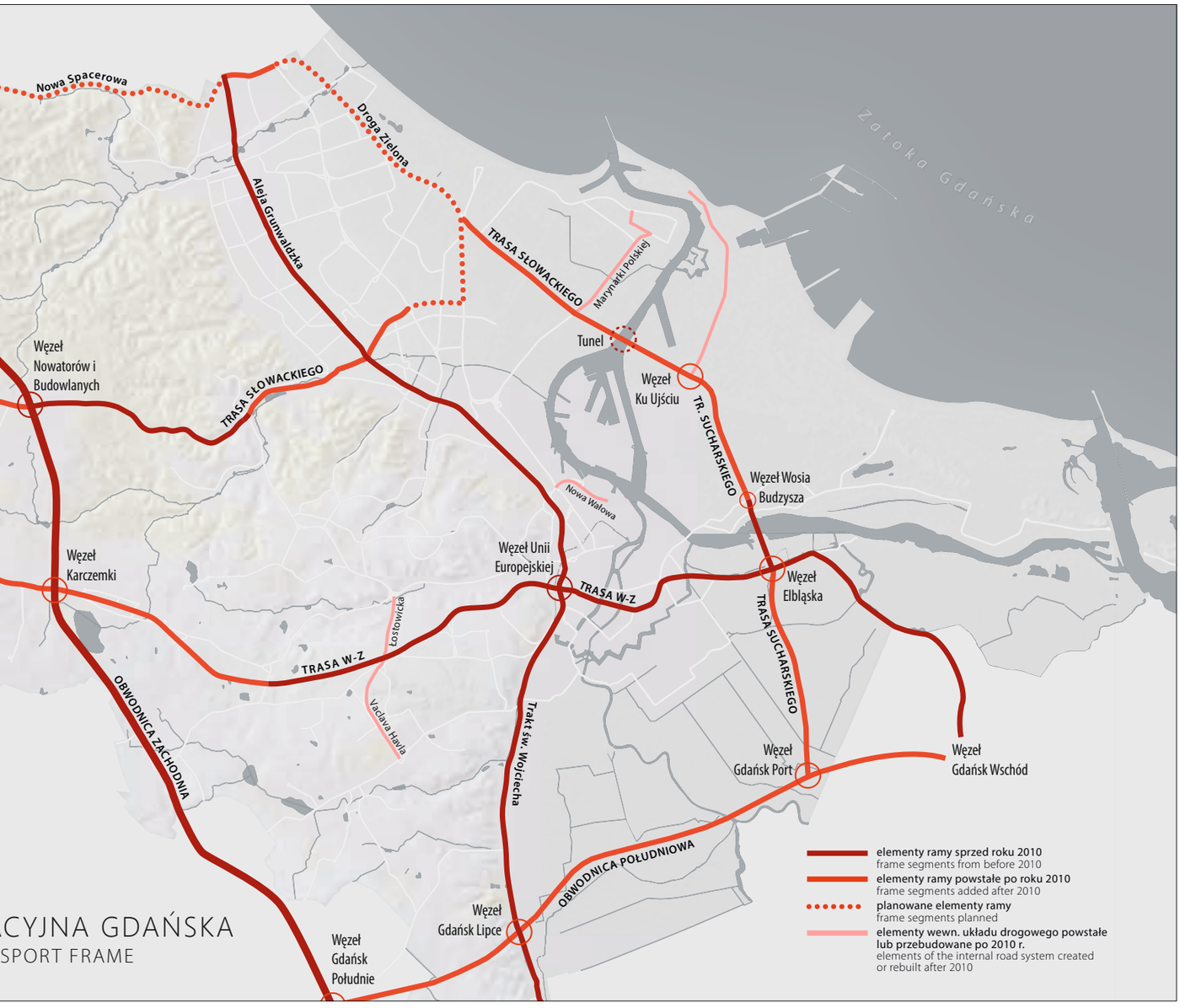

CYJNA GDAŃSKA
SPORT FRAME

ło się też zrealizować pierwsze dwa odcinki Drogi Zielonej stanowiącej początek północno-wschodniej części ramy. W założeniach projektowych Droga Zielona będzie obsługiwać ruch międzydzielnicowy.

Inwestycją drogową zamykającą lata 2010–2015 będzie oddanie do użytkowania tunelu samochodowego pod Martwą Wisłą. Tunel połączy dwa porty gdańskie i zapewni sprawny wjazd do Gdańska od strony wschodniej. W chwili kompletowania materiałów do albumu w tunelu trwają ostatnie prace.

transit traffic along the main transport axis and the E-W Route as of day one of its operation. The first two sections of the 'Green Road', i.e. the beginning of the north-eastern arm of the frame, have also been managed. In the plans, it is assumed that the Green Road will take over the inter-district traffic. The road investment of 2010–2015 will be closed with the opening of the road tunnel under the Still Vistula. The tunnel will connect the two ports of Gdańsk and ensure efficient entrance into the city from the east. At the time the materials to this album are being compiled, the tunnel is given the final touches.

Trasa W-Z | odcinek końcowy i węzeł Karczemki

ODCINEK TRASY:
od Karczemek do Jasienia

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska

Inwestor zastępczy: Gdańskie Inwestycje Komunalne sp. z o.o.

Projekt: Transprojekt Gdańsk sp. z o.o.

Wykonawca: Skanska SA

Realizacja: 2010–2011

Parametry: 2 jezdnie po dwa pasy ruchu

Koszt inwestycji: 149,2 mln zł, w tym dofinansowanie z UE: 100,4 mln zł

WĘZEŁ KARCZEMKI

Inwestor: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku

Projekt: Transprojekt Gdański sp. z o.o.

Wykonawca: Budimex SA

Realizacja: 2010–2012

Koszt inwestycji: 266,4 mln zł, w tym środki Auchan: 36,4 mln zł, środki z Krajowego Funduszu Drogowego z dofinansowaniem przez Unię Europejską z Funduszu Spójności w ramach Programu Infrastruktura i Środowisko: 141,3 mln zł

Odcinek od ul. Kartuskiej do ul. Otomińskiej o długości 2,3 km jest ostatnim etapem zamykającym długą historię budowy 12-kilometrowej trasy W-Z stanowiącej połączenie Śródmieścia Gdańska z Obwodnicą Trójmiasta. Zakończeniem jej realizacji było oddanie do użytku węzła Karczemki.
Węzeł jest największym węzłem drogowym w północnej Polsce. Dzięki niemu odblokowano główny wylot z Gdańska w kierunku Kaszub oraz umożliwiono szybkie i bezkolizyjne połączenie lotniska Rębiechowo i Obwodnicy Trójmiasta z centrum Gdańska. Węzeł jest węzłem zespolonym. Zawiera dwa wielopoziomowe skrzyżowania drogowe: zasadnicze na przecięciu z Al. Armii Krajowej (Trasa W-Z) i drugie, mniejsze przy wjeździe (wyjeździe) do centrum handlowego. W ramach budowy węzła, poszerzono Obwodnicę Trójmiasta o trzeci pas ruchu na odcinku ok. 3,5 km dla obu jezdni oraz zrealizowano jedenaście wiaduktów, przepust i kładkę dla pieszych. Z przeprowadzonych symulacji ruchu wynika, że wjazd na Obwodnicę Trójmiasta będzie się odbywał bez utrudnień nawet dla ruchu prognozowanego na rok 2025. Łączna długość zbudowanych dróg to 13,9 km, w tym: 3,4 km Obwodnicy Trójmiasta i 10,5 km łącznic i dróg zbiorczych.

The 2.3 kilometre long section from Kartuska Street to Otomińska Street is the last phase closing the long construction history of the E-W Route totalling 12 kilometres in length and linking the Gdańsk Downtown area with the Tri-City Ring Road. The project was finalised with the opening of the Karczemki junction.
The junction is the largest interchange in Northern Poland. Once opened, it unblocked the main exit from Gdańsk towards Kashubia and ensured swift and collision-free link between the airport in Rębiechowo and the Tri-City Ring Road on the one hand, and the Gdańsk city centre on the other hand. The interchange is a combined traffic node and includes two multi-level road junctions: the major one at the crossing with Al. Armii Krajowej Street (E-W Route), and the minor, smaller one at the entrance to (exit from) the shopping mall. The construction of the interchange further involved the widening of the Tri-City Ring Road to include the third traffic lane along the section stretching for about 3.5 km, the construction of eleven viaducts, a culvert, and a footbridge. The conducted traffic simulations indicate that entrance to the Tri-City Ring Road will be unobstructed even with the traffic prognosticated for the year 2025. The aggregate length of the roads built adds up to 13.9 km, including: 3.4 km of the Tri-City Ring Road and 10.5 km of slip and collector roads.

Budowa Drogi Zielonej | etapy I–III

Tak zwana Droga Zielona docelowo ma stanowić północno-wschodnią obwodnicę miasta. Realizacja pierwszego jej odcinka (od Ergo Areny do skrzyżowania Al. Grunwaldzkiej, Niepodległości i ul. Czyżewskiego) jest związana z potrzebą zapewnienia sprawnej obsługi komunikacyjnej Hali Widowiskowej, która może pomieścić do 15 tys. widzów. Zadanie podzielono na trzy etapy:

ETAP I
Budowa ronda ulicy Gospody i ulicy Łokietka

ETAP II
Tunele na terenie zamkniętym PKP

ETAP III
Droga Zielona z kładkami nad Drogą Zieloną oraz skrzyżowaniem ulic: Droga Zielona — Niepodległości — Grunwaldzka — Czyżewskiego.

Zadanie było współfinansowane w partnerstwie przez Gminę Miasta Sopotu i Gminę Miasta Gdańska w proporcji: Gmina Miasta Gdańsk — 60%, Gmina Miasta Sopot — 40%.
Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2007–2013*, wyniosło 75% kwoty całkowitej.

In its target function, the route nicknamed the Green Road is to serve as the city's north-eastern ring road. The project of building the first section (from Ergo Arena to the crossing of Al. Grunwaldzka, Niepodległości, and Czyżewskiego Streets) was pursued to ensure efficient transport to the Performance Hall capable of taking the audience of up to 15 thousand. The project was divided into three stages:

PHASE I
Construction of a roundabout at the crossing of Gospody and Łokietka Streets

PHASE II
Tunnels under the closed railway right of way

PHASE III
The Green Road with the spanning footbridges, plus the crossing of: Green Road — Niepodległości — Grunwaldzka — and Czyżewskiego Streets.

The project was financed in partnership by the Municipality of Sopot and Municipality of Gdańsk in the following proportions: Municipality of Gdańsk — 60%, Municipality of Sopot — 40%.
75% of the total costs were financed from the EU Regional Operational Programme for the Pomorskie Voivodship, 2007-2013.

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska, Gmina Miasta Sopot

Inwestor zastępczy:
Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska

Projekt: Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego SA

Wykonawca:
ETAP I: Strabag sp. z o.o.
ETAP II, III: Konsorcjum firm MOSTOSTAL Warszawa SA oraz Acciona Infrastrucuras SA z siedzibą w Madrycie

Realizacja:
ETAP I: 2010–2011
ETAP II i III: 2011–2012

Koszt inwestycji:
ETAP I: 7,98 mln zł
ETAP II i III: 62,5 mln zł

Trasa Sucharskiego

Lokalizacja:
od Węzła Port Obwodnicy Południowej do Terminala Promowego Westerplatte

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska

Inwestor zastępczy:
Gdańskie Inwestycje Komunalne sp. z o.o.

Projekt:
ZADANIE 1, 2: Europrojekt Gdańsk SA

ZADANIE 3: Biuro Inżynierii Komunikacyjnej Maciej Berendt

Wykonawca:
ZADANIE 1: Budimex SA
ZADANIE 2, 3: Skanska SA

Realizacja: 2011–2012

Długość: 8,3 km

Koszt inwestycji: 472 mln zł, w tym dofinansowanie z UE: 378 mln zł

Droga realizowana w ramach przedsięwzięcia „Połączenie dróg krajowych — Trasa Sucharskiego", została wykonana w trzech zadaniach inwestycyjnych:

ZADANIE 1
Odcinek od Węzła Gdańsk-Port (inwestycja GDDKiA w ramach S7 Południowej Obwodnicy Gdańska) do Węzła Elbląska (dalej trasa biegnie przez most wantowy im. Jana Pawła II oddany do użytku w roku 2001)

ZADANIE 2
Odcinek od Węzła Wosia Budzysza wzdłuż ul. Sucharskiego do Węzła Ku Ujściu.

ZADANIE 3
Odcinek od Węzła Ku Ujściu do Terminala Promowego Westerplatte.

Łączna długość trasy wynosi około 8,3 km. Trasa łączy bezkolizyjnie terminal kontenerowy DTC i Port Północny z Południową Obwodnicą Gdańska, stanowi również tzw. wschodnią obwodnicę Gdańska w ramie komunikacyjnej miasta.
W przypadku zadania 1 i zadania 2 Trasa Sucharskiego to droga główna ruchu przyspieszonego o dwóch jezdniach po dwa pasy ruchu w każdym kierunku, z możliwością dostępu z dróg i ulic układu lokalnego poprzez skrzyżowania dwupoziomowe. Zadanie 3 to droga zbiorcza z jedną jezdnią po jednym pasie ruchu w każdym kierunku.

The road built under the project entitled 'Connection of National Roads – Sucharski Route' was divided into three investment subprojects:

TASK 1
Section from the Gdańsk Port Junction (the GDDKiA investment project included in the Gdańsk Southern Ring Road S7) to the Elbląska Junction (from there, the route negotiates the cable-stayed bridge called after John Paul II, opened in 2001)

TASK 2
Section from the Wosia Budzysza Junction and along Sucharskiego Street up to the Ku Ujściu Junction.

TASK 3
Section from the Ku Ujściu Junction to the Westerplatte Ferry Terminal.

The entire route covers the distance of about 8.3 km. The road provides collision-free link between the DCT container terminal and the Northern Port on the one hand, and the Gdańsk Southern Ring Road on the other hand and at the same time forms the so-called eastern ring road of Gdańsk in the city's transport grid.
The Sucharski Route, in the sections of tasks 1 and 2, is a double carriageway with two traffic lanes in each direction and access thereto from the local road and street system via two-level interchanges. Task 3 is a single-road collector, one traffic lane in each direction.

Trasa Słowackiego

Nazwą Trasa Słowackiego objęto projekt połączenia drogowego między portem lotniczym im. Lecha Wałęsy a Węzłem Ku Ujściu. Ten ogromny projekt podzielono na cztery zadania inwestycyjne.

ZADANIE I

- przebudowa istniejącej jezdni ul. Słowackiego i budowa drugiej jezdni na odcinku od Portu Lotniczego do ul. Spadochroniarzy, budowa odcinka o długości 1,4 km po nowej Trasie
- przebudowa przejazdu kolejowego ul. Nowa Słowackiego z linią kolejową nr 235 wraz z przebudową torów kolejowych
- budowa i przebudowa chodników dla pieszych oraz ścieżek rowerowych
- budowa infrastruktury technicznej, obiektów małej architektury i urządzenie zieleni

ZADANIE II

- budowa Trasy „Nowa Słowackiego" na odcinku od ul. Potokowej do al. Rzeczypospolitej
- budowa estakady nad Al. Grunwaldzką o długości ok. 126 metrów
- budowa trzech tuneli dla pieszych w rejonie skrzyżowań Trasy Słowackiego z ulicami: Reymonta, Obywatelskiej i Kilińskiego
- budowa nowego wiaduktu nad torami PKP o długości 97,5 m
- przebudowa odcinków bocznych ulic
- budowa skrzyżowania z wyspą centralną na skrzyżowaniu ulic: Partyzantów — Nowa Słowackiego — Chrzanowskiego
- przebudowa uzbrojenia podziemnego

The title 'Słowacki Route' was given to the road link between the Lech Wałęsa airport and the Ku Ujściu Junction. The huge venture was divided into four tasks.

TASK I

- redevelopment of the existing road in Słowackiego Street and construction of the second carriageway over the section from the Airport to Spadochroniarzy Street, plus construction of a 1.4 km long section along the new Route
- redevelopment of the railway bridge serving line No. 235 in Nowa Słowackiego Street, including redevelopment of the tracks
- building and redevelopment of footpaths and cycling tracks
- laying of the technical infrastructure, introduction of street architecture, and arrangement of the green

TASK II

- construction of the 'Nowa Słowackiego' Route along the section from Potokowa to al. Rzeczypospolitej Streets
- construction of an approximately 126 metre long overpass across Al. Grunwaldzka Street
- construction of three foot tunnels at the crossing of the Słowacki Route and Reymonta, Obywatelska, and Kilińskiego Streets
- construction of a new 97.5 m long road bridge over the railway right of way
- redevelopment of side streets in parts
- construction of a crossing with a central island at the convergence of Partyzantów — Nowa Słowackiego — Chrzanowskiego Streets
- redevelopment of the underground infrastructure

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska
Inwestor zastępczy: Gdańskie Inwestycje Komunalne sp. z o.o.

Realizacja: 2011–2015

Całkowity koszt projektu: 1,42 mld zł

Dofinansowanie z Unii Europejskiej: 1,154 mld zł

ZADANIE I

Realizacja: 2011

Projekt: MGGP SA

Wykonawca: WAKOZ sp. z o.o.

Koszt robót budowlanych: 31,5 mln zł

Długość: 2,8 km

Przekrój poprzeczny:
2 jezdnie po dwa pasy ruchu

ZADANIE II

Realizacja: 2011–2012

Projekt: Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego SA

Wykonawca: Obrascon Huarte Lain

Koszt robót budowlanych: 158,4 mln zł

Długość: 3,35 km

Przekrój poprzeczny:
2 jezdnie po dwa pasy ruchu

ZADANIE III

Realizacja: 2011–2012

Projekt: Mott MacDonald

Wykonawca: Budimex SA

Koszt robót budowlanych: 135,1 mln zł

Długość: 2,16 km

Przekrój poprzeczny:
2 jezdnie po dwa pasy ruchu

ZADANIE III

- budowa Trasy od al. gen. J. Hallera do Węzła Marynarki Polskiej
- przebudowa skrzyżowania al. gen. J. Hallera z ul. Czarny Dwór na skrzyżowanie z wyspą centralną
- budowa wiaduktu nad ul. Kochanowskiego, terenami kolejowymi oraz ul. Nowa Stadionowa
- budowa węzła typu „harfa" w rejonie skrzyżowania Trasy z ul. Nowa Stadionowa
- budowa fragmentu ul. Nowa Stadionowa
- budowa przejścia dla pieszych pod Trasą, łączącego teren Stadionu Piłkarskiego z ul. Uczniowską
- przebudowa istniejącego uzbrojenia podziemnego

Realizowany odcinek trasy jest jednocześnie początkiem przebiegu wschodniego odcinka ramy komunikacyjnej Gdańska, tzw. „Drogi Zielonej"

ZADANIE IV

Realizacja: 2011–2015

Projekt: Europrojekt Gdańsk SA we współpracy z SSF Ingenieure AG z Monachium

Wykonawca: Obrascon Huarte Lain

Koszt robót budowlanych: 885,6 mln zł

Długość: 2,4 km

Przekrój poprzeczny:
2 jezdnie po dwa pasy ruchu

ZADANIE IV

- budowa Trasy Słowackiego na odcinku Węzeł Marynarki Polskiej — Węzeł Ku Ujściu
- budowa obiektu inżynierskiego o długości 2 159 m, w tym tunelu pod dnem Martwej Wisły o długości 1 377,5 m
- budowa Węzła Marynarki Polskiej z budową ronda o średnicy zewnętrznej 130 m oraz dwóch wiaduktów drogowych, wiaduktu tramwajowego, dwóch wiaduktów technicznych dla instalacji i dwóch obiektów przeznaczonych dla ruchu pieszo-rowerowego.

TASK III

- construction of the Route from al. gen. J. Hallera Street to the Marynarki Polskiej Junction [Polish Navy Junction]
- redevelopment of the crossing of al. gen. J. Hallera and Czarny Dwór Streets to a central-island crossing
- construction of a road bridge over Kochanowskiego Street, the railway right of way, and Nowa Stadionowa Street
- construction of a 'harp-shaped' interchange at the crossing of the Route and Nowa Stadionowa Street
- construction of a section of Nowa Stadionowa Street
- construction of a foot underpass below the Route to link the Football Stadium grounds with Uczniowska Street
- redevelopment of the existing underground infrastructure

This particular section of the Route is also the first stretch of the Gdańsk transport frame, or the so-called 'Green Road'

TASK IV

- construction of the Słowacki Route, section from Marynarki Polskiej [Polish Navy] to Ku Ujściu [Towards the Mouth] Junctions
- construction of engineering structures over the distance of 2 159 m, including a 1 377.5 m long tunnel under the Still Vistula
- construction of the Marynarki Polskiej Junction, including a roundabout 130m in outer diameter and two road bridges, a tram bridge, two technical bridges for the infrastructure, and two foot and cycling bridges.

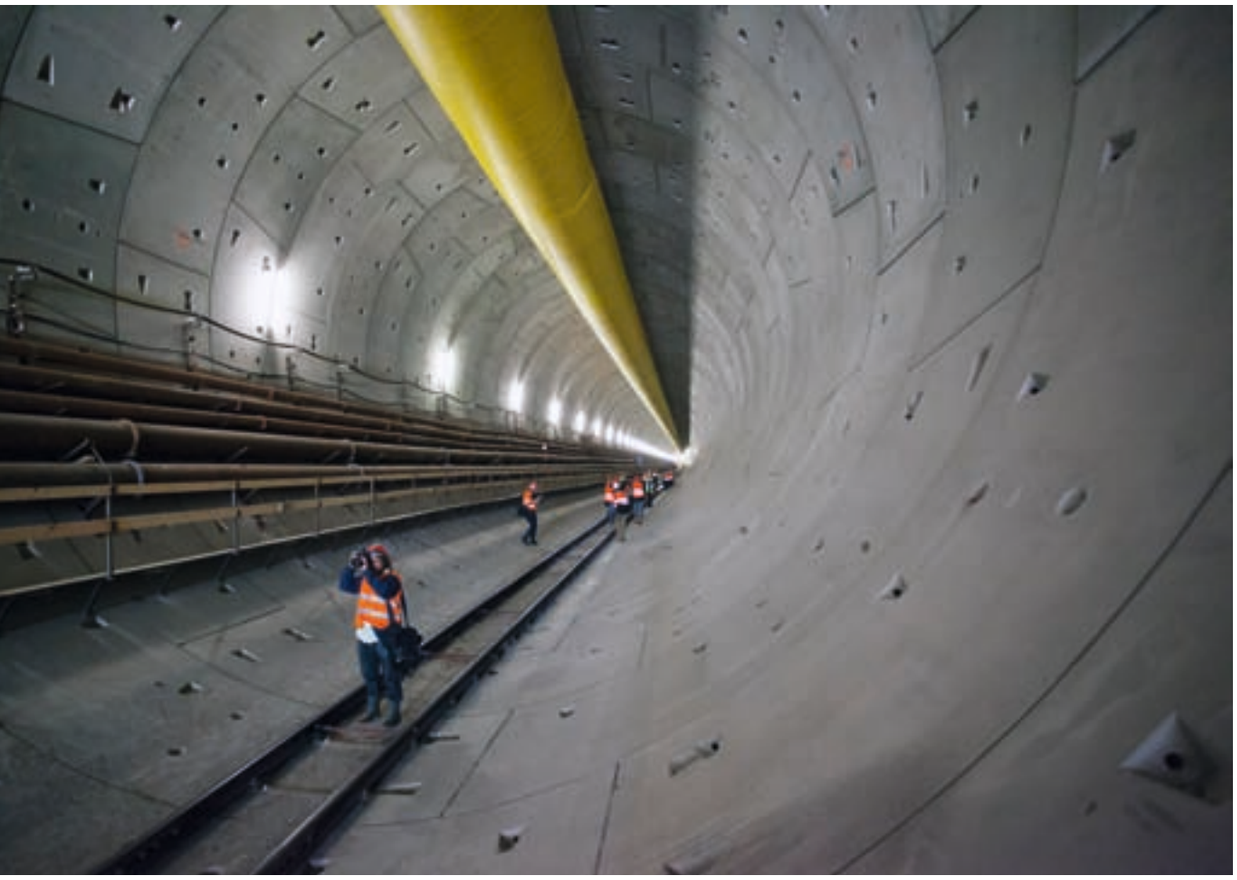

Tunel pod Martwą Wisłą

Drążenie tunelu rozpoczęto w dniu 29 maja 2013 r. Wyloty tunelu zlokalizowano na wysokości nabrzeża „Dworzec Drzewny" (od strony Węzła Ku Ujściu, w odległości ok. 520 m od wschodniego brzegu Martwej Wisły) i nabrzeża „Dworzec Wiślany" (od strony Węzła Marynarki Polskiej, w odległości około 370 m od zachodniego brzegu Martwej Wisły). Tunel wykonano metodą drążoną, za pomocą maszyny wiercącej TBM (Tunel Boring Machine), której tarcza wiercąca miała średnicę 12,6 m. Jest to pierwszy tunel w Polsce wykonany tą metodą. Prace trwały w skomplikowanych warunkach gruntowo-wodnych. Drążenie odbywało się w dwuetapowych sekwencjach: drążenie około 1,5 m tunelu, a następnie ułożenie prefabrykowanych elementów obudowy wydrążonego odcinka — betonowych tubingów. Do wykonania dwóch nitek tunelu zużyto

The tunnel boring commenced on 29 May 2013. The exits from the tunnel face: the 'Timber Terminal' embankment on one side (from the Ku Ujściu Junction side, ca. 520 m from the eastern bank of the Still Vistula) and the 'Vistula Terminal' embankment (at the Marynarki Polskiej Junction, ca. 370 m from the western bank of the Still Vistula). The tunnel was bored with a TBM (Tunnel Boring Machine), its cutterhead shield 12.6 m in diameter. This is the first tunnel in Poland built under the method. The works were conducted in challenging conditions due to the ground waters. The machine work-cycle involved two-stage sequences: boring of about 1.5 metres of the tunnel, followed by the erection of precast concrete tubings to line the dug tunnel stretch. The two tubes of the tunnel took 1 076 tubings weighing 100 tonnes each. The average

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska
Inwestor zastępczy: Gdańskie Inwestycje Komunalne sp. z o.o.

Projekt: Europrojekt Gdańsk SA we współpracy z SSF Ingenieure AG z Monachium

Wykonawca: OHL Obrascon Huarte Lain

Realizacja: 2013–2015

Długość całkowita tunelu: 1,4 km (x 2)

Odcinek wydrążony maszyną TBM: 1 076 m (x 2)

Masa wydobytego urobku: 500 tys. t

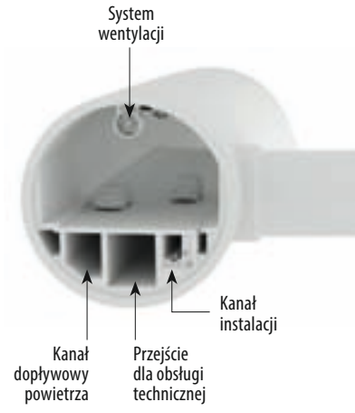

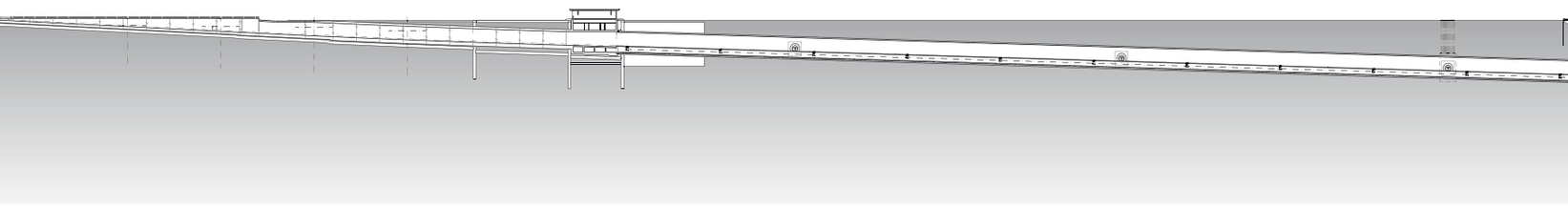

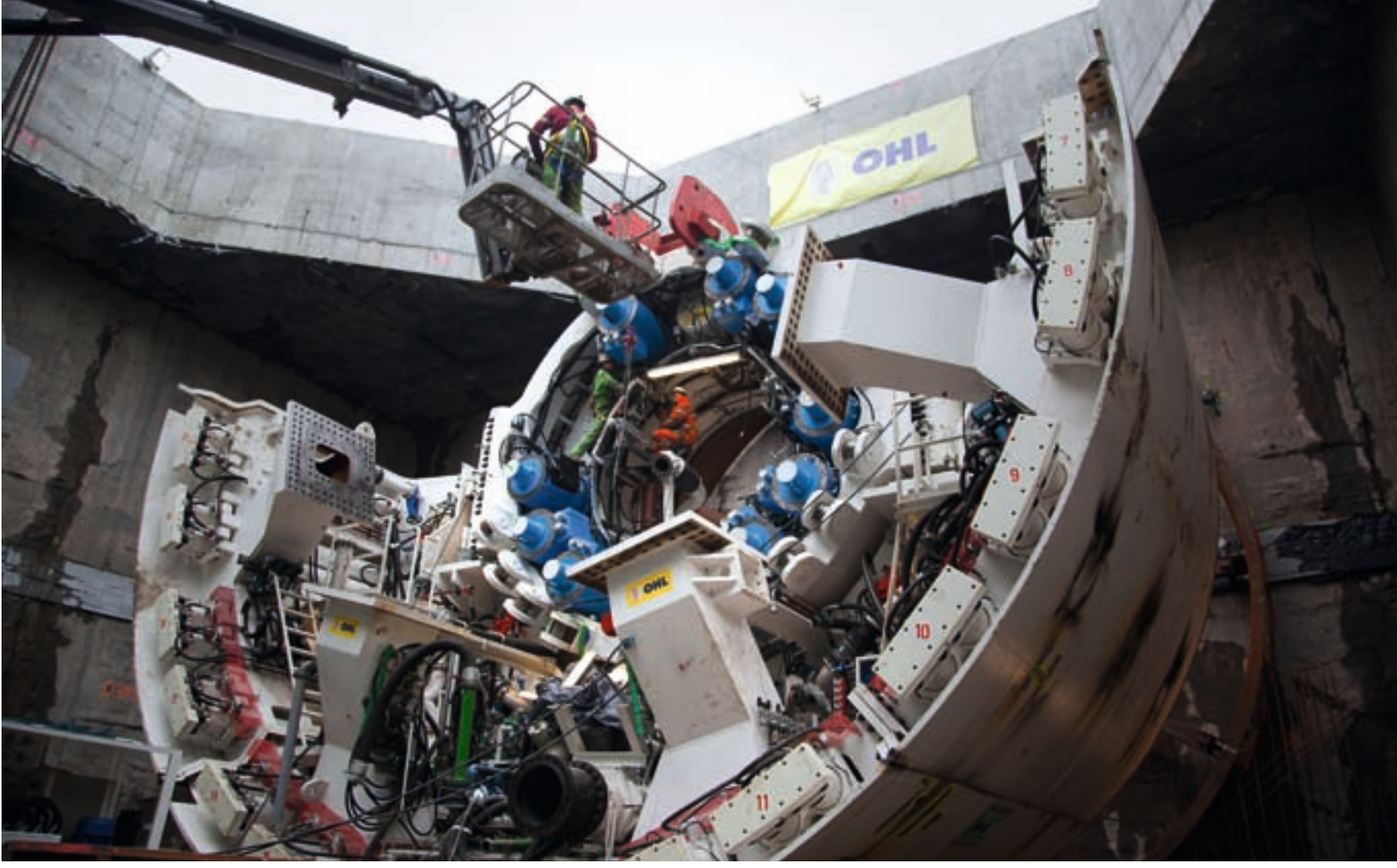

PARAMETRY MASZYNY:

Typ: Tarcza Mixshield

Masa całkowita maszyny: 2200 t

Długość całkowita maszyny: 91 m

Średnica tarczy wiercącej: 12,6 m

1 076 tubingów o wadze 100 t każdy. Średnia dobowa szybkość drążenia wynosiła 5 m. Tunel składa się z dwóch korytarzy o długości całkowitej 1,4 km. Każdy ma po dwa pasy ruchu. Korytarze połączone ze sobą za pomocą siedmiu mini tuneli ewakuacyjnych.

W dniu 19 października 2014 r., w trakcie otwartego dnia na budowie tunelu, ponad 16 tys. chętnych przeszło suchą stopą 1,5-kilometrowy dystans na głębokości 35 metrów pod lustrem wody Martwej Wisły. Goście mogli zobaczyć trwające jeszcze prace związane z wykonaniem wszystkich siedmiu przejść poprzecznych pomiędzy dwoma korytarzami tunelu, a także prace związane z budową konstrukcji jezdni, w tym zbrojenie, szalowanie i betonowanie ścian zewnętrznych.

boring speed per day was 5 m. The tunnel is actually composed of two tubes totalling 1.4 km in length. Each tube fits in two traffic lanes, and both tubes are interconnected in seven places with mini emergency passages.

19 October 2014 was an open day on the tunnel construction site. Those willing to walk the whole distance of 1.5 km at the depth of 35 metres below the water table of the Still Vistula numbered over 16 thousand. The visitors could see the works in progress on all seven cross passages between the tunnel tubes and the road works including reinforcement laying, formworks, and concrete pouring on the outer walls.

Południowa Obwodnica Gdańska

Obwodnica Południowa biegnie przez otwarte, płaskie rolnicze tereny, eksponując panoramę Gdańska od strony Żuław. We fragmentach przekracza granice administracyjne miasta Gdańska. Rozpoczyna się na węźle z Obwodnicą Trójmiejską pomiędzy gminami Pruszcz Gdański i Kolbudy, a kończy w miejscowości Koszwały poza granicami miasta Gdańska. Trasa obwodnicy krzyżuje się z ważnymi arteriami kolejowymi i drogowymi oraz z żuławskimi rzekami i kanałami, stąd na niewielkim stosunkowo odcinku wybudowano dużą liczbę obiektów inżynierskich. Obwodnica Południowa ma ogromne znaczenie regionalne i krajowe. Sprawnie komunikuje Trójmiasto z Autostradą A1, usprawnia połączenie terenów portowych z resztą kraju, jest elementem spinającym najważniejsze drogi w pobliżu aglomeracji gdańskiej: autostradę A1, drogę ekspresową S6 i drogi krajowe nr 7 i nr 91.

The Southern Ring Road crosses open and flat farmlands which give a full view of the Gdańsk panorama from the Żuławy plain. In places, the road goes beyond the administrative borders of the city of Gdańsk. It begins at the interchange with the Tri-City Ring Road in between the communes of Pruszcz Gdański and Kolbudy and ends in the locality of Koszwały outside the Gdańsk City borders. On its route, the road crosses major trunk railway lines and roads, plus rivers and canals of the Żuławy depression. Hence, the relatively short section is dotted with engineering structures. The Southern Ring Road is of high regional and national importance. It provides an efficient link between the Tri-City and the A1 Motorway, facilitates the connections between the port area and the rest of the country, and connects the prime roads in the vicinities of the Gdańsk Agglomeration: the A1 motorway, the S6 express road, and national roads numbers 7 and 91.

Inwestor: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Gdańsku

Projekt: Transprojekt Gdański sp. z o.o.

Wykonawca: Konsorcjum firm Bilfinger Berger Budownictwo SA oraz Wakoz sp. z o.o.

Realizacja: 2009–2012

Długość: 17,9 km

Parametry: 2 jezdnie po dwa pasy ruchu, 19 obiektów inżynierskich, w tym najdłuższa estakada w Polsce (2 780 m)

Węzły komunikacyjne: 5 (Gdańsk-Południe, Gdańsk-Lipce, Gdańsk--Port, Gdańsk-Wschód, Żuławy-Zachód)

Koszt inwestycji: 1 469,1 mln zł, w tym dofinansowanie z UE: 944,2 mln zł

Nowa Wałowa | etap I

Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego ul. Nowa Wałowa w docelowym przebiegu (2 jezdnie po 2 pasy ruchu i 2 tory tramwajowe) będzie stanowić główną oś komunikacyjną przyszłej dzielnicy Młode Miasto. Po wybudowaniu jej w całym planowanym zakresie przyjmie rolę obwiedni śródmieścia Gdańska od ul. Elbląskiej do Węzła Brama Oliwska.

I etap budowy jest inwestycją zrealizowaną w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego na podstawie umowy zawartej pomiędzy BPTO Infra i Gminą Miasta Gdańska. Realizacja pierwszego etapu była spełnieniem warunku niezbędnego do rozpoczęcia deweloperskich inwestycji na Młodym Mieście.

Wykonany etap dzielił się na dwa podetapy:

I. Mała Pętla: od skrzyżowania ul. Jana z Kolna z ul. Nowomiejską do skrzyżowania ul. Rybaki Górne z ul. Wałową.
II. Przedłużenie: Od Węzła Brama Oliwska do skrzyżowania z ul. Nowomiejską.

Łącznie wybudowano układ drogowy o długości ok. 1,2 km, w tym 67-metrowy wiadukt nad linią kolejową (o przekroju jednej jezdni po dwa pasy) i ok. 200-metrową najazdową estakadę nad ul. Jana z Kolna (budowana w tym samym standardzie).

Przedsięwzięcie, jako pierwsze tego typu zadanie, zostało w całości sfinansowane przez podmiot prywatny BPTO Infra. Gmina Miasta Gdańska przygoto-

According to the local spatial development plan, in its target course (double carriageway, 2 traffic lanes each and 2 tram lines) Nowa Wałowa Street will form the main thoroughfare across the future district of the Young City. Once complete in its entire planned length, it will take the role of a diversion route from Elbląska Street to the Brama Oliwska Junction, which will enable skipping the Gdańsk city centre area.

Phase I of the construction venture was pursued in the public-private partnership formula under the agreement concluded between BPTO Infra and the Municipality of Gdańsk. Completion of phase marked the fulfilment of the prerequisite conditioning the launching of developer investments in the Young City area. The completed phase was divided into two sub-projects:

I. Small Loop: from the crossing of Jana z Kolna and Nowomiejska Streets, to the crossing of Rybaki Górne and Wałowa Streets.
II. Extension: from the Brama Oliwska Junction to the crossing with Nowomiejska Street.

In total figures, the project yielded a complete road system about 1.2 km in length, including a 67-metre long road bridge over the railway line (single carriageway, two lanes) and a ca. 200-metre long approach over Jana z Kolna Street (built to the same standard). The project was the first venture of the type financed entirely by a private entity, BPTO In-

Lokalizacja: Młode Miasto

Inwestor:
Gmina Miasta Gdańska (inwestor zastępczy: DRMG), BPTO Infra

Projekt: BPBK SA

Wykonawca: Budimex SA

Realizacja: 2012–2014

Długość: 1,2 km

Parametry drogi:
1 jezdnia 2 pasy ruchu

Koszt inwestycji:
po stronie BPTO Infra: ok. 62 mln zł
po stronie gminy: ok. 26 mln zł

wała teren niezbędny do realizacji zadania poprzez wykup nieruchomości oraz przesiedlenie mieszkańców zamieszkujących budynki znajdujące się na trasie inwestycji.

fra. The Municipality of Gdańsk provided the land necessary to implement the project by repurchasing real property and resettling the residents of the buildings which collided with the project route.

Etap I, zrealizowany

Projekt docelowy

Pomorska Kolej Metropolitalna

Budowa Pomorskiej Kolei Metropolitalnej to największa inwestycja infrastrukturalna w historii samorządu województwa pomorskiego, której celem jest podniesienie poziomu spójności społecznej i gospodarczej regionu. Swoim zasięgiem obejmuje głównie obszar aglomeracyjny Trójmiasta i przylegające powiaty (np.: bytowski, kościerski, kartuski). W granicach Gdańska PKM będzie stanowić łącznik między dwiema ważnymi liniami kolejowymi E65 Warszawa-Gdynia i 201 Kościerzyna-Gdynia.

Jednym z założeń programowych inwestycji jest odbudowa sieci kolejowych przewozów regionalnych poprzez rewitalizację nieczynnej od roku 1945 Kolei Kokoszkowskiej, stworzenie sprawnego systemu transportu publicznego łączącego Port Lotniczy Gdańsk z centrum miasta oraz skomunikowanie terenów górnego tarasu Gdańska z jego centralnymi dzielnicami.

Wzdłuż 18-kilometrowej dwutorowej linii PKM na trasie Wrzeszcz-Rębiechowo jest zlokalizowanych 8 nowych przystanków, z których 6 pełni funkcję węzłów integracyjnych. Początkowo linię będą obsługiwały spalinowe zespoły trakcyjne, docelowo linia zostanie zelektryfikowana.

Latem roku 2011, w drodze konkursu, wybrano koncepcję architektoniczną przystanków Pomorskiej Kolei Metropolitalnej. Najlepszą spośród 12 prac był projekt Biura Projektów Budownictwa Komunalnego, nagrodzony za zaproponowanie jednoznacznego znaku plastycznego w przestrzeni Gdańska. Według Sądu Konkursowego projekt charakteryzowały wyraziste dominanty przestrzenne, akcentujące główne wejścia do przystanków. Doceniono również systemowość i jednorodność

The construction of the Pomeranian Metropolitan Railway [PKM] is the largest single infrastructural project in the history of the local government of the Pomeranian Voivodship. The idea behind it is to increase the region's social and economic cohesion. The railway will serve primarily the Tri-City agglomeration and the neighbouring poviats (e.g. those of Bytów, Kościerzyna, and Kartuzy). As for the city of Gdańsk alone, PKM will provide it with a link between two major railway lines: E65 Warsaw-Gdynia, and 201 Kościerzyna-Gdynia. The assumed goals of investment programme include reconstruction of the local railway network through revitalisation of the Kokoszkowska Railway unused since 1945, creation of an efficient public transport system that will link the Gdańsk Airport to the city centre, and construction of a transport link between the upper terrace of Gdańsk and its downtown districts.

There are 8 new stops on the 18-kilometre long, double-track PKM line between Wrzeszcz and Rębiechowo, 6 of them playing the function of integration nodes. Initially, the line will be stocked with Diesel multiple units to be ultimately replaced by electric locomotives.

In the summer of 2011, a competition was held to select the architectural design of the Pomeranian Metropolitan Railway stops. The winning design, selected from among 12 participating entries, was produced by Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego [Municipal Construction Design Office]. It was awarded a prize for the proposed explicit artistic landmark in the urban space of Gdańsk. The Competition Jury noted that the design was characteristic in its clear spatial dominants marking the main entrances to the stops. It was also

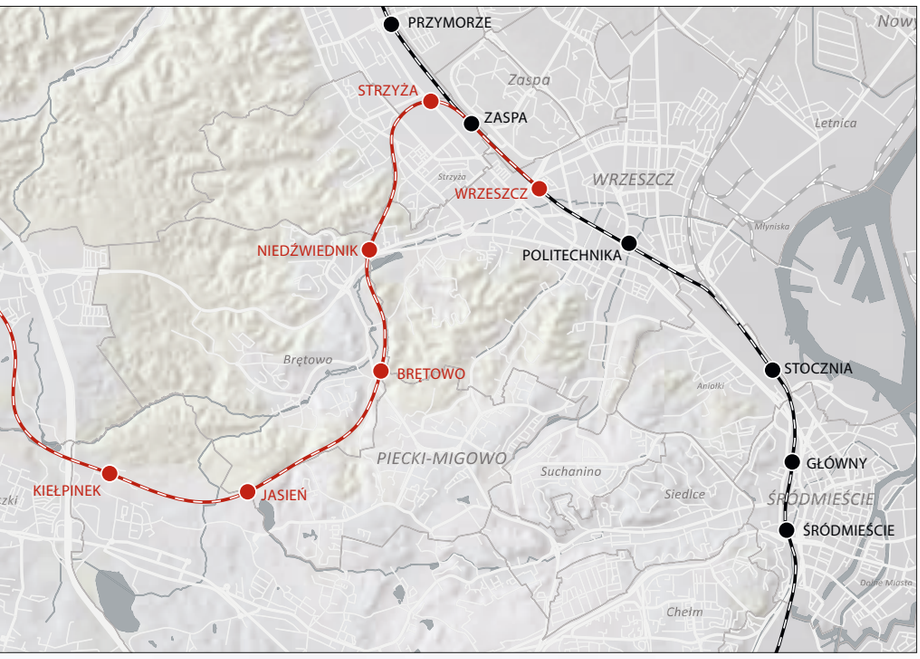

Lokalizacja: 18-kilometrowy odcinek nowej linii kolejowej od stacji Gdańsk-Wrzeszcz do włączenia z linią kolejową 201 (Gdynia-Kościerzyna) oraz 3 przystanki na linii 201 (Gdańsk-Osowa, Gdynia-Karwiny, Gdynia-Stadion)

Inwestor: Pomorska Kolej Metropolitalna SA (spółka ze 100-procentowym udziałem samorządu województwa pomorskiego)

Projekt: Transprojekt Gdański

Realizacja: 2013–2015

Uruchomienie przewozów: 1.09.2015 r.

Liczba przystanków: 11

Koszt: 1 103,7 mln zł

Dofinansowanie: 656,5 mln zł ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

rozwiązań plastycznych zastosowanych na całej linii PKM.
Po wybraniu koncepcji architektonicznej przystanków, spółka PKM, we współpracy z Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia", ogłosiła konkurs na grafikę ścian osłonowych dla wiat przystankowych. Wykonana w postaci perforacji artystyczna grafika wraz z iluminacją miała stanowić wyróżnik estetyczno-architektoniczny dla nowej linii kolejowej. Międzynarodowe jury, złożone z kuratorów sztuki współpracujących z Galerią Zewnętrzną Miasta Gdańska, w listopadzie roku 2012 wybrało projekt gdańskiej artystki Anny Waligórskiej. W ocenie jury, projekt cechowały unikalne przenikania estetyczne, a poprzez nadanie przystankom numerów, spełniał potrzebę orientacji podróżnych.
Kolej Metropolitalna to przedsięwzięcie niezwykle nowoczesne. Charakteryzuje się komplementarnością z nowo powstającymi projektami infrastrukturalnymi na terenie Gdańska i okolic. W pobliżu zlokalizowania przystanków PKM powstają nowe osiedla oraz infrastruktura przemysłowa i biznesowo-handlowa.
Zespoły trakcyjne, które obsłużą do 10 milionów pasażerów Pomorskiej Kolei Metropolitalnej rocznie, należą do jednych z najbardziej nowoczesnych, są lekkie i szybkie — poruszają się z prędkością do 120 km/h.
Pomorska Kolej Metropolitalna to pierwsza od ponad 40 lat linia kolejowa budowana całkowicie od podstaw.

appreciated for the systemic and uniform nature of the artistic solutions employed along the entire PKM railway line.
Once the architectural design of the stops had been selected, the PKM company joined forces with Centrum Sztuki Współczesnej „Łaźnia" [Łaźnia Centre for Contemporary Art] and announced a competition for the graphic design of the curtain walls of the stop shelters. The artistic graphic effect achieved in combination of a perforation design and illumination was intended to become the aesthetic and architectural hallmark of the new railway line. In November 2012, an international jury composed of art curators cooperating with Galeria Zewnętrzna Miasta Gdańska [Outdoor Gallery of the City of Gdańsk] selected the design by a local artist, Anna Waligórska. Quoting after the jury, the concept offered unique aesthetic cross-references whilst satisfying the public need of orientation in space by giving each stop its unique number.
The Metropolitan Railway is an ultramodern project, its predominant feature being complementarity with the newly executed infrastructural projects in Gdańsk and its neighbourhood. New residential estates are growing in the vicinities of the PKM stops, followed by industrial, business, and commercial infrastructure.
The Diesel multiple units selected by the Pomeranian Metropolitan Railway are capable of serving up to 10 million passengers a year, they are also light and fast ,travelling at up to 120 km/h. The Pomeranian Metropolitan Railway is the first railway line built from scratch in more than 40 years.

ODLOTY • DEPARTURES
ODLOTY • DEPARTURES

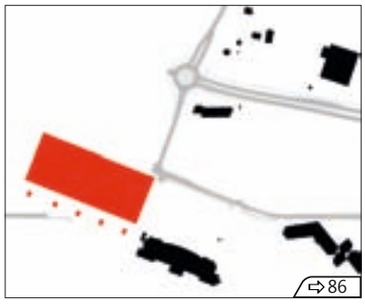

Nowy Terminal Portu Lotniczego

Lokalizacja: ul. Słowackiego 212

Inwestor: Port Lotniczy Gdańsk sp. z o.o.

Projekt: JSK Architekci sp. z o.o.
arch.: Zbigniew Pszczulny, Mariusz Rutz
(I nagroda w konkursie architektonicznym 2007)

Realizacja:
I Etap 2010–2012
konsorcjum: Budimex SA, Doraco sp. z o.o.
II Etap 2013–2015
NDI SA

Powierzchnia zabudowy:
Etap I 15 041 m²
Etap II 5 491 m²

Powierzchnia użytkowa:
Etap I 37 198 m²
Etap II 15 775 m²

Kubatura:
Etap I 350 768 m³
Etap II 123 618m³

Wartość inwestycji:
Etap I 153 mln zł
Etap II 88 mln zł

Kształtowanie nowoczesnej architektury powinno się odbywać poprzez kreowanie nowych wartości architektonicznych. Tym, co w przypadku terminalu w Gdańsku decyduje o jego indywidualizmie, jest forma konstrukcji i przekrycia dachu.
Inspiracją projektantów dla formy konstrukcji wsporczej stały się stoczniowe dźwigi — charakterystyczne znaki w krajobrazie Gdańska. Natomiast pozałamywane pomiędzy sobą skosy dachu, jego łamiące się płaszczyzny wraz ze światłem wpadającym przez przeszklone pola nośnych kratownic przypominają ciężkie chmury nad Bałtykiem.
W projekcie zastosowano nietypowe rozwiązanie podparcia dachu — regularny system przestrzennych, pięcioramiennych słupów stalowych, w których poprowadzono odwodnienie. Wraz z przekryciem oraz konstrukcją wsporczą fasad tworzą one

The process of moulding modern architecture should consist in the creation of new architectural values. The unique identity of the Gdańsk terminal is defined by the form of its structure and its roofing.
When devising the form of the support structure, the designers sought inspiration in shipyard cranes — the characteristic landmarks of Gdańsk. The broken slants of the roof, on the other hand, its planes refracting the light which penetrates the glazed panels of the load-bearing trusses, resemble heavy clouds overhanging the Baltic Sea.
The design employs an unusual roof support solution — a regular system of spatial, five-arm steel pillars with the water drainage system built into their bodies. Combined with the roofing and the façade support structures, the pillars create a self-supporting and rigid system which does not require any bar

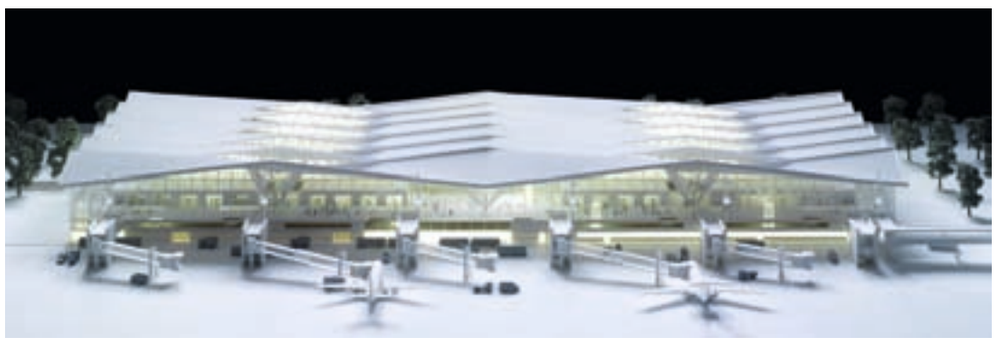

samonośny i sztywny układ bez stężeń prętowych charakterystycznych dla stalowych konstrukcji halowych. Układ ten znakomicie porządkuje wnętrze hali i nadaje mu rytm. Zastosowane górne doświetlenie hali odlotowo-przylotowej doprowadza do wnętrza terminalu dużą ilość naturalnego światła, co podnosi jakość tej przestrzeni.

Ideą projektu konstrukcyjnego było odwzorowanie koncepcji architektonicznej zakładającej stwo-

bracing characteristic for steel hall structures. The system gives the interior a sense of perfect order and rhythm. The glazed roof of the departure and arrival lounge floods the interior in natural light enhancing the quality of the space.

The idea which guided the structural designers was to stand up to the architectural concept of creating a building that would evoke interest thanks to its form far from copying typical patterns. The design-

rzenie obiektu o ciekawej formie odbiegającej od typowych schematów. Z jednej strony, projektanci starali się zminimalizować liczbę podpór, z drugiej zaś, obiekt wymagał przykrycia dachem o olbrzymiej powierzchni, wynoszącej w rzucie 240 x 90 m. W projekcie zastosowano formę łamanej i poprzecinanej pionowymi naświetlami płaszczyzny przypominającej kształtem dach szedowy o zmiennej geometrii (przełamania połaci mają różną wysokość oraz kierunek).

ers aimed at minimising the number of supports. On the other hand, the building had to be covered with a huge roof sized 240 x 90 m. Therefore, the design reached for the form of a broken surface, slit with vertical skylights, resembling a saw tooth roof of varying geometry (the slope breaks differ in height and direction).

The building design required searching for atypical solutions, especially for the roof supporting pillars. The girders and roof structure rest on multi-arm

Projekt budynku wymagał zastosowania rozwiązań nietypowych, szczególnie w zakresie wykonania słupów podporowych dachu. Dźwigary i konstrukcję dachu podparto z wykorzystaniem słupów wielogałęziowych przypominających formą drzewa liściaste. Z „pnia" o zbieżnym skrzynkowym przekroju poprzecznym odprowadzono „gałęzie boczne", które wykonano w skrzynkowym przekroju spawanym o zbieżnym kształcie. W połączeniu z wielokrotnie łamaną płaszczyzną dachu oraz konstrukcją wsporczą fasad stworzyły one samonośny, sztywny układ bez stężeń prętowych, spotykanych w typowych rozwiązaniach stalowych konstrukcji halowych.
Budynek posiada trzy kondygnacje nadziemne oraz jedną podziemną, dodatkowo na wysokości 2,98 m przy elewacji od strony płyty postojowej dla samolotów znajduje się antresola — korytarz przylotowy. Długość elewacji od strony podjazdu i płyty wynosi 233,38 m, a od stron szczytowych 83,06 m.
Układ funkcjonalny nowego terminalu pasażerskiego jest nowoczesnym rozwiązaniem spełniającym wszelkie wymogi stawiane międzynarodowym portom lotniczym w zakresie standardów operacyjnych i funkcjonalnych, a w szczególności uwzględnia

pillars resembling deciduous trees in form. Their "trunks", convergent boxes in cross-section, branch off into welded side „arms", again box-shaped and convergent in cross-section. These, combined with the roof surface cut with multiple breakings and the facade supports, create a self-supporting, rigid structure without the bar bracing typically met in the solutions adopted for steel hall structures.
The building rises three storeys above the ground and goes down one level below the terrain. On the side of the apron, there is an additional mezzanine of the arrival path at the height of 2.98 m. The building body on the apron and approach sides stretches over the distance of 233.38 m. The gable walls are 83.06 m wide.
The functional arrangement of the new passenger terminal represents a modern solution which satisfies all requirements international airports must meet in terms of the operational and functional standards, and takes particular care to satisfy the specific requirements applicable to the passenger check-ins under the Schengen agreement and the regulations of the Civil Aviation Office valid in Poland.

W terminalu wyróżniono następujące strefy funkcjonalne:
- Strefa odlotów
- Strefa dla odprowadzających (kiss&fly)
- Strefa sortowni bagażu odlatującego
- Strefa przylotów Schengen/Non Schengen (II etap budowy)
- Strefa bagażowni bagażu przylatującego (II etap budowy)
- Strefa poczekalni przedodlotowych
- Strefa VIP (II etap budowy)
- Strefa magazynów i obsługi lotniska

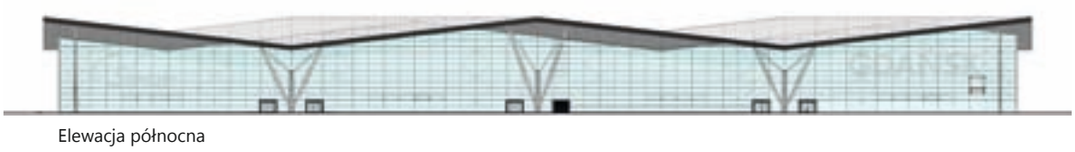

Elewacja północna

PODSTAWOWE DOCELOWE ZAŁOŻENIA:

Roczna przepustowość (PAX): 5 mln
docelowo: 7 mln

Liczba stanowisk check-in: 40 + 2 ponadgabarytowe

Liczba stanowisk kontroli bezpieczeństwa: 11

Liczba gate: 14 + jedna VIP

Liczba klatek zewnętrznych: 6

Liczba rękawów: 5

specyficzne wymogi odpraw pasażerskich zgodnie z zasadami układu z Schengen i obowiązujących w Polsce regulacji Urzędu Lotnictwa Cywilnego.
Zarówno konstrukcja, jak i układ funkcjonalny są przyjazne osobom niepełnosprawnym.
Dla pasażerów korzystających z usług Pomorskiej Kolei Metropolitalnej obsługującej lotnisko wybudowano nadziemny łącznik pomiędzy peronem kolei a budynkiem terminalu.
Najważniejsze cechy projektu to:

- otwartość i elastyczność przestrzeni umożliwiająca łatwe reagowanie i dostosowanie się do zmieniających się wymogów w zakresie bezpieczeństwa odpraw pasażerskich transportu lotniczego i potrzeb przepustowości portu — wszystko przy zachowaniu wysokiego standardu obsługi pasażerów,
- przejrzystość i czytelność funkcji, co zostało osiągnięte poprzez umożliwienie odprawianym pasażerom utrzymania ciągłego kontaktu wzrokowego zarówno z podjazdem miejskim, jak i z płytą lotniska, oraz łatwość orientacji w układzie terminalu dla odprawianych w nim pasażerów, w tym osób niepełnosprawnych.

Both the structure, and the functional layout are friendly to the disabled.
A connecting bridge between the terminal building and the platform of a railway station serves those wishing to use the services of the Pomeranian Metropolitan Railway.
The prime features of the design include:

- openness and flexibility of indoor space, which enables finding an easy response and adjustment to the changing safety requirements relating to passenger check-ins in air transport and the necessary airport throughput — all achieved with the high standard of passenger service unaffected,
- transparency and clarity of the functions, attained by way of enabling the checking in passengers to stay in continuous eye contact with the approach on the side of the city on the one hand, and the airfield on the other hand, and to orient themselves easily in the terminal internal arrangement, facilities for the disabled included.

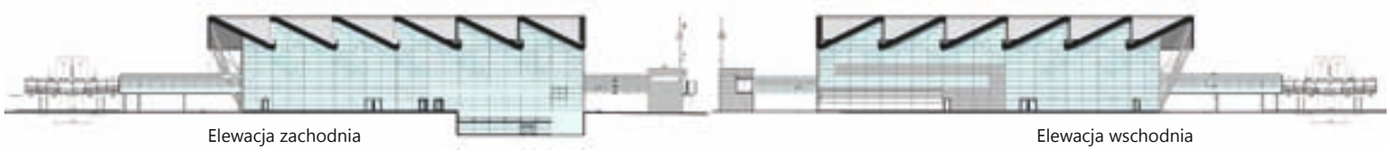

Elewacja zachodnia

Elewacja wschodnia

Trasy rowerowe

Miasto Gdańsk jest liderem w Polsce w zakresie tworzenia spójnych sieci tras rowerowych. Od wielu lat konsekwentnie realizuje program budowy nowoczesnych dróg rowerowych, dzięki którym mieszkańcy oraz turyści mają możliwość wykorzystania roweru jako alternatywnego środka transportu miejskiego oraz uprawiania turystyki rowerowej.
W latach 2010–2015 najbardziej innowacyjną z rowerowych inwestycji była budowa drogi dla rowerów wiodącej po dwóch estakadach nad Dworcem Głównym PKP w centrum Gdańska.
Inwestycja ta połączyła drogę rowerową w ciągu ul. Kartuskiej i ul. Nowe Ogrody z drogą rowerową wzdłuż al. Zwycięstwa i al. Grunwaldzkiej. Ma ona charakter strategiczny, ponieważ wypełniła lukę w istniejącej infrastrukturze rowerowej, dając możliwość płynnego, bezpiecznego przejazdu z południowych dzielnic do centrum Gdańska i Wrzeszcza. Dzięki inwestycji rowerzyści poruszają się po estakadach, z których pierwsza ma długość około 100 metrów i znajduje się na wysokości budynku Urzędu Pracy przy ul. 3-go Maja, natomiast druga, nieco krótsza, biegnie przy przystanku tramwajowym naprzeciwko Dworca PKS. Obie estakady zostały wybudowane nad skarpą między linią tramwajową a stacją kolejową Gdańsk Główny. Nowoczesna trasa rowerowa została pokryta zróżnicowaną nawierzchnią, w zależności od podłoża: na estakadach — żywicą epoksydowo-poliuretanową, a na pozostałych odcinkach drogi — warstwą ścieralną z betonu asfaltowego w kolorze czerwonym.

Gdańsk is the leading city in Poland in creation of cohesive cycle track networks. For years now, the City has steadily pursued the programme of building modern bike paths thanks to which residents and visitors can use the bicycle as an alternative means of transport in town or indulge in cycle tourism.
The most innovative cycling investment in the years 2010–2015 consisted in the construction of a cycle path running on two flyovers above the Main Railway Station in the heart of Gdańsk.
The project connected the path of Kartuska and Nowe Ogrody Streets with the lane of Zwycięstwa and Grunwaldzka Alleys. The track is of strategic importance, as it has filled the gap in the already existing cycling infrastructure and made it possible to take a smooth and safe ride from the southern districts to the centre of Gdańsk and Wrzeszcz.
Thanks to the investment, bikers negotiate the distance along two flyovers: the first ca. 100 metres long opposite the building of the Labour Office in 3-go Maja Street, the second, slightly shorter, running at the tram stop opposite the Coach Terminal. Both flyovers are built over the escarpment, between the tram line and the Gdańsk Central railway station. The modern path is given different paving depending on the subbase – epoxy-polyurethane resin on the flyovers proper, and red asphalt concrete on all other sections of the lane.

wydzielone drogi rowerowe | cycle paths and cycle ways
ciągi pieszo-rowerowe z pierwszeństwem pieszych
pavements for pedestrians and bicycles with priority for pedestrians
chodniki z dopuszczonym ruchem rowerów
pedestrian zones with bicycles allowed
ciągi pieszo-jezdne | vehicular and pedestrian shared spaces
pasy rowerowe w jezdni | bicycles lanes
wybrane drogi gruntowe | selected dirt tracks

W pierwszym roku funkcjonowania licznik rowerowy przy ul. 3 Maja zarejestrował 544 220 rowerzystów.

Sieć tras rowerowych w Gdańsku	**łącznie 546,5 km**
• wydzielone drogi rowerowe	110,0 km
z czego od roku 2010 powstało	*28,9 km*
• ciągi pieszo-rowerowe z pierwszeństwem pieszych	18,7 km
• chodniki z dopuszczonym ruchem rowerów*	31,1 km
• ciągi pieszo-jezdne**	11,8 km
• pasy rowerowe w jezdni	3,6 km
• pasy autobusowo-rowerowe	1,3 km
• ulice z uspokojonym ruchem***	370 km
z czego od roku 2010 powstało	*330 km*
• długość ulic jednokierunkowych w strefach uspokojonego ruchu (jest na nich dozwolony ruch rowerów tzw. kontrapasem)	36,7 km

* od ciągów pieszo-rowerowych różnią się tym, że rowerzysta nie jest zobowiązany z nich korzystać
** drogi bez chodnika i pobocza, z ograniczonym ruchem pojazdów mechanicznych
*** z ograniczeniem prędkości do 30 km/h

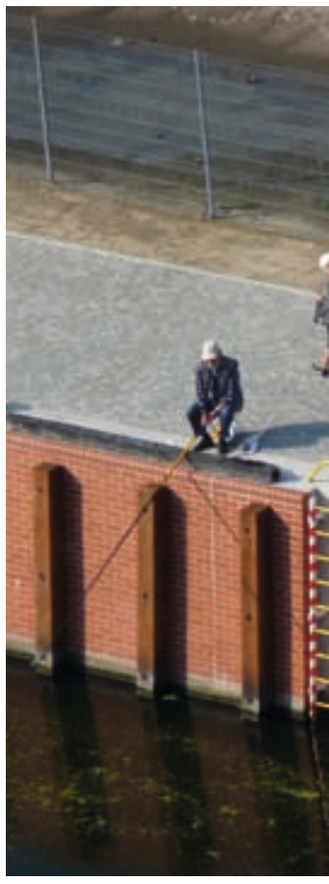

Nabrzeża Motławy i Martwej Wisły

Przygotowania do przeprowadzenia kompleksowej modernizacji nabrzeży na Motławie i Martwej Wiśle zaczęły się już w roku 2008 od zlecenia przez Urząd Morski w Gdyni opracowania *Koncepcji przebudowy nabrzeży Motławy w Gdańsku*. Opracowało ją Biuro Projektowo-Inżynierskie REDAN ze Szczecina.
Realizację przewidziano na lata 2010–2015 w ramach dwóch dużych projektów:

Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego (w Gdańsku) Etap II — przebudowa szlaku wodnego na Motławie

Przedsięwzięcie dotyczyło kompleksowej modernizacji nabrzeży północnego cypla Wyspy Spichrzów. (585 m). Po zakończeniu modernizacji (25 lipca 2014 r.) Wyspa Spichrzów zyskała nowe nabrzeża tworzące ogólnodostępny ciąg spacerowy, pozwalający spojrzeć na Gdańsk z nowej, nieznanej dotąd perspektywy. W stosunku do nabrzeży historycznych nowe drewniane pomosty zyskały większą szerokość. Całość inwestycji wykonano z zachowaniem dbałości o historyczne dziedzictwo kulturowe Wyspy Spichrzów.
W ramach modernizacji nabrzeża IX (prawy brzeg Starej Motławy) powstała dwupoziomowa promenada o łącznej długości 259 m. Główny ciąg pieszy wykonany na konstrukcji płyty pomostu posiada nawierzchnię z dębowego drewna.
W ramach modernizacji nabrzeża X (lewy brzeg Nowej Motławy) powstał ciąg spacerowy o długości 326 m o nawierzchni z kostki granitowej.

Preparations to the comprehensive project of upgrading the embankments of the Motława and Still Vistula Rivers began as early as in 2008 with a purchase order placed by the Maritime Office in Gdynia for a conceptual design of redeveloping the embankments of the Motława in Gdańsk. The concept was produced by the REDAN Design and Engineering Office from Szczecin.
Implementation was planned for the years 2010–2015 under two large projects:

Modernisation of the entrance to the inner port (in Gdańsk) Phase II — redevelopment of the Motława fairway

The project focused on comprehensive upgrading of the embankments of the northern promontory of the Granary Island (585 m). With the modernisation completed (25 July 2014), the Granary Island gained a public bank promenade which opens a view of Gdańsk from a new, so far unknown perspective. Compared to the historic embankments, the new timber decks have been broadened. The entire investment was carried through with care for the historic cultural heritage of the Granary Island.
Modernisation of embankment 9 (right bank of the Old Motława) consisted in building 259 m of a two-level promenade. The main walkway of the embankment deck is built of oak.
Modernisation of embankment 10 (left bank of the New Motława) yielded a 326 metre long footway paved with granite blocks.
Moreover, the project increased accessibility of the Old and Main Cities from the water by providing

Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego (w Gdańsku) Etap II — przebudowa szlaku wodnego na Motławie

Inwestor: Gmina Miasta Gdańsk, inwestor zastępczy DRMG

Wykonawca: Energopol — Szczecin SA

Realizacja: 2012–2014

Zakres robót:
- oczyszczenie dna,
- roboty rozbiórkowe,
- roboty kafarowe,
- wykonanie konstrukcji nabrzeża wraz z wyposażeniem nabrzeża,
- wykonanie nawierzchni i schodów na nabrzeże,
- roboty sanitarne,
- oświetlenie nabrzeża wraz z zasilaniem elektroenergetycznym,
- monitoring

Koszt: 27,4 mln zł

Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego w Gdańsku Etap II — przebudowa szlaku wodnego na Martwej Wiśle i Motławie

Inwestor: Urząd Morski w Gdyni

Inżynier Kontraktu: Grontmij Polska sp. z o.o.

Realizacja: 2011–2015

Koszt: 165,5 mln zł

Udział środków UE: 140,5 mln zł

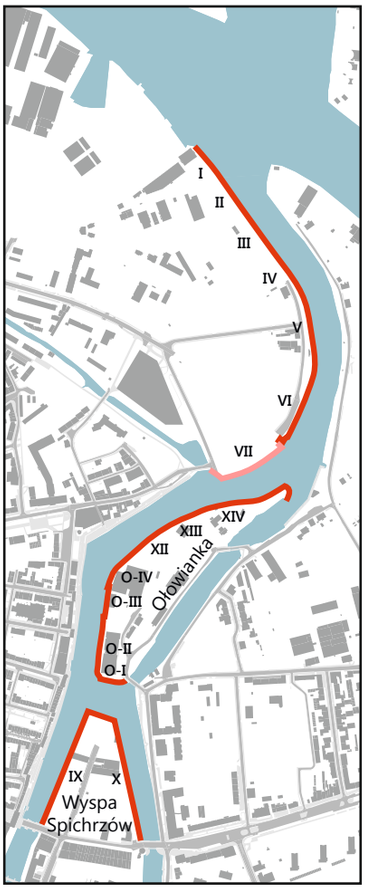

Inwestycja zwiększyła również dostępność do obszarów Starego i Głównego Miasta od strony wody, stwarzając możliwość okazjonalnego cumowania różnych jednostek pływających, w tym służb ratowniczych i porządkowych.
Zmodernizowane nabrzeża wyposażono w: odbojnice, drabinki wyjściowe, sprzęt ratowniczy, barierki ochronne, pomost drewniany oraz elementy ozdobne i pachoły cumownicze. Wzdłuż nabrzeży wykonano oświetlenie i ustawiono ławki.

Modernizacja wejścia do portu wewnętrznego w Gdańsku Etap II — przebudowa szlaku wodnego na Martwej Wiśle i Motławie

Projekt dotyczył przeciwdziałania dekapitalizacji nabrzeży i eliminacji zagrożenia katastrofami budowlanymi. W ramach projektu oprócz budowy toru wodnego na Martwej Wiśle (długość 6 592 m) zostały wykonane następujące prace z zakresu przebudowy nabrzeży, w tym:

- przebudowa brzegów Kanału Płonie (długość 362 m)
- przebudowa Nabrzeża Szyprów (długość 425 m)
- przebudowa nabrzeży Motławy — odcinki I–VI (długość 536 m); po przebudowie nabrzeża będą pełnić funkcje nabrzeża postojowego oraz bulwaru spacerowego
- przebudowa i remont nabrzeży Wyspy Ołowianka, odcinki: O-I, O-II, O-III, O-IV, XII, XIII, XIV (długość 825 m); po przebudowie nabrzeża Ołowianki będą pełnić funkcję bulwaru spacerowego
- planowana przebudowa nabrzeża Motławy odcinek nr VII (długość 210 m)

various watercraft, including rescue and policing services, with the possibility of mooring here, if the need arises.
The upgraded embankments are fitted with: fender beams, ladders to disembark, rescue equipment, protective barriers, plank decks, ornamental elements, and bollards. The promenade is fitted with lighting and lined with benches.

Modernisation of the entrance to the inner port (in Gdańsk) Phase II — redevelopment of the Still Vistula and Motława fairways

The objective of the project was to prevent decapitalisation of the embankments and eliminate the risk of building catastrophes. Apart from opening the fairway of the Still Vistula (6 592 m long), the project included the following works on redevelopment of the embankments:

- redevelopment of the Płonie Canal banks (362 m in length)
- redevelopment of the Skipper Embankment (425 m in length)
- redevelopment of the Motława embankments — sections I–VI (536 m in length); upon redevelopment, these will serve as mooring piers and a promenade
- redevelopment and repair of the Ołowianka Island embankments, sections: O-I, O-II, O-III, O-IV, XII, XIII, XIV (825 m in length); upon redevelopment, the Ołowianka embankments will serve as a walking deck
- planned redevelopment of the Motława embankment, section VII (210 m in length)

Tramwaje wodne i przystanie

W ramach „Programu ożywienia dróg wodnych w Gdańsku" przewidziano wykorzystanie potencjału, którym jest położenie miasta w sąsiedztwie wód śródlądowych — Martwej Wisły, Wisły Śmiałej oraz Motławy. Celem projektu było m.in. stworzenie możliwości zwiedzania miasta drogą wodną, odpoczynku i rekreacji nad wodą oraz utrzymanie bezpieczeństwa na szlaku wodnym i w jego okolicy.

The 'Gdańsk Waterway Revival Programme' assumes capitalisation on the city's potential stemming from its location on inland waterways – Still Vistula, Bold Vistula, and Motława. The project is aimed at e.g. creating opportunities to sightsee the city from the water, to rest and spend pastime near the water, and to keep the watercourses and their vicinities safe.

Tytuł projektu: Program ożywienia dróg wodnych w Gdańsku

Beneficjent: Gmina Miasta Gdańska

Partner:
Muzeum Historyczne Miasta Gdańska

Wykonawca:
Dyrekcja Rozbudowy Miasta Gdańska

Realizacja: 2008–2012

Wartość projektu: 37,8 mln zł

Poziom dofinansowania:
57,95 % wydatków kwalifikowalnych

Źródło dofinansowania:
Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007–2013
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

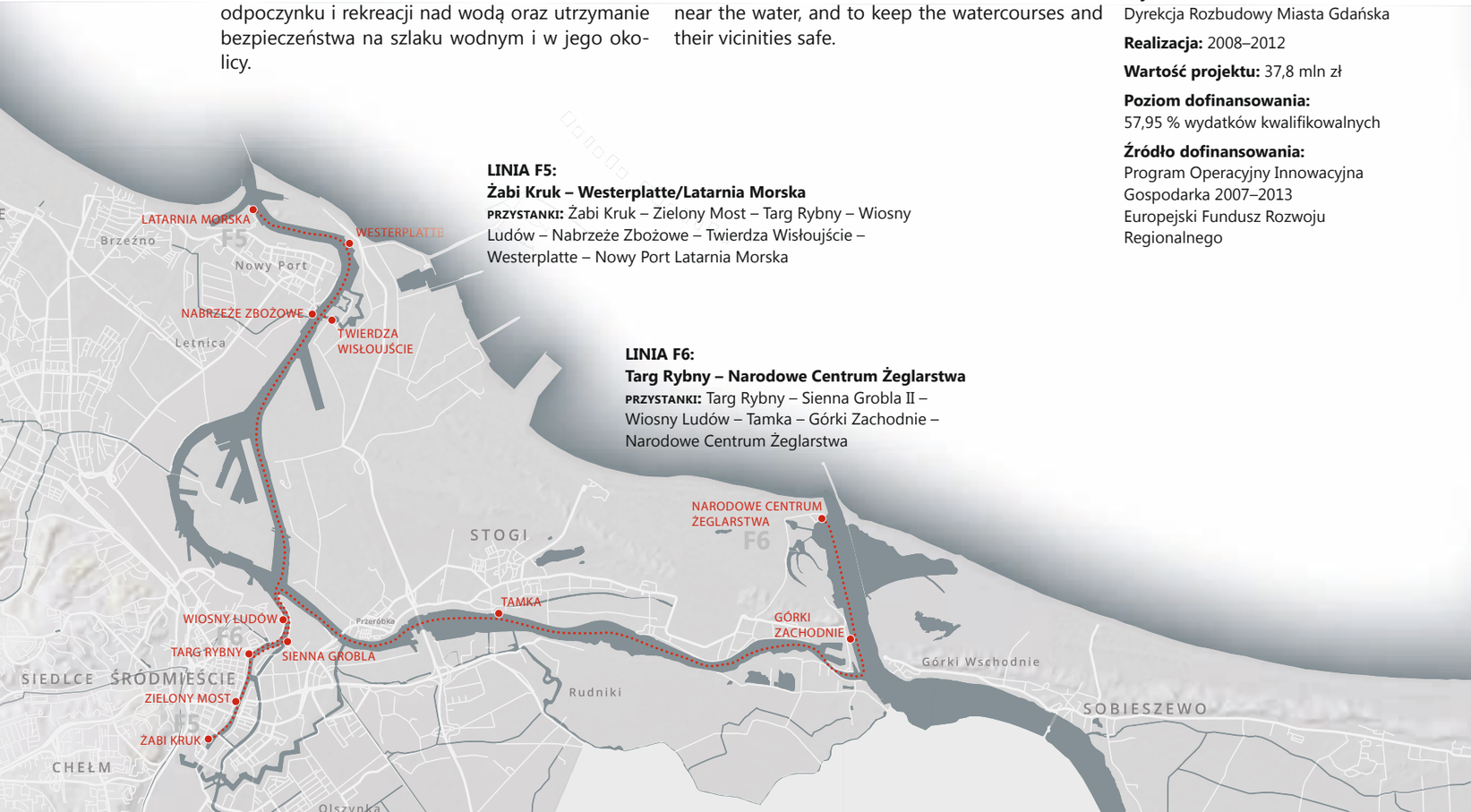

Projekty przystani i przystanków tramwaju wodnego:

Hydroprojekt oddział Włocławek (przystanki: Westerplatte, Narodowe Centrum Żeglarstwa, Wiosny Ludów, Zielony Most, Targ Rybny)

Konsorcjum firm: Lider — Zespół Rzeczoznawców Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych w Warszawie, Terenowa Grupa Rzeczoznawców w Gdańsku oraz Konsorcjant — Zespół Usług Technicznych Wanda Grodzka (przystanek Stogi, przystanie przy ul. Żabi Kruk i ul. Sienna Grobla II)

Biuro Projektowo-Inżynierskie Redan sp. z o.o. (przystań przy ul. Tamka)

Pracownia Projektowa Budownictwa Hydrotechnicznego „Aquaprojekt" sp. z o.o. (przebudowa Nabrzeża Barkowego) Projekt wiaty — AKOARCHITEKCI Gdańsk

W roku 2012 w ramach programu uruchomiono dwie linie tramwaju wodnego, które poza walorami komunikacyjnymi są niewątpliwie atrakcją turystyczną Gdańska. Obsługują je dwie specjalnie zakupione jednostki Sonica i Sonica I. Ich mała wysokość pozwala przepływać pod niskimi mostami na Motławie.

Ponadto w ramach Programu ożywienia dróg wodnych w Gdańsku zrealizowano:

- przystanie żeglarskie przy ul. Tamka i ul. Sienna Grobla II oraz przystań dla małych jednostek pływających przy ul. Żabi Kruk wraz z budynkami administracyjnymi
- 34 pomosty pływające do cumowania jednostek pływających, w tym 10 pomostów przeznaczonych do cumowania tramwaju wodnego
- nabrzeża: Twierdza Wisłoujście – Nabrzeże Barkowe, Żabi Kruk, Tamka, Stogi
- dwie wiaty zlokalizowane przy przystankach Westerplatte oraz Twierdza Wisłoujście (przy Nabrzeżu Barkowym)
- 4 slipy do wodowania i wyciągania jednostek pływających: Żabi Kruk, Sienna Grobla II, Tamka Stogi, Górki Zachodnie.

In the year 2012, two water tram lines were launched under the programme. Apart from playing the transport function, they clearly add to the tourist attractions of Gdańsk. The lines are served by vessels purchased specially for their intended use: Sonica and Sonica I. Low in height, they can negotiate the bridge clearances on the Motława River.

The same Gdańsk waterway revival programme has yielded:

- sailing marinas at Tamka and Sienna Grobla II Streets, and a harbour for small boats appended with administration buildings at Żabi Kruk Street
- 34 floating jetties for boats, including 10 fit for mooring the water trams
- piers: the Barge Quay at the Wisłoujście Fortress, and the piers at Żabi Kruk and Tamka Streets, and in Stogi
- two shelters at the Westerplatte and Wisłoujście Fortress stops (on the Barge Quay)
- 4 slips for launching and winching boats: Żabi Kruk, Sienna Grobla II, Tamka Stogi, and Górki Zachodnie.

Ochrona przeciwpowodziowa

Ochrona przeciwpowodziowa stanowi jedno z najważniejszych działań, na które od powodzi w roku 2001 władze Gdańska kładą szczególny nacisk.
Od roku 2001 na inwestycje związane z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym w Gdańsku przeznaczono blisko 368 mln zł. W latach 2010–2014 wydatkowano 240,5 mln zł, z czego 166 mln stanowiły środki zewnętrzne (dofinansowanie unijne i budżet Wojewody Pomorskiego).
Inwestycje z zakresu ochrony przeciwpowodziowej to proces ciągły. Zwiększenie skuteczności tej ochrony nabiera szczególnego znaczenia w świetle prognozowanych globalnych i regionalnych zmian klimatycznych, które mogą spowodować wzrost zagrożenia powodziowego wywołanego zwiększeniem częstotliwości występowania klimatycznych i hydrologicznych zjawisk ekstremalnych oraz podwyższaniem poziomu wód Bałtyku.
W ostatnim pięcioleciu inwestycje z zakresu ochrony przeciwpowodziowej były realizowane przede wszystkim w ramach dwóch projektów:

Kompleksowe zabezpieczenie przeciwpowodziowe Żuław — Etap I — Miasto Gdańsk „Przebudowa Kanału Raduni na terenie Gdańska" (2011–2014)

Kanał Raduni przebudowano od ul. Zaroślak (na wysokości bastionu św. Gertrudy) do granicy Miasta Gdańska z Pruszczem Gdańskim, na odcinku o długości 7,1 km. W ramach inwestycji wykonano umocnienia lewego i prawego brzegu wraz z okładzinami z cegły klinkierowej. Po obu stronach

Flood protection ranks among the prime objectives of the Gdańsk authorities, and its weight has increased since the flood of 2001.
Since the year 2001, Gdańsk has allocated nearly PLN 368 million to flood protection investments. The expenditure in 2010-2014 amounted to PLN 240.5 million, out of which 166 million came from external funding (EU co-financing and budget funds of the Voivod of Pomerania).
Investing in flood protection is a continuous process. Increased protection effectiveness grows in importance in view of the forecasted global and regional climatic changes which may entail a higher risk of flooding due to increased frequency of extreme weather and hydrologic phenomena and the rising of the Baltic Sea level.
Investments in flood protection in the last five years were pursued primarily under two projects:

Comprehensive Flood Protection of Żuławy — Phase I —City of Gdańsk 'Redevelopment of the Radunia Canal in Gdańsk' (2011-2014)

The Radunia Canal was redeveloped in its 7.1 km section from Zaroślak Street (St. Gertrude Bastion) to the Gdańsk/Pruszcz Gdański border. The project involved reinforcement of the left and right banks, including clinker brick cladding. Both canal banks were fitted with protective barriers. A maintenance road paved with concrete blocks was built on the embankment crown. Its other functions include those of a footpath and cycling track. Redevelop-

kanału wykonano barierki ochronne. Na koronie wału wybudowano drogę eksploatacyjną z kostki betonowej. Droga ta pełni również funkcję ciągu pieszego i rowerowego. Przebudowano 225 m kanalizacji deszczowej oraz 10 kładek dla pieszych, zagospodarowano zielenią teren wzdłuż kanału po obu jego stronach, usunięto kolidujące uzbrojenie w zakresie sieci infrastruktury miejskiej.
Inwestycja zabezpieczyła przed powodzią prawie 1 000 ha terenów zabudowanych i rolniczych dzielnicy Orunia i Św. Wojciech, które ucierpialy podczas powodzi w roku 2001.
Koszt inwestycji: około 136 mln zł.

Ochrona wód Zatoki Gdańskiej — budowa i modernizacja systemu odprowadzania wód opadowych w Gdańsku
Projekt realizowany w latach 2007–2014 obejmował rozbudowę i modernizację systemu odprowadzania oraz oczyszczania wód deszczowych i roztopowych.
W ramach projektu wykonano 20 zadań inwestycyjnych. Zakres projektu obejmował budowę nowych kolektorów kanalizacji deszczowej, budowę zbiorników retencyjnych, regulację potoków oraz budowę przepompowni wód deszczowych. Największą inwestycją w ramach projektu było zadanie nr 19 — odwodnienie terenu pod budowę stadionu Arena Bałtycka w Gdańsku. Kosztem blisko 42 mln zł wybudowano m.in. stację pomp z krytym zbiornikiem retencyjnym, odprowadzającą wodę

ment works were carried out on 225 m of storm water drains, 10 footbridges were revamped, the bank shoulders on both sides were tended to with the green, and all colliding elements of the city's infrastructure network were moved.
The investment provided flood protection to nearly 1000 ha of built-up areas and farmland in the districts of Orunia and Św. Wojciech, both affected by the 2001 flood.
Project cost: ca. PLN 136 million.

Water protection in the Bay of Gdańsk — construction and modernisation of the storm water discharge system in Gdańsk
The project pursued from 2007 to 2014 consisted in expansion and upgrading of the storm and meltwater discharge and treatment system.
The project was divided into 20 subprojects. In its scope, it comprised the construction of new intercepting storm water pipes and retention reservoirs, regulation of streams, and erection of a rainwater pumping station. Subproject No. 19 was the largest component investment and consisted in draining the land designated for the Baltic Arena stadium in Gdańsk. To that aim, nearly PLN 42 million was spent to build e.g. a pumping station appended with a roofed retention reservoir opening into the Still Vistula and a storm water intercepting sewer.
In effect of the works steadily conducted in the years 2010–2014, five retention reservoirs were

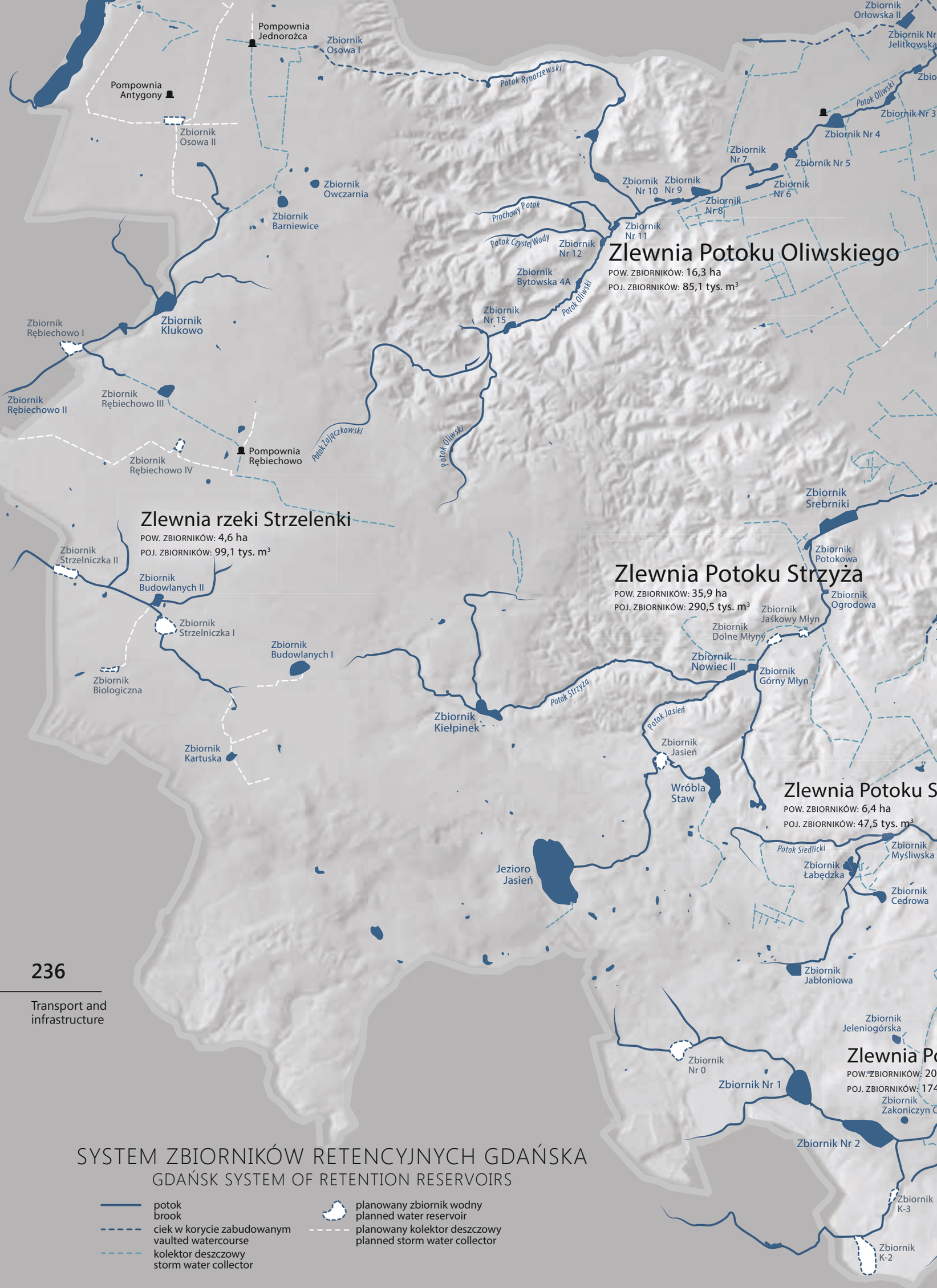

SYSTEM ZBIORNIKÓW RETENCYJNYCH GDAŃSKA

GDAŃSK SYSTEM OF RETENTION RESERVOIRS

- potok / brook
- ciek w korycie zabudowanym / vaulted watercourse
- kolektor deszczowy / storm water collector
- planowany zbiornik wodny / planned water reservoir
- planowany kolektor deszczowy / planned storm water collector

do Martwej Wisły oraz kolektor kanalizacji deszczowej.
W efekcie sukcesywnie prowadzonych prac w latach 2010–2014 zostało zbudowanych pięć zbiorników retencyjnych (Jasień, Budowlanych II, Madalińskiego, Rębiechowo III, Cedrowa), zostały przebudowane zbiorniki retencyjne Srebrniki oraz Powstańców Warszawskich, wykonano remonty 12 biorników. Jedną z ważniejszych inwestycji była budowa kanalizacji deszczowej w rejonach: Złota Karczma, św. Wojciech etap I oraz dla ulic Homera, Galaktycznej, Jednorożca.
Koszt inwestycji: 127,2 mln zł.

W latach 2012–2015 na terenach przyległych do zbiorników retencyjnych: Wileńska, Łabędzia, Augustowska, Świętokrzyska nr 1 i nr 2, Jabłoniowa, Wielkopolska, Madalińskiego, zbiornik nr 4 i zbiornik nr 8 na Potoku Oliwskim wykonano rekreacyjne zagospodarowanie obejmujące: place zabaw dla dzieci, siłownie zewnętrzne, altanki.
Koszt robót: 2,24 mln zł.

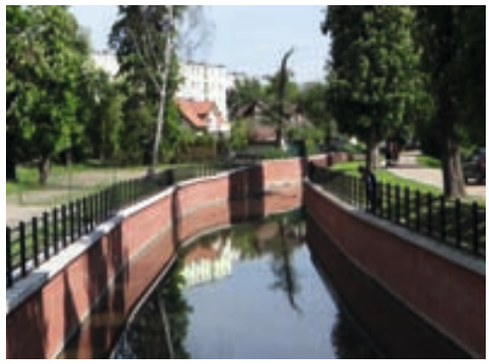

built (Jasień, Budowlanych II, Madalińskiego, Rębiechowo III, and Cedrowa), the Srebrniki and Powstańców Warszawskich reservoirs were redeveloped, and further 12 reservoirs were revamped. Among the major investments one should also mention the laying of storm water drainage in the neighbourhoods of Złota Karczma and św. Wojciech, phase I, and in Homera, Galaktyczna, and Jednorożca Streets.
Project cost: PLN 127.2 million.

In the years 2012-2015, the vicinities of the retention reservoirs at Wileńska, Łabędzia, Augustowska, Świętokrzyska No. 1 and 2, Jabłoniowa, Wielkopolska, and Madalińskiego Streets, and of reservoirs Nos. 4 and 8 on the Oliwa Brook were upgraded for recreation purposes with the introduced playgrounds, outdoor gyms, and pavilions.
Project cost: PLN 2.24 million

Zbiornik retencyjny JASIEŃ

Zbiornik retencyjny „Jasień" jest zlokalizowany na terenie byłego poligonu pomiędzy nasypem kolejowym PKM a Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym. Całkowita powierzchnia obszaru przeznaczonego pod zbiornik i obiekty towarzyszące wynosi ponad 5 ha. Zakres realizacji zadania obejmował budowę zbiornika retencyjnego wraz z budowlami wlotowymi, budowlą piętrząco-upustową i przelewem powierzchniowym, zaporą boczną i czołową. Dla potrzeb eksploatacyjnych wykonano wokół zbiornika i wzdłuż potoku drogi o łącznej długości 1 230 m, pełniące również rolę ścieżek spacerowych i rowerowych. U podnóża zapory wykonano rów opaskowy zbierający wodę z terenu przyległego do zbiornika i odprowadzający ją dalej do potoku. W ramach realizacji projektu przebudowano Potok Jasień. Na zbiorniku zainstalowano 3 wyspy pływające obsadzone roślinnością wodną. Wyspy te są ostoją ptactwa wodnego.

Retention reservoir, JASIEŃ

The 'Jasień' retention reservoir spreads in the former military range, between the embankment of the Pomeranian Metropolitan Railway and the Tri-City Landscape Park. The reservoir and its auxiliary facilities occupy the total area of over 5 ha. The project included the construction of the retention reservoir with the inlet, damming and controlled-discharge structure, and spillway, and the main and side dams. Maintenance roads, also serving as footpaths and cycling tracks, were built over the aggregate distance of 1230 m. A ditch along the dam face was dug at the foot to drain water from the area around the reservoir and discharge it downstream into the brook. The project also included regulation of the Jasień Brook. Three floating islands overgrown with water plants on the reservoir provide refuge to the water fowl.

Powierzchnia zbiornika: 3,75 ha

Pojemność retencyjna: ponad 48 tys. m^3

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe BIMEL sp. z o.o.

Realizacja: 2012–2014

Koszt: 4,6 mln zł

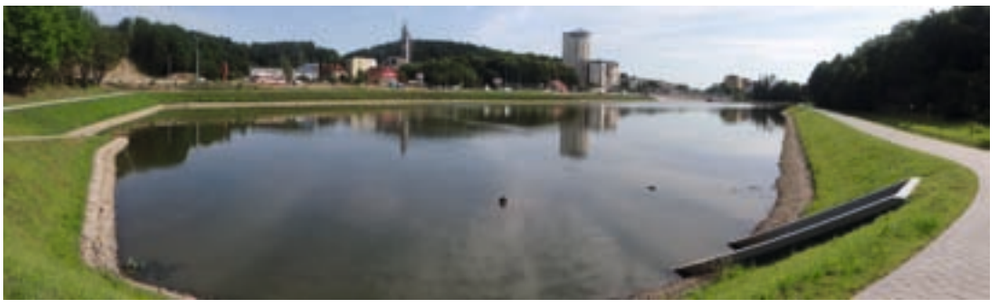

Zbiornik retencyjny SREBRNIKI

W związku z przebudową ul. Słowackiego na odcinku od Ronda im. św. Jana de la Salle do ul. Hynka było konieczne zajęcie pod nową drogę części istniejącego zbiornika położonego na potoku Strzyża. W celu zrekompensowania strat retencji zbiornika powiększono jego powierzchnię o 1,0 ha, do wielkości 3,6 ha. Przy okazji umocniono zaporę czołową i skarpy całego zbiornika, wybudowano nową budowlę wlotową oraz uregulowano potok Strzyża na odcinku 555 m. Wykonano też drogę eksploatacyjną, która pełni funkcję ciągu spacerowego. Sąsiadujący teren zagospodarowano zielenią poprzez nasadzenia drzew, krzewów oraz wykonanie trawników.

Retention reservoir, SREBRNIKI

Redevelopment of Słowackiego Street in its section from St. John Baptist de la Salle Roundabout to Hynka Street necessitated designation of a part of the existing reservoir on the Strzyża Brook to the new road. In order to compensate for the reduced retention capacity, the reservoir was expanded by 1.0 ha to the total area of 3.6 ha. The project works provided an opportunity to reinforce the main dam and the embankments around the entire reservoir, build a new inlet, and regulate 555m of the Strzyża Brook. The reservoir was added the maintenance road, also used as a footpath. The neighbourhood was tidied with tree and bush plantings, and grass.

Powierzchnia zbiornika: 3,6 ha

Pojemność retencyjna: ponad 64 tys. m^3

Wykonawca: P.W. ELGRUNT

Realizacja: 2010–2012

Koszt: 7,7 mln zł

Zbiornik retencyjny RĘBIECHOWO III

Zbiornik retencyjny wód opadowych jest położony przy ul. Spadochroniarzy po jej zachodniej stronie. Teren wokół zbiornika został zagospodarowany poprzez obsiew mieszanką traw.

Retention reservoir, RĘBIECHOWO III

This storm water retention reservoir is located on the western side of Spadochroniarzy Street. The area around was sown with a mix of grasses.

Powierzchnia zbiornika: 1,97 ha

Pojemność retencyjna: ponad 71,6 tys. m^3

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Inżynieryjne Drewa HYDROINSTAL sp. z o.o.

Realizacja: 2009–2010

Powierzchnia zbiornika: 0,75 ha

Pojemność retencyjna: ponad 14 tys. m³

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe BIMEL sp. z o.o.

Realizacja: 2010–2011

Koszt: 3,4 mln zł

Zbiornik retencyjny BUDOWLANYCH II

Zbiornik retencyjny Budowlanych II jest położony w dzielnicy Kokoszki. W ramach realizacji inwestycji budowy zbiornika przebudowano Potok Strzelniczka i rów S-8 oraz przepusty drogowe w ul. Budowlanych i Biologicznej. Wyregulowano i przebudowano także wloty rowów. Inwestycja obejmowała również oświetlenie terenu, małą architekturę wraz z zielenią.

Retention reservoir, BUDOWLANYCH II

The Budowlanych II retention reservoir is located in the district of Kokoszki. Alongside the reservoir construction, the Strzelniczka Brook and ditch S-8 were redeveloped, including road culverts in Budowlanych and Biologiczna Streets. Ditch inlets were regulated and redeveloped. The project was complemented with outdoor lighting, garden architecture, and the green.

Powierzchnia zbiornika: 0,91 ha

Pojemność retencyjna: ponad 8,8 tys. m³

Wykonawca: Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe BIMEL sp. z o.o.

Realizacja: 2010–2011

Koszt: 6,8 mln zł

Zbiornik retencyjny MADALIŃSKIEGO

Zbiornik retencyjny Madalińskiego jest położony w Jarze Wilanowskim pomiędzy osiedlami Chełm i Piastów. Oprócz samego zbiornika zostało wykonane oświetlenie ciągu pieszego od ul. Wilanowskiej do ul. Madalińskiego wraz z budową schodów terenowych i zagospodarowanie terenu wokół zbiornika (nasadzenia drzew, mała architektura).

Retention reservoir, MADALIŃSKIEGO

The Madalińskiego retention reservoir is tucked in the Wilanowski Glen between the Chełm and Piastów residential estates. The completed reservoir was appended with the lighting of the footpath between Wilanowska and Madalińskiego Streets, terrain stairs, and development of the area around the pond (planted trees, garden architecture).

Powierzchnia zbiornika: 1,04 ha

Pojemność retencyjna: ponad 3 tys. m³

Wykonawca: „Agromel" Przedsiębiorstwo Robót Agromelioracyjnych i Hydrotechnicznych

Realizacja: 2009–2010

Koszt: 2,0 mln zł

Zbiornik retencyjny CEDROWA

Zbiornik jest położony przy ul. Cedrowej. Inwestycja miała na celu przystosowanie do celów rekreacyjnych istniejącego stawu. Zbiornik został pogłębiony, umocniono jego skarpy oraz wykonano drogę eksploatacyjną wokół zbiornika. W ramach inwestycji wykonano odprowadzenie wód ze zbiornika do rowu S-1. Aby umożliwić docelowe odprowadzenie wód opadowych z nowej ul. Cedrowej wykonano odcinek kanalizacji deszczowej o długości 23 m z wylotem do zbiornika. Teren wokół zbiornika został zagospodarowany. Nasadzono drzewa i krzewy, wykonano ścieżki spacerowe, ustawiono ławki i kosze na śmieci, zbudowano plac zabaw dla dzieci. Teren wokół zbiornika został oświetlony.

Retention reservoir, CEDROWA

This reservoir lies at Cedrowa Street. The project was undertaken to adjust the existing pond for recreational purposes. The reservoir was dredged, its embankments reinforced and finished with a maintenance road all around. Water discharge from the reservoir to the S-1 ditch was enabled. In order to ensure storm water drainage from the new Cedrowa Street, a 23-metre section of rainwater sewer was laid opening into the reservoir. The area around the pondr was tidied by planting trees and bushes, building footpaths, arranging benches and trash bins, and adding a children's playground. The reservoir banks were lit.

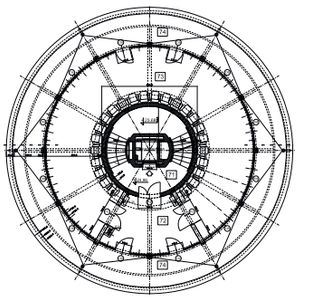

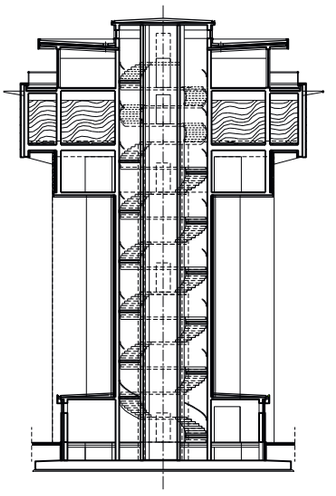

Wieża ciśnień na Wyspie Sobieszewskiej

Budowa wieży ciśnień jest realizowana w ramach inwestycji: „Gdański projekt wodno-ściekowy etap II *Włączenie Wyspy Sobieszewskiej i Płoni Wielkiej do gdańskiego systemu wodociągowego*. Obecnie obie dzielnice są zaopatrywane w wodę 8-kilometrowym wodociągiem z ujęcia w Lipce. Zbiornik wieżowy zmieści 600 m^3 wody. Składa się z dwóch komór w kształcie pierścieni o pojemności po 300 m^3. Każda z komór jest wyposażona w śluzy umożliwiające wejście do zbiornika w przypadku awarii. Dzięki tej inwestycji zostanie ustabilizowane ciśnienie w sieci wodociągowej Wyspy. Zbiornik zapewni rezerwę wody w czasie zwiększonego zapotrzebowania oraz jej dostawę w przypadku awarii wodociągu, będzie również pełnił funkcję zbiornika przeciwpożarowego. Sobieszewska wieża jest czwartym takim obiektem w Gdańsku. Trzy pozostałe są nieczynnymi historycznymi budowlami sprzed roku 1945. Na lokalizację wieży wybrano lesiste wyniesienie terenu przy ul. Lazurowej, o rzędnej 20,5 m nad poziomem morza. Wieża ma 30 metrów wysokości i 20 metrów średnicy. W wieży znajdzie się taras widokowy dostępny dla zorganizowanych grup turystów.

The construction of the water tower is an element of the project entitled 'Gdańsk water and sewage project, phase II Inclusion of the Sobieszewska Island and Płonia Wielka in the Gdańsk water supply network'. At the moment, both districts are supplied with water from an 8-kilometre long water pipe running from the intake in Lipce. The water tower tank will take 600 m^3 of water. The tank is composed of two ring-shaped chambers, holding 300 m^3 each. Each chamber is fitted with gates to enable entering the tank in emergencies. The investment will stabilise the pressure in the water mains of the Island. The tank will serve as a water reserve in periods of increased consumption, and ensure regular supply in case of water pipe failure. It will also be used as a fire water reservoir. The Sobieszewska tower is the fourth structure of the kind in Gdańsk. The first three, originating from before the year 1945, are no longer in use. The tower will be erected on a wooded elevation rising to the ordinate of 20.5 m above sea level at Lazurowa Street. The tower will be 30 metres high and 20 metres in diameter. It will be crowned with a viewing terrace accessible to organised visitor groups.

Lokalizacja: ul. Lazurowa

Inwestor: Gdańska Infrastruktura Wodociągowo-Kanalizacyjna sp. z o.o.

Projekt: SNG SA i BBF sp. z o.o.

Realizacja: 2014–2015

Powierzchnia zabudowy: 164 m^2

Powierzchnia użytkowa: 859 m^2

Kubatura: 3 747 m^3

Koszt inwestycji:
budowa wieży: 8,5 mln zł
koszt całego projektu „Włączenie Wyspy Sobieszewskiej i Płoni Wielkiej do gdańskiego systemu wodociągowego": 17,5 mln zł

Most zwodzony w Przegalinie

Lokalizacja:
Przegalina, Wyspa Sobieszewska

Inwestor: Gmina Miasta Gdańska
inwestor zastępczy: Zarząd Dróg i Zieleni

Wykonawca: Region Północny Mostostal

Realizacja: 2011–2012

Projekt: WIK Zakład Usług Mostowych, Witold Kaliński

Długość przęsła: 22,58 m

Długość części podnoszonej: 18,7 m

Szerokość przęsła: 14,7 m

Szerokość jezdni: 8,7 m

Szerokość drogi rowerowej: 2 m

Szerokość chodnika: 1,5 m

Masa przęsła: 103,7 ton

Masa przeciwwagi: 133 tony

Nośność mostu: 50 ton

Wartość inwestycji: 16,8 mln zł

Szerokość przęsła: 8,7 m

Koszt: 16,8 mln zł
Dofinansowanie UE: 10 mln zł

Budowa nowego otwieranego mostu nad kanałem śluzy i przebudowa dojazdów do mostu została zrealizowana w ramach modernizacji międzynarodowej drogi wodnej E70, projekt „Pętla Żuławska — rozwój turystyki wodnej. Etap I".

Śluza łącząca Wisłę Przekop z Martwą Wisłą w Gdańsku-Przegalinie składa się dziś z dwóch obiektów hydrotechnicznych: śluzy „Północnej" powstałej w roku 1895 i działającej do roku 1992 (wpisanej do rejestru zabytków) oraz czynnej śluzy „Południowej" wybudowanej w latach 1975–1982.
Zadaniem śluz była ochrona przed powodzią dzielnic Gdańska położonych nad Martwą Wisłą. Przez most nad śluzą przebiegała trasa Gdańskiej Kolei Dojazdowej kończąca się na stacji Świbno. Kolejka wąskotorowa działała do początków lat 70. Stary most był jedynym stałym połączeniem Wyspy Sobieszewskiej z lądem. Ze względu na pogarszający się stan techniczny, stopniowo zmniejszano jego nośność użytkową. Most stanowił duży problem dla żeglarzy zmuszonych do kładzenia masztów przy przeprawie przez śluzę.
Nowy most o nośności 50 ton pozwala na bezpieczny wjazd na Wyspę samochodom ciężarowym i zapewnia utrzymanie stałej komunikacji w przypadku awarii mostu pontonowego w Sobieszewie. Przyjęte parametry techniczne mostu poprawiły dostępność szlaku wodnego Wisły dla żeglarzy. W świetle pionowym mostu mieszczą się jednostki o wysokości masztów do 8 m, dla jednostek wyższych, most jest otwierany. Kierowanie otwieraniem i zamykaniem mostu odbywa się z wieży sterowniczej śluzy. Przęsło otwiera się około dwie minuty. W przypadku awarii napędu hydraulicznego most jest otwierany ręcznie.

Today, the sluice linking the Vistula Cross-Cut and Still Vistula in Gdańsk Przegalina is made up of two structures of water engineering: the 'Northern' sluice first built in 1895 and remaining in operation until 1992 (now listed), and the currently operated 'Southern' sluice built in 1975–1982. Both sluices were intended to protect the Gdańsk districts on the Still Vistula from flooding. A bridge over the sluice carried the tracks of the Gdańsk Commuter Line ending at the station in Świbno. That narrow-gauge line remained in operation until the early nineteen seventies. The old bridge provided the sole permanent link between the Sobieszewska Island and the mainland. Because of its deteriorating technical condition, however, its usable carrying capacity was steadily limited. The bridge was also a major obstacle for sailing boats which were forced to fold their masts when negotiating the sluice.
The new bridge of the load carrying capacity of 50 tonnes enables safe truck transport to the Island and undisturbed regular traffic in the event the pontoon bridge in Sobieszewo were to fail. The adopted technical parameters of the bridge have improved accessibility of the Vistula waterway to sailing boats. The vertical clearance of the bridge enables undisturbed passage of boats with masts up to 8m high; larger boats have the bridge drawn to let them pass. The drawing and closing of the bridge is controlled from the sluice control tower. The span opens in about two minutes. There is also a manual drawing mechanism put in place as a substitute for the hydraulic drive in emergencies.

ZDJĘCIA | Photographs by

W nawiasach podano numery zdjęć według kolejności występowania na stronie, licząc od góry z lewej.

Obwoluta
Piotr Krajewski (1, 2)

str. autor

2 archiwum PPW Fort
6 Jarosław Zulewski
8 Jarosław Zulewski
10 Piotr Krajewski
11 Jerzy Pinkas
12 Joanna Sidorczak-Heinsohn
13 archiwum GIK / WF Kalina
14 Piotr Michalski
15 Piotr Michalski
16 Maciej Bejm
17 Piotr Michalski (1), Jarosław Zulewski (2)
18 Jarosław Zulewski (1, 2)
19 Jerzy Pinkas (1), Jarosław Zulewski (2)
20 Tomasz Zerek
22 Iwona Berent (1), Ewa Grela (2)
23 Krzysztof Miękus (1), Władysław Banach (2), Piotr Grdeń (3)
24 Piotr Chlipalski
25 Łukasz Głowala (1), Tomasz Zerek (2)
26 Władysław Banach (1), Tomasz Konopacki (2)
27 Piotr Grdeń (1), Karolina Świderska (2), Anna Meronk (3), Adam Bogdan (4)
28 Andrzej Gajewski (1), Anna Szynwelska (2)
29 Magdalena Małyjasiak (1), Agencja Vizualna (2)
32 Joanna Sidorczak-Heinsohn
34 FOTO TOMILLI
35 Jarosław Zulewski (1), archiwum Inpro
36 Piotr Krajewski
37 archiwum Mill-yon
38 Jarosław Zulewski (1, 2)
39 archiwum Inpro (1, 2)
40 Jarosław Zulewski (1), archiwum AV Szafarnia (2, 3)
41 Jarosław Zulewski
42 Jarosław Zulewski (1), archiwum redNet 24
43 Jarosław Zulewski (1, 2)
44 Jarosław Zulewski (1), Joanna Sidorczak-Heinsohn (2)
45 Jarosław Zulewski (1, 2)
46 Jarosław Zulewski (1, 2)
47 Joanna Sidorczak-Heinsohn (1), Jarosław Zulewski (2, 3)
48 archiwum Ekolan
49 archiwum Invest Komfort
50 archiwum Hines
51 archiwum Hines (1), Jarosław Zulewski (2)
52 archiwum GI Hossa
53 archiwum GI Hossa (1, 2, 3)
54 archiwum GI Hossa (1, 2, 3)
55 FOTO TOMILLI (1, 2, 3)
56 archiwum GI Hossa (1, 2)
57 archiwum GI Hossa (1, 2, 3)
58 archiwum Invest Komfort
59 archiwum Invest Komfort (1, 2)
60 archiwum Inpro (1, 2, 3)
61 archiwum Inpro (1, 2, 3)
62 Jarosław Zulewski (1), archiwum Allcon (2, 3)
63 archiwum Allcon (1, 2)
64 archiwum Inpro (1, 2, 3, 4)
65 Jarosław Zulewski (1), archiwum Inpro (2)
66 archiwum BPI Polska
67 archiwum Euro Styl
68 archiwum GI Hossa (1, 2, 3)
69 archiwum GI Hossa
71 archiwum Ekolan
72 archiwum Inpro
73 archiwum PB „Eko"
74 archiwum City House
75 archiwum PB Kokoszki
76 archiwum CKK Architekci / Coltex Rogala
77 archiwum GI Hossa (1, 2, 3, 4)
78 archiwum Olivia Business Centre
80 Jarosław Zulewski
81 Jarosław Zulewski (1), archiwum Olivia Business Centre (2)
82 archiwum Olivia Business Centre
83 archiwum Olivia Business Centre (1, 2, 3)
84 archiwum Torus
85 archiwum Torus (1, 2, 3)
86 archiwum Hines
87 Jarosław Zulewski (1), Piotr Krajewski (2)
88 archiwum Euro Styl
89 archiwum Euro Styl (1, 2)
92 archiwum Doraco
93 archiwum AmberExpo (1, 2)
94 Jarosław Zulewski
95 archiwum LPP
96 Jarosław Zulewski
97 archiwum K&M – DESIGN (1), Jarosław Zulewski (2)
98 Jarosław Zulewski
99 Jarosław Zulewski
101 Jarosław Zulewski (1, 2)
102 Jarosław Zulewski
103 Jarosław Zulewski
104 archiwum Euro Styl
105 Jarosław Zulewski (1, 2)
106 Jarosław Zulewski (1, 2)
107 Jarosław Zulewski
108 archiwum PORT-HOTEL
109 Jarosław Zulewski (1, 2, 3, 4)
110 archiwum Wolski & Partners Architekci (1), Jarosław Zulewski (2)
111 Jarosław Zulewski (1, 2)
112 archiwum Szotyńscy (1), Jarosław Zulewski (2)
113 Joanna Sidorczak-Heinsohn (1), Jarosław Zulewski (2)
114 archiwum WAPA
116 archiwum WAPA (1, 2)
117 archiwum WAPA (1, 2, 3, 4)
118 Jarosław Zulewski
119 Jarosław Zulewski
120 Jarosław Zulewski (1, 2)
121 Jarosław Zulewski
122 K&L art design
123 K&L art design (1, 2)
124 Jarosław Zulewski
125 Jarosław Zulewski (1, 2)
126 Jarosław Zulewski
127 Jarosław Zulewski
128 Łukasz Unterschuetz (1, 3), Jerzy Pinkas (2)
129 Łukasz Unterschuetz (1, 2, 3, 4)
130 Jarosław Zulewski
131 Bartłomiej Borowczak
132 Piotr Krajewski
134 Dawid Linkowski
135 Rafał Malko
136 Rafał Malko
138 Dawid Linkowski (1, 4), Piotr Krajewski (2), Jarosław Zulewski (3)
139 Emilia Piłaszewicz (1), Piotr Krajewski (2)
140 Piotr Krajewski (1), Rafał Malko (2, 3), Dawid Linkowski (4), Krzysztof Mystkowski (5)
141 Rafał Malko (1), Dawid Linkowski (2), Krzysztof Mystkowski (3), Piotr Krajewski (4)
142 Piotr Krajewski
143 Danuta Dębowska
144 archiwum PPW Fort
146 Piotr Krajewski
147 archiwum PPW Fort (1, 2, 3)
148 Grzegorz Mehring / archiwum ECS (1, 2, 3), Jerzy Pinkas (4)
149 Grzegorz Mehring / archiwum ECS (1, 2, 3, 4, 5)
150 Piotr Krajewski
151 Piotr Krajewski
152 Wojciech Figurski
155 Piotr Krajewski
156 Piotr Krajewski
158 archiwum APA Mirosław Frąszczak
159 archiwum APA Mirosław Frąszczak (1, 2), Piotr Krajewski (3, 4)
160 Joanna Sidorczak-Heinsohn
161 Jerzy Pinkas (1, 2)
162 Jarosław Zulewski
163 archiwum APA Mirosław Frąszczak
164 Iwona Berent
165 Radek Jachimowicz (1), Sylwester Przelicki (2), Piotr Połoczański (3)
166 Radek Jachimowicz (1), Joanna Sidorczak-Heinsohn (2)
167 Jerzy Pinkas
168 Jarosław Zulewski
169 Jarosław Zulewski (1, 2)
170 Joanna Sidorczak-Heinsohn (1, 2)
171 Jarosław Zulewski (1, 2)
172 Jarosław Zulewski (1, 2, 3)
173 Ewelina Latoszewska (1), Jarosław Zulewski (2)
174 Joanna Sidorczak-Heinsohn
175 Jarosław Zulewski
178 Jacek Herman

180 Grzegorz Lechman
181 Jacek Herman
182 Jacek Herman (1), Grzegorz Lechman (2)
183 Grzegorz Lechman (1), Jacek Herman (2)
184 Jacek Herman (1), Jarosław Zulewski (2)
185 Grzegorz Lechman (1, 3, 5, 7),
Jacek Herman (2, 4, 6, 8)
186 archiwum CSW Łaźnia (1), Jarosław Zulewski (2)
187 Krzysztof Miękus
188 archiwum UMG
189 Jerzy Pinkas
190 Jarosław Zulewski
191 Jarosław Zulewski (1, 2)
192 Jarosław Zulewski
193 Jarosław Zulewski (1, 2)
194 Jarosław Zulewski
195 Jarosław Zulewski
196 Hubert Ziniewicz (1, 2, 3)
197 Hubert Ziniewicz
198 Hubert Ziniewicz
199 Hubert Ziniewicz
200 Jerzy Pinkas
202 Piotr Michalski
204 archiwum UMG
205 Jerzy Pinkas
206 Jarosław Zulewski
207 Jerzy Pinkas
208 Jarosław Zulewski
209 Jarosław Zulewski
210 archiwum GIK/WF Kalina (1, 2)
211 archiwum GIK/WF Kalina
212 Jerzy Pinkas
213 archiwum GDDKiA / Maciej Bejm
216 Jerzy Pinkas
217 Joanna Sidorczak-Heinsohn
218 Jarosław Zulewski
219 Jarosław Zulewski
220 archiwum PKM (1, 2)
222 Piotr Krajewski
223 Piotr Krajewski
224 Piotr Krajewski
226 archiwum DORACO
227 Piotr Krajewski
228 Jarosław Zulewski
229 Jarosław Zulewski
230 Jerzy Pinkas (1), Jarosław Zulewski (2)
231 Jarosław Zulewski
232 Joanna Sidorczak-Heinsohn
233 archiwum WPR (1, 2), archiwum DRMG (3, 4)
234 archiwum DRMG
235 Lech Makara
237 Lech Makara
238 Joanna Sidorczak-Heinsohn (1), Lech Makara (2)
239 Lech Makara (1, 2, 3, 4)
240 Joanna Sidorczak-Heinsohn
241 archiwum ZDiZ (1, 2)
243 Jarosław Zulewski

URZĄD MIEJSKI W GDAŃSKU
ISBN 978-83-925328-6-6